

Cynllun Datblygu Lleol Sir Ddinbych

Asesiad ac Archwiliad o Fannau Agored

Crynodeb Gweithredol

Cyflwyniad

Fel rhan o broses fabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol Sir Ddinbych (2013-2021) gwnaed ymrwymiad i gynnal archwiliad cynhwysfawr o fannau agored Sir Ddinbych ac asesu'r galw presennol a'r cyfeiriad ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol. Mae'r adroddiad hwn yn cofnodi'r fethodoleg, canfyddiadau'r archwiliad a'r asesiad ac yn cynnig argymhellion ar gyfer llywio ymagwedd tuag at ddiogelu cyfleusterau mannau agored mewn datblygiadau tai newydd.

Cydnabyddir fod diffygion yn y ddarpariaeth mannau agored ar draws y Sir yn seiliedig ar astudiaethau hanesyddol o ddarpariaeth mannau agored. Mae cynnal yr asesiad hwn wedi caniatáu'r Sir i ailystyried y dull o gyfrifo darpariaeth, nodi meysydd lle mae digon o ddarpariaeth a diffyg darpariaeth, a hefyd ystyried ansawdd y ddarpariaeth o safleoedd a ble y gellir gwneud gwelliannau.

Mae'r adroddiad yn astudiaeth dechnegol pen desg sy'n cynnwys archwiliadau ac asesiadau wedi'u ffeilio, ynghyd ag ymgynghoriadau gyda Chynghorau Tref, Dinas a Chymuned i ddarparu gwybodaeth feintiol ac ansoddol ar y ddarpariaeth o fannau agored yn Sir Ddinbych. Bydd casgliadau yn cynnig sail tystiolaeth a fydd yn llywio datblygiad y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) newydd ac nid yw'n gwneud unrhyw argymhellion at ddibenion gwaredu tir y Cyngor.

Cefndir

Mae mannau agored yn elfen hanfodol o fywyd beunyddiol modern a chydabyddir yn eang fod darparu cyfleusterau 'tir cyhoeddus' o safon uchel fel parciau a gerddi, mannau dinesig a mannau gwyrdd anffurfiol yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan drigolion ardal, ac maent hefyd yn gallu cynorthwyo i hyrwyddo ardal fel lle deniadol i fyw ynddo, codi gwerth eiddo a gwella ansawdd yr amgylchedd lleol. Mae amrywiaeth eang o fuddion ynghlwm a darparu mannau agored yn effeithiol.

Mae Nodyn Cyngor Technegol 16: Chwaraeon a Hamdden (2009) (TAN16, paragraff 2.7) yn nodi nad yw Polisi Cynllunio Cymru (PCC) yn rhagnodi safonau penodol o ddarpariaeth, fodd bynnag, mae'n argymhell safon isafswm ar gyfer lle chwarae awyr agored o 2.4 hectar (6 erw) fesul 1,000 o bobl. Mae hyn yn unol â'r canllawiau a nodwyd gan 'Fields in Trust' (FIT). Mae TAN 16 yn nodi y dylai'r safonau hyn fod yn seiliedig ar ganlyniadau proses Archwilio ac Asesu Mannau Agored. Dylai'r rhain geisio gwella'r gyfatebiaeth rhwng lefelau presennol o ddarpariaeth a phatrymau galw sy'n debygol yn y dyfodol. Mae paragraff 2.8 yn nodi fod datblygu ymagwedd unigryw yn lleol yn golygu bod modd datblygu polisiâu sy'n berthnasol mewn gwahanol gyd-destunau. I gyd-fynd â hyn, yr ymagwedd yn yr astudiaeth hon oedd deillio ffigwr cyfartalog o ddarpariaeth ar gyfer y Sir a fydd yn helpu llywio'r gwaith o ddeillio safonau ansawdd lleol ar gyfer Sir Ddinbych yn y dyfodol.

Methodoleg

Mae'r adroddiad hwn yn canolbwyntio ar archwilio mannau agored yn Sir Ddinbych ar sail Cymunedau, gyda rhywfaint o wybodaeth ychwanegol ar gael; ar sail ward (rhanbarth) etholiadol. Mae Tabl 2 yr adroddiad yn diffinio mathau o fannau agored a awgrymir gan TAN 16 i'w defnyddio wrth baratoi'r adroddiad asesu, y graddau y mae pob math wedi ei gynnwys yn yr astudiaeth ac esboniad o ran pam ei fod wedi ei gynnwys ai peidio. Y mathau sydd wedi eu cynnwys yn yr astudiaeth yw:

- Parciau a Gerddi Cyhoeddus
- Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol
- Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored
- Man Gwyrdd Amwynder
- Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc
- Rhandiroedd a Gerddi Cymunedol
- Coridorau gwyrdd (wedi eu cynnwys yn yr archwiliad yn unig)

Y mathau nad ydynt wedi eu cynnwys yn yr astudiaeth yw:

- Mynwentydd
- Ardaloedd o gefn gwlad hygyrch ar gyrion trefi
- Mannau Dinesig
- Dŵr

Mae'r astudiaeth hon yn canolbwyntio ar safleoedd o werth cyhoeddus sylweddol h.y. y safleoedd hynny sy'n hygyrch i'r cyhoedd h.y. agored ac ar gael i'r cyhoedd eu defnyddio. Mae hyn yn cynnwys pob safle beth bynnag fo'r berchnogaeth. Mae pob cae chwarae wedi cael eu mapio ar gyfer adran archwilio'r adroddiad fel Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored, fodd bynnag mae'r rhan fwyaf

wedi eu heithrio o'r cyfrifiadau a'r asesiad yn sgil yr anghysondeb wrth ganiatáu mynediad i'r cyhoedd y tu allan i oriau ysgol.

Mae'r rhai sydd wedi eu nodi'r hygyrch i'r cyhoedd tu allan i oriau'r ysgol drwy ymgynghoriad wedi eu cynnwys yn yr asesiad hwn. Mae safleoedd ym mherchnogaeth clybiau chwaraeon sy'n atal mynediad i'r cyhoedd ar adegau pan nad oes gemau wedi eu heithrio. Maent wedi cael eu harchwilio, ac eto, argymhellir gwahanol fethodoleg ar gyfer yr asesiad o'u hansawdd. Mae Coridorau Gwyrdd (CG) wedi cael eu mapio yn yr archwiliad ond oherwydd eu natur llinol, nid ydynt wedi eu cynnwys yn y dadansoddiad o nifer, ansawdd a hygyrchedd.

Ardaloedd Dadansoddi

At ddibenion mapio a dadansoddi, rhannwyd y Sir yn 39 Cymuned ac anheddiad, gyda rhywfaint o wybodaeth ychwanegol ar gael fesul ward etholiadol (rhanbarth) ar gyfer yr anheddau mwy o faint. Mae'r defnydd o Gymunedau yn cynnig asesiad lleol o ddarpariaeth gan gynnwys archwilio digonolrwydd mannau agored a diffygion ar lefel lleol.

Nodi safleoedd

Mae'r mannau gwyrdd wedi eu nodi gan ddefnyddio Systemau Gwybodaeth Ddaearyddol y Cyngor a systemau data mapio fel iShareGIS a MapInfo. Lle'u bod ar gael, mae defnydd hefyd wedi ei wneud o arolygon gwybodaeth o'r awyr sydd ar gael i'r cyhoedd e.e. ffotograffiaeth o'r awyr Google Maps, i gadarnhau manylion y safle.

Mae ymgynghoriadau gydag aelodau o Gynghorau Dinas, Tref a Chymuned (CTDCh) wedi amlygu safleoedd oedd yn arfer bod wedi eu heithrio, i'w cynnwys yn yr asesiad. At ei gilydd, mae 524+ o safleoedd mannau agored wedi cael eu nodi a'u plotio ar y System Gwybodaeth Ddaearyddol. Mae pob safle wedi eu dosbarthu yn ôl math yn seiliedig ar ei brif bwrpas.

Nifer

Mannau Agored yn Sir Ddinbych: Ffigwr Cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer Darpariaeth

Mae Canllawiau 'Fields in Trust' (FIT, 2009 a 2016) ar gyfer Chwaraeon a Chwarae Awyr Agored: Y tu hwnt i'r safon chwe Erw ar gyfer Cymru, wedi darparu canllaw o ran mathau o fannau agored sef y prif safonau a ddefnyddir ar gyfer yr asesiad o ddigonolrwydd a diffyg mannau agored. Serch hynny, bydd ffigwr lleol ar gyfer darpariaeth ym mhob cymuned o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych yn helpu darparu darlun cywir o'r ddarpariaeth yn y Sir a rhoi gwell dealltwriaeth o lefelau presennol o ddarpariaeth gyfredol, fel yr hyrwyddir gan TAN 16 a Pholisi Cynllunio Cymru.

Tabl A: Darpariaeth bresennol yn Sir Ddinbych

Mae'r safonau FIT hefyd wedi eu cynnwys i gymharu rhyngddynt a ffigwr cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth.

Mathau	Cyfanswm y ddarpariaeth (ha)	Ffigwr Cyfartalog ar gyfer Darpariaeth (Ha fesul 1,000 o bobl)	Safonau FIT (Ha fesul 1000 o bobl)
Rhandiroedd	4.96	Amh.	Amh.
Mynwentydd	Amh.	Amh.	Amh.
Mannau Dinesig	2.01	Amh.	Amh.
Coridorau gwyrdd	Amh.	Amh.	Amh.
Man gwyrdd amwynder	87.96	0.94	0.6
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	8.41	0.09	0.25
Parciau a Gerddi	16.26	0.17	0.8
Man gwyrdd naturiol/ lled-naturiol	371.60	3.96	2.0
Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored	78.86	0.84	1.2

Mae lefelau darpariaeth, o safbwynt cymharu gyda safonau FIT yn amrywio rhwng cymunedau. Mae tabl A yn awgrymu fod ffigwr cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth yn methu cyrraedd safonau FIT o'i gymharu â Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, Parciau a Gerddi Cyhoeddus a Chyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored. Mae'r safonau FIT yn caniatáu parciau gwledig a thraethau i gael eu cynnwys yn yr asesiad o fannau agored, ond yma, mae traethau a pharciau mwy, yn cynnwys Loggerheads, wedi'u heithrio.

Mae Sir Ddinbych yn rhagori ar safonau FIT ar gyfer Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled-naturiol a Mannau Gwyrdd Amwynder sy'n adlewyrchu natur wledig y Sir.

Defnyddir ffigwr cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth i'w gymharu gyda'r ffigwr presennol ar gyfer darpariaeth ar gyfer pob math mewn cymuned benodol er mwyn sefydlu a yw'r ddarpariaeth bresennol a nodir yn uwch neu'n is na'r ddarpariaeth lawn gyfartalog ar gyfer Sir Ddinbych fel Sir. Mae hyn yn seiliedig ar bob 1000 o bobl.

Ansawdd

Nid oes safon ansawdd wedi ei osod ar gyfer Darparu chwaraeon awyr agored. Mae canllawiau Sport England ar gynnal Strategaeth Caeau Chwarae yn argymhell ymagwedd wahanol o bennu ansawdd darpariaeth o'r fath yn seiliedig ar ganllawiau a ddarperir gan Gyrrff Llywodraethu Chwaraeon Cenedlaethol. Mae hwn yn asesiad mwy penodol i gaeau sy'n edrych ar feini prawf fel gorchudd/ hyd glaswellt, cyflwr marciau llinellau ac amllder cynnal a chadw. Mae hyn y tu hwnt i gwmpas yr astudiaeth hon.

Mae data a gasglwyd o'r ffurflenni arolwg ar gyfer ymweliadau safle yn seiliedig i ddechrau ar feini prawf cynllun Gwobr y Faner Werdd. Gwobr y Faner Werdd yw'r safon genedlaethol ar gyfer parciau a mannau gwyrdd yng Nghymru a Lloegr, a weithredir gan Cadwch Brydain yn Daclus. Dyma'r unig safon meincnod ansawdd cenedlaethol ar gyfer parciau a mannau agored ym Mhrydain.

Meini Prawf Sgorio ansawdd:

- Mynediad
- Graddiant
- Cynnal a chadw ac ansawdd
- Diogelwch personol
- Darpariaeth offer gan gynnwys seddi a meinciau a biniau ysbwriel
- Ansawdd yr Offer
- Priodoldeb y ddarpariaeth
- Ymddangosiad cyffredinol y safle

Roedd yn anodd rhoi sgoriau ansawdd i fannau gwyrdd Amwynder oherwydd eu maint bach arferol, diffyg darpariaeth ar y safleoedd hyn a'r anghenion isel am gynnal a chadw. Mae safleoedd Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled-naturiol hefyd wedi eu heithrio o adran hon yr asesiad yn sgil eu bioamrywiaeth cymhleth ac amrywiol a maint mawr y safleoedd ac mae Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored, hefyd wedi eu heithrio o'r rhan hon o'r asesiad. Felly, mae sgoriau ansawdd ond wedi cael eu gosod ar gyfer Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl

Ifanc a Pharciau a Gerddi Cyhoeddus am y rhesymau a amlinellir yn yr adran hon.

Ar gyfer y math o Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, cafodd yr Asesiadau Archwiliadau Chwarae, gan gynnwys ffotograffau eu darparu gan yr Adran Gwasanaethau Stryd ar gyfer Adran Gwasanaethau Amgylcheddol Cyngor Sir Ddinbych. Helpodd y rhain bennu sgôr ansawdd cywir ar gyfer pob safle o'i groesgyfeirio gyda'n asesiadau ymweliadau safle ein hunain a gwybodaeth o'r ymgynghoriad gyda Chynghorau Tref, Cymuned a Dinas. Roeddent yn cynnwys asesiad gweledol anhechnegol o'r safle cyfan, gan gynnwys offer cyffredinol ac ansawdd/ ymddangosiad arwyneb ond hefyd yn cynnwys archwiliad o ddarpariaeth meinciau a biniau ysbwriel.

Mynediad

Mae gwahanol safon mynediad ar gyfer pob math, fel yr amlinellir gan FIT neu Cyfoeth Naturiol Cymru. Maent yn offeryn ar gyfer nodi poblogaethau nad ydynt wedi eu gwasanaethu'n dda gan gyfleusterau presennol yn eu hardal. Gellir nodi bylchau mewn mathau penodol o ddarpariaeth a all gael eu hymgorffori yn y gofynion posibl ar gyfer ardal yn y dyfodol.

Nid oes safon mynediad wedi ei osod ar gyfer Mynwentydd, Coridorau Gwyrdd a Mannau Dinesig. Mae'n anodd asesu mathau o'r fath o ddarpariaeth oherwydd eu swyddogaeth a'u defnydd. Yn achos Mynwentydd, dylid pennu darpariaeth yn ôl y galw a manau claddu. Dylai ffactorau fel tirlunio, rhwydweithiau teithiol a dylanwadau economaidd bennu Coridorau Gwyrdd a Mannau Dinesig.

Mae'r canrannau mynediad wedi cael eu cylchredeg gan ddefnyddio nifer o eiddo preswyl mewn Cymuned benodol. Ystyrir fod gan y preswylfeydd y tu allan i'r clustogfeydd 'fynediad cyfyngedig' tuag at y math hwnnw o fannau agored. Serch hynny, gan fod canfyddiadau pobl o bellter yn amrywio'n fawr, gallai cerdded am 240m neu 3 munud i Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc fod yn rhesymol a byddai rhai pobl yn barod i deithio ymhellach i gael mynediad i'r math hwn o ddarpariaeth, er enghraifft.

Materion allweddol a blaenoriaethau o'r ymgynghoriad

Ymgynghorwyd â Chynghorau Dinas, Tref a Chymuned i nodi safleoedd manau agored ar gyfer yr asesiad ansawdd a chasglu gwybodaeth ar ansawdd y safleoedd. Cafwyd cyfarfodydd gydag Aelodau'r Cyngor drwy gyfarfodydd y Grwpiau Ardal Aelodau, ac yna anfonwyd ffurflenni arolwg a mapiau yn y post i'r Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned yn dangos safleoedd er mwyn iddynt gael eu gwirio bod

y math o ddarpariaeth, y lleoliad a ffiniau safleoedd yn gywir. Arweiniodd y dull ymgynghori hwn at gyfarfodydd wyneb yn wyneb gyda Chynghorwyr lle trafodwyd ansawdd safleoedd yn fanylach.

Codwyd y prif fater o gynnal a chadw safleoedd yn ystod y cyfarfodydd Grŵp Ardal Aelodau. Mynegwyd pryder ynghylch pwy sy'n gyfrifol am gynnal a chadw a thacluso safleoedd, yn arbennig ardaloedd chwarae.

Amlygodd yr ymgynghoriad CDTCb bwysigrwydd mannau agored. Roedd hefyd yn codi materion penodol i safleoedd arbennig yn eu hardal a oedd angen sylw ac amlygwyd meysydd i'w gwella.

Ni chodwyd materion arwyddocaol ynghylch nifer y safleoedd ac roedd y ffin gywir wedi ei nodi ar gyfer y rhan fwyaf o safleoedd ar fapiau'r ymgynghoriad. Consensws cyffredinol gan bob Cyngor oedd bod y rhan fwyaf o safleoedd yn cael eu defnyddio'n rheolaidd neu'n gyson gan y gymuned.

Y mater allweddol a godwyd yn bennaf yn ystod yr ymweliad safleoedd nad oedd defnydd yn cael ei wneud o'r rhan fwyaf o safleoedd mannau agored, yn bennaf nid oedd plant yn chwarae, er ei bod yn wyliau haf yr ysgolion a bod y tywydd yn dda. Cadarnhaodd y prosesau ymgynghori serch hynny, fod defnydd cyson yn cael ei wneud o'r rhan fwyaf o safleoedd er gwaethaf yr arsylwad hwn. Er y nodwyd bod defnydd da yn cael ei wneud o'r rhan fwyaf o safleoedd, mae perygl iddynt ddioddef diffyg atgyweirio ac/ neu fod angen rhagor o gynnal a chadw er mwyn eu cynnal. Tynnodd yr adborth sylw at y ffaith fod y gymuned yn gwerthfawrogi'r safleoedd hyn yn fawr a'i bod yn bwysig cynnal safleoedd presennol a sicrhau fod modd eu defnyddio.

Crynodeb

Mae'r Asesiad Mannau Agored yn darparu rhan bwysig o'r sail tystiolaeth ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol, gan arwain y broses o lunio, gweithredu ac adolygu polisiâu cynllunio. Mae hyn yn ymwneud ag amddiffyn a gwella mannau agored presennol a'r fframwaith ar gyfer datblygu rhwymedigaethau cynllunio.

Dylai'r polisi hyrwyddo ymagwedd strategol ar gyfer darparu yn deillio o ddatblygiad newydd a dylai gynnwys graddau o hyblygrwydd, gan roi ystyriaeth i hyfywedd y datblygiad a'i gyd-destun, yn benodol y ddarpariaeth mannau agored yn yr ardal. Dylai dynnu ar y safonau lleol arfaethedig a argymhellwyd ac amlinellu'r gofynion datblygu, gan sicrhau fod ei angen i ddarparu mannau agored i ddarparu ar

gyfer effaith y datblygiad ac nid i geisio cywiro diffygion presennol.

Er y gall, ac y dylai, polisi ddarparu canllawiau clir, mae'n hanfodol yr ystyrir pob datblygiad fesul achos, i sicrhau fod yr ymagwedd strategol yn cael ei chynnal ac y cyflawnir cydbwysedd priodol rhwng ansawdd, nifer a hygyrchedd i fannau agored. Mewn rhai ardaloedd er enghraifft, bydd gwella llwybrau mynediad i fannau agored presennol yn fwy o flaenoriaeth na darparu mannau newydd. Dylai'r broses rheoli datblygu felly gynnwys trafodaeth ryngweithiol rhwng pob parti dan sylw.

Argymhellion

1. Sicrhau bod safleoedd a asesir yn rhai o ansawdd canolig i uchel yn cael eu diogelu.
2. Sicrhau bod safleoedd yr asesir i fod yn rhai o ansawdd isel yn cael eu blaenoriaethu ar gyfer eu gwella.
3. Nodi ardaloedd gyda digon o ddarpariaeth o fathau penodol o fannau agored ac asesu sut y gallant helpu diwallu anghenion ardaloedd eraill gyda diffygion drwy wella rhwydweithiau Teithio Llesol.
4. Dylai'r angen am ddarpariaeth rhandiroedd a mynwentydd ychwanegol gael ei arwain gan y galw.
5. Diwygio canllawiau dylunio darpariaeth chwarae i fabwysiadu ffurf fwy naturiol, cyffrous ac anffurfiol o ddarpariaeth chwarae a darparu mathau o fannau chwarae sy'n addas ar gyfer defnyddwyr anabl.
6. Ystyried dulliau eraill oddi ar y safle y gall cyllid symiau gohiriedig gyfrannu at ddarpariaeth mannau agored.
7. Ystyried defnyddio dull sy'n cael ei arwain gan y galw ar Gyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored.
8. Adolygu'r ymagwedd polisi CDLI ynghylch darpariaeth mannau agored ar y safle i gynnwys safonau rhesymol ar gyfer darpariaeth (trothwyon).

Rhestr Termau

MGA	Man Gwyrdd Amwynder
CPT	Cae Pob Tywydd
CDTCh	Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned
SGG	Sector Cymunedol a Gwirfoddol
CSDd	Cyngor Sir Ddinbych
FIT	Fields In Trust
CG	Coridorau Gwyrdd
IG	Isadeiledd Gwyrdd
GIS	Systemau Gwybodaeth Ddaearyddol
CDLI	Cynllun Datblygu Lleol
LEAP	Ardal Chwarae Leol gydag Offer
MUGA	Ardal Gemau Amldeffnydd (ardaloedd amgaeedig gyda glaswellt synthetig neu arwyneb caled ar gyfer gemau anffurfiol neu chwaraeon)
NSALG	Cymdeithas Genedlaethol y Garddwyr Rhandroedd a Hamdden
CNC	Cyfoeth Naturiol Cymru
MGNLI	Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol
ONS	Swyddfa Ystadegau Gwladol
CChAA	Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored
DP+PI	Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc
P+GC	Parciau a Gerddi Cyhoeddus
PCC	Polisi Cynllunio Cymru
AAGA	Archwiliad ac Asesiad Mannau Agored Cyhoeddus ar gyfer Hamdden
CCA	Canllaw Cynllunio Atodol
TAN 16:	Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 16: Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored
LIC	Llywodraeth Cymru

Cynnwys

Rhestr Termau	1
1. Cyflwyniad	4
1.1 Pwrpas a Chwmpas yr Adroddiad	4
1.2 Beth yw Mannau agored?	4
1.3 Bendithion Mannau Agored.....	5
2. Cyd-destun ac Effeithiolrwydd Polisi Presennol	6
2.1 Cenedlaethol	6
2.2 Cyd-Destun Polisiâu Cynllunio Lleol	12
3. Demograffeg a nodweddion lleol Sir Ddinbych	16
4. Methodoleg	19
4.1 Mathau o Fannau Agored	19
4.2 Meysydd dadansoddi.....	29
4.3 Nodi Safleoedd	33
4.4 Datblygu cronfa ddata	33
4.5 Trothwyau maint safle a samplu.....	34
4.6 Safonau nifer.....	34
4.7 Safonau Ansawdd	39
4.8 Safonau Hygyrchedd	42
5. Datganiad yr Ymgynghoriad	44
6. Darpariaeth a hygyrchedd Man Agored yn ôl ardal Gymunedol	49
1. Bodelwyddan	51
2. Corwen, Carrog a Glyndyfrdwy	58
3. Dinbych	68
4. Llangollen	77
5. Prestatyn a Gallt Melyd.....	82
6. Rhuddlan	95
7. Y Rhyl.....	100
8. Rhuthun.....	114
9. Llanellwy	119
Pentrefi Llai Sir Ddinbych	
10. Aberchwiler	126
11. Betws Gwerful Goch.....	130
12. Bodfari.....	134
13. Bryneglwys.....	138
14. Cefn Meiriadog	142
15. Clocaenog.....	147
16. Cwm.....	151
17. Cyffylliog	155

18.	Cynwyd.....	159
19.	Derwen a Chlawdd Newydd.....	163
20.	Dyserth	167
21.	Efenechtyd a Phwllglas	172
22.	Gwyddelwern	176
23.	Henllan	180
24.	Llanarmon yn lân	185
25.	Llanbedr Dyffryn Clwyd.....	190
26.	Llandegla	194
27.	Llandrillo	198
28.	Llandyrnog	202
29.	Llanelidan	207
30.	Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan	211
31.	Llanferres, Loggerheads a Maeshafn	216
32.	Llangynhafal a Gellifor	223
33.	Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog.....	227
34.	Llantysilio	233
35.	Llanynys a'r Rhewl.....	237
36.	Nantglyn	244
37.	Trefnant.....	248
38.	Tremeirchion a Rhualt	253
39.	Waen.....	258
7.	Cyngor ac Argymhellion Polisi	261
8.	Cyfeiriadau.....	269
	Atodiad I: Canlyniadau'r Ymgynghoriad.....	272
	Atodiad II: Rhestr o'r rhai a Ymgynghorwyd	286
	Atodiad III: Rhestr o safleoedd gwelliant a awgrymir.....	288

1. Cyflwyniad

1.1 Pwrpas a Chwmpas yr Adroddiad

- 1.1.1 Fel rhan o'r broses o fabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol Sir Ddinbych (2013) gwnaed ymrwymiad i gynnal archwiliad cynhwysfawr o fannau agored hamdden Sir Ddinbych ac asesu'r galw presennol a'r cyfeiriad ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol. Mae'r adroddiad hwn yn cofnodi'r fethodoleg, canfyddiadau'r archwiliad a'r asesiad ac yn cynnig argymhellion ar gyfer llywio ymagwedd tuag at ddiogelu cyfleusterau mannau agored mewn datblygiadau tai newydd.
- 1.1.2 Mae Nodyn Cyngor Technegol 16 - Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored (TAN 16, Llywodraeth Cymru 2009) yn ei gwneud yn ofynnol bod awdurdodau lleol yn cynhyrchu asesiad mannau agored i archwilio maint ac ansawdd y mannau agored ac ystyried a yw'r ddarpariaeth yn diwallu anghenion lles lleol. Ar hyn o bryd nid oes gan Sir Ddinbych asesiad mannau agored a fyddai'n bodloni'r meini prawf a nodir yn TAN 16.
- 1.1.3 Cydnabyddir fod diffygion yn y ddarpariaeth mannau agored ar draws y Sir yn seiliedig ar astudiaethau hanesyddol o ddarpariaeth mannau agored. Bydd cynnal yr asesiad hwn yn caniatáu'r Sir i ailystyried y dull o gyfrifo darpariaeth, nodi meysydd lle mae digon o ddarpariaeth a diffyg darpariaeth, a hefyd ystyried ansawdd y ddarpariaeth ac a yw'n addas at y diben.
- 1.1.4 Mae'r adroddiad yn astudiaeth dechnegol pen desg sy'n cynnwys archwiliadau ac asesiadau wedi'u ffeilio, ynghyd ag ymgynghoriadau gyda Chynghorau Dinas, Tref a Chymuned i ddarparu gwybodaeth feintiol ac ansoddol ar y ddarpariaeth o fannau agored yn Sir Ddinbych.
- 1.1.5 Bydd casgliadau'r asesiad yn darparu sail tystiolaeth a fydd yn hysbysu adolygiad o'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI).

1.2 Beth yw Mannau agored?

- 1.2.1 Ceir diffiniad o fannau agored yn Neddff Cynllunio Gwlad a Thref 1990 fel tir a osodwyd fel gardd gyhoeddus, neu ei ddefnyddio at ddibenion hamdden cyhoeddus, neu dir sy'n fynwent segur.
- 1.2.2 Mae TAN 16 yn nodi y dylid ystyried mannau agored yn fannau agored o werth cyhoeddus, gan gynnwys tir, a hefyd dŵr fel afonydd, camlesi, llynnoedd a chronfeydd dŵr sy'n cynnig cyfleoedd pwysig ar

gyfer chwaraeon, hamdden a thwristiaeth, a gall hefyd weithredu fel amwynder gweledol, a gallai fod o bwysigrwydd cadwraeth a bioamrywiaeth.

- 1.2.3 Mae TAN 16 yn darparu mathau o fannau agored fel sail ddefnyddiol ar gyfer paratoi asesiad man agored; mae hyn wedi ei gynnwys yn 4.1.

1.3 Bendithion Mannau Agored

- 1.3.1 Mae mannau agored yn elfen hanfodol o fywyd beunyddiol modern a chydabyddir yn eang fod darparu cyfleusterau 'tir cyhoeddus' o safon uchel fel parciau a gerddi, mannau dinesig a mannau gwyrdd anffurfiol yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan drigolion ardal, ac maent hefyd yn gallu cynorthwyo i hyrwyddo ardal fel lle deniadol i fyw ynddo, codi gwerth eiddo a gwella ansawdd yr amgylchedd lleol. Mae amrywiaeth eang o fuddion ynghlwm â darparu mannau agored yn effeithiol. Mae'r rhain yn cynnwys:

1.3.2 Bendithion Cymdeithasol

- Darparu ardaloedd awyr agored diogel i bob oed a gallu.
- Cynhwysiad Cymdeithasol ac ymdeimlad o gymuned a balchder.
- Darparu cyfleoedd ar gyfer digwyddiadau cymunedol a gweithgareddau gwirfoddol.
- Darparu cyfleoedd deniadol i gynyddu'r nifer sy'n cymryd rhan mewn chwaraeon a hamdden er mwyn gwella iechyd a lles.

1.3.3 Hamdden

- Darparu ardaloedd hamdden o fewn cyrraedd hawdd fel dewis arall yn lle mathau o hamdden y codir tâl amdanynt.
- Yn cynnig ystod eang o gyfleoedd hamdden o hamdden a chwarae anffurfiol i ddigwyddiadau, gweithgareddau a gemau ffurfiol.
- Mae cyfleoedd chwarae a chyswllt â'r byd naturiol yn ffactorau allweddol yn natblygiad plant.

1.3.4 Amgylcheddol

- Darparu cynefinoedd ar gyfer bywyd gwylt i gynorthwyo bioamrywiaeth lleol.
- Helpu meddalu'r rhyngwyneb rhwng amgylcheddau trefol a gwledig.
- Diffinio cymeriad y tirlun lleol a darparu cyd-destun a lleoliad priodol ar gyfer datblygiadau adeiledig ac isadeiledd.
- Cynnig cyfleoedd i leihau dibyniaeth ar geir modur drwy fynediad ac/ neu ddarparu cyfleusterau lleol.
- Lliniaru newid hinsawdd a pherygl llifogydd.

1.3.5 Addysgol

- Swyddogaeth addysgol werthfawr i hyrwyddo dealltwriaeth o natur a'r cyfle i ddysgu am yr amgylchedd.
- Cyfleusterau sy'n ysbrydoli ac yn cymell pobl, yn arbennig plant i fod yn gorfforol egniol yn rheolaidd.
- Gellir defnyddio mannau agored i arddangos rhinweddau datblygu cynaliadwy ac ymwybyddiaeth iechyd.

1.3.6 Economaidd

- Ychwanegu gwerth i ddatblygiadau newydd ac eiddo cyfagos, masnachol a phreswyl, gan felly gynyddu refeniw trethi lleol.
- Cyfraniad at brosiectau adfywio ac adnewyddu trefol.
- Cyfrannu at ddenu ymwelwyr a thwristiaeth, gan gynnwys defnyddio'r parciau fel lleoliadau ar gyfer digwyddiadau mawr.
- Annog cyflogaeth a mewnfuddsoddiad er budd datblygu cynaliadwy.

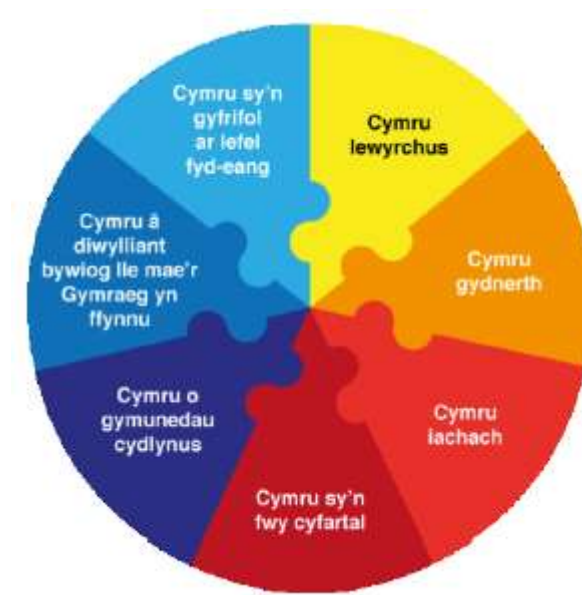
2. Cyd-destun ac Effeithiolrwydd Polisi Presennol

2.1 Cenedlaethol

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

- 2.1.1 Daeth Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i rym ar 1 Ebrill 2016. Mae'n gofyn i gyrff cyhoeddus fel Cyngor Sir Ddinbych ystyried anghenion presennol cymunedau lleol yn ogystal â sut bydd penderfyniadau a wneir rŵan yn effeithio ar bobl yn y dyfodol. Mae'r Cyngor yn gorfod gweithio tuag at gyrraedd saith nod lles a gynhwysir yn y Ddeddf, sef: (1) Cymru sy'n gyfrifol yn fyd-eang; (2) Cymru ffyniannus; (3) Cymru wydn; (4) Cymru iachach; (5) Cymru fwy cyfartal; (6) Cymru â chymunedau cydlynol; a (7) Cymru gyda diwylliant bywiog ac iaith sy'n ffynnu.
- 2.1.2 Wedi ei atgyfnerthu gan ddarpariaethau Deddf Cynllunio (Cymru) 2015, mae'n ddyletswydd statudol ar y Cyngor i weithredu egwyddorion datblygu cynaliadwy ymhob proses o wneud penderfyniadau. Gwneir hyn drwy gadw at gyfres o 'amcanion lles' lleol i gyrraedd y saith nod lles cenedlaethol.

2.1.3 Mae saith Nod Lles, sef:

2.1.4 Polisi Cynllunio Cymru

Mae Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 9, mis Ionawr 2016 yn amlinellu polisiau cynllunio defnydd tir Llywodraeth Cymru (PCC). Caiff ei ategu gan gyfres o Nodiadau Cyngor Technegol (TAN). Mae Polisi Cynllunio Cymru, TANs a chylchlythyrau gyda'i gilydd yn ffurfio Polisi Cynllunio Cymru a ddylai gael ei ystyried gan Awdurdodau Cynllunio Lleol yng Nghymru wrth baratoi'r CDLI.

2.1.5 Mae PCC yn pwysleisio bod dyletswydd statudol ar Awdurdodau Cynllunio Lleol Cymru i gydymffurfio â'r egwyddorion datblygu cynaliadwy a sefydlwyd gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae Pennod 4 yn nodi'r prif fframwaith polisi o ran egwyddorion cynllunio sy'n sail i ddatblygu cynaliadwy wrth geisio mynd i'r afael â thair prif her cynllunio gofodol: newid demograffig, newid hinsawdd ac anghyfartaledd gofodol mewn gweithgarwch economaidd a chyfoeth. Prif nodweddion cynllunio da yw:

- *Cynhwysiant*: rhoddir pobl wrth galon y broses gynllunio, cydnabyddir amrywiaeth a gwahaniaeth, cynigir dewis pan na fydd un ateb cynllunio yn gweddu i bob defnydd, darperir ar gyfer hyblygrwydd wrth ei ddefnyddio;
- *Hyrwyddo defnydd effeithlon o adnoddau gan gynnwys tir*: ceisio gwneud y gorau o effeithlonrwydd ynni, lleihau cymaint â phosibl o ddefnydd o adnoddau anadnewyddadwy a chynhyrchu cyn lleied o wastraff a llygredd â phosibl';
- *Mynd i'r afael â newid hinsawdd*: lleihau allyriadau nwyon tŷ gwyrdd ac addasu'n effeithiol i oblygiadau newid hinsawdd;
- *Cynnig amgylchedd o ansawdd uchel*: cynnwys mannau gwyrdd agored pan fydd datblygiadau o ddwysedd uwch; ac

- *Ystyried effaith ar y tirlun:* cyfraniadau cadarnhaol tuag at ddiogelu a gwella'r amgylchedd, amddiffyn adnoddau dŵr ac ansawdd aer.

2.1.6 Mae PCC yn gorchymyn fod Awdurdodau Lleol yn cynnig amddiffyniad ac yn gwella mannau agored ar gyfer gwerth cadwraethol, gan geisio nodi cyfleoedd i hyrwyddo mynediad cyhoeddus cyfrifol ar gyfer mwynhad a dealltwriaeth o'r lleoliad naturiol, lle mae'n cyd-fynd â chadwraeth a defnyddiau tir lleol.

2.1.7 **Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 16: Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored**

Mae Canllawiau Cynllunio (Cymru) TAN16 yn darparu canllawiau manylach ar gynllunio at ddefnydd chwaraeon a hamdden a lefelau darpariaeth addas. Mae'n argymhell safon o 2.4 hectar (6 erw) o dir, o leiaf, i bob 1,000 o bobl mewn perthynas â mannau chware awyr agored. Mae hyn yn unol â'r canllawiau a nodwyd gan y Gymdeithas Meysydd Chwarae.

2.1.8 Mae TAN 16 yn darparu cyngor manwl ar baratoi Asesiadau Mannau Agored. Mae'r canllawiau yn argymhell y camau allweddol a ganlyn:

Tabl 1: Camau TAN 16

Cam Allweddol	Tasg
Nodi anghenion lleol	Adolygu effaith polisiâu presennol. Strategaethau a safonau darpariaeth. Ymgynghori â'r gymuned leol a budd-ddeiliaid perthnasol.
Archwilio darpariaeth leol	Diffinio cwmpas yr archwiliad. Cynnal, dadansoddi, cyhoeddi'r archwiliad.
Gosod safonau darpariaeth	Pennu safonau o ran nifer, mynediad ac ansawdd. Pennu safonau ar gyfer lluosydd maint ac arwynebedd.
Gweithredu'r safonau darpariaeth	Nodi digonolrwydd a diffygion o ran nifer y mannau agored, chwaraeon a hamdden. Nodi diffygion o ran ansawdd a mynediad.

Polisiâu drafft ar gyfer y cynllun datblygu	Nodi a gwerthuso dewisiadau strategol. Ymgynghori â budd-ddeiliaid perthnasol.
---	---

2.1.9 Mae TAN16 (paragraff 2.7) yn nodi nad yw PCC yn rhagnodi safonau penodol o ddarpariaeth. Mae'n rhoi manylion yn hytrach y dylai'r safonau hyn fod yn seiliedig ar ganlyniadau proses Archwilio ac Asesu Mannau Agored Dylai'r rhain geisio gwella'r gyfatebiaeth rhwng lefelau presennol o ddarpariaeth a phatrymau galw presennol a'r rhai sy'n debygol yn y dyfodol. Mae paragraff 2.8 yn nodi fod datblygu ymagwedd unigryw yn lleol yn golygu bod modd datblygu polisiâu sy'n berthnasol mewn gwahanol gyd-destunau. I gyd-fynd â hyn, yr ymagwedd yn yr astudiaeth hon oedd deillio ffigwr cyfartalog o ddarpariaeth ar gyfer y Sir a fydd yn helpu llywio'r gwaith o ddeillio safonau ansawdd lleol ar gyfer Sir Ddinbych yn y dyfodol.

2.1.10 Bydd yr asesiad yn cynhyrchu tystiolaeth gadarn i helpu llywio polisiâu i sicrhau eu bod yn adlewyrchu nodweddion lleol. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Elfennau meintiol (lle mae digonolrwydd a diffygion).
- Cydran ansoddol (i fesur ansawdd y ddarpariaeth, gan gynnwys gwella cyfleusterau presennol).
- Cydran mynediad (sut mae'r ddarpariaeth o fewn cyrraedd effeithiol i'r gymuned leol).

2.1.11 Mae TAN16 yn awgrymu y gallai safonau meincnod ar gyfer chwaraeon a chwarae awyr agored gan FIT fod yn ddefnyddiol i awdurdodau sy'n llunio safonau lleol. Mae'r safon yn argymhell lefel isafswm o fannau awyr agored o 2.4 hectar fesul bob 1,000 o bobl. Caiff y safon ei gategoreiddio i'r tri gwahanol fath o ddarpariaeth:

- chwaraeon awyr agored ffurfiol,
- mannau chwarae anffurfiol a
- mannau chwarae dynodedig gydag offer.

Mae'r safonau wedi eu gweithredu yn yr adroddiad hwn gan ei fod yn seiliedig ar y wybodaeth fwyaf cadarn sydd ar gael ac mae sawl Awdurdod Lleol arall wedi defnyddio'r safonau hyn er mwyn asesu nifer y mannau agored yn eu hardaloedd.

2.1.12 **'Cymru'n Un - Rhaglen Flaengar ar gyfer Llywodraethu Cymru' (Mehefin 2007)**

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu strategaeth troswaol Llywodraeth Cymru ar gyfer ei weithredoedd i gyflwyno newid yng Nghymru. Mae'n cydnabod nad yw'r rhan fwyaf o bobl yn gwneud digon o

weithgarwch corfforol i gael bendithion iechyd. Mae'n derbyn fod gweithgarwch corfforol yn fuddiol i iechyd, ac yn darparu ar gyfer creu Llwybr Arfordir Cymru, annog chwaraeon, gweithgarwch corfforol (yn arbennig beicio a cherdded) a mwynhau'r amgylchedd naturiol.

- 2.1.13 Mae'n hyrwyddo cynnal caeau chwarae ysgolion i ddatblygu cyfleoedd i ysgolion a cholegau weithio gyda chlybiau chwaraeon lleol i fuddsoddi mewn hyfforddi chwaraeon. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn ceisio meithrin ymdeimlad o 'berchnogaeth gyhoeddus' mewn perthynas â chefn gwlad, manau gwyrdd trefol a'r arfordir, cydnabod nad yw nifer o grwpiau a eithriwyd yn gymdeithasol ar hyn o bryd yn mwynhau buddion cymdeithasol, diwylliannol ac iechyd sydd ar gael.

2.1.14 **'Pobl, Lleoedd, Dyfodol – Diweddariad Cynllun Gofodol Cymru 2008' (Gorffennaf 2008)**

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu polisiâu a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru mewn cyd-destun gofodol, gan gynnwys creu cymunedau cynaliadwy a mynediad cynaliadwy. Mae'n cydnabod fod ansawdd yr amgylchedd yn hanfodol, yn amlinellu camau gweithredu ar gyfer diogelu neu wella ardaloedd trefol a gwledig ac yn cynnig cyd-destun a chyfeiriad gweithredu ar gyfer CDLI a gynhyrchir gan awdurdodau cynllunio lleol.

- 2.1.15 Mae'r diweddariad yn sicrhau fod Cynllun Gofodol Cymru 2004 yn cyd-fynd â 'Cymru'n Un' ac yn rhoi statws i'r gwaith ardal sydd wedi ei wneud ers y paratowyd y cynllun yn wreiddiol. Mae'n cydnabod fod ein hamgylchedd yn hanfodol i'n hansawdd bywyd a bod ei amddiffyn a'i adfywio yn hanfodol i iechyd a lles ac ar gyfer cyfleoedd economaidd. Mae'r Diweddariad yn cydnabod bod rhaid mynd i'r afael â newid hinsawdd os ydym am osgoi canlyniadau, a bod gwneud hynny'n rhoi'r cyfle i ailystyried y ffordd rydym yn byw ac yn gweithio, drwy annog mwy o gerdded a beicio fel rhan o fywyd bob dydd, gan ddarparu manau agored diogel a glân gyda mwy o gyfleoedd i fwynhau bywyd gwyllt, a gwella'r ffordd rydym yn rheoli ansawdd aer, gwastraff, priddoedd a dŵr.

- 2.1.16 Bydd cyflwyno Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Cymru yn newid mawr i drefniadau cynllunio strategol. Bydd y fframwaith hwn yn disodli Cynllun Gofodol Cymru ymhen rhyw ddwy flynedd. Felly, wrth lunio'r CDLI newydd, bydd yn rhaid i Sir Ddinbych roi sylw i Gynllun Gofodol Cymru, a fydd yn newid cyn bo hir, yn ogystal â gweithio tuag at gydymffurfio â'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol newydd.

2.1.17 Mae Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Cymru yn deillio o Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015 a bydd yn darparu cyfarwyddyd ar gyfer cynlluniau datblygu strategol a lleol ac yn cefnogi'r gwaith o benderfynu ar Ddatblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol. Tra bo Cynllun Gofodol Cymru yn rhoi sylw mawr i'r egwyddor 'datblygu cynaliadwy' mae Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Cymru yn mynd gam ymhellach i weithredu darpariaethau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

2.1.18 **'Dringo'n Uwch: Strategaeth Llywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol' (Gorffennaf 2006)**

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r strategaeth tymor hir ar gyfer chwaraeon a gweithgarwch corfforol yng Nghymru am yr ugain mlynedd nesaf. Caiff chwaraeon ei ddiffinio gan Gyngor Ewrop fel 'gweithgarwch corfforol sydd, drwy gyfranogiad achlysurol neu wedi ei drefnu, yn ceisio mynegi neu wella ffitrwydd corfforol a lles, ffurfio perthnasau cymdeithasol, neu sicrhau canlyniadau wrth gystadlu ar bob lefel'. Y diffiniad o Weithgareddau Hamdden Egniïol yw "gweithgarwch corfforol a gaiff ei wneud yn ystod amser hamdden, gan gynnwys gweithgareddau fel dawnsio, erobeg neu gerdded sionc".

2.1.19 Pwrpas y strategaeth yw sicrhau Cymru egniïol, iach a chynhwysol, lle mae chwaraeon, gweithgarwch corfforol a gweithgareddau hamdden egniïol yn cynnig llwyfan cyffredin ar gyfer cymryd rhan, hwyl a chyflawniad, sy'n uno cymunedau a'r wlad a lle defnyddir amgylchedd eithriadol Cymru yn gynaliadwy i wella hyder yn ein hunain a'n lle yn y byd.

2.1.20 Mae gan 'Dringo'n Uwch' oblygiadau o ran cynllunio defnydd tir ar lefelau cenedlaethol a lleol. Mae'n cynnwys targedau, yn benodol erbyn 2025:

- Bydd y ganran o bobl yng Nghymru sy'n defnyddio amgylchedd naturiol Cymru ar gyfer gweithgareddau awyr agored yn cynyddu o 36% i 60%.
- Bydd gan 95% o bobl Cymru lwybr troed neu lwybr beicio o fewn 10 munud o daith gerdded.
- Ni ddylai unrhyw un fyw mwy na 6 munud o daith gerdded (300metres) i ffwrdd o'r man gwyrdd naturiol agosaf.
- Bydd gan bob gweithiwr sector cyhoeddus a 75% o weithwyr eraill fynediad at chwaraeon a chyfleusterau gweithgarwch corfforol 10 munud o daith gerdded neu lai o'r gweithle.

2.1.21 **Cymru: Gwlad Lle Mae Cyfle i Chwarae (Gorffennaf 2014)**

Mae'r ddogfen hon yn cynnig arweiniad i awdurdodau lleol ar fynd i'r afael a sicrhau cyfleoedd digonol i blant chwarae yn eu hardaloedd. Mae'r canllawiau'n cynnwys gwybodaeth am ansawdd a nifer y darpariaethau a'r mannau chwarae sy'n rhaid eu hystyried. Amlinellir diffiniad defnyddiol o chwarae yn y ddogfen:

"Mae chwarae'n cwmpasu ymddygiad plant sy'n cael ei ddewis o wirfodd, ei arwain yn bersonol a'i gymell yn reddfol. Nid yw'n cael ei wneud ar gyfer unrhyw nod neu wobwr allanol, ac mae'n rhan sylfaenol a chreiddiol o ddatblygiad iach – nid yn unig ar gyfer plant unigol, ond hefyd ar gyfer y gymdeithas maent yn byw ynddi."

2.1.22 **Cyfoeth Naturiol Cymru: Darparu Mannau Gwyrdd Naturiol Hygyrch mewn Trefi a Dinasoedd (2006)**

Mae'r strategaeth hon yn seiliedig ar ganllawiau gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru ar y pryd (Cyfoeth Naturiol Cymru, CNC bellach). Darparu Mannau Gwyrdd Naturiol Hygyrch mewn Trefi a Dinasoedd (2006) sy'n hyrwyddo mynediad pobl i fannau gwyrdd naturiol, ar gyfer y bendithion iechyd a lles y gall hyn eu cynnig i boblogaethau mewn ardaloedd trefol. Mae'r strategaeth yn nodi mannau gwyrdd o fewn ac yn gyfagos i aneddiadau'r awdurdod, yn gwerthuso ei naturioldeb, mynediad a swyddogaethau eraill ac yn cyflwyno darpariaeth gyfredol yn erbyn safonau CBC sef fod yna o leiaf 2ha o fannau gwyrdd hygyrch fesul bob 1000 o bobl a fod hyn ar gael o fewn yr haenau canlynol o ddarpariaeth:

- ni ddylai unrhyw un fyw mwy na 300m o'r man gwyrdd agosaf;
- Dylai fod o leiaf un safle 2ha hygyrch o fewn 2km o'r cartref;
- dylai fod un safle 100ha hygyrch o fewn 5km; a
- dylai fod un safle 500ha hygyrch o fewn 10km.

2.2 **Cyd-Destun Polisiâu Cynllunio Lleol**

2.2.1 **Cynllun Datblygu Lleol Sir Ddinbych 2006-2021**

Lluniwyd Cynllun Datblygu Lleol Sir Ddinbych 2006-2021 yn unol â deddfwriaeth gynllunio a pholisi cenedlaethol ac fe'i mabwysiadwyd gan y Cyngor fis Mehefin 2013.

2.2.2 Mae Amcan rhif 8 y CDLI yn ceisio diogelu mannau agored presennol a sicrhau bod datblygiadau newydd yn cyfrannu digon at ddarparu mannau agored cyhoeddus.

- 2.2.3 Mae'r CDLI yn cynnwys polisiâu sy'n gysylltiedig â diogelu mannau agored presennol ac ar gyfer darparu mannau agored mewn datblygiadau newydd. Y polisiâu mwyaf perthnasol yw Polisi CCC 11 – Hamdden a Mannau Agored a Pholisi CCC 12 – Cyfleusterau Cymunedol.
- 2.2.4 Serch hynny, deallir, drwy ymgynghori gyda Swyddogion CSDd a CDTCh nad yw'r polisi mannau agored cyfredol mor effeithiol ag y gallai fod. Er enghraifft, mae'r mannau chwarae a geir gan ddatblygwyr yn aml yn cael eu hystyried yn rhai o safon isel ac mewn lleoliadau gwael o fewn datblygiadau tai newydd.
- 2.2.5 Un ymagwedd ar gyfer yr adolygiad o'r CDLI allai fod i Bolisi CCC 11 amlinellu'r gofynion nifer, ansawdd a mynediad ar gyfer mannau agored cyhoeddus. Byddai hyn yn cynnig modd mwy hyblyg ac effeithiol o chwilio am gyfraniadau gan ddatblygwyr ar ac oddi ar safleoedd.
- 2.2.6 Er enghraifft, unwaith fod safonau nifer Sirol wedi cael eu gweithredu a bod y canlyniadau'n ddigonol ar gyfer y setliad hwnnw, efallai fod gofyniad i gyfraniadau fynd tuag at wella darpariaeth bresennol yn yr ardal ac fel arall.
- 2.2.7 Efallai y byddai hefyd galw am ymagwedd wahanol yn ôl y math o ddarpariaeth. Ar gyfer datblygiadau mwy gyda 200 neu ragor o anheddau, yn hytrach na darpariaeth chwaraeon awyr agored ar ffurf cae chwarae glaswellt, gallai'r cyfraniadau fynd tuag at ddarparu rhagor o gyfleusterau modern fel Ardaloedd Chwarae Amldefnydd, Caeau Glaswellt Artiffisial, llwybrau colli pwysau, parciau sgelfrio a chyfleusterau dan do fel ystafelloedd ffitrwydd ac ystafelloedd gweithgareddau. Mae'n rhaid i ddatblygwyr weithio gyda'r gymuned leol a chlybiau chwaraeon lleol i helpu i bennu pa gyfleusterau y mae eu hangen ac sydd orau i fodloni anghenion lleol.
- 2.2.8 Mae Canllaw Cynllunio Atodol (CCA) - Mannau Agored Cyhoeddus ar gyfer Hamdden (mabwysiadwyd ym mis Mawrth 2017) yn amlinellu'r gofyniad ar ddatblygwyr i ddarparu mannau agored mewn datblygiadau tai newydd. Mae hefyd yn cynnwys canllawiau ar ddyluniad ac ansawdd y man agored hwn.
- 2.2.9 Ar gyfer datblygiadau preswyl o 30 annedd neu fwy, bydd y Cyngor yn gofyn bod mannau chwarae i blant yn cael eu darparu ar y safle ac yn gofyn am gyfraniad tuag at gyfleusterau chwaraeon er mwyn sicrhau y darperir mannau hamdden y gellir eu defnyddio. Dylai mannau agored fod yn ddigon mawr i allu eu defnyddio at ddibenion hamdden. Bydd gofyn am gyfraniadau ariannol ar gyfer

datblygiadau o lai na 30 annedd ac ni fyddwn yn disgwyl darpariaeth ar y safle. Ni fyddai angen darpariaeth ar y safle ar gyfer chwaraeon awyr agored ond ar gyfer datblygiadau o 200 annedd neu fwy.

2.2.10 **Asesiad o Ddigonolrwydd Chwarae Sir Ddinbych (2016)**

Mae Adran 11 Mesurau Plant a Theuluoedd (Cymru (2010) yn gosod dyletswydd statudol ar bob Awdurdodau Lleol i asesu a sicrhau cyfleoedd chwarae digonol i blant. Mae digonolrwydd yn ymwneud â llawer mwy na darpariaeth chwarae ddynodedig. Nod canolog y ddyletswydd yw sicrhau bod cyfle i chwarae yng Nghymru drwy 'greu amgylchedd lle gall plan chwarae'n rhydd' a 'sicrhau bod cymunedau'n cynnig rhagor o gyfleoedd i chwarae'.

2.2.11 Casgliad yr adroddiad oedd 'er fod bylchau yn y ddarpariaeth y mae angen eu targedu, mae hefyd ystod eang o ddarpariaeth Chwarae gyda a heb ymyrraeth yn ogystal â nifer o wasanaethau sydd wedi esblygu dros amser, serch bod hynny heb unrhyw dargedau canlyniadau penodol na strategaeth. Mae'r lefelau presennol hyn o ddarpariaeth yn cynnig sylfaen da ar gyfer creu gwelliant yn y dyfodol, a fyddai'n cael ei wella pe bai CSDd yn darparu cyfeiriad yr argymhelliad ac arweiniad'.

2.2.12 Roedd yr adroddiad hefyd yn awgrymu fod 'angen cydnabod chwarae yn well, beth bynnag fo'r lleoliad, am ei gyfraniad pwysig i ddatblygiad corfforol, cymdeithasol a seicolegol y plentyn at ddibenion iechyd, lles, dysg a rhyngweithio cymdeithasol.

2.2.13 **Cynllun Gweithredu Isadeiledd Gwyrdd ar gyfer Y Rhyl (2013)**

Mae'r dyhead i'r Rhyl gynnal ei swyddogaeth fel cyrchfan bwysig i dwristiaid ac ardal breswyl, yn golygu y dylai Isadeiledd Gwyrdd gael ei integreiddio'n gynhwysfawr i ddatblygiadau newydd, a'i osod yn ddiweddarach i'r gwedd trefol presennol mewn pwyntiau allweddol. Ar hyn o bryd, mae mynediad i fannau gwyrdd yn amrywiol ac mae angen buddsoddi yn yr isadeiledd presennol gan gynnwys y cysylltiadau rhyngddynt.

2.2.14 Yn y gorffennol, canolbwyntiwyd ar welliannau i lan y môr ond mae cysylltiadau i wella mynediad i'r mannau gwyrdd yn y de yn ystyriaeth bwysig ar gyfer y dyfodol. Mae hon yn ystyriaeth bwysig gan fod Y Rhyl yn cynnwys rhai o gymdogaethau mwyaf difreintiedig Cymru, yn benodol o safbwynt iechyd a chyfleoedd gwaith. Gall amgylcheddau trefol o ansawdd isel effeithio ar ansawdd bywyd. Gall diffyg cyfleoedd gweithgareddau hamdden egniol ac ymlacio gael effaith ddifrifol ar les corfforol a meddyliol, a all yn ei dro effeithio

ar ragolygon cyflogaeth. Felly, mae hyn yn ategu pwysigrwydd mannau agored i gymunedau Sir Ddinbych.

2.2.15 **Adolygiad Digonolrwydd Hamdden Sir Ddinbych (Rhuthun , 2010)**

Edrychodd yr astudiaeth hon ar anghenion, digonolrwydd a phriodoldeb darpariaeth hamdden yn gwasanaethu'r ysgol a'r gymuned yn nalgylch Rhuthun. Mae un o'r prif ganfyddiadau'n nodi y dylai darpariaeth ganolbwyntio ar 'well darpariaeth, nid rhagor o ddarpariaeth'.

2.2.16 Mae'r nifer fawr o gyfleusterau chwarae awyr agored a nodwyd yn Rhuthun yn dangos fod digonedd o ddarpariaeth yn y gymuned. Serch hynny, mae'r adroddiad yn nodi mai dim ond effaith gyfyngedig y mae'r ddarpariaeth bresennol ar ei ffurf gyfredol yn ei gael ar lefelau cyfranogiad a gweithgarwch corfforol. Mae hefyd yn awgrymu na fydd arwynebau chwarae glaswellt naturiol o safon isel yn denu cyfranogwyr newydd, yn arbennig merched a genethod.

2.2.17 Mae nifer o gyfleusterau chwarae glaswellt naturiol yn cael trafferth i ymdopi â'r amodau tywydd garw cyffredin, gan arwain at ohirio gemau, chwaraewyr rhwystredig, yn enwedig plant iau a cholli incwm. Felly, mae angen rhoi mwy o ystyriaeth i gael rhagor o gaeau glaswellt artiffisial yn yr ardal. Mae hwn yn esiampl o wahanol fath o gyfleuster chwaraeon awyr agored y gallai cyfraniadau gan ddatblygwyr fynd tuag ato.

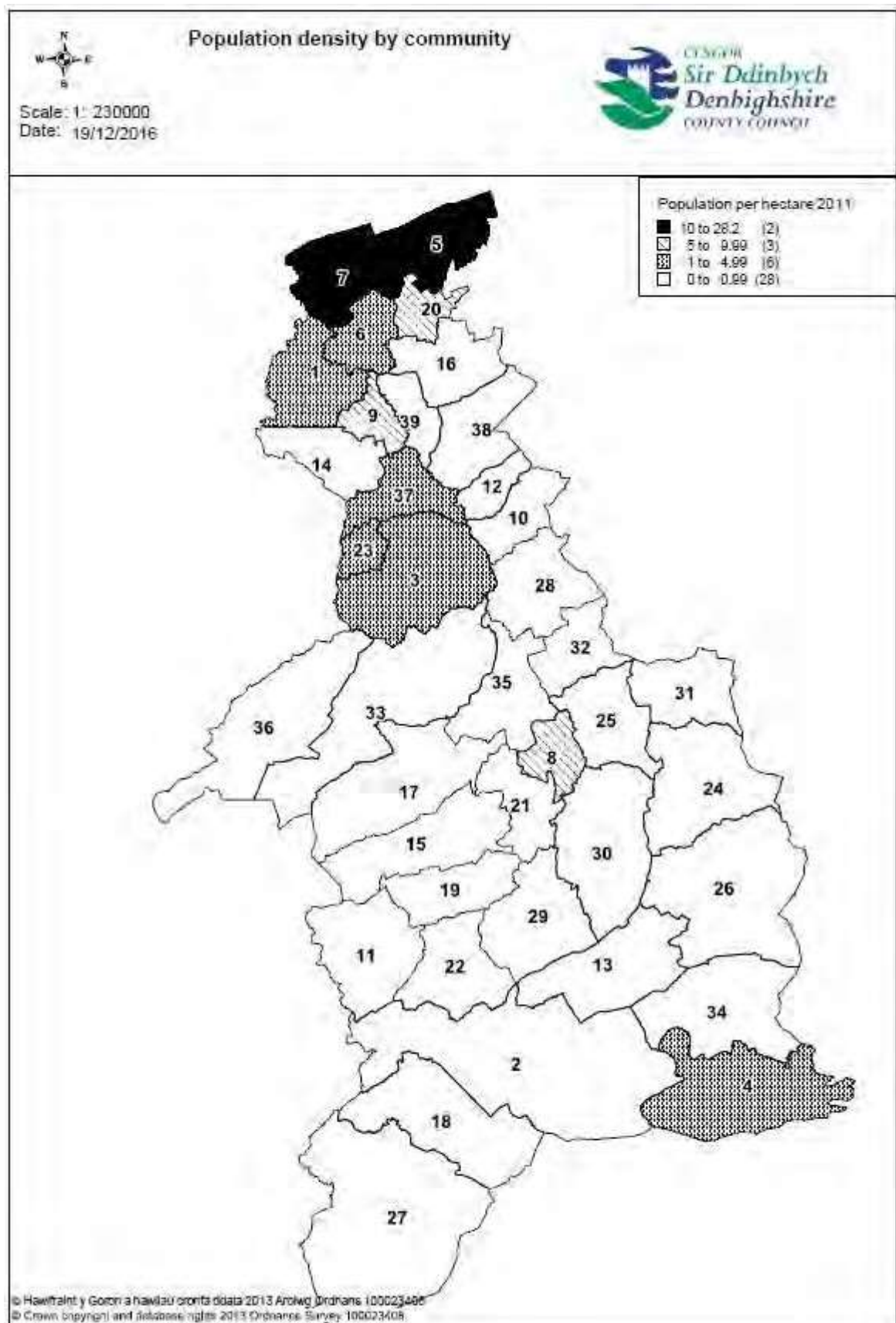
2.2.18 Serch yr awgrym hwn, mae mater gwirioneddol o ran cost gan fod Caeau Glaswellt Artiffisial maint llawn yn costio'n ddrud i'w codi a'u hail-osod bob 10 mlynedd ac nid oes unrhyw dystiolaeth eu bod wedi arwain at greu rhagor o dimau, na chlybiau hoci, er gwaethaf y bwriad gwreiddiol. Un o'r gweithredoedd a argymhellwyd yn yr adroddiad yw datblygu clwb ffitrwydd (ystafell / stiwdio ddawns) gan greu cyfleuster cyhoeddus mwy amlwg a hygyrch. Byddai rhagor o ymchwil i'r hyn yr hoffai'r gymuned ei weld mewn gwirionedd yn Rhuthun yn fuddiol a byddai'n cael gwell croeso na mabwysiadu cyfleusterau nad ydynt efallai eu heisiau yn eu hardal.

3. Demograffeg a nodweddion lleol Sir Ddinbych

- 3.1 Mae Sir Ddinbych yn ffinio ag arfordir Gogledd Cymru ac yn cynnwys y tir rhwng Mynydd Hiraethog tua'r gorllewin a Bryniau Clwyd tua'r dwyrain. Mae'r ardal i'r de o ffin y Sir ychydig y tu hwnt i'r afon Dyfrdwy. At ei gilydd, mae gan yr ardal arwynebedd o 83,807 hectar, ac mae oddeutu 66% (55,000 hectar) yn dir amaethyddol. Hyd y llain o dir arfordirol yw 10.7 cilometr. Cymdogion Sir Ddinbych yw Conwy tua'r gorllewin, Sir y Fflint a Wrecsam tua'r dwyrain a Pharc Cenedlaethol Eryri, Cyngor Gwynedd a Chyngor Powys tua'r de.
- 3.2 Mae data Cyfrifiad 2011 yn nodi fod gan Sir Ddinbych boblogaeth o 93,734, ac mae Amcanestyniadau Poblogaeth Llywodraeth Cymru 2016 yn amcangyfrif fod disgwyl i'r ffigwr hwn godi i 97,326 erbyn 2039. Mae tua 25,149 o bobl yn byw yn Y Rhyl, tref fwyaf y Sir, sydd wedi elwa yn ystod y blynyddoedd diwethaf o brosiectau adfywio parhaus yng nghanol y dref a'r harbwr. Mae 46,343 wedi eu dosbarthu ymhlith y trefi mwyaf sef Prestatyn, Rhuddlan, Llanelwy, Dinbych Rhuthun, Corwen a Llangollen. Mae gweddill y boblogaeth wedi eu gwasgaru rhwng pentrefi gwledig llai a phentrefannau'r Sir. Bydd y cynnydd poblogaeth a ragwelir yn Sir Ddinbych yn cynyddu'r pwysau ar fannau agored, cyfleusterau chwaraeon a hamdden presennol ac mae'n debyg o greu galw am ragor o ddarpariaeth.
- 3.3 Yn ôl Cynllun Lles Sir Ddinbych (2014-2018), mae gan Sir Ddinbych ganran cymharol uchel (o fewn y chwarterl uchaf) o boblogaeth sy'n 65+ oed o'u cymharu ag awdurdodau lleol eraill yng Nghymru. Mae disgwyl i ganran poblogaeth Sir Ddinbych sy'n 65+ oed gynyddu o 28% yn 2013 i 31% erbyn 2020. Daw'r twf yn y grŵp oedran hwn yn arbennig yn sgil y ffaith fod y rhai a anwyd yn y cyfnod o gynnydd yn nifer y babanod ar ôl rhyfel yn cyrraedd oed ymddeol, ac mae'n duedd a welir ar draws y rhan fwyaf o'r byd gorllewinol.
- 3.4 Mae natur wasgaredig aneddiadau gwledig y Sir a'i agosrwydd at ffordd ddeuol yr A55 a chefnffordd yr A5 wedi arwain at gynnydd cyson mewn perchnogaeth ceir (79% o'r holl aelwydydd), gyda thua 17% o'r boblogaeth yn teithio'r tu allan i'r Sir o awdurdodau cyfagos am waith. Mae hyn yn arwain at dagfeydd ar lwybrau allweddol ar yr adegau prysuraf, er bod gwasanaethau trenau da yn rhai o'r aneddiadau mwy o faint, sef Y Rhyl a Phrestatyn. Mae'r lefel uchel hon o berchnogaeth ceir hefyd yn golygu nad yw trigolion yn hollol ddibynnol ar ddarpariaeth awyr agored lleol i ddiwallu eu hanghenion hamdden.

- 3.5 Mae Sir Ddinbych yn elwa o ystod eang o ffynonellau amgylcheddol gan gynnwys sawl safle yn y Sir sydd wedi'u dynodi'n safleoedd Ewropeaidd dan y Gyfarwyddeb Cynefinoedd (Y Berwyn, Llyn Tegid a'r Afon Dyfrdwy, Coedwig Dyffryn Elwy a Choedwig Dyffryn Alun i enwi dim ond rhai). Dynodwyd Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy yn 1985 a'i ymestyn yn 2011 ac mae'n cael ei ystyried gan nifer yn un o drysorau'r Sir. Yn ogystal, dynodwyd rhan sylweddol o Ddyffryn Llangollen yn Glustogfa Safle Treftadaeth y Byd, ac mae nifer fawr o safleoedd o bwysigrwydd lleol wedi'u dynodi am eu gwerth cadwraeth natur. O safbwynt treftadaeth ddiwylliannol, mae gan y Sir ystod helaeth o Adeiladau Rhestredig, Parciau a Gerddi Hanesyddol, a Henebion Rhestredig yn ogystal â 34 Ardal Gadwraeth.
- 3.6 Mae'r doreth o asedau amgylchedd naturiol ac adeiledig yn y Sir yn darparu cyfleoedd hamdden, adloniant a thwristiaeth i'w drigolion ond mae hefyd angen eu rheoli yn ofalus i sicrhau nad yw gweithgareddau o'r fath yn gwrthdaro ar eu hansawdd a chael effaith annerbyniol ar eu cymeriad.

Ffigwr 1: Dwysedd Poblogaeth Sir Ddinbych yn ôl Cymuned. Mae pob rhif fesul cymuned yn cyfateb ag enw pob cymuned yn Nhabl 3.

4. Methodoleg

Ffocws yr adroddiad hwn yw archwilio mannau agored yn Sir Ddinbych ar sail ardal gymunedol gyda gwybodaeth ychwanegol ar gael ar sail ardal ward etholiadol (rhanbarth). Mae Tabl 2 yn diffinio'r deipoleg man agored a awgrymir gan TAN 16 o ran defnyddio paratoi'r adroddiad asesu, y graddau y caiff pob math ei gwmpasu yn yr astudiaeth ac eglurhad o ran pam mae wedi'i gynnwys neu beidio.

4.1 Mathau o Fannau Agored

Mae'r ffocws ar gyfer yr astudiaeth hon ar safleoedd o werth cyhoeddus sylweddol, h.y. y safleoedd sy'n hygyrch i'r cyhoedd, sy'n agored ac ar gael i'w defnyddio gan aelodau'r cyhoedd. Mae hyn yn cynnwys pob safle er gwaethaf perchnogaeth. Mae pob maes chwarae ysgolion wedi'u mapio ar gyfer adran archwilio'r adroddiad, fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf wedi'u heithrio o'r cyfrifiadau a'r asesiad oherwydd yr anghysonder o ran caniatáu mynediad i'r cyhoedd y tu allan i oriau ysgol. Mae'r rhai a nodwyd fel hygyrch i'r cyhoedd y tu allan i oriau ysgol drwy ymgynghoriad wedi'u cynnwys yn yr asesiad. Mae safleoedd sy'n eiddo i glybiau chwaraeon sy'n atal mynediad i'r cyhoedd yn ystod amseroedd pan nad oes gemau, wedi'u heithrio. Maent wedi eu harchwilio, ond argymhellir methodoleg wahanol ar gyfer eu hasesiad ansawdd. Mae Coridorau Gwyrdd wedi'u mapio yn yr archwiliad, fodd bynnag, oherwydd eu natur linellol, nid ydynt wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad o nifer, ansawdd a hygyrchedd.

Tabl 2 Mathau o Fannau Agored fel y nodir hwy yn TAN 16:
Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored a Graddau
Cynhwysiant

Cyfeirnod Math TAN	Math	Yn yr Astudiaeth	Cyfiawnhad a safon
i.	parciau a gerddi cyhoeddus – gan gynnwys parciau trefol, parciau gwledig a gerddi ffurfiol;	Y	Chwarae rôl bwysig mewn cymunedau yn enwedig ar gyfer y genhedlaeth hŷn. Mae Parciau Gwledig mwy wedi'u heithrio oherwydd eu maint mawr a'u rolau niferus. Mae Parc Gwledig Loggerheads wedi'i eithrio o'r asesiad ansawdd a nifer. Defnyddir safon FIT yn yr asesiad nifer fodd bynnag,

			dylai galw yn y dyfodol o'r math hwn fod yn seiliedig ar ffactorau eraill fel asesiadau economaidd canol tref.
ii.	mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol - gan gynnwys coetir, coedwigaeth drefol, glaswelltir prysgwydd, tir mynediad agored, gwlyptiroedd, tir gwastraff, tir agored segur a thir arfordirol ardaloedd creigiog	Y	Poblogaidd gyda chymunedau at ddibenion addysgol a mynd â chŵn am dro a hamdden. Safon nifer fel 2ha fesul 1,000 o'r boblogaeth fel a nodir gan FIT (2016). Safon hygyrchedd o safle 20ha o fewn 2km i'r cartref a 300m o ardal o fan gwyrdd hygyrch (Pecyn Cymorth Mannau Gwyrdd, Cyfoeth Naturiol Cymru). Mae traethau wedi'u heithrio yn y categori hwn oherwydd eu maint mawr a'r anhawster i'w meintoli. Mae hyn er mwyn aros yn gyson gydag Asesiad Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru a oedd yn eithrio traethau (2014).
iii.	coridorau gwyrdd – gan gynnwys glannau afonydd a chamlesi, llwybrau troed, llwybrau beicio, llwybrau ceffylau tir rheilffordd segur a hawliau tramwy; gall y rhain gysylltu ardaloedd gwahanol o fewn a rhwng ardaloedd trefol. Gallent hefyd ffurfio rhan o rwydwaith sy'n cysylltu ardaloedd trefol, neu sy'n eu cysylltu â'r	N	Mae coridorau gwyrdd wedi'u hystyried ar gyfer yr archwiliad ond nid oes nifer, ansawdd na safon hygyrchedd wedi'u gosod. Mae hyn oherwydd y natur linellol a rôl flaenaf darpariaeth o'r fath fel dulliau o deithio o un lle i'r llall. Mae'r rhan fwyaf wedi'u dal mewn mathau eraill o fannau agored. Mae rhagnodi swm penodol o ddarpariaeth fesul 1,000 o boblogaeth neu o ran mynediad yn fymrwyl o ystyried swyddogaeth darpariaeth o'r fath (h.y. fel dull o gysylltu lleoedd/ardaloedd gyda'i gilydd). Dylai'r angen am ddarpariaeth o'r fath fod yn ystyriaeth o ran y cynllun, tirlunio a chyswllt unrhyw ddatblygiad newydd ac mae'n cael ei gwmpasu gan Hawliau Tramwy Cyhoeddus a gwaith a wneir dan Ddeddf Teithio Llesol (2013).

	wlad o'u hamgylch.		
iv.	cyfleusterau chwaraeon awyr agored (ag wynebaw naturiol neu artiffisial, sy'n eiddo cyhoeddus neu breifat) - gan gynnwys cyrtiau tennis, caeau bowlïo, caeau chwaraeon, cyrsiau golff, traciau athletau, caeau chwarae ysgolion a sefydliadau eraill, ac ardaloedd chwaraeon awyr agored eraill. Diffinnir cae chwaraeon ar hyn o bryd fel cae chwarae sy'n fwy na 0.4 hectar ac sydd wedi cael ei farcio ar gyfer gemau fîm o fewn y bum mlynedd ddiwethaf.	Y	Argymhellir methodoleg wahanol ar gyfer asesu ansawdd cyfleusterau chwaraeon awyr agored (y tu allan i gwmpas yr astudiaeth hon). Felly, bu ffocws yr astudiaeth hon ar nodi darpariaeth a hygyrchedd sydd wedi'u cynnwys mewn mannau agored ehangach (e.e. caeau, caeau bowlïo a chyrtau tennis). Nid yw safleoedd fel tir sefydliadol wedi'u cynnwys yn yr astudiaeth oherwydd yng nghylch gwaith yr astudiaeth hon, nid yw'n bosibl penderfynu a yw safleoedd wedi'u marcio a/neu eu defnyddio ar gyfer chwaraeon. Mae caeau chwarae ysgolion sydd wedi'u nodi fel rhai sydd â mynediad cyhoeddus drwy ymgynghori wedi'u cynnwys a'u dosbarthu fel Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored er cysonder. Er nad yw caeau chwarae ysgolion yn hygyrch i'r cyhoedd yn aml, maen nhw'n ffynhonnell werthfawr yn naturiol o fan gwyrdd i bobl ifanc yr ardal honno. Mae cyrsiau golff wedi'u cynnwys yn yr archwiliad cyffredinol ond nid yr asesiad nifer nac ansawdd oherwydd eu maint mawr a'u cyfyngiad cyfyngedig i rai nad ydynt yn aelodau. Mae safleoedd chwaraeon awyr agored dim ond wedi'u nodi yn yr archwiliad ar gyfer pob ardal gymunedol. Nid oes safonau ansawdd wedi'u gosod oherwydd dylai methodoleg benodol ar gyfer chwaraeon awyr agored gael ei dilyn. Mae safon nifer o

			1.2ha fesul 1,000 o boblogaeth wedi'i gosod fel a amlinellir gan FIT.
v.	mannau gwyrdd amwynder (gan amlaf, ond nid o hyd, mewn ardaloedd tai) - gan gynnwys mannau hamdden anffurfiol (preifat neu rai sy'n agored i'r cyhoedd), ymylon ffyrdd, mannau gwyrdd mewn ac o amgylch tai ac adeiladau eraill, e.e. ysbytai, ysgolion a cholegau, eiddo diwydiannol a busnes, gerddi a thiroedd domestig, a lleiniau glas mewn pentrefi.	Y	Mae pob math a nodwyd o ddarpariaeth wedi'u cynnwys. Mae trothwy maint safle o 0.2 hectar wedi'i ddefnyddio i wahaniaethu a nodi safleoedd o werth hamdden uwch a defnydd ar gyfer yr asesiad ansawdd.
vi.	darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc – gan gynnwys ardaloedd chwarae, ardaloedd i chwarae ar olwynion, gan gynnwys sgrialu, ardaloedd cicio pêl yn yr awyr agored ac ardaloedd eraill llai ffurfiol, (e.e. ardaloedd cwrdd â ffrindiau, cysgodfannau i	Y	Mae pob math a nodwyd o ddarpariaeth ag offer wedi'u cynnwys (h.y. ardaloedd chwarae nodweddiadol ag offer, parciau sgrialu, mannau cyfarfod ieuenctid, ardaloedd gemau amldefnydd ac ati). Mae pob math chwarae yn cael eu gweld a'u trin fel Darpariaeth i blant a phobl ifanc ac yn ymwneud â'r Ardaloedd Offer Lleol ar gyfer Chwarae fel a nodwyd yn flaenorol gan FIT.

	blant yn eu harddegau).		
vii.	Rhandiroedd, gerddi cymunedol a ffermydd (trefol) dinesig – diffinnir rhandir statudol fel ardal sydd heb arwynebedd yn fwy na 40 polyn (1,000 metr sgwâr).	Y	Mae pob math a nodwyd o ddarpariaeth wedi'u cynnwys. Nid oes safon nifer wedi'i osod oherwydd dylai'r angen am randiroedd gael ei benderfynu gan alw fel ffigurau rhestr aros. Maen nhw wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad hygyrchedd lle mae ardal ragod pellter llinell syth o 600m wedi'i ddefnyddio fel a argymhellwyd gan y Gymdeithas Genedlaethol Garddwyr Rhandiroedd a Hamdden.
viii.	Mynwentydd	N	Nid yw canfyddiad safleoedd yn apelio i'r cyhoedd ar gyfer hamdden yn gyffredinol. Nid oes safon nifer wedi'i gosod oherwydd dylai'r angen am ddarpariaeth mynwentydd gael ei benderfynu gan y capasiti claddu mewn safleoedd.
ix.	ardaloedd cefn gwlad hygyrch ar gyrion trefi – sy'n ffinio'n uniongyrchol, neu sydd wedi'u cysylltu ag ardal drefol.	N	Nid yw cefn gwlad agored na thir comin wedi'u cynnwys yn yr astudiaeth oherwydd bod ganddynt allu cyfyngedig ar gyfer defnydd ffurfiol a rheolaeth, mae materion hygyrchedd yn aml.
x.	mannau dinesig , gan gynnwys sgwariau dinesig a sgwariau marchnad, promenadau ac ardaloedd eraill ar gyfer cerddwyr, sydd ag wyneb caled, yn bennaf. Gall y mannau hyn gynnwys	N	Wedi'u hystyried ar gyfer yr archwiliad ond heb eu cynnwys oherwydd nad oes safonau wedi'u gosod ar gyfer nifer a hygyrchedd. Mae gan rai safleoedd nifer o bwrpasau. Dylai galw yn y dyfodol ar gyfer darpariaeth o'r math hwn gael ei benderfynu gan ffactorau eraill fel asesiadau economaidd canol tref.

	ardaloedd o blanhigion a choed.		
xi.	dŵr – gan gynnwys dŵr llanw awyr agored a dŵr croyw.	N	Heb eu cynnwys oherwydd yr anhawster o ran diffinio'r ffiniau ffisegol a graddau defnydd y cyhoedd. Fodd bynnag, mae cyrff dŵr a nodwyd mewn ffurfiau eraill o fannau agored presennol (h.y. llyn mewn parc) wedi'u cynnwys fel rhan annatod o'r safle rhiant.

4.1.2 *Parciau a gerddi cyhoeddus*

Mae parciau a gerddi yn ardaloedd o dir sydd fel arfer wedi'u hamgáu, dylunio, adeiladu, rheoli a chynnal a chadw fel parciau a gerddi cyhoeddus ac felly nis ydynt yn cynnwys mannau agored fel mannau agored anffurfiol neu barcdir nad yw fel arfer yn hygyrch ar gyfer mwynhad y cyhoedd. Mae parciau a gerddi yn cynnwys parciau trefol, parciau ffurfiol a pharciau gwledig ond nid mannau agored anffurfiol. Bwriedir i barciau a gerddi cyhoeddus ddarparu cyfleoedd hygyrch, o ansawdd uchel ar gyfer amrywiaeth o ddigwyddiadau hamdden a chymunedol anffurfiol.

4.1.3 *Mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol*

Prif rôl mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol yw hyrwyddo bioamrywiaeth a chadwraeth natur. Mae mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol yn ardaloedd o dir heb ei ddatblygu yn bennaf, lle mai dim ond ychydig o gynnal a chadw neu ddim o gwbl sydd wedi digwydd, ac sydd wedi'u gwladychu gyda bywyd gwyllt a llystyfiant dros amser.

4.1.4 Mae'r math o fan agored sydd wedi'i gynnwys yn TAN 16 yn nodi amrywiaeth o ran mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol sy'n cynnwys coetir, coedwigaeth drefol, prysgwydd, glaswelltir, tir mynediad agored (e.e. mynydd, rhos, rhostir, twynder a dolydd), gwlyptir, tir gwastraff a thir agored segur ac ardaloedd creigiog (e.e. clogwyni, chwareli a phyllau) a thir arfordirol. Mae defnydd o'r fath yn gorgyffwrdd â mathau mannau agored eraill yn aml, a gallant gael eu dosbarthu mewn rhai achosion fel mannau agored amwynder. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn diffinio mannau o'r fath fel lleoedd lle mae strwythur mannau gwyrdd ac ansawdd rheolaeth yn cyfuno i gefnogi fflora a ffawna amrywiol neu arbennig na ellir ei weld yn yr amgylchedd adeiledig fel arall o bosibl. Mewn mannau o'r fath, y

broses naturiol fydd gryfaf a bydd yr ymwelydd yn mwynhau ymdeimlad arbennig o le.

- 4.1.5 Gall mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol chwarae rôl bwysig wrth ddarparu ar gyfer cadwraeth bywyd gwyllt a bioamrywiaeth. Gallant ddarparu cyfleoedd hamdden sylweddol ac fel rheol maen nhw'n hygyrch ar droed i ran fawr o'r boblogaeth leol. Yn hyn o beth, gall mannau agored naturiol a lled-naturiol chwarae rôl a swyddogaeth debyg i fan gwyrdd amwynder, fodd bynnag mae'n hanfodol bod cydbwysedd yn cael ei sicrhau rhwng defnydd hamdden, bioamrywiaeth a chadwraeth.
- 4.1.6 *Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored*
Mae cyfleusterau chwaraeon awyr agored yn cynnwys amrywiaeth eang o fannau agored ac maen nhw'n cynnwys arwynebau naturiol a ffug sy'n darparu ar gyfer chwaraeon a hamdden. Y mathau o gyfleusterau chwaraeon awyr agored sydd wedi'u cynnwys yn yr astudiaeth hon yw caeau chwarae, cyrtiau tennis, caeau bowlio, cyrsiau golff ac ardaloedd chwaraeon awyr agored eraill. Mae caeau chwarae ysgolion wedi'u cynnwys yn y math hwn hefyd er cysonder. Gallant gael eu meddu a'u rheoli gan amrywiaeth eang o asiantaethau a chymdeithasau cyhoeddus a phreifat gan gynnwys cynghorau lleol, cynghorau tref a chymuned, cymdeithasau chwaraeon a chlybiau chwaraeon. Prif bwrpas y math hwn o fan agored yw darparu cyfleoedd i bobl gymryd rhan mewn chwaraeon awyr agored.
- 4.1.7 Er bod prif bwrpas cyfleusterau chwaraeon awyr agored wedi'i ddiffinio'n dda, maen nhw hefyd yn gweithredu fel adnodd hamdden ac amwynder a gallant weithredu fel canolbwynt ar gyfer cymuned yn aml. Mae hyn yn arbennig o wir ar gyfer caeau chwaraeon sy'n cyflawni swyddogaeth eilaidd yn rheolaidd fel llwybr lleol i fynd â chŵn am dro, cicio pêl neu loncian.
- 4.1.8 Mae darpariaeth y math hwn o gyfleuster yn cael ei arwain gan mwyaf gan alw a gall y tir sydd ei angen i ddarparu rhai mathau o gyfleusterau chwaraeon awyr agored newydd fod yn sylweddol ac felly gall darpariaeth fod yn heriol os nad yn amhosibl mewn llawer o achosion. Felly gall cynyddu'r defnydd o gyfleusterau presennol a chyfleusterau ar safleoedd ysgol gynrychioli cyfle mawr i wella darpariaeth cyfleusterau awyr agored a dylai datblygiadau newydd gael eu dylunio gyda hyn mewn cof.

- 4.1.9 Derbynnir yn eang bellach y gall chwaraeon a gweithgarwch corfforol gyfrannu at gyflawni amcanion amrywiaeth eang o agendau polisi allweddol a chaiff hyn ei gydnabod yn yr amrywiaeth o ddogfennau polisi a gynhyrchir gan LIC. Mae PCC yn cydnabod y cyfraniad y gall chwaraeon a hamdden ei wneud at ansawdd ein bywydau. Mae LIC yn cefnogi datblygiad chwaraeon a hamdden a'r ystod eang o weithgareddau hamdden sy'n annog gweithgarwch corfforol. Mae PCC yn pwysleisio pwysigrwydd caeau chwarae p'un a ydynt yn eiddo i'r cyhoedd neu'n breifat, ac mae'n ceisio eu diogelu rhag datblygiad ar wahân i le: gall cyfleusterau gael eu cadw a'u gwella orau drwy ailddatblygu rhan fach o'r safle; mae darpariaeth amgen o fudd cymunedol cyfwerth ar gael; neu mae gormod o ddarpariaeth o'r fath yn yr ardal.
- 4.1.10 Mae'r amcanion hyn wedi'i hadlewyrchu yn TAN 16 sy'n ceisio integreiddio'r cysylltiadau rhwng iechyd a lles, chwaraeon a gweithgarwch hamdden a datblygiad yng Nghymru ymhellach drwy ddatblygu canllawiau cynllunio defnydd tir yn unol â'r polisiâu a nodir yn PCC.
- 4.1.11 Mae FIT wedi cyhoeddi adolygiad i'w Safon Chwe Erw, "Cynllunio a Dylunio ar gyfer Chwaraeon a Chwarae Awyr Agored" sy'n cynnwys safonau meincnod diwygiedig ar gyfer nifer, ansawdd a hygyrchedd ar gyfer amrywiaeth o gyfleusterau chwarae awyr agored.
- 4.1.12 Mae dau fath o ddarpariaeth i fath chwaraeon awyr agored, a gaiff eu trin yn wahanol o ganlyniad. Mae rhai safleoedd sydd wedi eu dosbarthu fel chwaraeon awyr agored yn ffurfio rhan o safle man agored ehangach. Er enghraifft, cae wedi'i farcio mewn ardal math arall fel parc a/neu fan gwyrdd amwynder. Y defnydd bwriedig ar gyfer y cyfleuster yw cae chwaraeon. Fodd bynnag, yn gyffredinol, gall aelodau'r cyhoedd ddal i gael mynediad i'r safle pan fyddant eisiau ar gyfer gweithgareddau hamdden eraill fel chwarae anffurfiol a mynd â chŵn am dro.
- 4.1.13 Mae safleoedd chwaraeon awyr agored eraill yn rhan ar wahân ac nid ydynt yn ffurfio rhan o safle man agored hygyrch ehangach. Er enghraifft, mae clybiau chwaraeon a thir preifat yn aml wedi'u ffensio neu eu cloi yn ddiogel a dim ond yn hygyrch i'w defnyddio gan aelodau sy'n talu ar amseroedd neu ddyddiau penodol. Yn yr un modd, caiff caeau bowlïo a chyrtau tennis eu nodi fel bod â phrif ddefnydd fel chwaraeon awyr agored. Yn dilyn hyn, caiff y safleoedd hyn eu cynnwys yn yr astudiaeth fel rhan o'r rhan archwilio a hygyrchedd o'r adroddiad. Nid yw darpariaeth chwaraeon awyr agored yn cael asesiad ansawdd gan fod methodoleg wahanol yn

cael ei hargymell (astudiaeth cae chwaraeon/chwarae) sydd y tu allan i gwmpas yr astudiaeth hon.

- 4.1.14 Mae angen i Gyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored, yn bennaf caeau chwarae a chaeau, symud oddi wrth ddull gweithredu sy'n seiliedig ar safonau i benderfynu ar angen yn y dyfodol, ac yn hytrach, asesu anghenion y gymuned i sicrhau bod y cyfleusterau gofynnol yn gweddu orau i'r ardal.

4.1.15 *Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc*

Derbynnir yn eang fod pwysigrwydd chwarae i blant yn estyn ymhell y tu hwnt i'r gweithgaredd cyffredinol ei hun ac yn gwneud cyfraniad hanfodol i ddatblygiad ffisegol, cymdeithasol ac emosiynol. Gall gyfrannu at hyrwyddo byw'n iach, atal salwch a chynorthwyo datblygiad cymdeithasol plant beth bynnag yw eu hoedran. Mae meysydd chwarae a chyfleusterau chwarae eraill yn darparu mannau cyfarfod cymdeithasol pwysig i oedolion a phlant a phan fydd maes chwarae mewn lleoliad da, caiff ei ddefnyddio a'i gynnal a'i gadw'n dda yn gyffredinol. Bydd plant yn fwy tueddol o ddefnyddio meysydd chwarae sydd wedi'u lleoli mewn parciau pan fyddant yng nghwmni oedolion, ond maen nhw'n tueddu i ddefnyddio'r rhai sy'n nes at eu cartrefi pan fyddant ar eu pen eu hunain neu gyda'u ffrindiau.

- 4.1.16 Mae'r astudiaeth hon wedi grwpio pob math o chwarae dynodedig gyda'i gilydd (h.y. ardaloedd chwarae nodweddiadol, parciau sgrialu, ardaloedd gemau amldefnydd, mannau cyfarfod ieuenctid ac ati). Er eu bod yn wahanol fathau o safleoedd chwarae, caiff pob un ei weld a'i drin fel darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc, yn hytrach na chael eu gwahaniaethu rhwng y gwahanol fathau o ddarpariaeth ar gyfer plant fel mewn astudiaethau blaenorol a'r dull gweithredu a awgrymir gan FIT.

- 4.1.17 Mae'r dull gweithredu hwn wedi gwahanu darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc yn; 1. Ardaloedd Lleol ar gyfer Chwarae, sydd wedi'u hanelu at blant ifanc iawn, 2. Ardaloedd Lleol ag Offer ar gyfer Chwarae, sydd wedi'u hanelu at blant sy'n gallu mynd allan i chwarae ar eu pen eu hunain, a 3. Ardaloedd ag Offer ar gyfer Chwarae, sydd wedi'u hanelu at blant hŷn. Roedd yn anodd gwahaniaethu rhwng y tri hyn yn ystod yr archwiliad o Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, felly penderfynwyd grwpio pob ardal ag offer ar gyfer chwarae dan yr un math er cysonder. Roedd gan FIT categori ar gyfer man chwarae anffurfiol i blant hefyd, a oedd yn anodd eto i'w asesu oherwydd mae'n bosibl bod gan yr ardaloedd hyn nifer o rolau ac mae'n bosibl nad bod yn lle i blant yw eu prif bwrpas.

- 4.1.18 Yn y dull FIT, mae chwarae anffurfiol o ran dyluniad ehangach safle a/neu osodiad (nid ei ffurfiau dynodedig o offer yn unig). Yn gyffredinol, mae'r chwarae anffurfiol yn y dull FIT yn edrych ar y cyfleoedd am ffurfiau dychmygus o chwarae i blant a ddarperir mewn ardaloedd heb offer ar safleoedd er enghraifft fel ardaloedd glaswelltog o gwmpas ffurfiau traddodiadol o offer chwarae. Mae'n debygol y byddai ardal/safle o'r fath yn cael ei ddosbarthu fel man gwyrdd amwynder oherwydd ei brif swyddogaeth yn null gweithredu'r astudiaeth hon (fel asesiad archwilio), ac i gadw yn unol â'r mathau a awgrymir yn TAN 16.
- 4.1.19 Mae'r defnydd ehangach o ddulliau heb offer o fannau chwarae yn y parth cyhoeddus (h.y. dyluniad/gosodiad safleoedd a mannau agored) yn ganolbwynt cryf o Asesiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae Sir Ddinbych (2016) a Chanllawiau Cynllunio Atodol Mannau Agored Hamdden (2017).
- 4.1.20 *Man gwyrdd amwynder*
Mae'n anodd cynnig diffiniad ymarferol ar gyfer man gwyrdd amwynder o gymharu â mathau man agored arall oherwydd bod y math yn ddisgrifiad cyffredinol ar gyfer mannau gwyrdd a thirlunio sy'n digwydd yn amgylchedd trefol trefi a dinasoedd. Mae'n meddalu'r deunydd trefol, darparu lleoliad ar gyfer adeiladau a chynnig lle ar gyfer rhyngweithio cymdeithasol. Mae gan ardaloedd mwy le ar gyfer gweithgareddau hamdden anffurfiol fel loncian neu fynd â'r ci am dro.
- 4.1.21 Mae man gwyrdd amwynder i'w weld mewn ac o gwmpas datblygiadau tai modern, swyddfeydd ac ardaloedd cyflogaeth ac yn unigol neu ar y cyd, maen nhw'n cyfrannu at amwynder gweledol cyffredinol ardal. Yn gyffredinol, maen nhw'n cynnwys mannau sy'n agored i ddefnydd am ddim a digymell gan y cyhoedd ond nid ydynt wedi'u gosod na'u rheoli'n ffurfiol ar gyfer swyddogaeth benodol fel cae chwarae neu faes chwarae cyhoeddus. Mae mannau gwyrdd amwynder modern yn tueddu i fod naill ai y rhannau o safleoedd datblygu na ellir eu datblygu oherwydd bod gwasanaethau cyfleustodau odanynt, neu oherwydd eu bod yn leoedd a gafodd eu gadael ar ôl i ddatblygiad gael ei gwblhau.
- 4.1.22 *Rhandiroedd a gerddi cymunedol*
Diffinnir y term 'rhandir' yn Neddf Rhandiroedd 1950 fel: Rhandir, gardd neu unrhyw ddarn o dir nad yw'n fwy na pum erw o ran maint, wedi'i drin neu y bwriedir ei drin fel fferm ardd, neu yn rhannol fel fferm ardd, ac yn rhannol fel fferm.

- 4.1.23 Mae'r rhan fwyaf o safleoedd rhandiroedd yn eiddo i awdurdodau lleol a gallant gael ei galw'n 'statudol' neu 'dros dro', lle mai tir rhandir 'statudol' yw tir y mae'r rhydd-ddaliad neu brydles hir iawn wedi'i freinio i awdurdod rhandir, ac a oedd naill ai wedi'i brynu'n wreiddiol ar gyfer rhandiroedd, neu wedi'i neilltuo wedyn ar gyfer defnydd fel rhandir. Mae tir rhandir 'dros dro' wedi'i rentu gan awdurdod rhandiroedd neu yn eiddo i'r awdurdod ond yn y pen draw, mae wedi'i drefnu ar gyfer defnydd arall.
- 4.1.24 Yn ôl y CDLI presennol (2013), mae'r Cyngor yn darparu dros 100 o leiniau rhandiroedd mewn 4 anheddiad (Llangollen, Rhuthun, Dinbych, Prestatyn) yn y Sir ac mae'r galw am leiniau newydd ac ychwanegol yn cynyddu. Bydd y Cyngor yn diogelu'r cyfleusterau cymunedol hyn a bydd colli safle yn cael ei wrthsefyll ar wahân i le gellir ei ddisodli gan ddarpariaeth amgen cyfwerth neu well. Aneddiadau ag angen a nodwyd ar gyfer rhandiroedd yw Llanelwy, Rhuthun, Dinbych, Llangollen, Y Rhyl a Phrestatyn (angen dod i hyd i safle gwell). Mae potensial i sicrhau safleoedd rhandir newydd ar gyfer yr aneddiadau a ganlyn drwy ddefnyddio tir sy'n eiddo i'r Cyngor: Corwen, Gwyddelwern, Henllan, Llandegla, Llandrillo, Rhewl a Rhualt. Gellir gofyn am gyfraniadau cyllid, yn unol â Pholisi BSC 3 – Sicrhau cyfraniadau seilwaith mewn datblygiadau newydd, i ddarparu safleoedd rhandir newydd.
- 4.1.25 Mae Rhifyn 9 Tachwedd 2016 o PCC paragraff 5.5.18, yn nodi y dylai rhandiroedd gael eu cadw, yn enwedig pan fo ganddynt swyddogaeth man agored pwysig a chyfrannu at ddatblygiad cynaliadwy. Yn yr un modd, mae TAN 16 yn cydnabod pwysigrwydd rhandiroedd o ran darparu mannau gwyrdd a'r cyfraniad gallant ei wneud i gynaliadwyedd, cyfleoedd ar gyfer hamdden, ymarfer corff a bwyd iach, gwella bioamrywiaeth a rhyngweithio cymdeithasol.

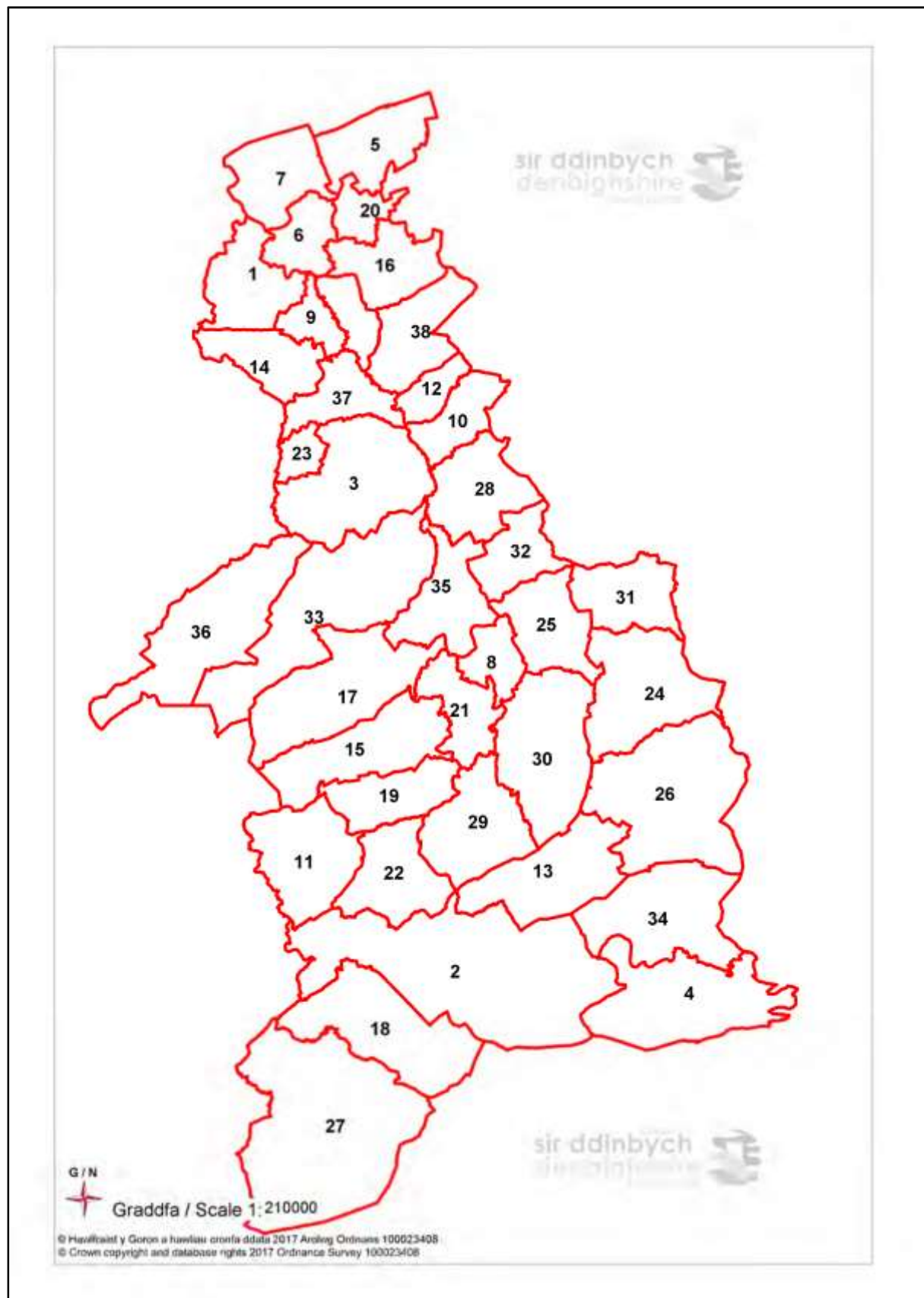
4.2 Meysydd dadansoddi

At ddibenion mapio a dadansoddi, mae'r Sir wedi'i rhannu'n 39 ardal Gymunedol ac aneddiadau (Tabl 3, gyda gwybodaeth ychwanegol ar gael ar sail ardal ward etholiadol (rhanbarth) ar gyfer yr aneddiadau mwy. Mae'r defnydd o ardaloedd Cymunedol yn darparu asesiad lleol o ddarpariaeth gan gynnwys archwilio digonolrwydd ac annigonolrwydd mannau agored ar lefel leol. Mae'r Sir wedi'i rhannu fel a ddangosir yn Ffigur 2.

Tabl 3: Ardaloedd cymunedol ac Aneddiadau

Cyfeirnod Map	Ardaloedd Cymunedol a threfi mwy	Cyfeirnod Map	Ardaloedd Cymunedol llai, pentrefi a phentrefannau
1	Bodelwyddan	10	Aberchwiler
2	Corwen (Carrog a Glyndyfrdwy)	11	Betws Gwerful Goch
3	Dinbych	12	Bodfari
4	Llangollen	13	Bryneglwys
5	Prestatyn a Gallt Melyd	14	Cefn Meiriadog
6	Rhuddlan	15	Clocaenog
7	Y Rhyl	16	Cwm
8	Rhuthun	17	Cyffylliog
9	Llanelwy	18	Cynwyd
		19	Derwen a Chlawddnewydd
		20	Diserth
		21	Efenechtyd a Phwllglas
		22	Gwyddelwern
		23	Henllan
		24	Llanarmon yn Iâl
		25	Llanbedr Dyffryn Clwyd
		26	Llandegla
		27	Llandrillo
		28	Llandyrnog
		29	Llanelidan
		30	Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan
		31	Llanferres, Loggerheads, Maeshafn
		32	Llangynhafal a Gellifor
		33	Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch, Prion a Phant Pastynog
		34	Llantysilio
		35	Llanynys a Rhewl
		36	Nantglyn
		37	Trefnant
		38	Tremeirchion
		39	Y Waen

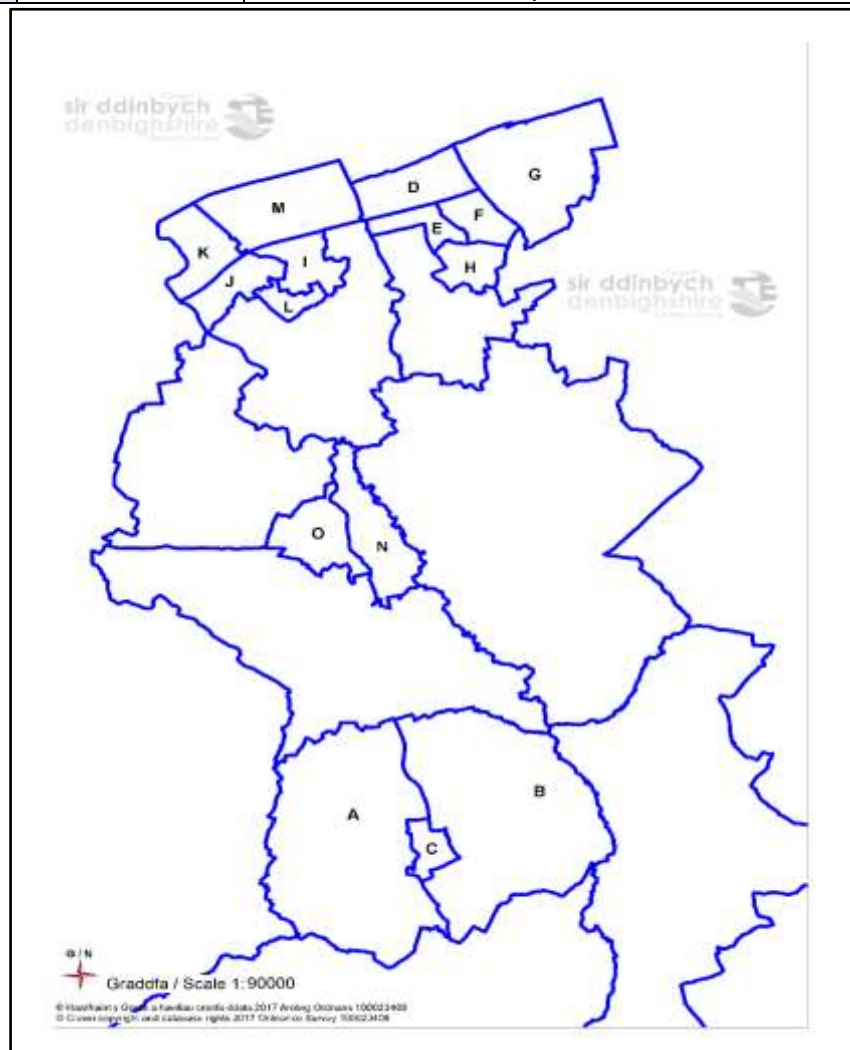
Ffigur 2: Map o Ardaloedd Cymunedol yn Sir Ddinbych

Tabl 4: Rhanbarthau Wardiau Etholiadol sydd wedi'u cynnwys mewn Archwiliad ac Asesiad

Cyfeirnod Map	Setliad	Enw'r Ward
A	Dinbych	Dinbych Uchaf
B		Dinbych Isaf
C		Canol Dinbych
D	Prestatyn	Gogledd Prestatyn
E		De-orllewin Prestatyn
F		Canol Prestatyn
G		Dwyrain Prestatyn
H		Gallt Melyd
I	Y Rhyl	De-orllewin Y Rhyl
J		De-ddwyrain Y Rhyl
K		Gorllewin Y Rhyl
L		De'r Rhyl
M		Dwyrain Y Rhyl
N	Llanelwy	Dwyrain Llanelwy
O		Gorllewin Llanelwy

Ffigur 3: Map o'r Ardaloedd Ward Etholiadol yn Sir Ddinbych sydd wedi'u cynnwys mewn Archwiliad ac Asesiad

4.3 Nodi Safleoedd

Mae'r mannau agored wedi'u nodi gan ddefnyddio systemau Gwybodaeth Ddaearyddol a mapio data'r Cyngor fel iShareGIS a MapInfo. Pan fydd ar gael, mae defnydd wedi'i wneud o wybodaeth arolwg erial sydd ar gael yn gyhoeddus, e.e. ffotograffiaeth erial Google Maps i gadarnhau manylion safleoedd. Drwy ymgynghori gydag aelodau'r Cyngorau Dinas, Tref a Chymuned, amlygwyd safleoedd a eithriwyd o'r blaen, i gael eu cynnwys yn yr asesiad. Mae cyfanswm o 524+ o safleoedd mannau agored wedi'u nodi a'u plotio ar GIS. Mae pob safle wedi'i ddsbarthu yn ôl math ar sail ei brif bwrpas.

- 4.3.1 Mae'r adroddiad wedi bod yn ddetholus o ran y math o fan agored mae wedi ceisio ei ystyried ac yn hyn o beth, mae coridorau gwyrdd, ardaloedd hygyrch o gefn gwlad ar gyrion y dref, mannau dinesig a dŵr fel a nodir ym math TAN 16 wedi'u heithrio o'r asesiad nifer am resymau y soniwyd amdanynt eisoes. Ymhellach, mae'r asesiad wedi canolbwyntio ar y prif drefi a phentrefi yn Sir Ddinbych wrth gydnabod y cyfleoedd hamdden actif neu oddefol y gall ardaloedd mawr o dir amaethyddol neu arfordirol eu cyfrannu at amwynder lleol a bioamrywiaeth.

4.4 Datblygu cronfa ddata

Mae'r holl wybodaeth sy'n ymwneud â mannau agored ar draws Sir Ddinbych wedi'i chasglu yn y gronfa ddata mannau agored prosiect (a ddarperir fel ffeil electronig Excel). Mae pob safle sydd wedi'u cynnwys yn yr archwiliad, fel a nodwyd ac aseswyd, wedi'u cynnwys gydag enwau swyddogol wedi'u defnyddio lle bo'n bosibl. Mae crynodeb o fanylion cronfa ddata ar gyfer pob safle fel a ganlyn:

- Enw safle
- Cymuned
- Cyfeirnod safle
- Math
- Ward
- Perchnogaeth
- Data ymweliad safle
- Ymatebion safle gan Gyngorau Dinas, Tref a Chymuned
- Sgorau Asesu Ansawdd
- Ffotograffau Safle

4.5 Trothwyau maint safle a samplu

Yn unol ag argymhellion arfer gorau, mae trothwy maint lleiaf o 0.1 hectar wedi'i roi ar gynnwys y math man gwyrdd amwynder yn yr astudiaeth (gweler tabl 3.3). Mae hyn yn golygu, yn gyffredinol, nad yw safleoedd sy'n dod o dan y trothwy hwn yn cael eu harchwilio oni bai eu bod wedi'u llywio gan ymgynghoriad i fod o werth cyhoeddus sylweddol.

- 4.5.1 Mae safleoedd llai na'r maint hwn yn aml yn tueddu i fod yn ymylon priffyrdd neu ddarnau cynyddrannol o laswellt heb fudd ymarferol ar wahân i fel amwynder gweledol. Mae PCC (2016) Pennod 11: Twristiaeth, Chwaraeon a Hamdden yn nodi y dylai cynlluniau datblygu edrych ar fannau agored sydd â gwerth amwynder neu hamdden sylweddol. Felly mae hepgor safleoedd llai na 0.2 hectar o ran maint yn cael ei ystyried yn ddull ymarferol ac effeithiol o sicrhau mannau agored sydd â gwerth amwynder a hamdden sylweddol.

4.6 Safonau nifer

Mae Canllawiau ar gyfer Chwaraeon a Chwarae Awyr Agored: Y Tu hwnt i'r Safon Chwe Erw ar gyfer Cymru, Fields In Trust (FIT) (2016), wedi darparu canllawiau nifer ar gyfer mathau mannau agored sef y prif safonau a ddefnyddir ar gyfer asesu digonolrwydd ac annigonolrwydd mannau agored. Fodd bynnag, bydd ffigur a darddodd yn lleol ar gyfer darpariaeth ym mhob ardal gymunedol o gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych yn helpu i ddarparu darlun cywir o'r ddarpariaeth yn y Sir a gwell dealltwriaeth o'r lefelau presennol o ddarpariaeth bresennol, fel a gaiff ei hyrwyddo gan TAN 16 a PCC.

Tabl 5: Safonau Meincnod Fields In Trust (2016) ar gyfer man awyr agored ffurfiol ac anffurfiol

Y math o fan agored	Canllaw Nifer (hectar fesul 1,000 o boblogaeth)
Cyfleuster Chwaraeon Awyr Agored (gan gynnwys caeau Chwaraeon)	1.2
Darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc (ardaloedd chwarae gydag offer/ dynodedig, LEAPs)	0.25
Man gwyrdd amwynder	0.6
Parciau a gerddi cyhoeddus	0.8
Mannau gwyrdd naturiol a lled-naturiol	2.0

4.6.1 Mae ffigurau sydd wedi deillio'n lleol wedi'u hyrwyddo gan ganllawiau cenedlaethol fel TAN 16 a PCC. Maen nhw'n darparu darlun mwy cywir o nodweddion ac amgylchiadau lleol Sir Ddinbych gan eu bod yn seiliedig ar lefelau darpariaeth presennol. Dylai'r ffigurau hyn helpu i wella'r paru rhwng lefelau darpariaeth presennol a phatrymau galw presennol a thebygol o ran galw yn y dyfodol. Fodd bynnag, nid yw'n berthnasol defnyddio safonau ar gyfer pob math o fan agored fel mynwentydd a choridoriau gwyrdd, fel mae Tabl 2 yn ei ddangos.

4.6.2 ***Dod o hyd i lefelau presennol o ddarpariaeth a darpariaeth gyfartalog Sir Ddinbych fel Sir***

Darpariaeth bresennol fesul 1,000 o boblogaeth

Caiff ffigur presennol ar gyfer darpariaeth (ar sail 'fesul 1,000 poblogaeth') ei gyfrifo ar gyfer pob anheddiad a'i fathau. Caiff hyn ei wneud drwy rannu lefel bresennol y ddarpariaeth ar gyfer math gyda'r boblogaeth o Gyfrifiad 2011, a nodir yn yr anheddiad hwnnw. Caiff hyn hefyd ei gyfrifo ar gyfer Sir Ddinbych fel cyfanrwydd i greu ffigurau i'w cymharu.

Tabl 6: Poblogaethau aneddiadau

Cyfeirnod Map	Ardaloedd Cymunedol a threfi mwy	Poblogaeth Cyfrifiad 2011	Cyfeirnod Map	Ardaloedd Cymunedol llai, pentrefi a phentrefannau	Poblogaeth Cyfrifiad 2011
1	Bodelwyddan	2147	10	Aberchwiler	298
2	Corwen (Carrog a Glyndyfrdwy)	2325	11	Betws Gwerful Goch	351
3	Dinbych	8986	12	Bodfari	327
4	Llangollen	3658	13	Bryneglwys	369
5	Prestatyn a Galft Melyd	20915	14	Cefn Meiriadog	389
6	Rhuddlan	3709	15	Clocaenog	254
7	Y Rhyl	25149	16	Cwm	378
8	Rhuthun	5461	17	Cyffylliog	495
9	Llanelwy	3355	18	Cynwyd	542
			19	Derwen a Chlawddnewydd	426
			20	Diserth	2269
			21	Efenechtyd a Phwllglas	655
			22	Gwyddelwern	500
			23	Henllan	862
			24	Llanarmon yn Iâl	1062
			25	Llanbedr Dyffryn Clwyd	787
			26	Llandegla	567

27	Llandrillo	580
28	Llandyrnog	1096
29	Llanelidan	305
30	Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan	1053
31	Llanferres, Loggerheads a Maeshafn	827
32	Llangynhafal a Gellifor	634
33	Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog	1038
34	Llantysilio	421
35	Llanynys a Rhewl	762
36	Nantglyn	323
37	Trefnant	1581
38	Tremeirchion a Rhuallt	703
39	Y Waen	241

4.6.3 Ffigur cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth

Mae ffigur cyfartalog Sir Ddinbych wedi'i ddyfeisio ar sail cyfanswm nifer y ddarpariaeth ar gyfer pob math o fan agored wedi'i rannu â chyfanswm poblogaeth Sir Ddinbych wedi'i luosi â 1,000 er mwyn ei gymharu â'r cyfartaleddau eraill fesul 1,000 o boblogaeth.

Tabl 7: Darpariaeth bresennol yn Sir Ddinbych

Mae safonau FIT hefyd wedi'u cynnwys er mwyn gallu cymharu rhyngddynt a darpariaeth gyfartalog Sir Ddinbych.

Math	Cyfanswm darpariaeth (ha)	Ffigur cyfartalog ar gyfer y boblogaeth (Ha fesul 1,000 o boblogaeth)	Safonau FIT (Ha fesul 1,000 o boblogaeth)
Rhandiroedd	4.96	Amh.	Amh.
Mynwentydd	Amh.	Amh.	Amh.
Man dinesig	Amh.	Amh.	Amh.
Coridorau gwyrdd (CG)	Amh.	Amh.	Amh.
Man gwyrdd amwynder (MA)	87.96	0.94	0.6
Darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc (DP-PI)	8.41	0.09	0.25
Parciau a gerddi (P+GC)	16.26	0.17	0.8

Man gwyrdd lled-naturiol/naturiol (MGNLI)	371.60	3.96	2.0
Cyfleuster Chwaraeon Awyr Agored	78.86	0.84	1.2

4.6.4 Nid yw'r safleoedd mawr fel Parc Gwledig Loggerheads, Coedwig Clocaenog a'r traeth yn Rhyl a Phrestatyn wedi'u cynnwys yn y cyfrifiadau oherwydd eu maint a'u rolau niferus, fel a soniwyd eisoes. Nid oes ffigur cyfartalog ar gyfer darpariaeth wedi'i osod ar gyfer rhandiroedd a mynwentydd oherwydd bod yr angen am randiroedd yn cael ei benderfynu, gan alw fel ffigurau rhestrau aros a mynwentydd ar sail capasiti claddu mewn safleoedd. Yn yr un modd, nid oes ffigur cymharu ar gyfer coridorau gwyrdd wedi'i gynnwys oherwydd eu natur linellol sy'n eu gwneud yn anodd i'w meintoli yn yr un ffordd â mathau eraill. Dylai mannau dinesig gael eu penderfynu gan asesiadau canol tref ac felly maen nhw'r tu hwnt i gwmpas yr astudiaeth hon.

4.6.5 Fel mae Tabl 7 yn ei awgrymu, mae cyfartaledd Sir Ddinbych yn is na safonau FIT o gymharu â'r Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, Parciau a Gerddi a Chyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored. Fodd bynnag, mae cyfartaledd Sir Ddinbych yn uwch na Man Gwyrdd Naturiol a Lled-naturiol a Man Gwyrdd Amwynder, sy'n adlewyrchu natur wledig y Sir.

4.6.6 [Digonolrwydd/annigonolrwydd yn erbyn ffigur cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth](#)

Defnyddir ffigur cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth i gymharu yn erbyn y ffigur presennol ar gyfer darpariaeth ar gyfer pob math mewn ardal Gymunedol benodol er mwyn canfod a yw'r nifer bresennol o ddarpariaeth a nodir yn uwch neu'n is na'r nifer bresennol o ddarpariaeth ar gyfer Sir Ddinbych fel Sir. Mae hyn yn seiliedig ar 1,000 o boblogaeth.

4.6.7 [Poblogaeth a darpariaeth yn y dyfodol](#)

Yn ôl newid poblogaeth a ragwelir o Gyfrifiad 2011, rhagwelir y bydd poblogaeth y Sir yn cynyddu 6.5% o 2011 i 2033. Os bydd darpariaeth gyffredinol y Sir ar gyfer man agored yn aros yr un fath yn ystod yr amser hwn, bydd diffyg o 0.37 hectar fesul 1,000 o boblogaeth o gyfanswm man agored yn Sir Ddinbych.

Tabl 8: Cynnydd a ragwelir o ran poblogaeth a darpariaeth man

Blwyddyn	Poblogaeth (Cyfrifiad 2011)	MA	DP-PI	CChAA	MGNLI	P+GC	Cyfanswm man agored
2011	93734	0.94	0.09	0.84	3.96	0.17	6.01
2033	99809	0.88	0.08	0.79	3.72	0.16	5.64
Diffyg		0.06	0.01	0.05	0.24	0.01	0.37

- 4.6.8 Gan ddefnyddio gwybodaeth o'r CDLI presennol (mabwysiadwyd, 2013), mae ardaloedd a ystyriwyd ar gyfer datblygiad tai yn y dyfodol wedi'u hystyried fel ardaloedd pwysig ar gyfer galw am fan agored a fyddai'n dod gyda'r cynnydd o ran poblogaeth yn yr ardal honno.
- 4.6.9 Mae Bodelwyddan wedi'i nodi fel Safle Strategol Allweddol yn CDLI 2013 ac mae amcangyfrif o 1,715 o dai newydd wedi'u dyrannu yno. Gan ddefnyddio personau ffigur 2.4 (Cyfrifiad, 2011) i gynrychioli'r personau cyfartalog fesul aelwyd, byddai hyn yn amcangyfrif cynnydd poblogaeth o tua 192%. Felly mae'n bwysig ystyried yr effaith bosibl gallai hyn ei chael ar lefelau presennol o ddarpariaeth a'r galw a ragwelir ar gyfer mannau agored newydd o wahanol fathau yn yr ardal.
- 4.6.10 Mae'n bwysig nodi, er bod nifer y tai newydd a ddyrannwyd yn CDLI 2013 wedi'u cynnwys yn y tabl isod, mae ffigurau wedi'u deillio ac nid ydynt o reidrwydd yn gywir. Er enghraifft, oherwydd nad yw cyfradd gwaith adeiladu a gwblhawyd yn ystod amserlen 4 blynedd y CDLI yn adlewyrchu'r niferoedd a ddyrannwyd i ddechrau o bosibl. Gallai nifer y tai hefyd gynyddu neu leihau erbyn i'r datblygiad gael ei gwblhau. Felly, mae'r ffigurau hyn yn ddangosol o'r cynnydd o ran poblogaeth yn y dyfodol yng nghymunedau trefol Sir Ddinbych a dylent gael eu trin yn unol â hynny.

Tabl 9: Cynnydd o ran poblogaeth oherwydd datblygiad tai newydd a gymerwyd o CDLI (2013)

Ardal Gymunedol	CDLI nifer o dai newydd a ddyrannwyd (dangosol)	Canran cynnydd poblogaeth (%)
Bodelwyddan	1715	192
Corwen	217	22
Dinbych	341	9
Llangollen	130	9
Prestatyn a Gallt Melyd	318	4

Rhuddlan	152	10
Y Rhyl	723	7
Rhuthun	354	16
Llanelwy	371	27

4.7 Safonau Ansawdd

Datblygu safonau ansawdd

Mae Paragraff 2.24 yn TAN 16 yn nodi'r cyfle mae archwiliad ac asesiadau man agored yn eu cynnig fel sail ar gyfer darparu, gwella a rheoli mannau ar gyfer y budd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol maen nhw'n ei roi i gymunedau. Yn unol â TAN 16, caiff ansawdd darpariaeth ei asesu fel rhan o'r astudiaeth archwilio ac asesu.

- 4.7.1 Nid oes safon ansawdd wedi'i osod ar gyfer darpariaeth chwaraeon awyr agored. Mae canllawiau Sport England ar gyfer cynnal Strategaeth Cae Chwarae yn argymhell dull gwahanol o ran penderfynu ar ansawdd darpariaeth o'r fath ar sail canllawiau a ddarparwyd gan Gyrrff Llywodraethu Chwaraeon Cenedlaethol. Mae hwn yn asesiad sy'n fwy penodol i'r cae sy'n edrych ar feini prawf fel gorchudd/hyd glaswellt, cyflwr marciau llinellau ac amllder cynnal a chadw. Mae hyn y tu hwnt i'r cwmpas ar gyfer yr astudiaeth hon.

4.7.2 *Dadansoddiad o ansawdd*

Mae data a gasglwyd o'r ffurflenni arolwg ar gyfer ymweliadau safle yn seiliedig ar feini prawf sy'n deillio o gynllun Gwobr y Faner Werdd i ddechrau (safon cenedlaethol ar gyfer parciau a mannau gwyrdd yng Nghymru a Lloegr, a weithredir gan Keep Britain Tidy) a 'Green Space Strategies: A good Practice Guide' a gyhoeddwyd gan CABESpace (2004). Y Faner Werdd yw'r unig safon meincnod ansawdd cenedlaethol ar gyfer parciau a mannau agored yn y DU.

- 4.7.3 Defnyddir hwn i gyfrifo sgôr ansawdd ar gyfer safleoedd. Caiff sgorau ansawdd cyffredinol yn y gronfa ddata eu cyflwyno fel ffigurau canran. Mae'r meysydd ansawdd allweddol a ddefnyddir ar gyfer yr ymweliadau safle man agored wedi'u crynhoi fel a ganlyn:
- Hygyrchedd
 - Graddiant
 - Cynnal a chadw ac ansawdd
 - Diogelwch personol
 - Darpariaeth offer gan gynnwys seddi a meinciau a biniau sbwriel
 - Ansawdd Offer

- Priodoldeb darpariaeth
- Golwg cyffredinol y Safle

4.7.4 Mae'r tabl a ganlyn yn amlinellu'r meini prawf sgorio ansawdd a ddefnyddiwyd i asesu'r mathau o ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc a pharciau a gerddi cyhoeddus. Roedd yn anodd rhoi sgôr ansawdd i fan gwyrdd amwynder oherwydd ei faint bach nodweddiadol, diffyg darpariaeth ar y safleoedd hyn a'r cynnal a chadw isel. Mae safleoedd man gwyrdd naturiol a lled-naturiol hefyd wedi'u heithrio o'r adran hon o'r asesiad oherwydd eu bioamrywiaeth cymhleth ac amrywiol a'u maint safle mawr ac felly, ynghyd â chyfleusterau chwaraeon awyr agored, maen nhw wedi'u heithrio o'r rhan hon o'r asesiad.

Tabl 10: Meini prawf Sgôr Ansawdd yn ystod yr asesiadau ymweliadau safle

1. Prif fynedfa				
Nid yw mynedfeydd yn agor ar ardaloedd diogel/prysur ac nid oes gwyliadwriaeth naturiol o fannau cyhoeddus, ffyrdd, llwybrau troed		Mae mynedfeydd yn agor ar ardaloedd rhesymol ddiogel/prysur gyda rhywfaint o wylidwriaeth naturiol o fannau cyhoeddus, ffyrdd, llwybrau troed		Mae mynedfeydd yn agor ar ardaloedd diogel/prysur gyda gwyliadwriaeth naturiol o fannau cyhoeddus, ffyrdd, llwybrau troed
1	2	3	4	5
2. Graddiant a gwerth				
Llethr serth (safle cyfan)	Ardal/oedd llethr serth	Rhywfaint o dir afreolaidd	Llethrau ysgafn	Gwastad (safle cyfan)
1	2	3	4	5
3. Ansawdd Cynnal a Chadw'r safle				
Ansawdd gwael, h.y. ceudyllau, wedi'i gynnal a'i gadw'n wael (glaswellt angen ei dorri/arwyneb angen ei lanhau), wedi'i farcio'n wael, anwastad, chwyn		Ansawdd rhesymol		Ansawdd da, h.y. arwyneb gwastad, wedi'i gynnal a'i gadw'n dda (glaswellt wedi'i dorri'n dda/arwyneb da), wedi'i farcio'n dda, dim ceudyllau
1	2	3	4	5
4. Diogelwch personol				

Neb yn edrych drosto	Defnydd tir arall yn edrych drosto	Tai yn edrych drosto ar un ochr	Tai yn edrych drosto ar rhan fwyaf o ochrau	Tai yn edrych drosto ar bob ochr
1	2	3	4	5
5. Seddi/meinciau			Oes	Nac oes
A oes seddi/meinciau ar y safle				
6. Biniau sbwriel			Oes	Nac oes
A oes biniau sbwriel ar y safle				
7. Ansawdd Offer				
Ansawdd gwael gydag offer wedi'i ddifrodi a/neu fandaleiddio		Ansawdd digonol gyda rhai darnau o offer angen eu disodli		Ansawdd da
1	2	3	4	5
8. Priodoldeb darpariaeth				
Darpariaeth wedi'i dylunio'n wael ac mae'n amhriodol ar gyfer maint, math a chymeriad y safle		Mae tua hanner y ddarpariaeth wedi'i dylunio'n briodol ac mae'n briodol ar gyfer maint, math a chymeriad y safle		Mae'r holl ddarpariaeth wedi'i dylunio'n briodol ac mae'n briodol ar gyfer maint, math a chymeriad y safle
1	2	3	4	5
Golwg ANSAWDD SAFLE				
9. Golwg cyffredinol y Safle				
Golwg cyffredinol yn wael iawn. Sbwriel, graffiti yn broblem fawr	Golwg wael gyda thystiolaeth o faw ci, graffiti a/neu sbwriel	Digonol	Golwg da gydag ychydig o dystiolaeth o sbwriel, graffiti a/neu faw ci	Golwg rhagorol heb sbwriel/baw ci
1	2	3	4	5

4.7.5 System bwysoli a sgorio

Ar gyfer math Darpariaeth i blant a phobl ifanc, darparwyd asesiadau Archwilio Chwarae ynghyd â ffotograffau gan Adain Strydwedd Adran Gwasanaethau Amgylcheddol CSDd. Gwnaeth y rhain helpu i benderfynu ar sgôr ansawdd cywir ar gyfer pob safle wrth groesgyfeirio â'n hasesiadau ymweliadau safle ein hunain. Roeddent yn cynnwys asesiad gweledol anhechnegol o'r safle cyfan, gan gynnwys offer cyffredinol ac ansawdd/golwg arwyneb ond hefyd yn cynnwys archwiliad o ddarpariaeth meinciau a biniau sbwriel.

4.7.6 Dyfeisiwyd system bwysoli a sgorio i roi ystyriaeth i'r mathau unigol ac i adlewyrchu eu gwahaniaethau. Y sgôr uchaf ar gyfer pob cwestiwn oedd 5. Fodd bynnag, gan nad oedd graddfa (graddfa 1-5) ar gael ar gyfer atebion oes/nac oes i gwestiynau 5 a 6 ar ddarpariaeth biniau sbwriel a seddau, rhoddwyd sgôr o 5 ar gyfer 'Oes' a 0 ar gyfer 'Nac oes'.

- 4.7.7 Gellid ateb pob cwestiwn ar gyfer Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc gyda chyfanswm uchafswm sgôr o 45, fodd bynnag ni fyddai Parciau a Gerddi Cyhoeddus angen ateb cwestiwn 7 ac 8 ar ddarpariaeth offer a phriodoldeb darpariaeth gan fod hyn yn cyfeirio at offer chwarae felly cyfanswm uchafswm sgôr oedd 35. Cafodd hyn ei ffactorio i'r sgorau canran terfynol i sicrhau cywirdeb.

4.7.8 *Gosod trothwyau ansawdd*

Gall trothwyau ansawdd helpu i nodi lle gellir gwneud buddsoddiadau a gwelliannau. Gellir eu defnyddio fel safon i'w gyrraedd yn y dyfodol hefyd ac i lywio penderfyniadau o ran yr angen i ddiogelu safleoedd rhag datblygiad yn y dyfodol.

- 4.7.9 Yr unig feincnod cenedlaethol sydd ar gael ar gyfer asesu ansawdd man agored yw'r un a osodwyd ar 66% gan gynllun Gwobr y Faner Werdd. Ar gyfer rhai mathau, nid yw'r mini prawf ymweliadau safle a ddefnyddir ar gyfer y Faner Werdd bob amser yn briodol a gellir ystyried bod y trothwy o 66% yn rhy uchel i rai. Mae hyn oherwydd bod meini prawf y Faner Werdd wedi'i anelu'n bennaf at barciau a gerddi. Mae rhai elfennau o'r meini prawf wedi'u defnyddio i ddatblygu trothwy ansawdd, gweler *Tabl 11* ac mae system sgorio wedi'i dyfeisio lle mae gan barciau a gerddi Cyhoeddus a darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc uchafswm sgôr ac roedd sgorau canran ansawdd wedi'u cynhyrchu. Gan fod llawer o'r sgorau ansawdd yn debyg, h.y. uwch na 66%, felly dewiswyd y trothwyau i wahaniaethu'n well rhwng ansawdd pob safle. Mae'r trothwyau fel a ganlyn yn *Nhabl 11*.

Tabl 11: Trothwyau ansawdd safle

Disgrifiad o'r cam gweithredu	Canran (%)	Dangosyd d lliw
Ansawdd gwael iawn ac angen sylw	<50	
Ansawdd cymedrol ond gellid ei wella	51-70	
Ansawdd da iawn a dim angen gweithredu	71-100	

4.8 **Safonau Hygyrchedd**

Datblygu safonau hygyrchedd

Mae gan bob math wahanol safon hygyrchedd, fel a nodir gan FIT neu Gyfoeth Naturiol Cymru. Maen nhw'n adnodd ar gyfer nodi poblogaethau nad ydynt yn cael eu gwasanaethu'n dda gan gyfleusterau presennol yn eu hardal. Gellir nodi bylchau mewn

mathau penodol o ddarpariaeth, a gellir eu hymgorffori i ofynion posibl ardal yn y dyfodol.

- 4.8.1 Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn argymhell safonau ar gyfer hygyrchedd i ddarpariaeth. Yn y ddogfen 'Providing Accessible Natural Greenspace in Towns and Cities' (2006), mae'n nodi na ddylai person fyw mwy na 300m o'u hardal agosaf o fan gwyrdd naturiol hygyrch. Nid yw'r safon hwn yn cynnwys pob math o fan agored, fodd bynnag mae wedi'i ddefnyddio ar gyfer mathau Man Gwyrdd Amwynder a Man Gwyrdd Naturiol a Lled-naturiol yn yr astudiaeth hon.

4.8.2 *Gosod safonau hygyrchedd*

Nid oes safon hygyrchedd wedi'i osod ar gyfer mathau mynwentydd, coridorau gwyrdd a mannau dinesig. Mae'n anodd asesu mathau o'r fath oherwydd eu swyddogaeth a'u defnydd. Ar gyfer mynwentydd, dylai darpariaeth gael ei benderfynu gan alw am fan ar gyfer claddu. Dylai coridorau gwyrdd a mannau dinesig gael eu penderfynu gan ffactorau fel dyluniad tirwedd, rhwydweithiau teithio a dylanwadau economaidd.

- 4.8.3 Mae trothwyau hygyrchedd wedi'u cymryd gan Gyfoeth Naturiol Cymru a FIT a oedd yn gweddu orau i Sir Ddinbych. Mae pellterau rhagod llinell syth wedi'u defnyddio i sicrhau cysonder â lleiniau rhagod eraill yn y gymhariaeth. Nid yw'r dull llinell syth hwn y dull mwyaf cywir, fodd bynnag mae'n dal i ddarparu dangosydd da o nifer y preswylfeydd sy'n dod o fewn pob ardal ac sydd â mynediad digonol i'r mathau o fan agored yn eu hardal.

Tabl 12: Trothwyau hygyrchedd- Cyfoeth Naturiol Cymru, Fields In Trust a Chymdeithas Genedlaethol Rhandiroedd a Garddwyr Hamdden

Pecyn Cymorth	Math	Safon a ddefnyddir (pellter llinell syth)
Cyfoeth Naturiol Cymru	Man gwyrdd amwynder	300m (5 munud o gerdded)
FIT	Chwaraeon Awyr Agored	1.2km (15 munud o gerdded)
Cyfoeth Naturiol Cymru	Parciau a Gerddi	Pellter llinell syth 400m (10 munud o gerdded)
Cyfoeth Naturiol Cymru	Man gwyrdd naturiol a lled-naturiol (safle >20ha)	2km o adref
	Man gwyrdd naturiol a lled-naturiol (safle <20ha)	300m (5 munud o gerdded)
FIT	Darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc (LEAP ag offer)	Pellter llinell syth 240m (3 munud o gerdded)
NSALG	Rhandiroedd	600m

	Coridorau gwyrdd	Dim safonau wedi'u gosod
	Man dinesig	
	Mynwentydd	

- 4.8.4 Mae'r canrannau hygyrchedd wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio nifer yr eiddo preswyl mewn ardal Gymunedol benodol. Bernir bod gan y preswylfeydd sydd y tu allan i'r llain ragod 'hygyrchedd cyfyngedig' i'r math hwnnw o fan agored. Fodd bynnag, gan fod canfyddiadau pobl o bellter yn amrywio'n fawr, mae'n bosibl y bydd taith gerdded 240m neu 3 munud i blant a phobl ifanc yn rhesymol a byddai rhai pobl yn barod i deithio ymhellach i gael mynediad i'r math hwn o ddarpariaeth. Fodd bynnag, mae'n bosibl y byddai 1.2km i gyfleuster chwaraeon awyr agored yn afresymol ac felly byddai angen dull teithio gwahanol. Mae'n bwysig nodi nad yw peidio bod â phellter mae modd ei gerdded i ddarpariaeth man agored yn golygu nad yw'r man agored yn hygyrch, mae'n bosibl y bydd angen dull teithio gwahanol i gyrraedd yno. Mae tystiolaeth i awgrymu y gallai hyn beidio annog defnydd rheolaidd os bernir bod y pellter yn rhy bell i deithio, felly mae bod â phellter mae modd ei gerdded i fan agored yn cael ei werthfawrogi mewn cymunedau.

5. Datganiad yr Ymgynghoriad

Mae'r adran hon yn adrodd ar ganfyddiadau'r ymarfer ymgynghori budd-ddeiliaid a gynhaliwyd rhwng mis Awst a mis Hydref 2016. Mae'r rhain wedi'u defnyddio i helpu i lywio'r dadansoddiad ansawdd ac wrth benderfynu ar flaenoriaethau o ran nifer ac ansawdd fel rhan o'r argymhellion yn adran 7 yr adroddiad. Nod yr ymgynghoriad oedd sicrhau cywirdeb yr archwiliad a'r asesiad a chael dealltwriaeth o ganfyddiad safleoedd man agored ar draws Sir Ddinbych.

- 5.1 Ymgysylltwyd â Chynghorau Dinas, Tref a Chymuned i nodi safleoedd man agored ar gyfer yr asesiad nifer ac i gasglu gwybodaeth am ansawdd safleoedd. Cynhaliwyd cyfarfodydd gydag Aelodau Cyngor Sir Ddinbych ar ffurf cyfarfodydd Grwpiau Ardal Aelodau, yna anfon ffurflenni arolwg a mapiau yn y post i'r Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned i ddangos safleoedd er mwyn dilysu bod math, lleoliad a ffiniau safleoedd yn gywir. Roedd y dull hwn o ymgynghori hefyd yn arwain at gyfarfodydd wyneb i wyneb â Chynghorwyr CSDd lle trafodwyd ansawdd safleoedd yn fanylach.

Tabl 13: Proses Ymgynghori ac ymatebion

Ymgynghori	Ymatebion
Rownd 1af Ymgynghoriad Grwpiau Ardal Aelodau Darparwyd mapiau o ardaloedd Cymunedol a rhoddwyd cyfle i aelodau gyfrannu	21 Rhagfyr 2015: Grŵp Ardal Aelodau Dinbych 6 Ionawr 2016: Grŵp Ardal Aelodau'r Rhyl 11 Ionawr 2016: Grŵp Ardal Aelodau Rhuthun

	14 Ionawr 2016: Grŵp Ardal Aelodau Prestatyn 18 Ionawr 2016: Grŵp Ardal Aelodau Dyffryn Dyfrdwy 22 Ionawr 2016: Grŵp Ardal Aelodau Elwy
2il Rownd Dosbarthiad Cyngor Cymuned	Mapiau o ardaloedd Cymunedol a ffurflenni arolwg ynghlwm wedi'u hanfon i Gynghorau Tref a Chymuned ar 9 Awst 2016 Nodyn atgoffa wedi'i anfon ar 30 Medi 2016
3ydd Rownd, Grŵp Llywio, Diweddariad CCA Man Agored a sôn am yr adroddiad, cyfle i gynghorwyr drafod safleoedd Man Agored ar ôl y cyfarfod	24 Hydref 2016: Aeth Aelod Gallt Melyd drwy'r anheddiad yn drylwyr
4ydd, cyfarfodydd Grŵp Ardal Aelodau – diweddariad ar gynnydd	31 Hydref 2016: Grŵp Ardal Aelodau Rhuthun 21 Tachwedd 2016: Grŵp Ardal Aelodau Dyffryn Dyfrdwy 23 Tachwedd 2016: Grŵp Ardal Aelodau Prestatyn 6 Ionawr 2017: Grŵp Ardal Aelodau Elwy 9 Ionawr 2017: Grŵp Ardal Aelodau Dinbych
5ed, Grŵp Llywio, Aelodau'n cael gwybod am broses ymgynghori'r adroddiad drafft	21 Chwefror 2017
6ed, Copi drafft cyflawn o'r adroddiad wedi'i ddosbarthu ar gyfer sylwadau i fudd-ddeiliaid gan gynnwys adrannau CSDd sydd wedi bod yn rhan o'r broses asesu, Cynghorau Tref a Chymuned a Grwpiau Ardal Aelodau.	3 Mawrth 2017 anfon dogfen allan 27 Chwefror 2017: Grŵp Ardal Aelodau Dinbych 3 Mawrth 2017: Grŵp Ardal Aelodau Elwy 8 Mawrth 2017: Grŵp Ardal Aelodau'r Rhyl 13 Ionawr 2017: Grŵp Ardal Aelodau Dyffryn Dyfrdwy 15 Mawrth 2017: Grŵp Ardal Aelodau Prestatyn 20 Mawrth 2017: Grŵp Ardal Aelodau Rhuthun
7fed, Copi drafft o'r adroddiad a anfonwyd at randdeiliaid ar gyfer sylwadau.	3 Mai 2018

Gwnaeth cyfanswm o 38 o 48 ardal gymunedol ymateb i'r cais dechreuol.

5.2 Crynodeb o ganfyddiadau

Codwyd mater mawr o ran cynnal a chadw safleoedd yn ystod y cyfarfodydd Grŵp Ardal Aelodau. Mynegwyd pryder o ran pwy sy'n gyfrifol am gynnal a chadw safleoedd, yn enwedig ardaloedd chwarae.

5.2.1 Mae toriadau i gyllidebau yn cael effaith ar yr arian sydd ar gael i wasanaethau cynnal a chadw tiroedd ac mae CSDd yng nghamau cynnar trosglwyddo asedau i Gynghorau Dinas, Tref a Chymuned a'r Sector Gwirfoddol Cymunedol i gynnal a chadw eu hunain. Mae grantiau ar gael i'r grwpiau hyn nad ydynt ar gael i CSDd, felly bydd ffin rheoli lleol i gynnal a chadw safleoedd lleol yn fuddiol i'r gymuned yn y tymor hir.

5.2.3 Gwnaeth yr ymgynghoriad Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned amlygu pwysigrwydd mannau agored. Cododd faterion sy'n benodol i safleoedd penodol hefyd yn eu hardal a oedd angen sylw ac amlygwyd meysydd gwelliant.

5.2.4 Ni chodwyd materion sylweddol o ran nifer safleoedd ac roedd y ffin gywir wedi'i nodi ar y mapiau ymgynghori ar gyfer y rhan fwyaf o safleoedd. Consensws cyffredinol gan bob Cyngor Dinas, Tref a Chymuned oedd bod y rhan fwyaf o safleoedd yn cael eu defnyddio'n gyson neu'n dda gan y gymuned.

5.2.5 *Defnydd o safleoedd*

Roedd yr ymatebion cadarnhaol yn bennaf yn nodi gymaint o bobl oedd yn defnyddio'r safleoedd. Nododd ymateb gan Gallt Melyd fod safle the Meadows:

'wedi'i gynnal a'i gadw'n dda ac yn addas at y diben, ac roedd llawer o bobl yn ei ddefnyddio ac roedd yn darparu ar gyfer pob grŵp oedran'.

5.2.6 *Darparu ar gyfer pob grŵp oedran a gallu*

Amlygodd rhai Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned nad oedd digon o ddarpariaeth ar gyfer pob oed. Dywedodd Betws Gwerful Goch fod darpariaeth ar gyfer

'plant dan 6 yn bennaf ac nid oedd digon o offer ar gael i blant bach'.

5.2.7 *Darpariaeth ar y safle*

Roedd materion negyddol a godwyd yn cynnwys ansawdd a safon darpariaeth ar y safle, er enghraifft, o ymateb Prestatyn i safle gerddi Coronation, gallai darpariaeth

'gael ei wella a'i adfer' a 'gallai meinciau fod o fudd i'r safle'.

Dywedodd Llanarmon yn lâl fod y parc sglefrio ar y cae chwarae,
'angen meinciau a biniau sbwriel'.

Mae angen i'r offer chwarae yn safle Llidiart Annie yn Llantysilio, yn ôl y Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned, gael ei ddisodli.

5.2.8 *Cynnal a chadw safleoedd*

Ystyriwyd bod y rhan fwyaf o safleoedd mannau agored wedi'u cynnal a'u cadw'n dda gan gynnwys safle The Meadows yng Ngallt Melyd. Fodd bynnag, amlygwyd bod safleoedd penodol angen mwy o gynnal a chadw, er enghraifft y gwelyau blodau yn benodol yn safle Gerddi Coronation a safleoedd Gerddi Pendre ym Mhrestatyn. Dywedodd Cymuned Henllan fod safle Maes Sadwrn wedi cael materion parhaus gyda chynnal a chadw,

'mae torri glaswellt a thorri gwrychoedd wedi bod yn achlysurol ac o ansawdd gwael'.

5.2.9 *Anghenion man agored ddim yn cael eu diwallu*

Soniodd Llanarmon yn lâl fod diffyg cyffredinol o ran offer chwarae ar gyfer plant bach a phlant hŷn. Amlygwyd hefyd nad oes gan bentrefannau bach Eryrys a Graianrhyd fan agored o gwbl. Felly, mae potensial i symiau cymudol fod o fudd i'r ardaloedd llai hyn.

5.2.10 Yn Llanfair Dyffryn Clwyd, amlygodd Cynllun Cymunedol Drafft y Cyngor Cymuned (cymeradwywyd, Medi 2016), rai cynigion oedd o brif flaenoriaeth i'r gymuned. Prif awgrym yw darparu gardd heddwch gymunedol ar gyfer myfyrion tawel ger yr eglwys, lle gall pobl gerdded, eistedd a chyfarfod. Soniwyd am gynnal a chadw cyffredinol fel tynnu chwyn, i ddarparu ymdeimlad o falchder yn yr ardal.

5.2.11 Pwysleisiwyd llwybrau troed, llwybrau cerdded cylchol a lôn feicio hefyd. Amlygwyd ffensys yn safle man agored Bron Clwyd i gadw cŵn oddi ar y glaswellt hefyd yn yr ymgynghoriad Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned. Dyma anghenion dynodedig y gymuned, felly gallai cyfraniadau gan ddatblygwyr fynd at ddiwallu'r anghenion hyn yn hytrach nag at ddarpariaethau nad yw'r gymuned o reidrwydd yn credu eu bod yn bwysig.

Gweler Atodiad I am restr lawn o'r ymatebion a gafwyd.

5.3 *Canfyddiadau o Asesiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae Sir Ddinbych*

Tabl 14: Canfyddiadau o'r holiadur rhieni

Math o bryder	Sylwadau
Darpariaeth anabledd	'dylai pob ardal chwarae fod ag offer/gweithgareddau ar gyfer plant ag anableddau' 'Dim cyfleusterau i blant anabl, er bod plant anabl yn yr ardal'
Sylwadau cadarnhaol cyffredinol	'Mae parciau yn dda iawn yn gyffredinol, nid yw ardaloedd i reidio beiciau a chwarae pêl-droed cystal' 'Amrywiaeth dda o offer chwarae ar gyfer amrywiaeth o oedrannau wedi'u cadw'n lân a thaclus' (Llangollen)
Sylwadau negyddol	'Mae Llangollen yn mynd i edrych yn flinedig a hen.' Wynebau anwastad, dylai gael dull wedi'i anelu fwy at oedran dan 5-12'.

cyffredinol	<i>'Mwy o ddarpariaeth yn Llangollen i blant 7-12 oed'</i> <i>'Dim digon o gyfleusterau diogel wedi'u darparu' ac 'mae angen rhagor o rai diogel!' (Y Rhyl)</i>
Pryderon am gŵn a baw ci	<i>'Ni fyddaf yn mynd iddynt oherwydd nid yw cŵn yn cael eu cadw ar dennyn' ac 'nid yw'n ddigon diogel' (Y Rhyl)</i> <i>'fy mhryder mwyaf yw perchnogion cŵn yn gadael eu cŵn oddi ar dennyn a baw ci mewn ardaloedd cyhoeddus'</i>

5.3.1 *Materion allweddol a godwyd drwy ymgynghoriad*

Mater allweddol a godwyd yn ystod yr archwiliad ymweliad safle yn bennaf oedd fod y rhan fwyaf o safleoedd man agored yn amddifad o ddefnydd, yn bennaf nid oedd plant yn chwarae, er ei bod yn ystod gwyliau haf yr ysgol a bod y tywydd yn dda. Fodd bynnag, cadarnhaodd y prosesau ymgynghori fod y rhan fwyaf o safleoedd yn cael eu defnyddio'n dda er gwaethaf yr arsylwad hwn.

5.3.2 Er bod y rhan fwyaf o safleoedd wedi'u nodi fel cael defnydd da, mae risg iddynt beidio cael eu hatgyweirio a/neu fod angen rhagor o gynnal a chadw er mwyn eu cynnal. Roedd yr adborth yn amlygu'r ffaith fod y safleoedd hyn yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan y gymuned ac mae'n bwysig cynnal a chadw safleoedd presennol i sicrhau bod modd eu defnyddio.

5.3.3 Yn ddiddorol, ychydig o ymateb a gafwyd i ddarpariaeth man agored newydd i ddiwallu anghenion man agored y gymuned. Mae hyn yn awgrymu bod canfyddiad fod lefelau darpariaeth presennol yn briodol.

5.3.4 Mae'n bwysig nodi ei bod yn bosibl nad yw canfyddiad rhieni o safleoedd chwarae yr un fath â sut mae plant yn gweld y safleoedd hyn. Yn y pen draw, cânt eu darparu er mwynhad iddyn nhw felly mae'n bwysig ymgynghori â hwy. Gwnaeth astudiaeth gan Play England (2008) ymgynghori ar beth oedd plant am ei gael o chwarae a beth mae'n ei olygu iddyn nhw. Ymateb allweddol, a theitl y papur oedd hwyl a rhyddid ('Fun and Freedom'), sy'n dangos pethau allweddol mae plant am eu cael o chwarae. Roedd yr ymgynghoriad hefyd yn datgelu bod parciau a mannau gwyrdd yn dod i'r amlwg fel pethau pwysig iawn i blant a phobl ifanc fel lleoedd i chwarae ac roeddent yn sôn yn aml, neu'n tynnu llun o'r haul, glaswellt a choed yn ystod y broses ymgynghori.

5.3.5 Ar draws yr ymgynghoriadau, mynegodd plant eu brwdfrydedd am chwarae sy'n 'gyffrous'. Un elfen o hyn yw chwarae sy'n cynnwys risg a her. Caiff hyn ei amlygu yn y canllawiau chwarae a ddarperir gan Play England. Felly, mae cwmpas i ddatblygu ardaloedd chwarae mwy 'cyffrous' ac 'anturus' sy'n darparu ar gyfer beth mae'r plant ei eisiau. Mae CCA Man Agored Hamdden yn darparu canllawiau

6. Darpariaeth a hygyrchedd Man Agored yn ôl ardal Gymunedol

Mae'r adran hon yn amlinellu'r ddarpariaeth man agored yn Sir Ddinbych yn ôl y 39 ardal Gymunedol a'u prif aneddiadau sydd ynddynt. Mae'r trefi mwy wedi'u rhannu'n ardaloedd wardiau etholiadol. Cânt eu trefnu i ddechrau yn nhrefn y wyddor yn ôl trefi mwy Sir Ddinbych ac yna yn nhrefn y wyddor yn ôl y pentrefi llai a'r pentrefannau.

- 6.1 Mae pob map yn dangos y safleoedd man agored yn ôl math. Mae'r tabl cyntaf o dan pob map yn dangos darpariaeth gyffredinol pob math o fan agored ar gyfer yr ardal Gymunedol honno. Mae'r ail dabl yn dangos pob safle unigol, ei enw, math, maint mewn hectarau a'r sgôr ansawdd ar gyfer Darpariaeth i blant a phobl ifanc a pharciau a gerddi cyhoeddus.
- 6.2 Mae map hygyrchedd hefyd wedi'i gyflwyno ar gyfer pob ardal i ddangos lle mae gan breswylfeydd fynediad cyfyngedig at fathau o fan agored. Dangosir hyn drwy ddefnyddio ardaloedd rhagod a grëir gan bellteroedd llinell syth o bob darn o fan agored. Mae pob ardal ragod hefyd yn cyfateb i amser cerdded, fodd bynnag, rhaid nodi bod pob safle man agored yn hygyrch drwy ddull teithio arall os bernir bod y pellter teithio yn r hy bell i'w deithio. Felly, nid yw 'mynediad cyfyngedig' o reidrwydd yn berthnasol i bawb, sydd â ffyrdd eraill o gyrraedd y safle man agored.
- 6.3 Bydd canfyddiad pobl o bellter hefyd yn ffactor o ran cael mynediad i fan agored. Er enghraifft, dywedodd Aelod Cyngor o Grŵp Ardal Aelodau Dinbych y byddent yn barod i gerdded mwy na'r pellter 240m a amlinellir gan drothwyau hygyrchedd FIT, i gael mynediad i ddarpariaeth i blant a phobl ifanc. Felly, mae'r pellterau rhagod hyn yn ddangosol o ardaloedd gyda mwy neu lai o hygyrchedd i fan agored a fydd yn helpu i lywio lle mae meysydd o ddigonolrwydd neu ddiffyg, yn hytrach na chyfyngu ar fynediad pobl i safleoedd gan fod dulliau cludiant eraill a ellir eu defnyddio.
- 6.4 Er nad yw Coridorau Gwyrdd wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad ardal ragod hygyrchedd oherwydd eu natur linellol a diffyg safon a ddarperir gan FIT, maen nhw'n dal i fod yn asedau gwerthfawr i aneddiadau yn Sir Ddinbych. Maen nhw'n cysylltu lleoedd at ei gilydd ac yn aml yn cael eu dal yn y math man gwyrdd naturiol a lled-naturiol. Mae gan rai aneddiadau gwledig yn Sir Ddinbych nifer fawr o'r rhain ar ffurf llwybrau cerdded a llwybrau beicio, felly ni ddylid

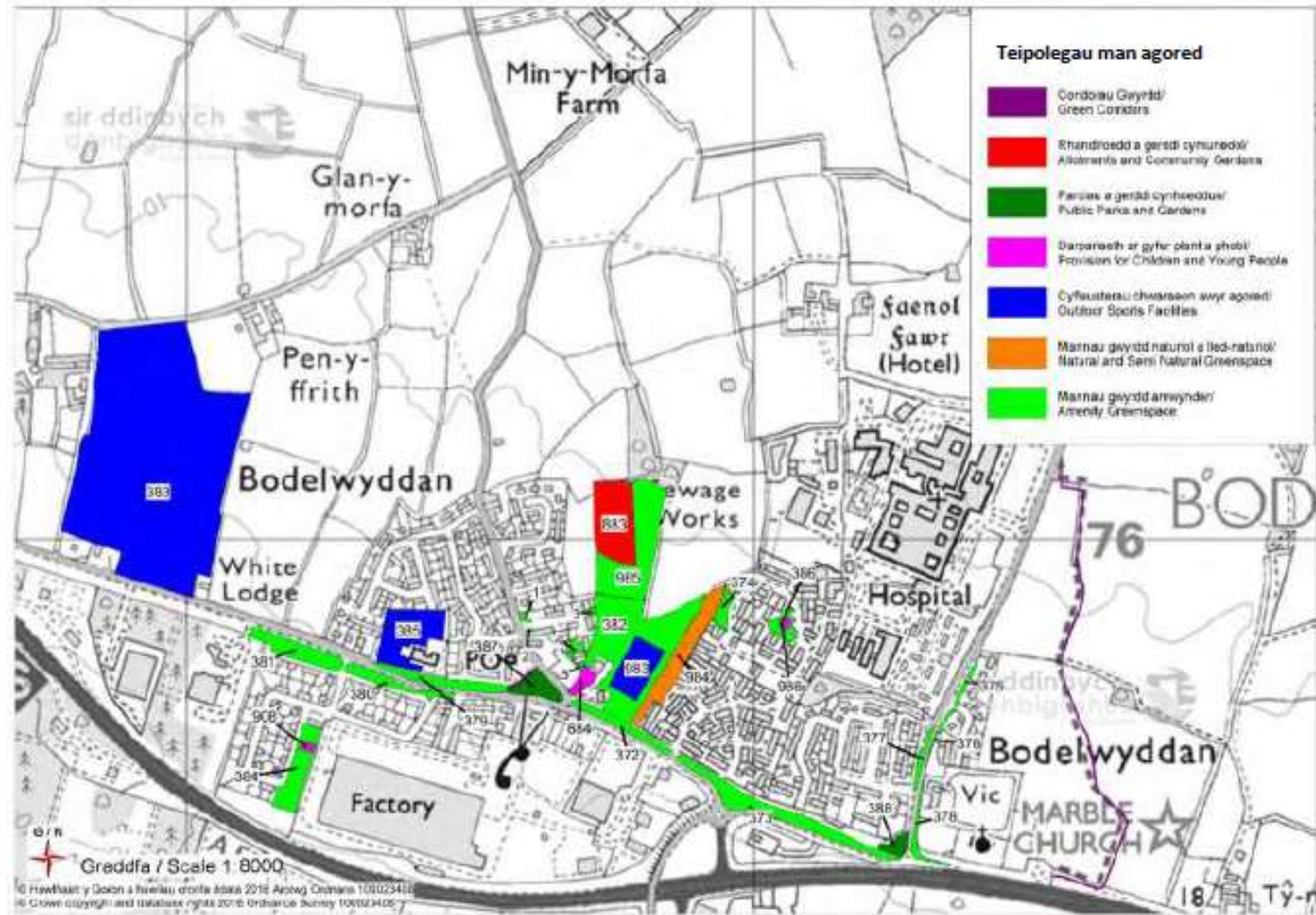
anwybyddu eu bod yn dal i fod yn bresennol, ac yn hygyrch i'r cyhoedd er nad oes pellter rhagod ar y mapiau hygyrchedd.

- 6.5 Mewn rhai achosion, nid yw pob darn o fan agored wedi'i fapio, oherwydd rhesymau a nodwyd eisoes neu mae'n bosibl eu bod wedi eu methu oherwydd ymateb gwael i'r ymgynghoriad. Fodd bynnag, nid yw hyn yn golygu na allent gael budd o waith gwella.

Ardaloedd trefol Sir Ddinbych

1. Bodelwyddan

Ffigur 4: Map
Trosolwg o
Bodelwyddan

Tabl 15: Trosolwg o fannau agored ym Modelwyddan

Mathau	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	6.37	2.03	2.42
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.2	0.00	-0.16
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.56	-0.58	-0.94
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.62	-3.68	-1.71
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.41	0.02	-0.61

Mae'r tabl trosolwg yn dangos bod gan Bodelwyddan ddiffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored fel y dangoswyd gan y ffigur negyddol o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT.

O'i gymharu â'r safon a nodwyd gan FIT ar gyfer Darparu ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, mae gan Bodelwyddan ddiffyg eto. Mae angen ystyried hyn yn ofalus wrth gynllunio datblygiad tai newydd oherwydd efallai y bydd angen mwy, neu safle mwy o ansawdd gwell. Mae hyn hefyd yn dibynnu ar anghenion a demograffeg y gymuned, a beth y maent eisiau ei weld o ran y mathau o fannau agored.

Mae gan Bodelwyddan ddiffyg Mannau Gwyrdd Naturiol a Rhannol Naturiol, yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT. Gall hyn fod oherwydd ei agosrwydd at yr A55 a'r ffaith ei fod yn un o'r ardaloedd trefol mwyaf yn Sir Ddinbych.

Yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych, mae gan Bodelwyddan ddigon o Barciau a Gerddi Cyhoeddus, ond mae'n ddiffygiol o'i gymharu â'r safonau FIT. Mae angen ystyried hyn eto ar

gyfer darpariaeth i'r dyfodol yn yr ardal, gan sicrhau bod gwahanol safleoedd mannau agored fel parciau a gerddi y gall bob oedran eu mwynhau.

Tabl 16: Safleoedd mannau agored ym Modelwyddan

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
372	Ffordd Parc Castell	MA	0.27	-
373	Llwyn Harlech	MA	0.79	-
379	John's Drive	MA	0.35	-
380	Artillery Row	MA	0.26	-
381	St Barbara's Avenue	MA	0.46	-
382	Cae Chwarae Canolfan Gymunedol Bodelwyddan	MA	1.88	-
985	Mannau Gwyrdd Amwynder Rhandiroedd Bodelwyddan	MA	1.23	-
384	Cae Chwarae Coronation Close	MA	0.54	-
3	Ardal Amwynder Morfa View	MA	0.12	-
884	Ardal Chwarae Coronation Close	DP+PI	0.04	89
908	Ardal Chwarae Canolfan Gymunedol	DP+PI	0.12	93
386	Ardal Chwarae Parc Castell	DP+PI	0.04	89
387	Ronalds Way Gardens	P+GC	0.28	89
388	Rhuddlan Road Gardens	P+GC	0.13	89
983	Cae Chwaraeon Neuadd Bentref Bodelwyddan	CChAA	0.56	-
383	Cwrs Golff a Maes Ymarfer Bodelwyddan	CChAA	10.36	-
385	Caeau chwarae Ysgol Faenol	CChAA	0.83	-
984	Coetir Ffordd Parc Castell	MGNLI	0.69	-

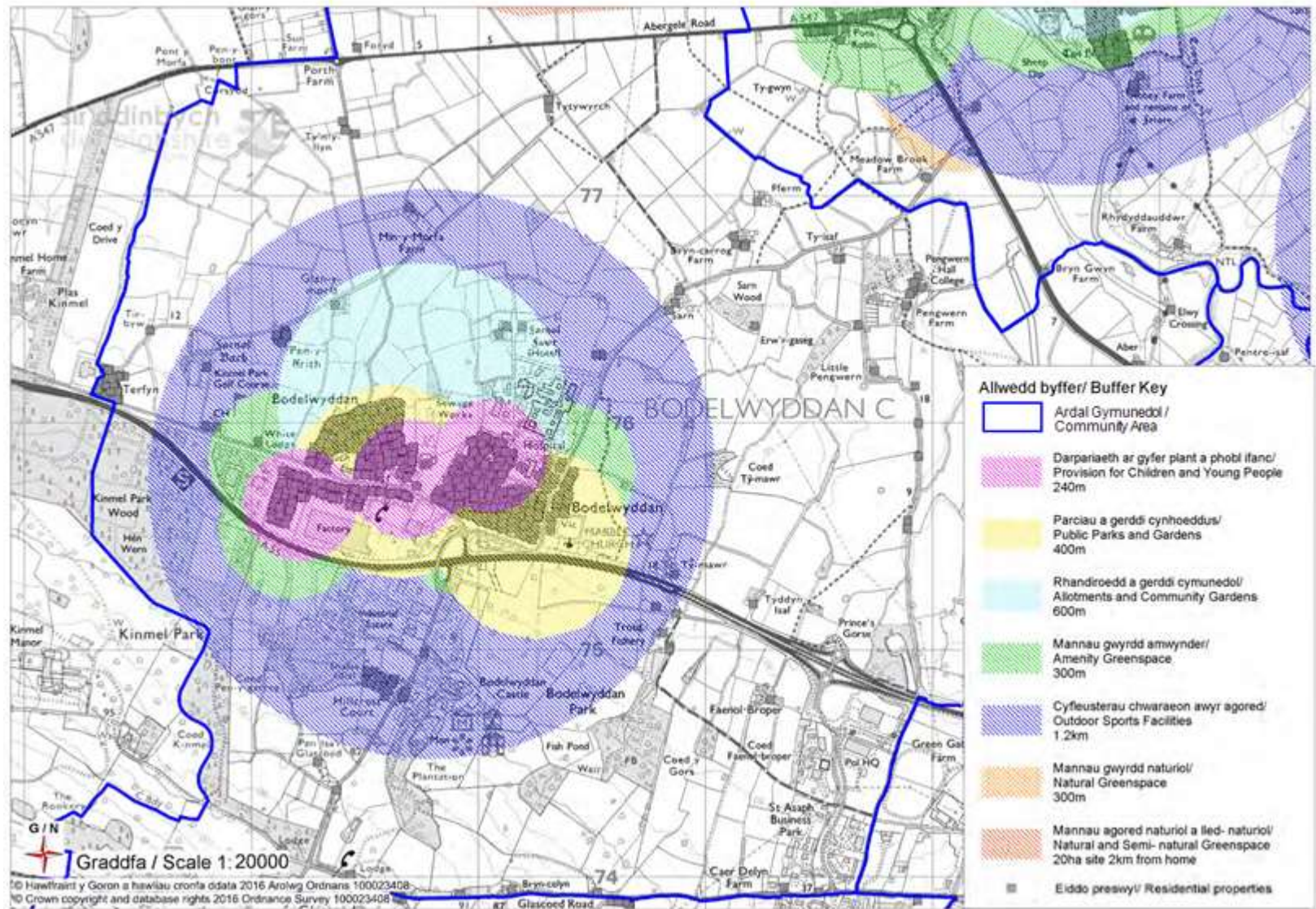
Hygyrchedd

Tabl 17: Canran o aelwydydd ym Modelwyddan gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored

% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
14.4	49.2	9.8	21.6	99.4	65.4

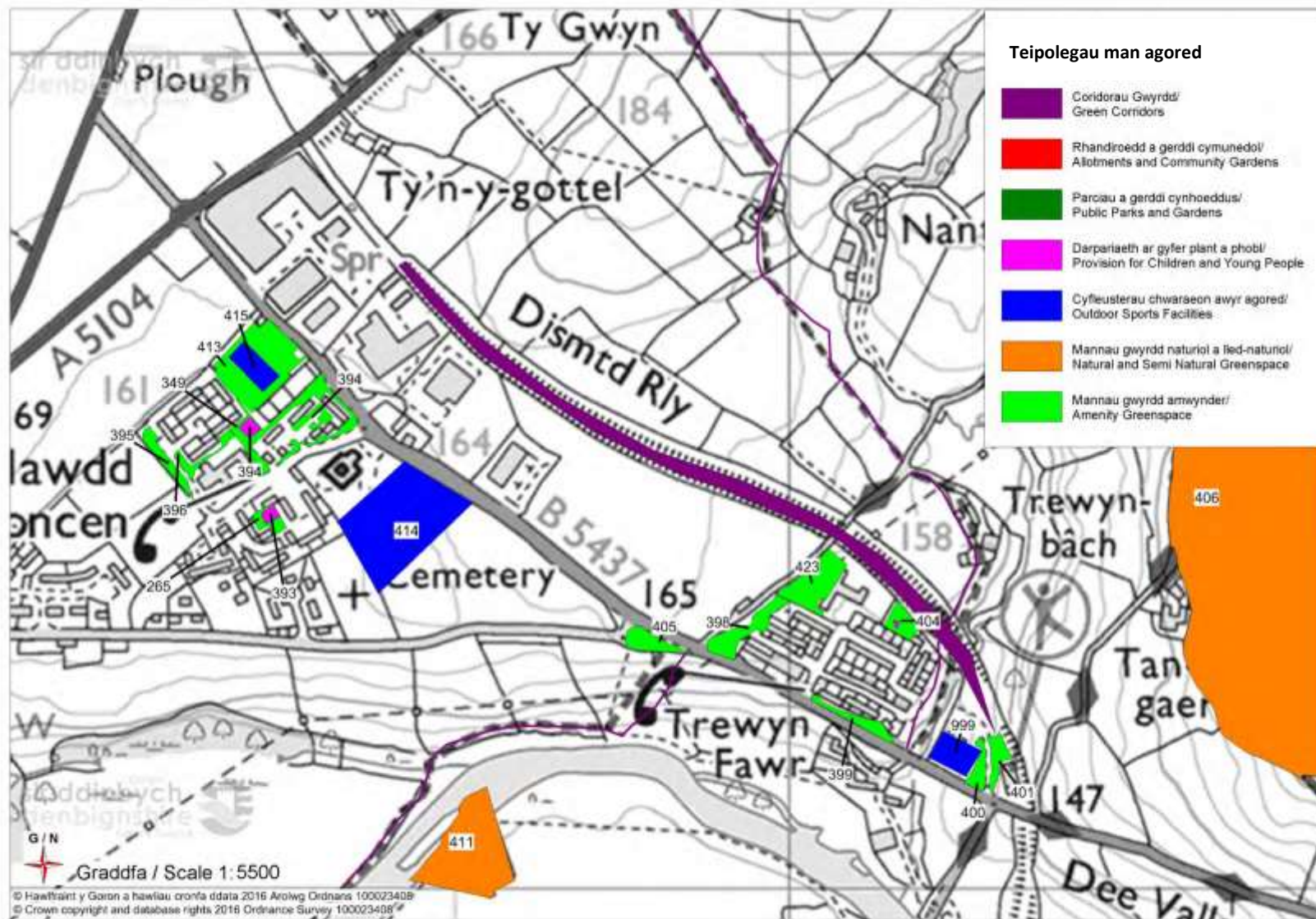
Mae'r tabl hwn yn dangos mai dim ond cyfran fechan o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig at Fannau Amwynder, Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored a Pharciau a Gerddi Cyhoeddus, sy'n gadarnhaol iawn. Ond, mae gan bron i hanner yr holl aelwydydd fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Efallai nad yw hyn yn bwysig iawn os mai ychydig iawn o blant a phobl ifanc sydd yn yr ardal. Felly, mae angen archwiliad pellach i ddemograffeg poblogaeth i roi gwybod a oes galw am ddarpariaeth uwch i blant a phobl ifanc ym Modelwyddan yn yr ardaloedd a nodwyd yn Ffigur 5. Oherwydd bod lleoliad Bodolwyddan yn agos at yr A55, mae'n rhesymol nad oes safle 20ha mawr o Fannau Gwyrdd Naturiol a Rhannol Naturiol 2km i ffwrdd. Efallai nad yw hyn yn beth negyddol gan fod gan Sir Ddinbych ychydig o safleoedd mawr sydd bellter ymarferol i ffwrdd ac yn hygyrch gyda chludiant cyhoeddus neu gar.

Ffigur 5: Map
Hygyrchedd
Bodelwyddan

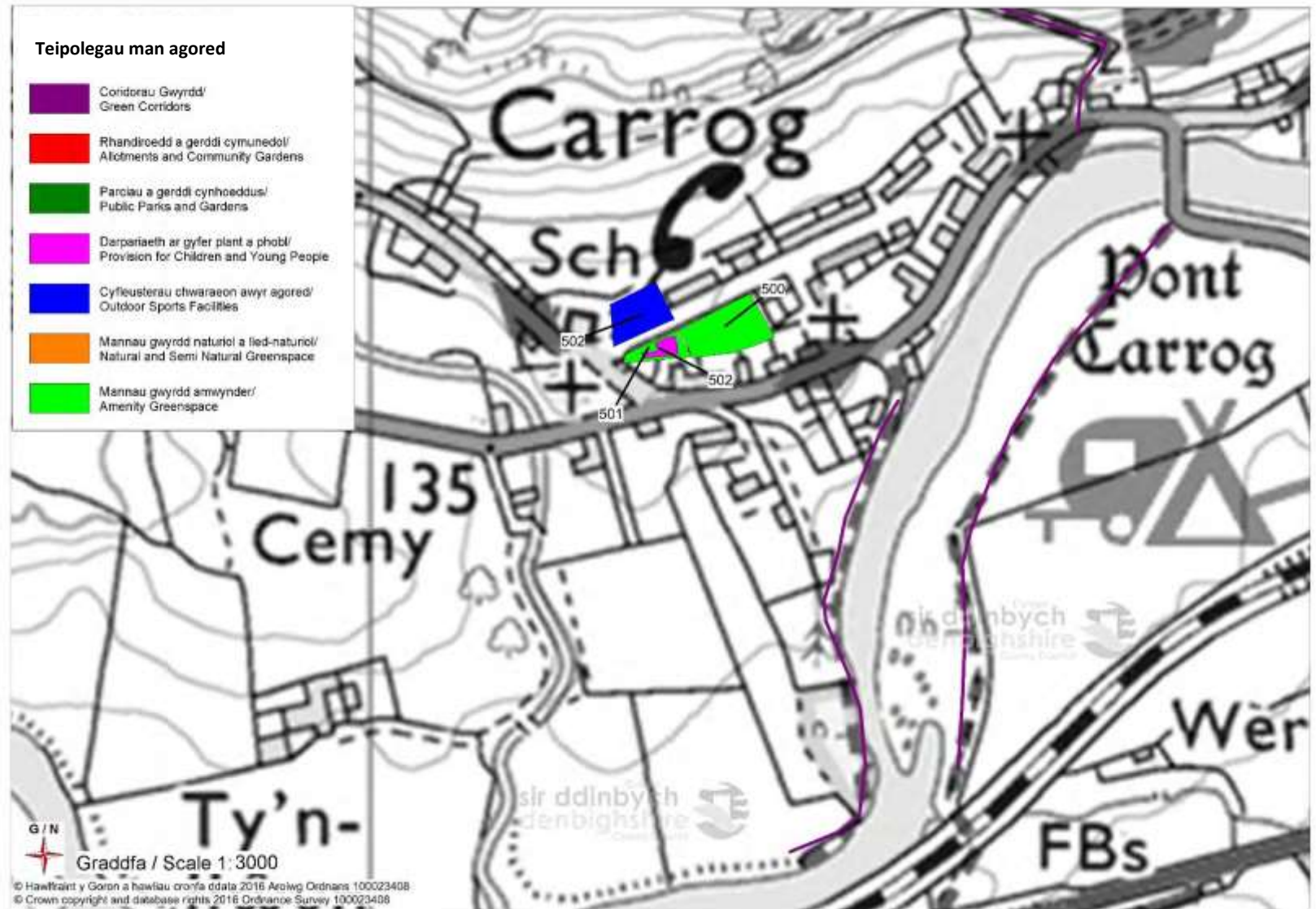
2. Corwen, Carrog a Glyndyfrdwy

Ffigur 6: Map
Trosolwg Corwen 1

Ffigur 8: Map
Trosolwg Carrog

Ffigur 9: Map
Trosolwg
Glyndyfrdwy

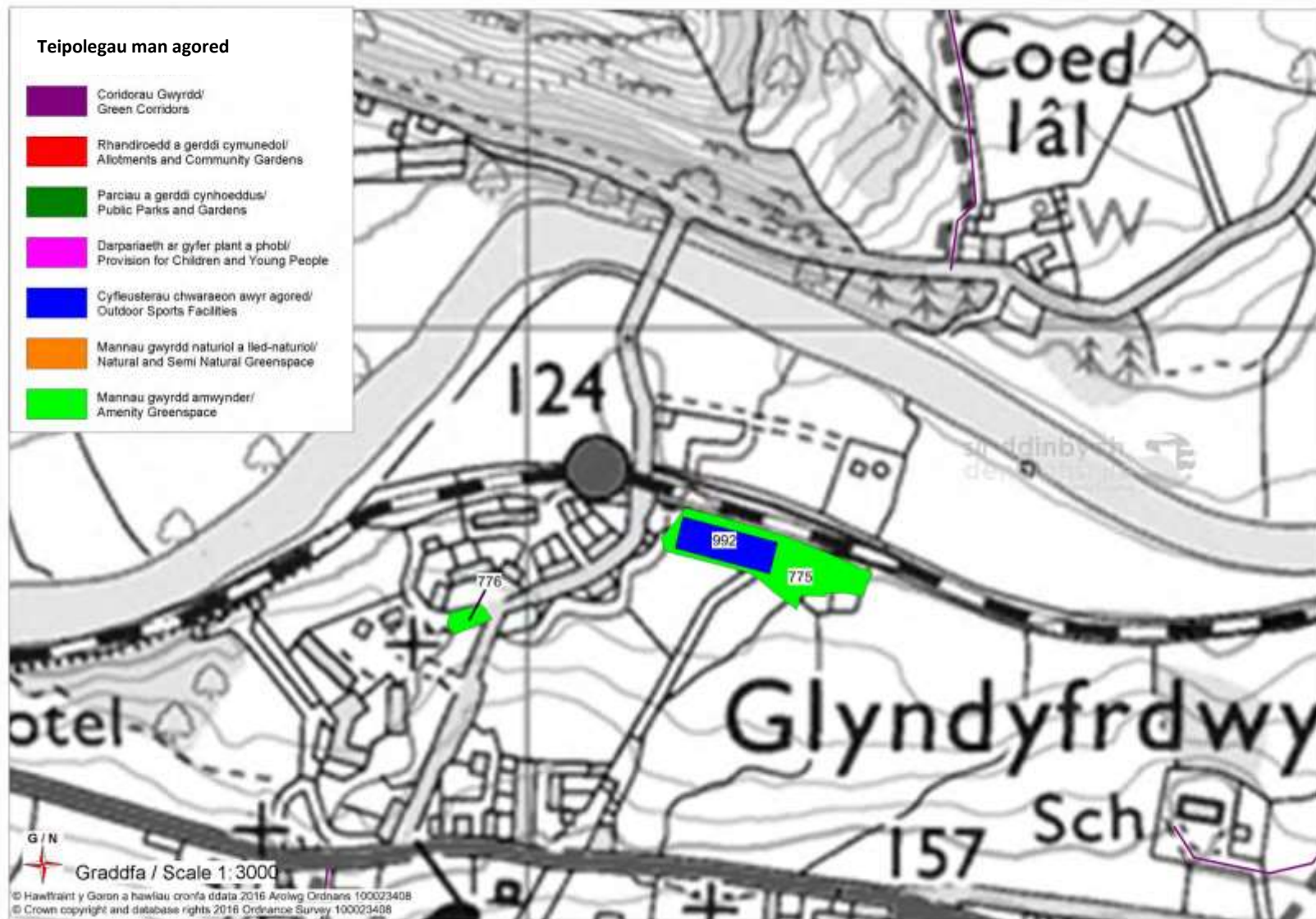

Table 18: Trosolwg o fannau agored yng Nghorwen, Carrog a Glyndyfrdwy

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	4.73	1.10	1.48
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.38	0.07	-0.09
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	4.02	0.89	0.53
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	25.82	7.14	9.11
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.00	-0.17	-0.80

Mae gan Corwen, Carrog a Glyndyfrdwy ddiffyg bychan mewn darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc o'i gymharu â safonau FIT, ond mae'n ddigonol o'i gymharu â Sir Ddinbych fel Sir. Mae hyn yn dangos er bod y safleoedd hyn yn fychan o ran maint, bod nifer digonol ohonynt yn yr ardal Gymunedol hon.

Mae gan yr ardal Gymunedol ddarpariaeth digonol o gyfleusterau chwaraeon awyr agored, mannau amwynder gwyrdd, a mannau gwyrdd naturiol a rhannol naturiol, yn ôl safonau FIT. Ond, mae ganddo ddiffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych ar gyfer y math hwnnw. Ond, mae'n dangos bod gan Corwen ddarpariaeth dda ar gyfer ei boblogaeth.

Mae'r ardal Gymunedol yn ddiffygiol iawn yn ôl safonau FIT a chyfartaledd Sir Ddinbych yn y math Parciau a Gerddi Cyhoeddus. Gellir darparu ar gyfer datblygu parciau a gerddi yn y dyfodol i bob oedran eu mwynhau gyda datblygiadau newydd yn yr ardal yn hytrach na'r ardaloedd chwarae arferol. Byddai golwg ar ddemograffeg poblogaeth hefyd yn helpu i ddangos a fyddai parciau

a gerddi yn gwella ansawdd bywyd preswylwyr Corwen, Carrog a Glyndyfrdwy.

Tabl 19: Safleoedd mannau agored yng Nghorwen

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
349	Clawdd Poncen	MA	0.28	-
416	Cae Chwarae Uwch y Dre	MA	0.23	-
413	Man Amwynder Clawdd Poncen	MA	0.51	-
418	Tir amwynder cae pêl-droed Corwen	MA	1.42	-
450	Cae Plas Cefndy	MA	1.27	-
394	Ardal Chwarae Clawdd Poncen	DP+PI	0.04	91
393	Ardal Chwarae Clawdd Poncen 2	DP+PI	0.03	84
15	Ardal Chwarae Uwch y Dre	DP+PI	0.03	78
423	Parc Corwen	DP+PI	0.26	89
406	Caer Drewyn	MGNLI	17.43	-
407	Coed Pen y Pigyn	MGNLI	3.87	-
409	Pen y Bryn	MGNLI	1.59	-
410	Tir rhwng yr Afon Dyfrdwy a'r Rheilffordd	MGNLI	1.25	-
411	Gro Isa	MGNLI	0.88	-
415	Cae Pêl-droed Clawdd Poncen	CChAA	0.16	-
414	Ysgol Gynradd Gymunedol Cae Drewyn	CChAA	1.25	-
417	Clwb Rygbi - Stryd y Bont	CChAA	2.45	-
419	Cwrt Tennis Corwen	CChAA	0.21	-
422	Lawnt Fowlio Corwen	CChAA	0.21	-
4165	Llain Pêl-droed Corwen	CChAA	0.67	-
238	Hen Randiroedd yng Nghae Ffynnon	A+CG	0.23	-
452	Perllan a Gerddi Cymunedol Corwen	A+CG	0.57	-

Tabl 20: Safleoedd mannau agored yng Ngharrog

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
502	Parc Carrog	DP+PI	0.02	80
500	Cae chwarae Ysgol Carrog	MA	0.15	-
501	Man Amwynder Carrog	MA	0.03	-
502	Cae chwarae Ysgol Carrog	CChAA	0.10	-

Tabl 21: Safleoedd mannau agored yng Nglyndyfrdwy

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
775	Tir amwynder meysydd chwarae	MA	0.27	-
776	Mannau Agored	MA	0.03	-
992	Cae pêl-droed Glyndyfrdwy	CChAA	0.14	-

Hygyrchedd

Tabl 22: Canran yr aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yng Nghorwen, Carrog a Glyndyfrdwy

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
32.8	5.1	29.6	100	100	49.9

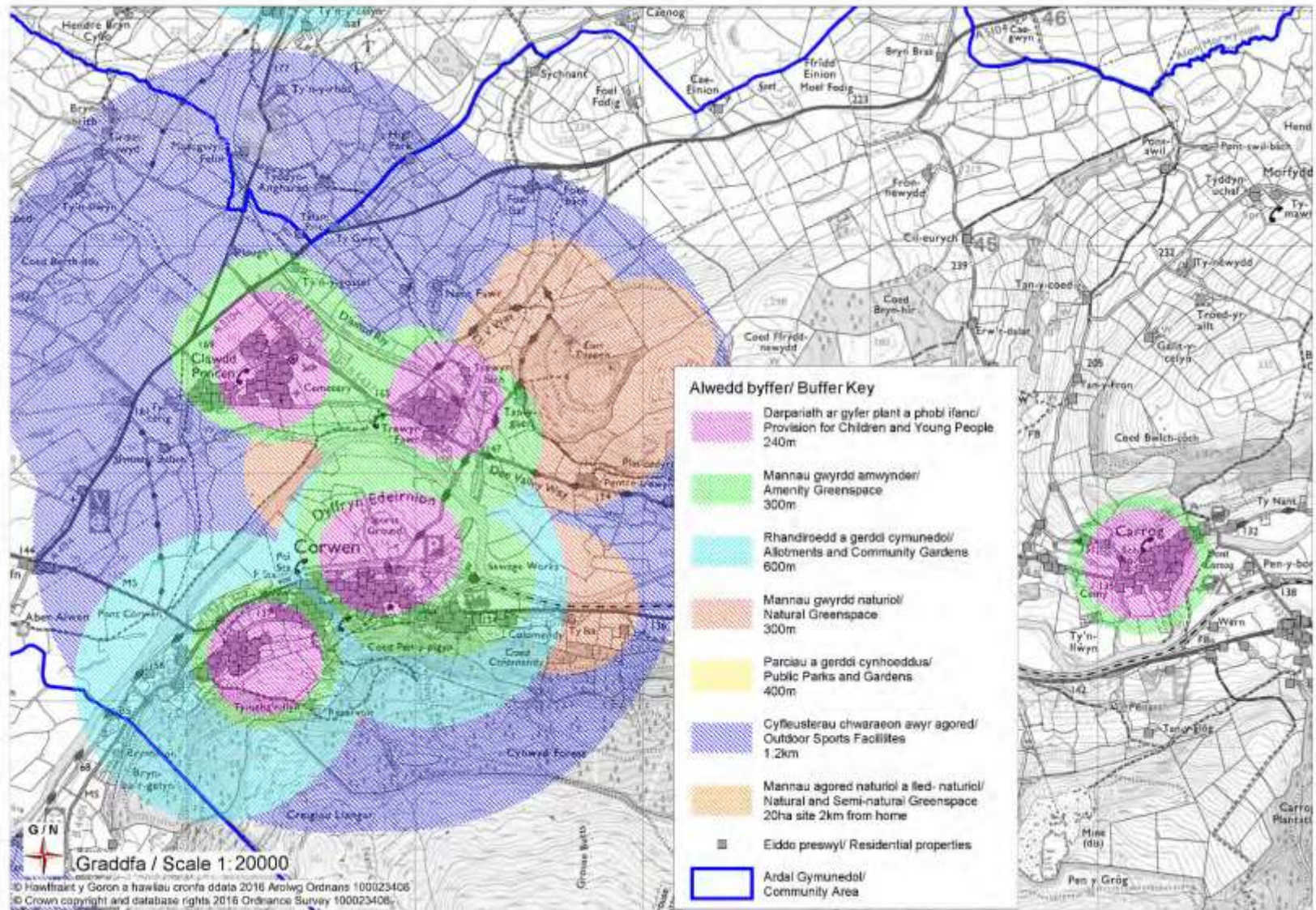
Mae'r tabl hwn yn dangos bod gan y rhan fwyaf o aelwydydd fynediad at Fannau Amwynder Gwyrdd a Chyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored. Mae gan y rhan fwyaf o aelwydydd fynediad i Ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Mae hyn yn gadarnhaol iawn gan ei fod yn dangos bod gan Gorwen ddarpariaeth digonol ar gyfer plant a phobl ifanc. Ond, mae angen archwiliad pellach i ddemograffeg i ddeall yn well y galw ar gyfer y math hwn o fan agored a all arwain at y galw am wahanol fath o fan agored yng Nghorwen, Carrog a Glyndyfrdwy i fodloni anghenion y gymuned gyfan.

Un rheswm posibl dros y canran uchel o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at yr ardaloedd mwy o fannau gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol (safleoedd 20ha) yw'r ffaith bod y rhan fwyaf o'r safleoedd hyn ymhellach o'r prif setliadau nag y mae'r parthau clustogi yn awgrymu, ac felly, mae'r safleoedd yn bodoli yn y lleoliad gwledig hwn ond nid yw'r aelwydydd wedi'u nodi gan y pellter parth clustogi a gall fod angen dull cludiant arall i'w cyrraedd. Hefyd, mae'n bwysig nodi mewn ardaloedd o amgylch mannau gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol y gall fod cyfyngiad ar y datblygiad a gynhelir yno oherwydd ei bod yn ardal gadwraeth neu bod siâp y dirwedd yn atal datblygiad.

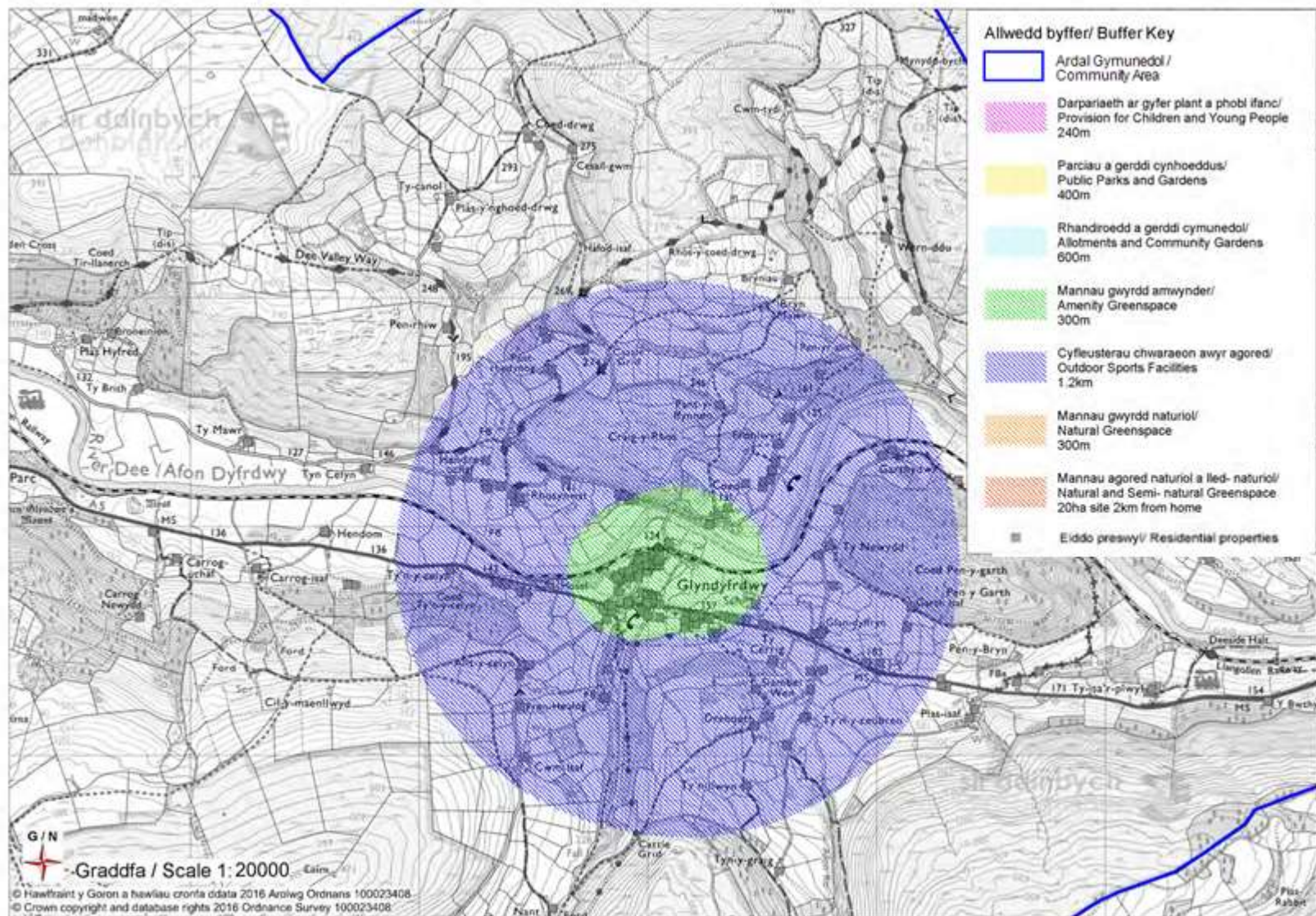
Mae gan bron i hanner yr holl aelwydydd fynediad at Fannau Gwyrdd Naturiol ar garreg eu drws – o fewn 300m. Bydd rhwyddineb mynediad yn annog preswylwyr i fwynhau'r cefn gwlad naturiol sydd mor lleol iddynt.

Mae sawl Coridor Gwyrdd yn yr ardal hon, sydd, er nad ydynt wedi'u cynnwys yn y map hygyrchedd, yn chwarae rhan bwysig mewn teithio llesol a hygyrchedd yr amgylchedd naturiol.

Ffigur 10: Map
Hygyrchedd
Corwen a Carrog

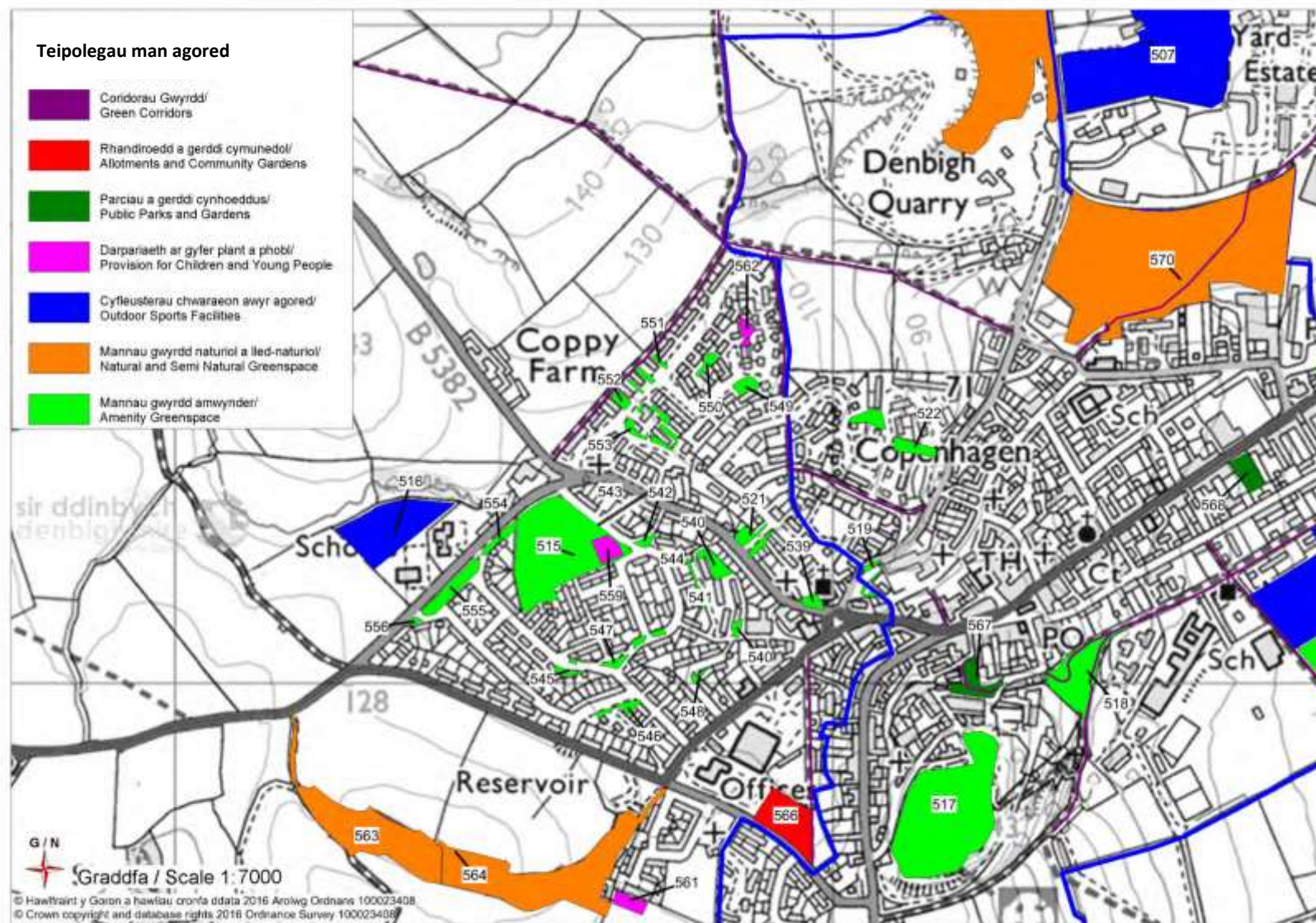

Ffigur 11: Map
Hygyrchedd
Glyndyfrdwy

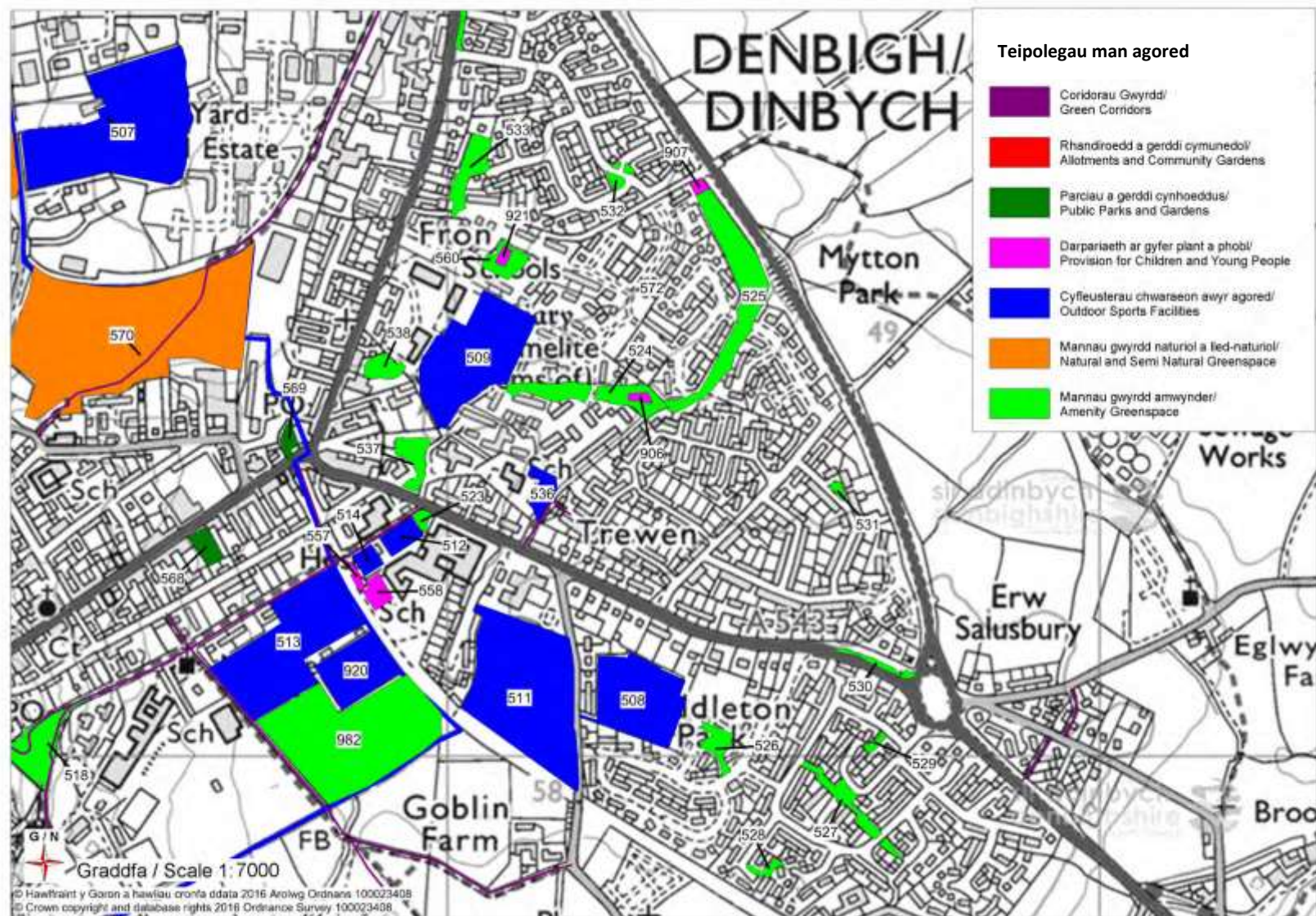

3. Dinbych

Ffigur 12: Map
Trosolwg
Dinbych Uchaf
a Chanolog

Ffigur 13: Map
Trosolwg Dinbych
Isaf

Tabl 23: Trosolwg o fannau agored ar gyfer Dinbych

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	11.97	0.39	0.78
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.6	-0.02	-0.18
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	8.22	0.07	-0.29
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	21.21	-1.60	0.36
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.47	-0.12	-0.75

Yn ôl safonau FIT mae gan Sir Ddinbych ddigon o fannau amwynder gwyrdd, a mannau gwyrdd naturiol a rhannol naturiol. Ond, mae 0.18 hectar yn ddiffygiol mewn darpariaeth i blant a phobl ifanc. Mae'n bwysig ystyried nifer y safleoedd o'r math hwn er eu maint bychan mewn hectar, sy'n arwain at y diffyg a welwyd yma (cofnodwyd 8 safle).

Mae gan Sir Ddinbych ddiffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â'r safon FIT. Mae hyn yn dangos efallai bod angen rhagor o ddarpariaeth. Ond, rhaid ystyried er nad oedd caeau chwarae'r ysgol wedi'u cynnwys yn y rhan hon o'r asesiad, eu bod yn parhau i fod yn ardaloedd pwysig ar gyfer chwaraeon a hamdden pan maent ar agor i'r cyhoedd y tu allan i oriau ysgol.

Mae'r diffyg mawr a ddangoswyd gan safonau FIT ar gyfer Parciau a Gerddi Cyhoeddus a'r diffyg bychan iawn o'i gymharu â chyfartaledd y Sir yn dangos y gall fod diffyg yn y math hwn. Felly, dylid eu hystyried ar gyfer darpariaeth i'r dyfodol yn dibynnu ar y galw a'r hyn y mae'r gymuned ei eisiau a'i angen oherwydd y gall bob oed weld a mwynhau y safleoedd hyn.

Tabl 24: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Dinbych Canolog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	6.27	2.02	2.40
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	3.25	0.69	0.33
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	5.82	-1.22	0.74
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.47	-0.58	0.05

Tabl 25: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Dinbych Uchaf (heblaw Henllan)

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	2.9	0.32	0.71
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.29	0.04	-0.12
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	15.39	2.72	4.68
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Tabl 26: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Dinbych Isaf

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	2.8	-0.32	0.06
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.31	-0.02	-0.18
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	4.97	0.25	-0.11

Man Gwyrdd Naturiol a Lled- Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Tabl 27: Safleoedd manau agored yn Ninbych

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
522	Cysgod y Graig	MA	0.21	-
518	Bryn Parc	MA	0.59	-
527	Stad Parc Myddleton	MA	0.29	-
533	Colomendy	MA	0.35	-
517	Castell Dinbych	MA	2.30	-
535	Ffordd Y Rhyl	MA	0.21	-
555	Lôn Llywelyn	MA	0.2	-
524	Parc Alafowlia	MA	0.57	-
525	Y Weirglodd	MA	1.18	-
526	Crud y Castell	MA	0.19	-
560	Parc Nant	MA	0.20	-
515	Cae Hywel	MA	1.63	-
982	Ardal Hamdden Parc Canol	MA	3.17	-
559	Cae Hywel	DP+PI	0.13	93
561	Bryn Stanley	DP+PI	0.10	71
562	Bryn Seion	DP+PI	0.06	84
558	Parc Isaf	DP+PI	0.14	89
557	Parc sglefrio isaf Dinbych	DP+PI	0.04	76
906	Ardal chwarae Alafowlia	DP+PI	0.04	80
907	Ardal Chwarae'r Weirglodd	DP+PI	0.05	73
921	Ardal Chwarae Parc Nant	DP+PI	0.04	100
513	Parc Canol	CChAA	2.42	-
514	Lawnt Fowlio Isaf Dinbych	CChAA	0.13	-
512	Cyrtiau Tennis Parc Isaf Dinbych	CChAA	0.20	-
508	Clwb Criced Dinbych	CChAA	1.48	-

920	Car Chwarae Parc Canol	CChAA	0.83	-
511	Cae chwarae ac astroturf Canolfan Hamdden Dinbych	CChAA	3.16	-
567	Temple Bar	P+GC	0.21	80
568	Gardd Goffa Pierce	P+GC	0.17	80
569	Gardd Heddwch Stryd y Dyffryn	P+GC	0.09	66
564	Pencoed	MGNLI	1.86	-
563	Pencoed	MGNLI	1.35	-
565	Coed Parc-Pierce	MGNLI	12.18	-
570	Cae Fon	MGNLI	5.82	-

Hygyrchedd

Tabl 28: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Ninbych

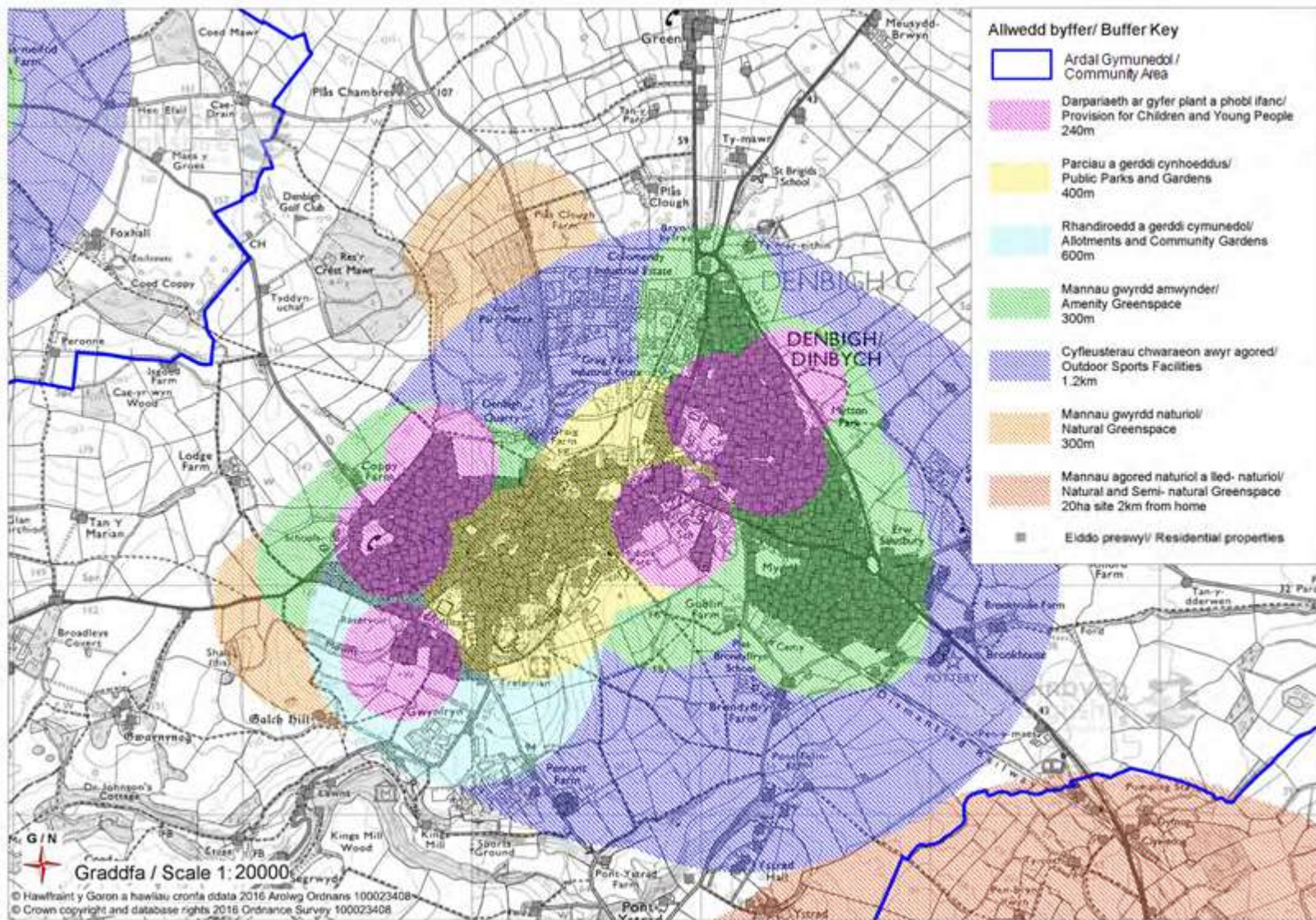
% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
7.6	56	5.5	63	99.9	71.4

Mae'r tabl hwn yn dangos bod gan y mwyafrif o aelwydydd fynediad at Fannau Gwyrdd Amwynder a Chyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored. Mae gan bron i hanner yr holl aelwydydd fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc. Er bod ffigurau 12 ac 13 yn dangos bod nifer o safleoedd darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc yn Ninbych, maent ymhellach i ffwrdd oddi wrth crynadau mawr o aelwydydd. Efallai nad yw hyn yn arwyddocaol os oes gan rai ardaloedd gyfran uwch o aelwydydd person sengl, neu ddemograffeg hŷn. Mae angen ymchwilio ymhellach i hyn cyn y gellir asesu'r galw.

Mae gan Barciau a Gerddi Cyhoeddus hefyd gyfran uchel o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i'r safleoedd hyn. Gall hyn fod oherwydd bod safleoedd Parciau a Gerddi Cyhoeddus yn Ninbych wedi'u lleoli yn ardal ganolog y setliad lle mae llawer o eiddo masnachol, ac felly y byddai llai o aelwydydd addas.

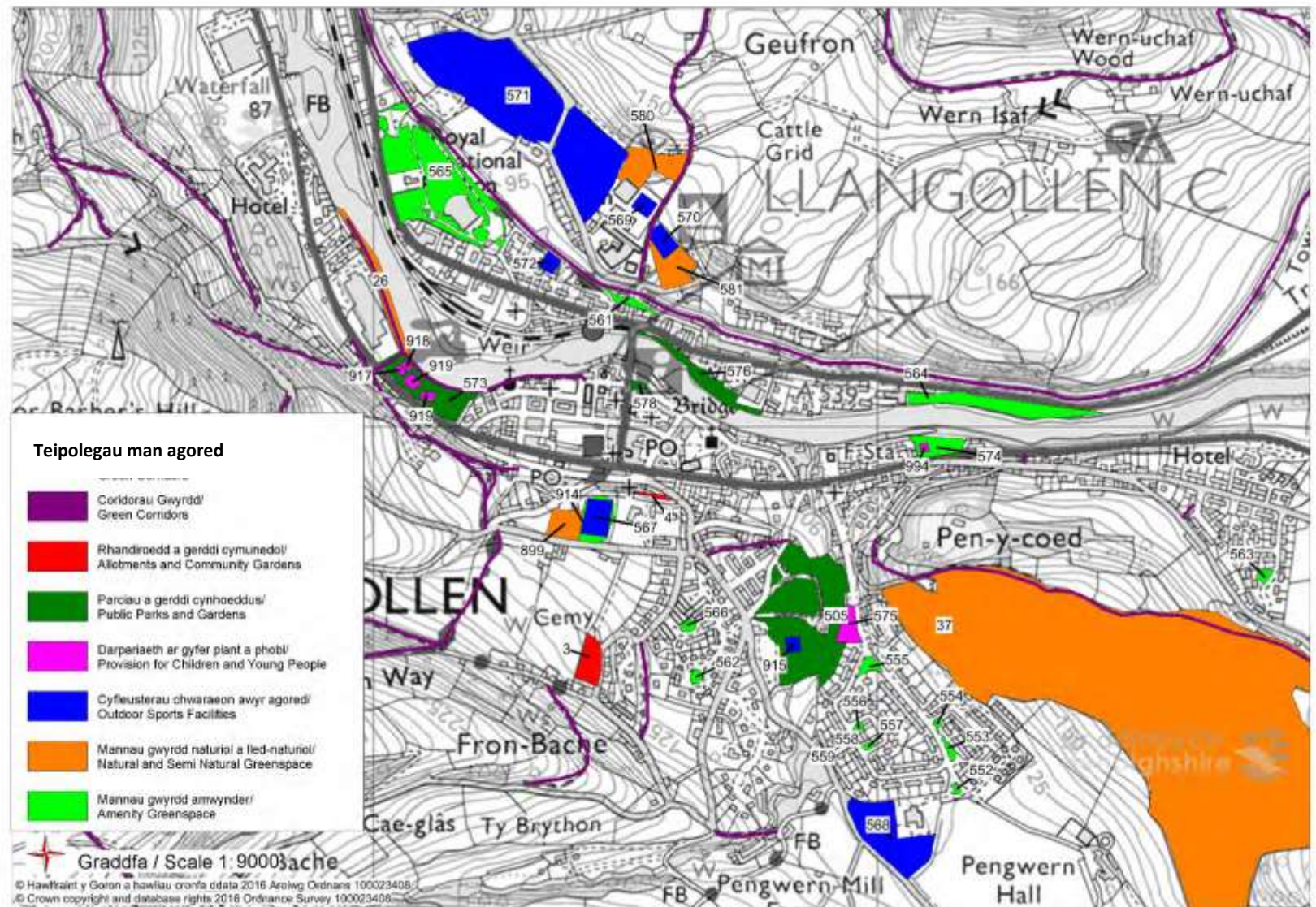
Mae canran uchel o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at Fannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol, sy'n arferol ar gyfer setliadau trefol, gyda phoblogaeth uchel, fel Dinbych. Er bod llai o aelwydydd yn y parth clustogi hwn mae mynediad rhesymol yn parhau i'r cefn gwlad agored gyda safleoedd mwy ychydig bellter i ffwrdd a all fod angen cludiant cyhoeddus neu gar i gyrraedd atynt, yn hytrach na'u bod pellter cerdded i ffwrdd.

Ffigur 14:
Map
Hygyrchedd
Dinbych

4. Llangollen

Ffigur 15: Map
Trosolwg Llangollen

Tabl 29: Trosolwg o fannau agored yn Llangollen

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	2.74	-0.19	0.20
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.39	0.02	-0.14
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	6.49	0.93	0.57
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	36.48	6.53	8.50
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	4.86	1.16	0.53

Yn ôl safonau FIT mae gan Llangollen ddigon o bob math o fannau agored, ar wahân i ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Y prif reswm dros hyn yw bod y rhan fwyaf o'r ardaloedd chwarae ag offer a aseswyd yn ystod yr archwiliad yn llawer llai na'r safon FIT o 0.25 hecтар. Roedd llawer yn Llangollen ond yn 0.03 hecтар (gweler Tabl 30). Felly, mae gan Llangollen ddigon o'r safleoedd hyn, ond efallai eu bod ychydig yn fach o ran maint o'i gymharu â safonau FIT. O ran cymhariaeth â'r Sir gyfan, sgoriodd Llangollen yn gadarnhaol ar gyfer y math hwn, ac mae digon o Ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc.

Tabl 30: Safleoedd mannau agored yn Llangollen

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
565	Y Pafiliwn Brenhinol	MA	2.43	-
574	Cae Chwarae Coed Afon	MA	0.31	-
575	Y Swings	DP+PI	0.24	89
919	Ardal Chwarae Parc Glan yr Afon	DP+PI	0.06	87
918	Parc Sglefrio Parc Glan yr Afon	DP+PI	0.03	89
917	Ardal Gemau Amldeffnydd Parc Glan yr Afon	DP+PI	0.03	69
994	Ardal Chwarae Coed Afon	DP+PI	0.03	89
569	Canolfan Hamdden Llangollen	CChAA	0.14	-
570	Canolfan Hamdden Llangollen	CChAA	0.22	-
571	Ysgol Dinas Brân	CChAA	5.57	-
572	Clwb Bowls Llangollen	CChAA	0.11	-
567	Cae Chwarae Clwb Ieuencid	CChAA	0.37	-
915	Lawnt Fowlio Plas Newydd	CChAA	0.08	-
576	Ponsonby Park	P+GC	0.51	83
578	Cofeb Rhyfel Stryd y Castell	P+GC	0.04	94
577	Plas Newydd	P+GC	3.45	97
573	Parc Glanrafon	P+GC	0.86	86
579	Dinas Brân	MGNLI	5.34	-
581	Dinas Brân	MGNLI	0.51	-
580	Dinas Brân	MGNLI	0.71	-
899	Cae Naturiol y Clwb Ieuencid	MGNLI	0.36	-
37	Pen Y Coed	MGNLI	29.56	-

Hygyrchedd

Tabl 31: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llangollen

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
19.5	72.3	12	26.6	3.4	64.5

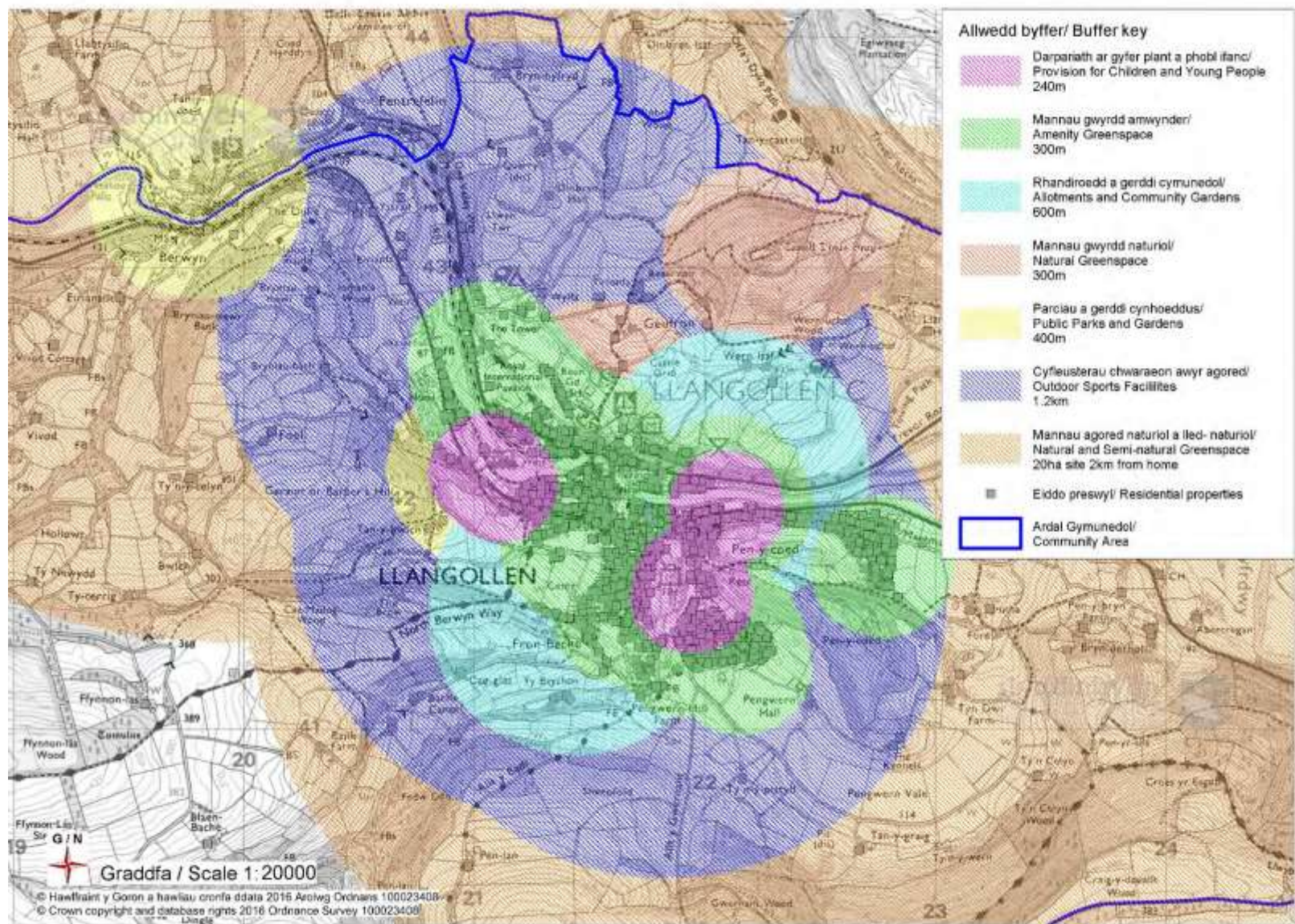
Mae gan Llangollen ganran fawr o aelwydydd ger canol a de y brif ffordd, gyda mynediad cyfyngedig i ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Gall hyn fod oherwydd maint bychan y safle a'r ardal parth clustogi bychan o 240m (FIT, 2009). Felly, gellir ystyried yr ardal hon ar gyfer y galw am y math hwn i'r dyfodol yn dibynnu ar anghenion y gymuned.

Mae nifer fechan o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig ar droed i fannau gwyrdd amwynder a chyfleusterau chwaraeon awyr agored. Mae hyn yn dangos y darperir ar gyfer y rhan fwyaf o aelwydydd ac efallai y byddai'n rhaid i eraill deithio ar gludiant cyhoeddus neu mewn car i gyrraedd y lleoliadau hyn pe bai angen.

Mae gan ychydig dros chwarter o'r holl aelwydydd yn Llangollen fynediad cyfyngedig ar droed i Barciau a Gerddi Cyhoeddus. Ond, gan fod y rhain wedi'u lleoli yng nghanol y setliad, byddant o fewn cyrraedd hawdd pan fyddant yn ymweld â chanol y dref i siopa neu i fynd i ddigwyddiadau cymdeithasol, er enghraifft.

Mae mannau gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol mawr o fewn cyrraedd i gyfran helaeth o'r boblogaeth gyda dim ond canran fechan o'r aelwydydd y tu allan i'r parth clustogi 2km. Mae hyn yn gadarnhaol i ardal Cymuned Llangollen ac yn enghraifft o pam fod Llangollen yn lle deniadol i ymweld ag o yn Sir Ddinbych.

Ffigur 16: Map
Hygyrchedd
Llangollen

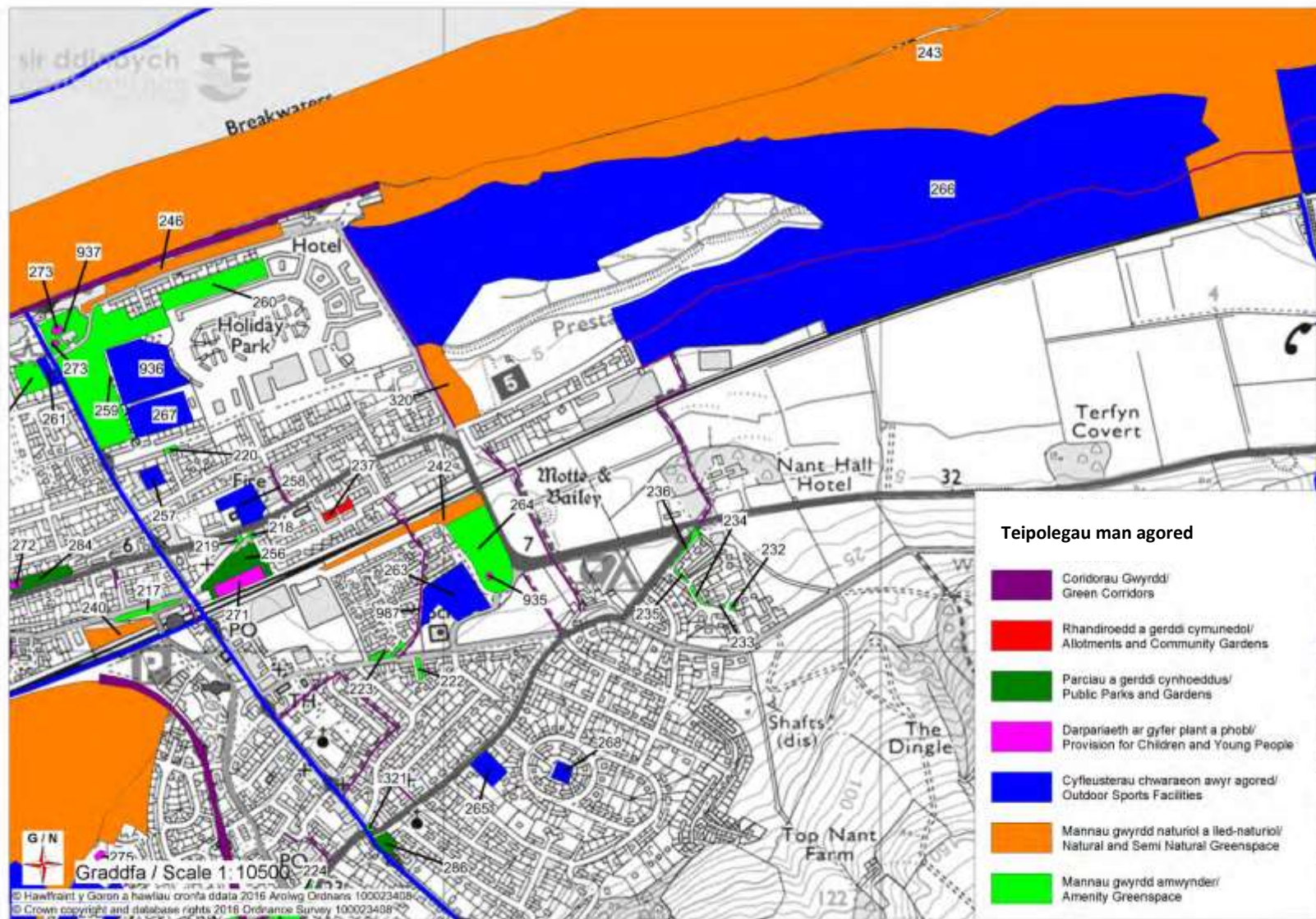
Teipolegau man agored

- Coridorau Gwyrdd/
Green Corridors
- Rhandiroedd a gerddi cymunedol/
Allotments and Community Gardens
- Parciau a gerddi cynhoeddus/
Public Parks and Gardens
- Darpariaeth ar gyfer plant a phobl/
Provision for Children and Young People
- Cyfleusterau chwaraeon awyr agored/
Outdoor Sports Facilities
- Mannau gwyrdd naturiol a fied-naturiol/
Natural and Semi Natural Greenspace
- Mannau gwyrdd amwynder/
Amenity Greenspace

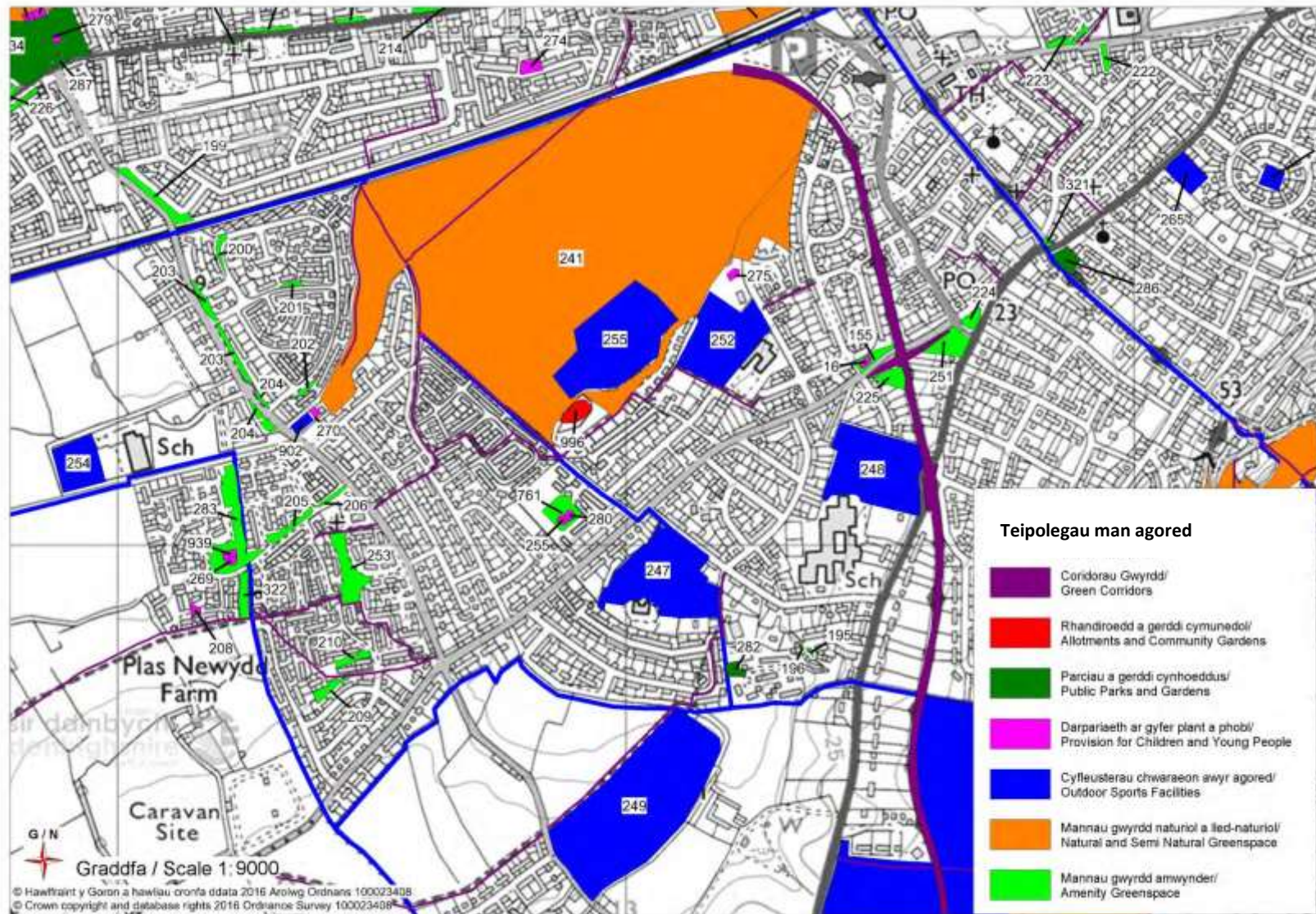
Graddfa / Scale 1:9500

© Hawffraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2016 Arolwg Ordnans 100023408
© Crown copyright and database rights 2016 Ordnance Survey 100023408

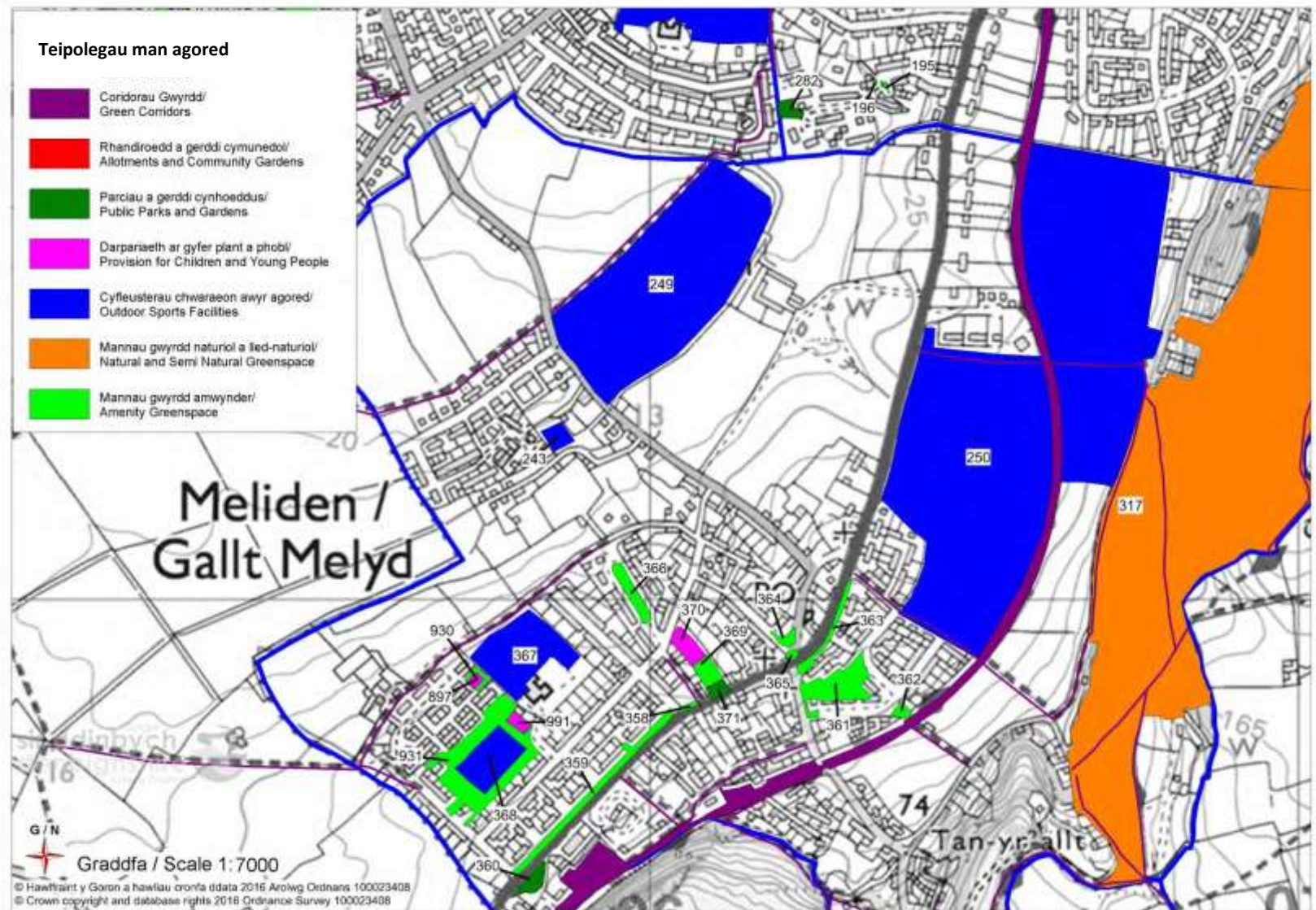
Ffigur 18:
Map
Trosolwg
Dwyrain
Prestatyn

Ffigur 19:
Trosolwg o
Prestatyn
Canolog a
De Orllewin
Prestatyn

Ffigur 20: Map
Trosolwg Gallt
Melyd

Tabl 32: Trosolwg o fannau agored ym Mhrestatyn a Gallt Melyd

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	12.31	-0.29	0.10
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	1.18	-0.02	-0.19
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	13.34	-0.13	-0.49
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	173.92	5.26	7.23
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	4.3	0.05	-0.57

Yn ôl safonau FIT mae gan Prestatyn a Gallt Melyd ddigon o fannau amwynder gwyrdd, a mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol. Ond, mae'r prif ddiffygion yn y Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored, a Pharciau a Gerddi Cyhoeddus. Mae'r rhain yn safleoedd pwysig ar gyfer pob oedran a phob aelod o'r gymuned. Felly, mae angen archwiliad pellach i lle mae'r galw ar gyfer y mathau hyn, o ran anghenion y gymuned ar gyfer darpariaeth i'r dyfodol.

Mae gan Prestatyn a Gallt Melyd 24 o safleoedd ar gyfer Darpariaeth i blant a phobl ifanc. Ond, mae rhai o'r safleoedd hyn yn fychan o ran maint, felly argymhellir adolygu safonau FIT neu ddefnyddio safonau lleol fel y gellir cyflawni disgwyliadau darpariaeth mwy realistig ar gyfer y math hwn.

O'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych, mae gan Prestatyn a Gallt Melyd ddigon o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol a pharciau a gerddi cyhoeddus. Mae hefyd yn dangos bod diffyg mewn mannau amwynder gwyrdd.

Tabl 33: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Gogledd Prestatyn

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	2.82	-0.45	-0.06
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.35	-0.03	-0.19
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	30.48	1.37	3.33
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	3.16	0.38	-0.25

Tabl 34: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer De Orllewin Prestatyn

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	0.72	-0.73	-0.35
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.03	-0.08	-0.24

Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.09	-0.82	-1.17
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Tabl 35: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Prestatyn Canolog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	0.35	-0.84	-0.45
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.07	-0.07	-0.23
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	2.97	0	-0.36
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	57.56	12.33	14.30
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.08	-0.15	-0.78

Tabl 36: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Dwyrain Prestatyn

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	6.61	0.71	1.10
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.47	0.03	-0.13
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	3.54	0.04	-0.32
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	58.15	10.51	12.48
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.87	-0.58	0.04

Tabl 37: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Gallt Melyd

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	1.81	-0.06	0.33
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.26	0.04	-0.12
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	6.74	2.42	2.06
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	27.73	9.46	11.42
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.19	-0.08	-0.71

Tabl 38: Safleoedd mannau agored ym Mhrestatyn a Gallt Melyd

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
199	Archers Green	MA	0.25	-
221	Cae Bastion	MA	0.38	-
229	Gorllewin Ffordd Fictoria	MA	0.22	-
230	Gorllewin Ffordd Fictoria	MA	0.45	-
359	Ffordd Talargoch	MA	0.35	-
361	Bryn Llys	MA	0.48	-
931	Mannau Gwyrdd Amwynder Gallt Melyd	MA	0.98	-
285	Ffordd Idwal	MA	0.27	-
276	Gerddi Tŵr	MA	1.25	-
937	Mannau Amwynder Traeth Canol	MA	0.56	-
251	Ffordd Isa	MA	0.35	-
283	Parc Pobl Ffordd Pantycelyn	MA	0.75	-
253	Abercourt	MA	0.46	-
264	Caeau Chwarae Parc Bodnant	MA	1.63	-
259	Gerddi Bastion	MA	3.33	-
260	Gerddi Bastion	MA	1.09	-
761	Man Amwynder Lôn Goed	MA	0.26	-
269	Ardal Chwarae Ffordd Pantycelyn	DP+PI	0.03	91
270	Ffordd Penrhwlfa	DP+PI	0.03	67
271	Ardal chwarae Gerddi Coronation	DP+PI	0.36	71
272	Ardal Chwarae Ffordd y Môr	DP+PI	0.04	76
273	Ardal Chwarae Traeth Canol	DP+PI	0.03	87
274	Ardal Chwarae Pen Tywyn	DP+PI	0.10	91
275	Ardal Gemau Amllddefnydd Dawson Drive	DP+PI	0.04	67

277	Ardal chwarae Ffordd Idwal	DP+PI	0.02	64
278	Ardal Gemau Amllddefnydd Traeth Ffrith	DP+PI	0.03	56
279	Ardal Chwarae Traeth Ffrith	DP+PI	0.02	73
281	Ardal Chwarae Rhodfa Wyn	DP+PI	0.04	71
370	Ffordd Pennant	DP+PI	0.16	93
897	Ardal Chwarae Ffordd Tŷ Newydd	DP+PI	0.04	82
932	Ardal Chwarae Gerddi Tŵr	DP+PI	0.06	89
935	Ardal Chwarae Parc Bodnant	DP+PI	0.02	91
273	Ardal Chwarae Traeth Canol	DP+PI	0.05	87
280	Ardal Chwarae Lôn Goed	DP+PI	0.03	89
939	Ardal Gemau Amllddefnydd Ffordd Pantycelyn	DP+PI	0.04	91
987	Ardal Chwarae Lôn Eirlys	DP+PI	0.01	42
208	Ardal Chwarae Cwrt Berllan	DP+PI	0.03	89
933	Ardal Gemau Amllddefnydd Traeth Ffrith	DP+PI	0.04	56
991	Ardal Gemau Amllddefnydd Gallt Melyd	DP+PI	0.06	64
255	Ardal Chwarae Lôn Goed	DP+PI	0.03	89
16	Ardal Chwarae Ffordd Isa	DP+PI	0.03	69
249	The Meadows	CChAA	6.05	-
255	Caeau Chwarae y Morfa	CChAA	2.97	-
257	Lawnt Fowlio Highbury Avenue	CChAA	0.21	-
265	Cyrtiau Tennis Ffordd Gronant	CChAA	0.36	-
267	Clwb Pêl-droed Prestatyn	CChAA	1.03	-
268	Lawnt Fowlio Bryn Newydd	CChAA	0.17	-
368	Caeau chwarae a chaeau chwaraeon Gallt Melyd	CChAA	0.56	-
243	Clwb Bowlio Gallt Melyd	CChAA	0.13	-
936	Clwb Criced Tref Prestatyn	CChAA	1.77	-
902	Cae Chwarae Penwhylfa	CChAA	0.09	-
282	Baddonau Rhufeinig	P+GC	0.08	91
284	Ffordd y Môr	P+GC	0.35	74
286	Gerddi Pendre	P+GC	0.16	80
287	Gerddi Ffurfiol Ffordd Fictoria	P+GC	0.04	86

371	Gardd Goffa Gallt Melyd	P+GC	0.07	71
360	Gerddi Coffa'r Glowyr	P+GC	0.12	77
934	Parc Traeth Ffrith	P+GC	2.77	57
256	Gerddi Coronation	P+GC	0.71	68
316	Coed Bishop	MGNLI	8.24	-
9	Coed y Morfa	MGNLI	12.50	-
243	Twyni Gronant	MGNLI	54.89	-
318	Traeth Tŵr	MGNLI	3.90	-
320	Barkaby Avenue	MGNLI	1.18	-
240	Sandy Lane	MGNLI	0.46	-
241	Gwlypdir y Morfa	MGNLI	36.82	-
242	Ffordd Caradoc	MGNLI	0.86	-
244	Tir Arfordirol Prestatyn	MGNLI	20.95	-
246	Beach Road East	MGNLI	1.22	-
319	Tir yn Nhraeth Ffrith	MGNLI	4.04	-
237	Rhandiroedd Ffordd Caradoc	A+CG	0.06	-
237	Rhandiroedd Ffordd Caradoc	A+CG	0.07	-
996	Rhandiroedd Prestatyn	A+CG	0.17	-

Hygyrchedd

Tabl 39: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored ym Mhrestatyn a Gallt Melyd

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
11.3	58.2	4.7	47.6	0	100

Mae'r canlyniadau hygyrchedd yn dangos bod gan y mwyafrif o aelwydydd ym Mhrestatyn a Gallt Melyd fynediad at safle 20ha o wagle gwyrdd naturiol a lled naturiol, man amwynder gwyrdd a chyfleusterau chwaraeon awyr agored. Mae hyn yn gadarnhaol iawn gan ei fod yn dangos bod y mathau hyn o fannau agored o fewn cyrraedd hawdd i'r mwyafrif o'r boblogaeth.

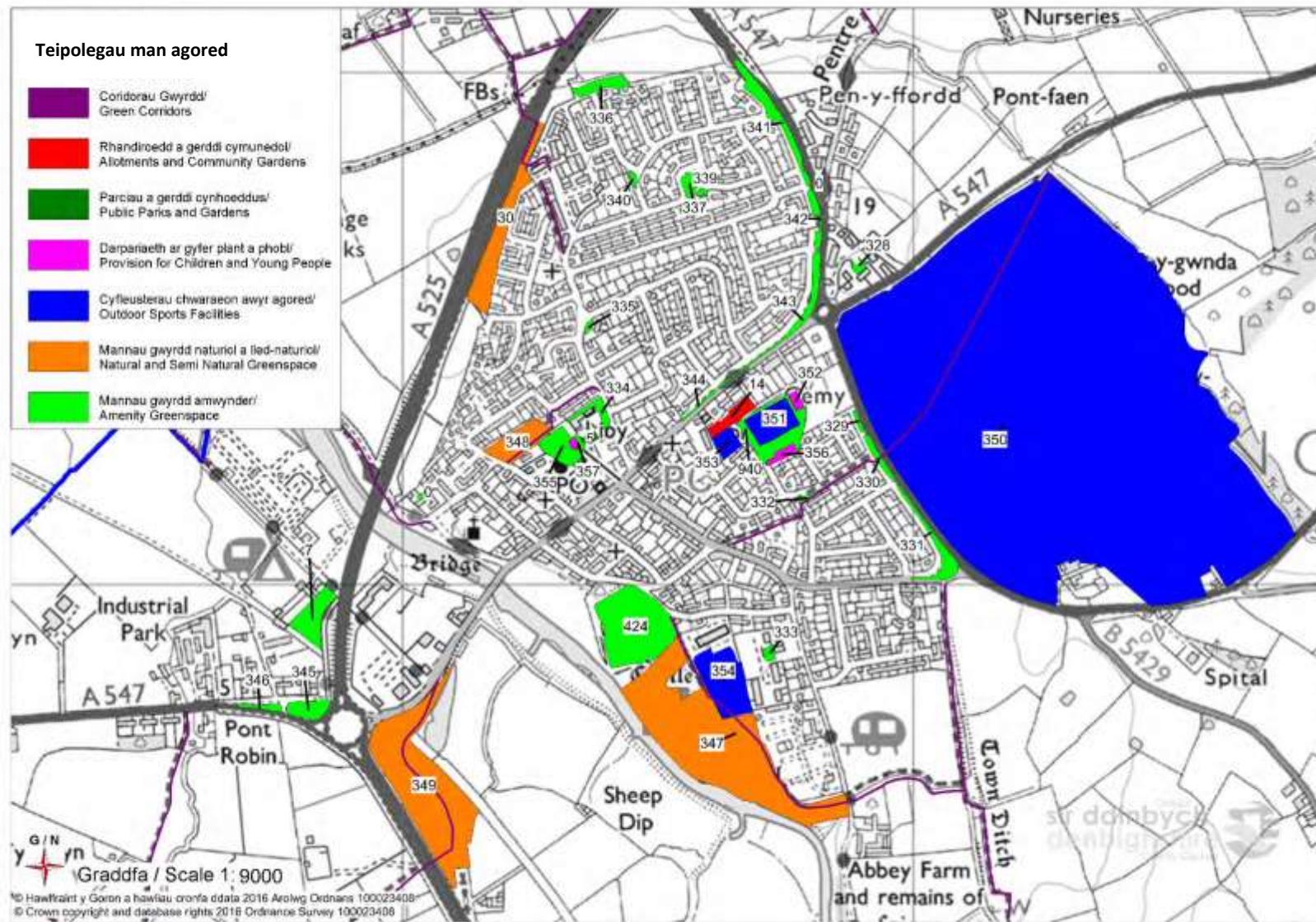
Ond, mae gan bron i hanner yr holl aelwydydd fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc a pharciau a gerddi cyhoeddus. Dylid ystyried hyn pan fo datblygwyr yn rhoi cyfraniadau at fannau agored ac mae angen ystyried anghenion y gymuned.

Mae swm rhesymol o ddarpariaeth i blant a phobl ifanc, gyda 24 o safleoedd wedi'u cofnodi ym Mhrestatyn a Gallt Melyd. Ond, oherwydd bod y pellter clustogi yn 240m neu'n daith gerdded 5 munud i ffwrdd, bydd safbwynt pobl o ba mor bell sy'n dderbyniol i'w gerdded i safle man agored fel hyn yn amrywio o berson i berson ac felly efallai na fydd wedi'i gofnodi gan y parth clustogi ac yn arwain at nifer fawr o aelwydydd gyda 'mynediad cyfyngedig'. Mae syniad pobl o bellter yn amrywio hefyd, felly efallai na fydd hyn yr arweiniad mwyaf cywir i ddangos hygyrchedd i'r math hwn.

6. Rhuddlan

Ffigur 22:
Map
Trosolwg
Rhuddlan

Tabl 40: Trosolwg o fannau agored yn Rhuddlan

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	5.06	0.43	0.81
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.2	-0.03	-0.20
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.75	-0.64	-1.00
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	18.54	1.03	3.00
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.05	-0.16	-0.79

Mae gan Rhuddlan ddigon o fannau gwyrdd amwynder a mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych ac yn erbyn safonau FIT. Mae diffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored yn yr ardal, y gellir ei wella. Byddai hyn yn dibynnu ar anghenion y gymuned a'r galw yn yr ardal, yn hytrach na'r safonau niferoedd a amlinellwyd yma.

Felly, mae safonau FIT a chyfartaledd Sir Ddinbych yn dangos diffyg Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc a Pharciau a Gerddi Cyhoeddus. Ond, nid yw diffyg cyfartaledd sirol Sir Ddinbych mor fawr â safonau FIT yn y math hwn. Mae hyn yn dangos bod y cyfartaledd ar gyfer y sir yn y mathau hyn yn is na safonau FIT ac y byddai safon lleol yn fwy perthnasol yn yr achos hwn.

Tabl 41: Safleoedd mannau agored yn Rhuddlan

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
329	Bodrhyddan Avenue	MA	0.04	-
331	Bodrhyddan Avenue	MA	0.32	-
334	Llyfrgell Rhuddlan	MA	0.13	-
335	Clwyd Avenue	MA	0.03	-
336	Ffordd Ffynnon	MA	0.22	-
341	Highlands Close	MA	0.43	-
343	Fairlands Crescent	MA	0.30	-
345	Ffordd Abergele	MA	0.25	-
355	Cae Chwarae Meddygfa Rhuddlan	MA	0.40	-
940	Caeau Chwarae Coffa Admiral	MA	0.50	-
424	Castell Rhuddlan	MA	1.76	-
4	Man Amwynder Tan yr Eglwys	MA	0.02	-
7	Y Triongl	MA	0.46	-
356	Ardal Chwarae Links Avenue	DP+PI	0.10	82
357	Ardal Chwarae Vicarage Lane	DP+PI	0.03	84
352	Ardal Gemau Amldddefnydd Clos David Owen	DP+PI	0.07	76
5	Gerddi Cymunedol Vicerage Lane	P+GC	0.05	89
351	Llain Goffa Admiral	CChAA	0.55	-
353	Lawnt Fowlio Rhuddlan	CChAA	0.20	-
354	Ysgol y Castell	CChAA	0.99	-
350	Cwrs Golff Rhuddlan	CChAA	45.33	-
136	Ardal Prysg	MGNLI	0.74	-
137	Ardal Flash	MGNLI	1.01	-
138	Gwarchodfa Bywyd Gwyllt Bryn Cwnin	MGNLI	7.85	-
349	Pwll Rhuddlan	MGNLI	3.38	-

347	Twf Hill	MGNLI	5.02	-
348	Cae Stryd Gwindy	MGNLI	0.54	-

Hygyrchedd

Tabl 42: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Rhuddlan

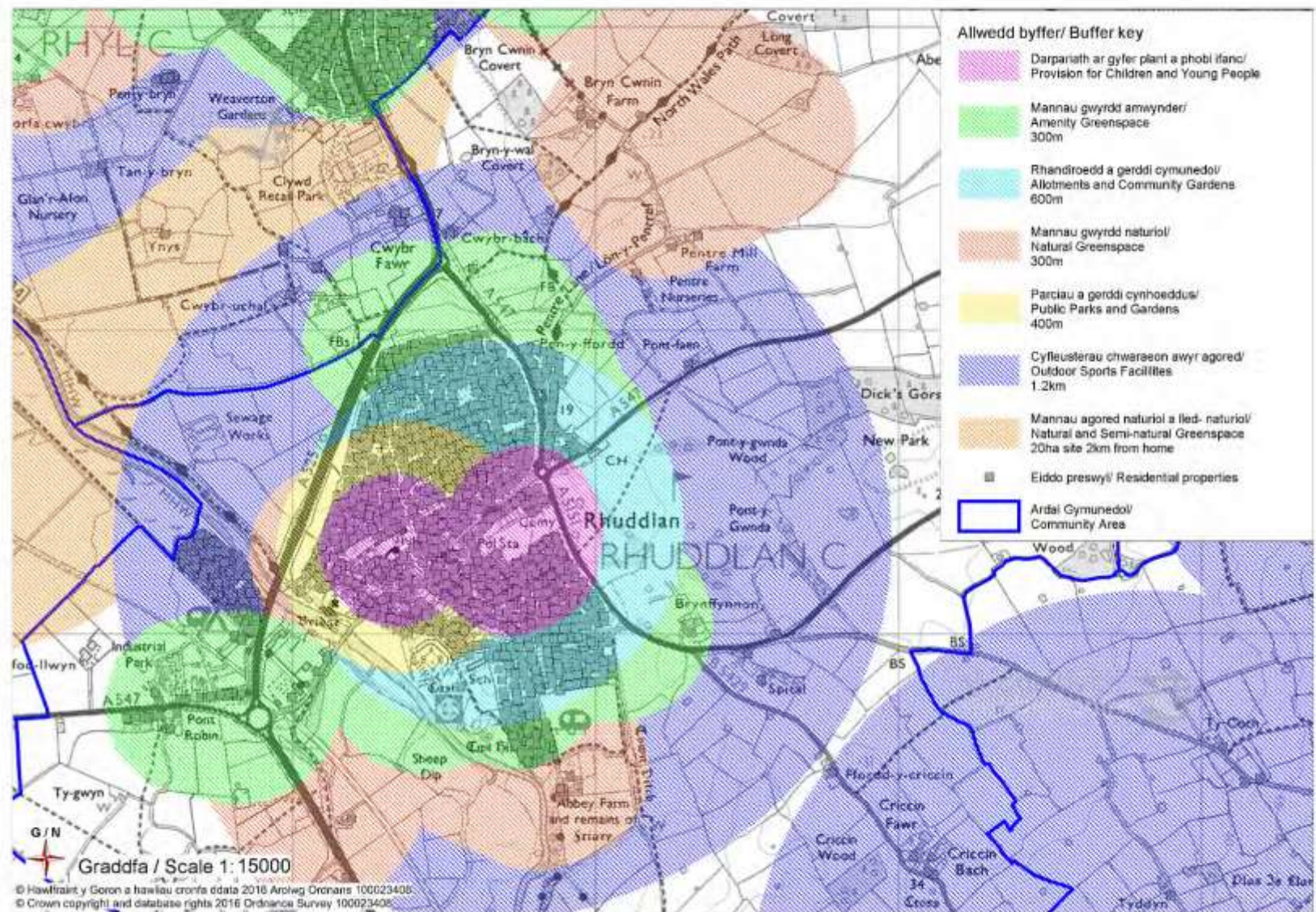
% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
13	61.6	2.5	57.1	98.6	52.2

Mae'r tabl hwn yn dangos bod gan y mwyafrif o aelwydydd fynediad digonol at Fannau Gwyrdd Amwynder a Chyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored. Ond, mae gan dros 60% fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc. Gall hyn fod oherwydd y pellter clustogi byr oddi wrth y safleoedd, oherwydd gellir canfod y byddai preswylwyr yn fodlon cerdded ymhellach at ddarpariaeth leol nag y mae'r parth clustogi yn ei ddangos.

Mae gan dros hanner cyfanswm poblogaeth Rhuddlan fynediad cyfyngedig at Barc a Gerddi Cyhoeddus. Gall hwn fod yn fath o fan agored y gall arian symiau gohiriedig fynd tuag ato yn hytrach na thuag at ardaloedd chwarae bychain mewn lleoliadau gwael mewn datblygiadau tai newydd, er enghraifft. Argymhellir ymgynghori gyda'r gymuned leol i ddechrau i weld a fyddai parc neu ardd cyhoeddus yn ased i'r ardal.

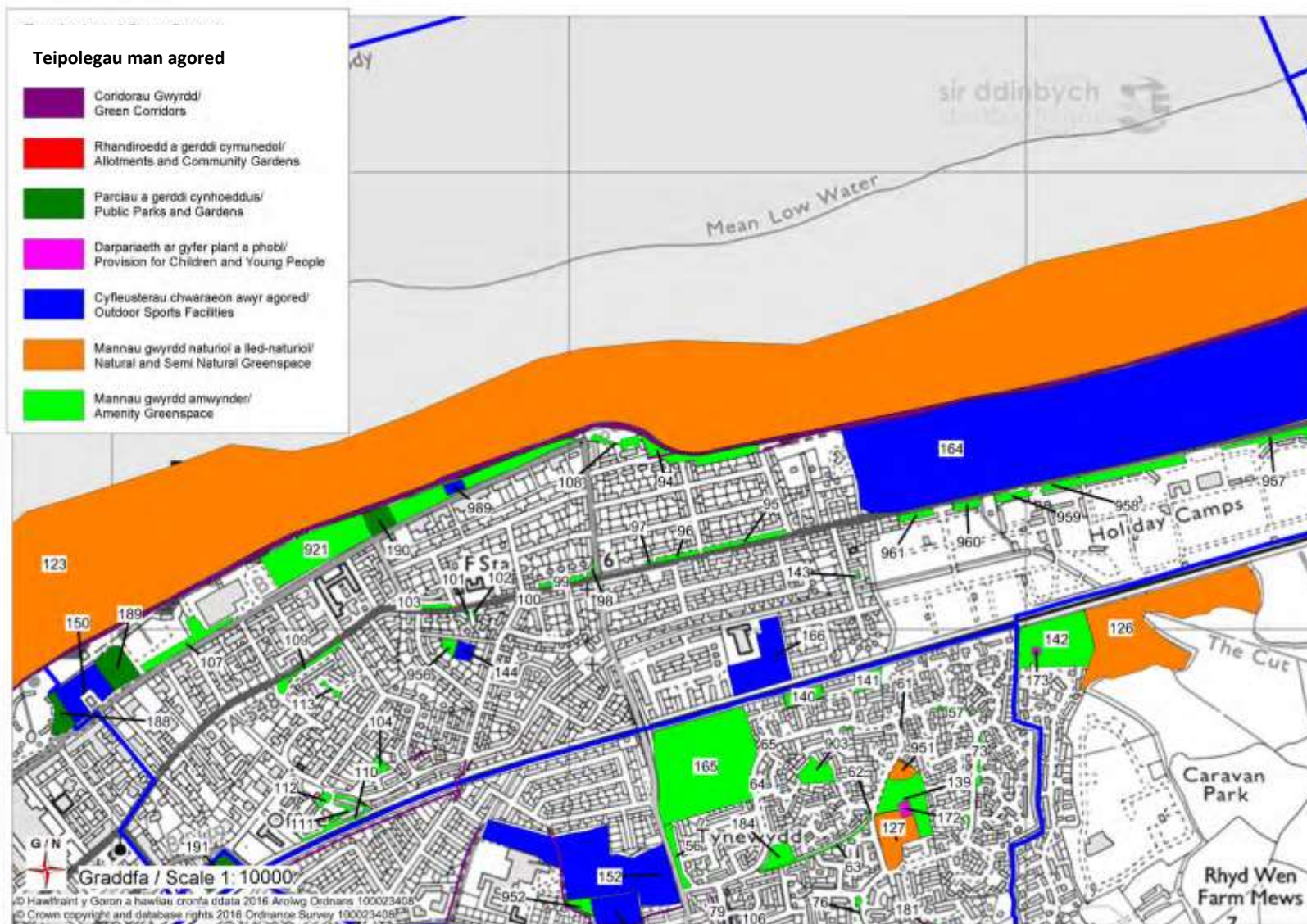
Nid oes safle 20ha mawr 2km o ardaloedd preswyl Rhuddlan sydd wedi'i gofnodi gan yr asesiad ac archwiliad hwn. Ond, mae safleoedd mannau gwyrdd naturiol a rhannol naturiol o fewn cyrraedd i tua hanner cyfanswm yr aelwydydd. Bydd hyn yn rhoi mynediad hawdd i bobl i'w hamgylchedd naturiol a phrofwyd bod hyn yn gwella iechyd a lles meddyliol.

Ffigur 23: Map
Hygyrchedd
Rhuddlan

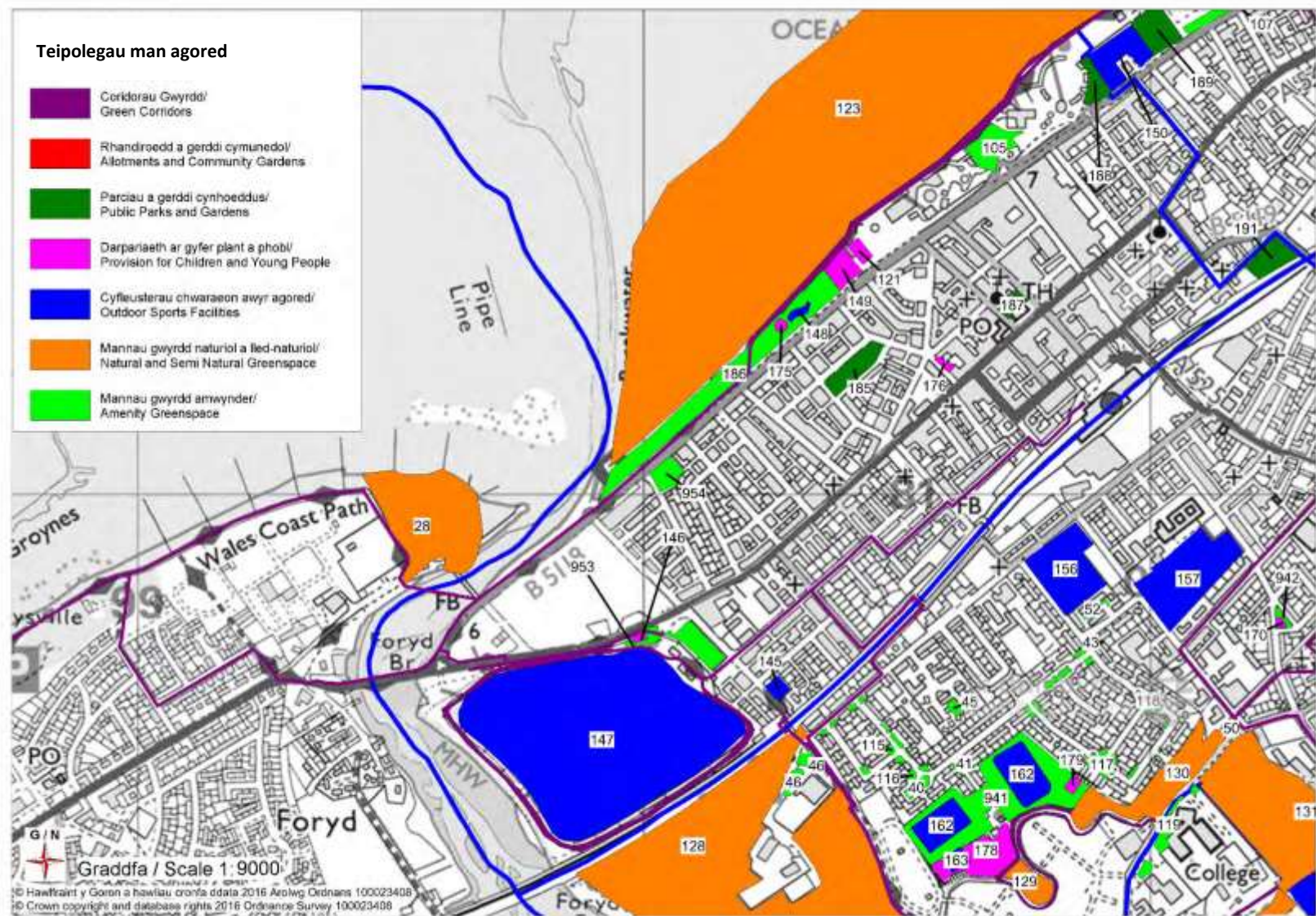

7. Y Rhyl

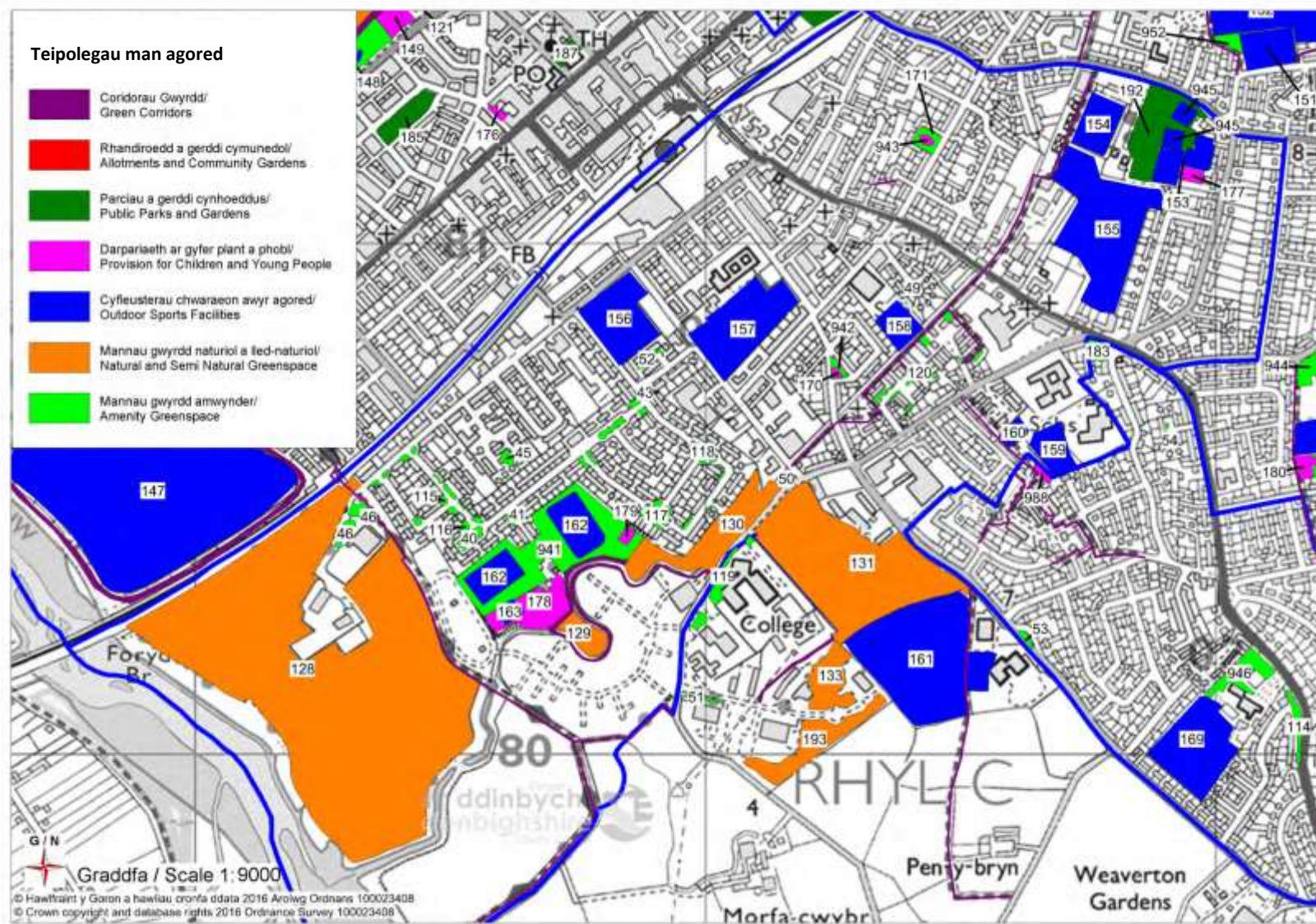
Ffigur 24:
Map
Trosolwg
Dwyrain Y
Rhyl

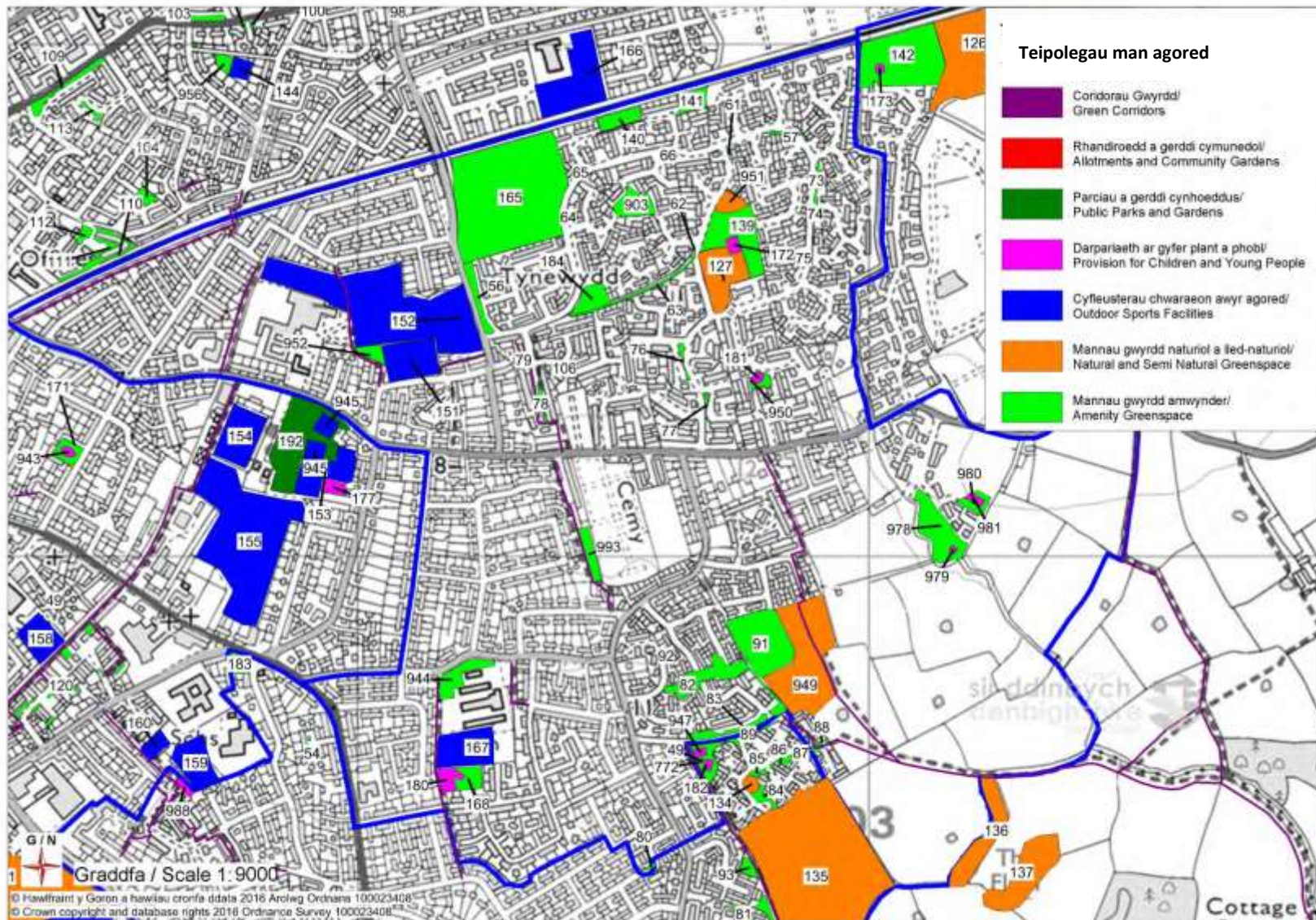
Ffigur 25: Map
Trosolwg
Gorllewin Y Rhyl

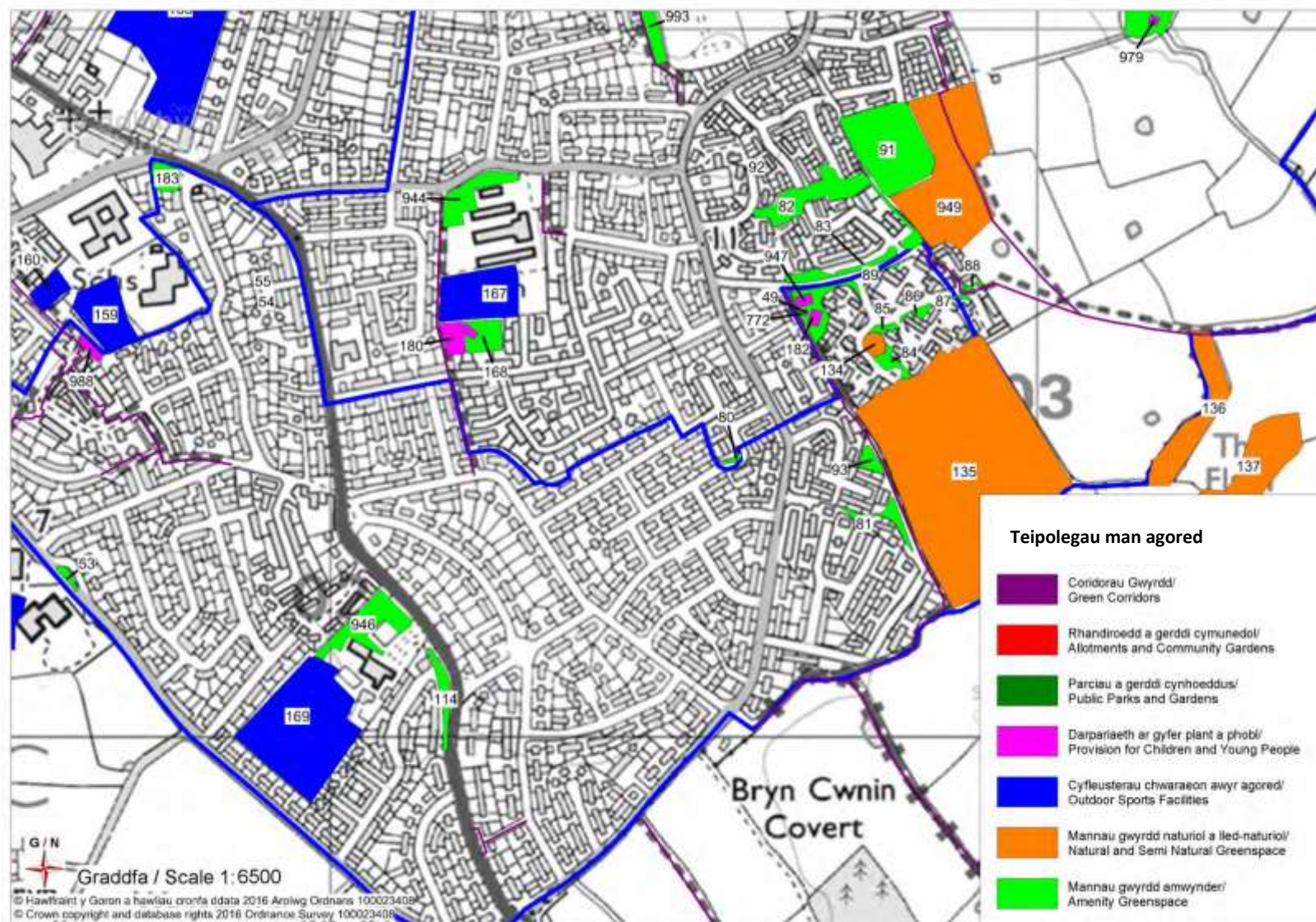
Ffigur 26: Map
Trosolwg De
Orllewin Y Rhyl

Ffigur 27: Map
Trosolwg De
Ddwyrain Y
Rhyl

Ffigur 28: Map
Trosolwg De Y
Rhyl

Tabl 43: Trosolwg o fannau agored yn Y Rhyl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	20.36	-0.13	0.26
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	2.14	0.00	-0.16
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	13.28	-0.31	-0.67
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	41.51	-0.35	-2.31
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	3.78	-0.02	-0.65

Mae gan Y Rhyl ddigon o fannau gwyrdd amwynder yn erbyn safonau FIT. Mae safonau FIT yn dangos bod diffyg mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol. Mae hyn oherwydd poblogaeth fawr Y Rhyl, a'i fod yr ardal drefol fwyaf yn Sir Ddinbych. Mae llawer o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn Y Rhyl o'i gymharu ag ardaloedd Cymunedol eraill, sy'n bwysig i'w nodi, gan ei fod yn ardal boblog iawn.

Nid yw'r traeth yn Y Rhyl wedi'i gynnwys yn yr asesiad a'r archwiliad oherwydd ei faint helaeth a'i swyddogaethau amrywiol. Ond, mae'n bwysig nodi ei bwysigrwydd fel math o fan agored naturiol gan ei fod yn hygyrch i'r rhan fwyaf o boblogaeth Y Rhyl. Felly, er bod gan Y Rhyl ddiffyg o'r rhan fwyaf o fathau o fannau agored a ddangoswyd yn y tabl uchod, mae'r adnodd yn werthfawr iawn i'r drefn gan ei fod yn

cynnig ystod o weithgareddau hamdden i bob oedran a gallu, a hynny am ddim.

Yn ôl safonau FIT, mae gan Y Rhyl ddiffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored. Ond, dylai'r ddarpariaeth cyfleusterau chwaraeon awyr agored fod yn seiliedig ar y galw yn hytrach na safonau nifer y mannau agored. Mae'r canllawiau arfer gorau fel canllawiau Sport England ar gyfer cynnal Strategaeth Caeau Chwaraeon yn argymhell fod lefelau darpariaeth yn cael eu pennu yn ôl cymhwyster cae (h.y. sawl gêm yr wythnos y gellir eu cynnal ar gae) a galw gan glybiau (h.y. sawl gêm yr wythnos sy'n digwydd); nid drwy weithredu safonau ansawdd.

Mae'r diffyg parciau a gerddi cyhoeddus yn fwy o'i gymharu â'r safonau FIT ac mae'r diffyg yn llawer llai o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych. Gall hyn fod oherwydd bod y safonau a nodwyd gan FIT yn rhy uchel ar gyfer y math hwn o ddarpariaeth. Yn enwedig gan bod y safle cyfartalog yn Y Rhyl fesul 1000 o'r boblogaeth yn 0.15ha o'i gymharu â'r safon FIT o 0.8ha fesul 1000 o'r boblogaeth.

Mae gan Y Rhyl 7 safle wedi'u cofnodi fel parciau a gerddi cyhoeddus, ac mae'r cyfan yn derbyn sgôr ansawdd uchel sy'n dangos eu bod yn asedau gwerthfawr i gymuned Y Rhyl.

Tabl 44: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer De Y Rhyl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	0.45	-0.81	-0.42
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.13	-0.05	-0.21
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2

Man Gwyrdd Naturiol a Lled- Naturiol	6.37	-2.18	-0.21
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Tabl 45: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer De Orllewin Y Rhyl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	2.52	-0.47	-0.08
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	1.07	0.11	-0.05
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	7.62	0.57	0.22
Man Gwyrdd Naturiol a Lled- Naturiol	30.33	1.67	3.63
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	1.6	0.12	-0.50

Tabl 46: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer De Ddywrain Y Rhyl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	9.37	0.30	0.68

Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.34	-0.04	-0.21
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	4.54	-0.24	-0.60
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	1.45	-3.77	-1.81
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Tabl 47: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Ddywrain Y Rhyl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	4.5	0.13	0.52
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.99	-0.61	-0.97
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.85	0.03	-0.60

Tabl 48: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Gorllewin Y Rhyl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	3.52	-0.14	0.25
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.6	0.05	-0.11
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.13	-0.81	-1.17
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	3.36	-3.20	-1.23
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	1.33	0.13	-0.50

Tabl 49: Safleoedd mannau agored yn Y Rhyl

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
944	Man Amwynder Ysgol Llywelyn	MA	0.32	-
946	Man amwynder Ysgol Dewi Sant	MA	0.45	-
958	Gorllewin Ffordd Fictoria	MA	0.55	-
957	Gorllewin Ffordd Fictoria	MA	0.27	-
141	Walnut Crescent	MA	0.20	-
140	Walnut Crescent	MA	0.23	-
142	Cae chwarae Maes Holtt	MA	1.61	-
903	Grŵn y Pentref, Alder Court	MA	0.31	-
184	Fern Way	MA	0.26	-
165	Cae chwarae Tŷ Newydd	MA	4.33	-

139	Grŵn y Pentref, Llys Brenig	MA	0.83	-
978	Man Amwynder Parc Aberkinsey	MA	0.69	-
56	Cherry Tree Walk	MA	0.20	-
993	Cae Reid	MA	0.21	-
82	Gellifor	MA	0.57	-
91	Rhodfa Maes Hir	MA	1.11	-
168	Caeau chwarae Parc Holland	MA	0.2	-
186	Rhodfa'r Gorllewin, Parc Drifty	MA	2.16	-
953	Man Agored y Llyn Morol	MA	0.56	-
954	Man Gwyrdd Amwynder Rhodfa'r Gorllewin	MA	0.27	-
94	Arfordir Y Rhyl	MA	0.51	-
105	Rhodfa'r Gorllewin	MA	0.53	-
107	Pafiliwn Y Rhyl	MA	0.45	-
921	Man Amwynder Marine Drive	MA	2.72	-
119	Coleg Llandrillo	MA	0.37	-
117	Lleiniau manau amwynder Gwynfryn Close	MA	0.2	-
941	Caeau Chwarae Rhydwen Drive	MA	2.19	-
146	Ardal chwarae'r Llyn Morol	DP+PI	0.05	89
175	Parc Rhodfa'r Gorllewin	DP+PI	0.05	87
170	Rhodfa Kingsley	DP+PI	0.03	69
176	Stryd Vaughan	DP+PI	0.05	82
178	Maes Chwarae Antur Y Rhyl	DP+PI	0.81	80
179	Ardal Chwarae Rhydwen Drive	DP+PI	0.07	93
121	Parc Sglefrio Rhodfa'r Gorllewin	DP+PI	0.13	87
943	Ardal Chwarae Rhodfa'r Tywysog Edward	DP+PI	0.04	69
149	Ardal Chwarae Dŵr Drifft Parc	DP+PI	0.32	87
988	Ardal Chwarae Rhodfa Brynmor	DP+PI	0.05	62
180	Caeau chwarae Holland Park Drive	DP+PI	0.16	93
172	Park View – Ardal chwarae Grŵn y Pentref	DP+PI	0.07	69
173	Ardal Chwarae Parc Holtt	DP+PI	0.03	91
177	Ardal Chwarae Gerddi Botaneg	DP+PI	0.12	73
181	Ardal Chwarae Lôn Hafren	DP+PI	0.04	80
182	Ardal Chwarae Parc Bruton	DP+PI	0.03	69
947	Ardal Gemau Amldeffnydd Parc Bruton	DP+PI	0.04	62

981	Ardal Chwarae Parc Aberkinsey	DP+PI	0.05	96
979	Ardal Chwarae Parc Aberkinsey ger yr afon	DP+PI	0.02	96
49	Parcour Parc Bruton	DP+PI	0.01	71
155	Caeau chwarae a llwybr heini gerddi Coronation	CChAA	3.54	-
989	Campfa awyr agored Rhodfa'r Dwyrain	CChAA	0.10	-
145	Lawnt Fowlio Seabank Road	CChAA	0.13	-
156	Caeau chwarae Ffordd Las a'r caeau chwaraeon	CChAA	1.53	-
163	Cyrtiau Pêl-rwyd Rhydwen Close	CChAA	0.15	-
162	Caeau Chwarae Rhydwen Close	CChAA	0.65	-
162	Caeau Chwarae Rhydwen Close	CChAA	0.83	-
144	Clwb Bowlio Grove Park	CChAA	0.14	-
150	Lawnt Fowlio Rhodfa'r Gorllewin	CChAA	0.75	-
151	Caeau pêl-droed Ysgol Uwchradd Y Rhyl	CChAA	0.72	-
152	Caeau chwarae Ysgol Uwchradd Y Rhyl	CChAA	3.82	-
153	Cyrtiau Tennis Gerddi Botaneg Y Rhyl	CChAA	0.63	-
945	Lawnt Fowlio Gerddi Botaneg Y Rhyl	CChAA	0.14	-
945	Lawnt Fowlio Gerddi Botaneg Y Rhyl	CChAA	0.15	-
191	Gerddi Ffordd Grange	P+GC	0.42	97
192	Gerddi Botaneg Y Rhyl	P+GC	1.31	94
187	Alder Court	P+GC	0.16	69
185	Gronant Road	P+GC	0.48	89
188	Pentref Plant Rhodfa'r Gorllewin	P+GC	0.27	71
189	Rhodfa'r Gorllewin	P+GC	0.55	91
190	Marine Drive	P+GC	0.30	80
126	Gwarchodfa Maes Gwilym	MGNLI	4.45	-
949	Mannau gwyrdd naturiol Rhodfa Maes Hir	MGNLI	2.04	-
951	Pwll a pherllan Grŵn y Pentref	MGNLI	0.17	-
129	Y Cut	MGNLI	0.47	-
135	Coetir Parc Bruton	MGNLI	6.28	-
131	Pwll y Brickfield	MGNLI	5.71	-
130	Ffordd Cefndy	MGNLI	1.73	-
133	Plas Cefndy	MGNLI	0.78	-
193	Plas Cefndy	MGNLI	1.11	-
128	Glan Morfa	MGNLI	22.42	-
28	Horton Nose	MGNLI	3.36	-

Hygyrchedd

Tabl 50: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Y Rhyl

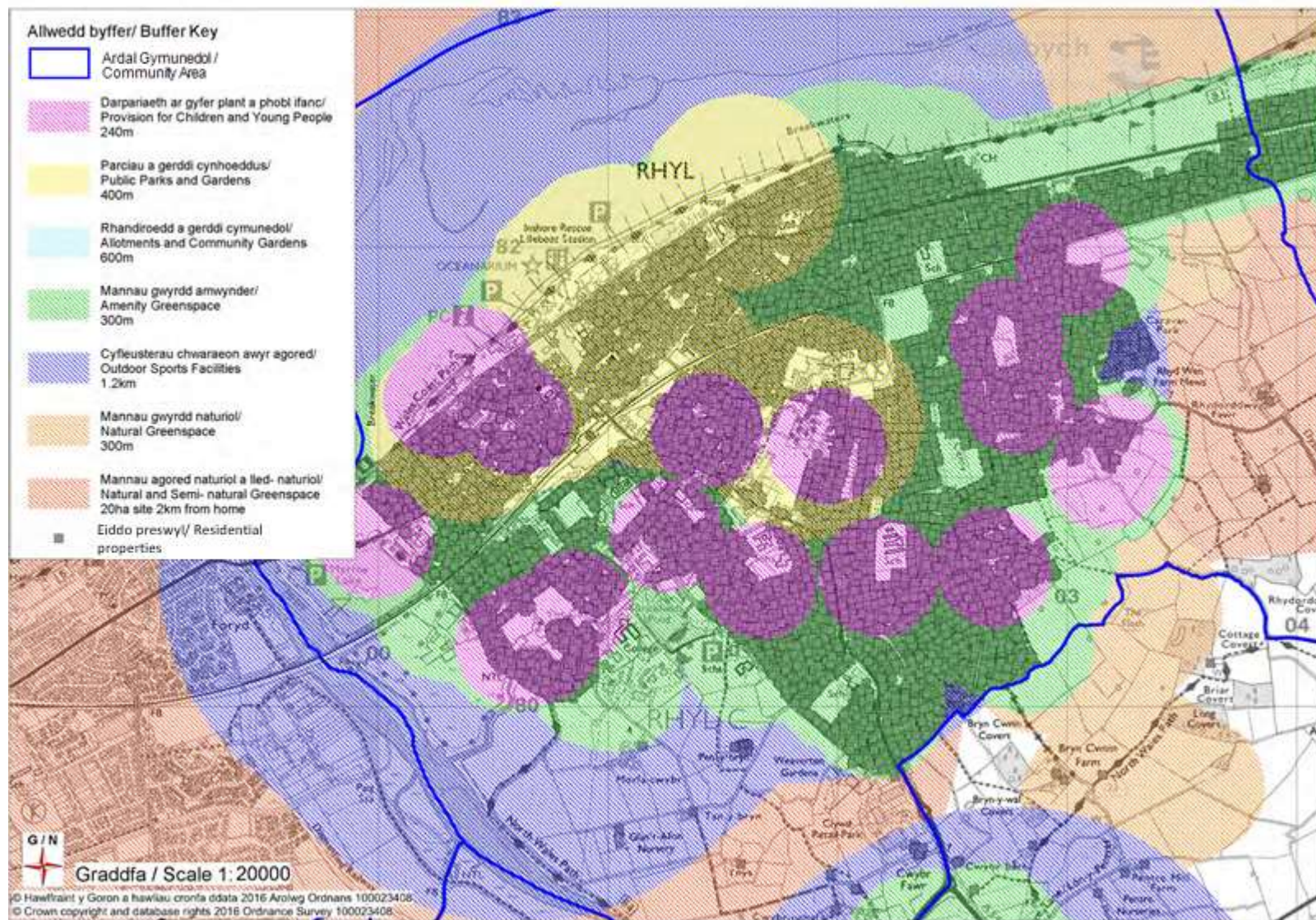
% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
8	56.2	4.7	64.1	1.5	46.9

Yn Y Rhyl, mae gan y mwyafrif o aelwydydd fynediad at Fannau Amwynder, Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored a safle 20ha mawr. Felly mae'r ddarpariaeth yn dda ar gyfer y mathau hyn. Ond, mae gan bron i hanner yr holl aelwydydd fynediad cyfyngedig i ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Oherwydd y nifer helaeth o ardaloedd chwarae yn Y Rhyl, gall hyn fod yn berthnasol i'r safonau FIT ar gyfer hygyrchedd o 240m neu 5 munud ar droed. Mae syniad pobl o bellter yn amrywio yn helaeth, ac efallai na fyddai mwy na 5 munud ar droed i gyrraedd ardal chwarae yn gyfan gwbl afresymol. Felly, dylid trin hyn fel canllaw bras i hygyrchedd ac efallai y bydd angen ei adolygu yn y dyfodol.

Mae gan Y Rhyl gyfanswm o 20 safle wedi'u cofnodi dan ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Felly, yn lle creu safleoedd newydd gan ddatblygwyr, gall gyfraniadau fynd tuag at gynnal a gwella safleoedd presennol.

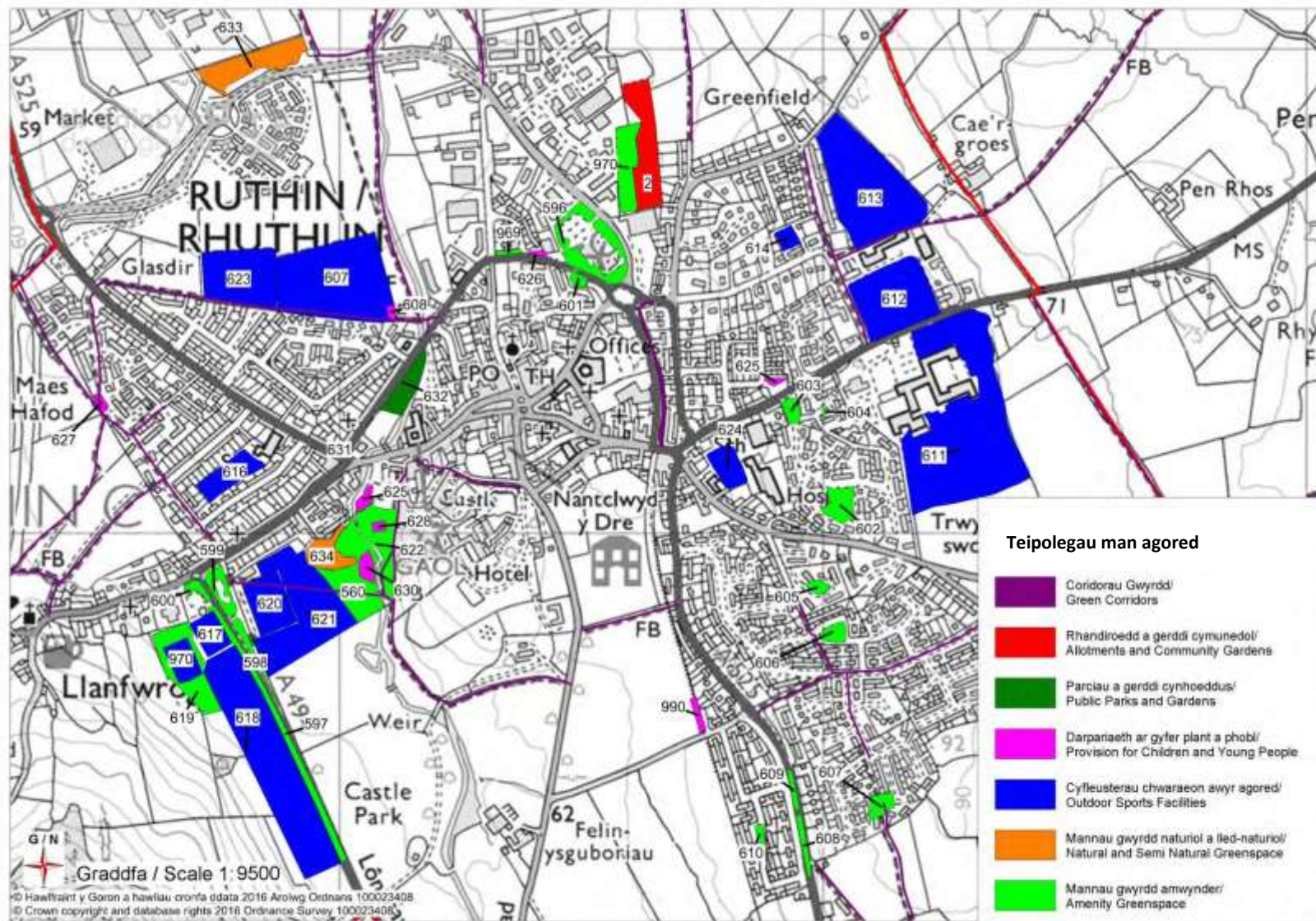
Mae gan barciau a gerddi cyhoeddus hefyd gyfran uchel o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig iddynt. Gellir gwella hyn gan fod llawer wedi'u lleoli i'r gogledd o'r ardal Gymunedol, ger yr arfordir. Mae diffyg ger y De, De Orllewin a Dwyrain Y Rhyl y gellir ei ystyried ar gyfer darpariaeth newydd. Gall yr arian symiau gohiriedig helpu i wella hygyrchedd i'r boblogaeth yn yr ardaloedd hyn trwy ddarparu parciau a gerddi yn hytrach na'r ardaloedd chwarae cyffredinol sy'n aml yn cael eu hadeiladu ar ymylon datblygiadau newydd. Byddai ymgynghoriad gyda'r gymuned yn fanteisiol i weld a oes galw am y math hwn o fannau agored yn yr ardaloedd hyn, neu a oes math arall o ddarpariaeth a fyddai'n gwasanaethu'r gymuned yno yn well.

Ffigur 29: Map
Hygyrchedd
Y Rhyl

8. Rhuthun

Ffigur 30: Map
Trosolwg
Rhuthun

Tabl 51: Trosolwg o fannau agored yn Rhuthun

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	5.92	0.15	0.53
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.57	0.02	-0.15
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	19.56	2.74	2.38
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	1.49	-3.69	-1.73
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.48	-0.09	-0.71

Mae gan Rhuthun ddigon o fannau amwynder gwyrdd a chyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Mae hyn oherwydd bod gan Ysgol Brynhyfryd statws deuol fel canolfan hamdden yn ogystal â sefydliad addysgol sy'n caniatáu mynediad i gaeau chwaraeon y tu allan i oriau ysgol.

O'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych, mae gan Rhuthun ddigon o ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc, ond mae'n ddiffygiol yn ôl safonau FIT. Gall hyn fod oherwydd y ffaith bod Sir Ddinbych yn ddiffygiol fel Sir o ran ei ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc.

Mae Rhuthun yn eithaf diffygiol mewn Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol, yn yr ardal gymunedol. Ond, oherwydd natur wledig yr ardal,

mae nifer o goridorau gwyrdd a mynediad i'r cefn gwlad yn yr ardaloedd cymunedol gerllaw a all olygu nad yw poblogaeth Rhuthun yn teimlo'r diffyg hwn.

Mae'r Parciau a Gerddi Cyhoeddus hefyd yn is na'r safonau a nodwyd gan FIT a chyfartaledd Sir Ddinbych. Gall hyn fod yn arwyddocaol i boblogaeth Rhuthun gan fod ganddo boblogaeth hŷn a all fanteisio yn fawr o welliant mewn darpariaeth o'r math hwn. Bydd angen archwilio ymhellach i ddemograffeg Rhuthun a chynnal ymgynghoriad cyhoeddus i weld a fyddai hyn o fantais i'r gymuned mewn modd cadarnhaol.

Tabl 52: Safleoedd mannau agored yn Rhuthun

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
560	Man Amwynder Cae Ddôl	MA	1.27	-
596	Canolfan Grefft Rhuthun	MA	0.77	-
597	Tir Amwynder Lôn Fawr	MA	0.69	-
599	Tir Amwynder Lôn Fawr	MA	0.27	-
602	Stryd y Brython	MA	0.38	-
607	Bro Deg	MA	0.22	-
625	Haulfryn	DP+PI	0.04	78
628	Parc Sglefrio Cae Ddôl	DP+PI	0.05	71
630	Llwybr Heini Cae Ddôl	DP+PI	0.16	60
608	Ardal Chwarae Parc y Dre	DP+PI	0.05	60
627	Maes Hafod	DP+PI	0.06	49
990	Ardal Chwarae Maes y Dre	DP+PI	0.10	40
626	Ardal Chwarae Canol-y-Dre	DP+PI	0.04	38
632	Heol y Parc	P+GC	0.47	91
631	Gerddi Ffordd Dinbych	P+GC	0.01	91
611	Ysgol Brynhyfryd	CChAA	5.98	-
612	Ysgol Rhuthun	CChAA	2.08	-
613	Ysgol Rhuthun	CChAA	3.45	-
614	Lawnt Fowlio Bryn Goodman	CChAA	0.17	-

Cyngor Sir Ddinbych

Adroddiad Archwiliad ac Asesiad Mannau Agored

616	Caeau Chwarae Ysgol Reoledig Borthyn	CChAA	0.63	-
-----	---	-------	------	---

617	Cyrtiau Tennis Llanfwrog	CChAA	0.43	-
618	Caeau pêl-droed Llanfwrog	CChAA	4.31	-
619	Maes Ymarfer Golf Llanfwrog	CChAA	0.44	-
620	Lleiniau Clwb Rygbi Rhuthun	CChAA	0.90	-
621	Cae chwarae Cae Ddôl	CChAA	2.64	-
623	Cae Criced y Parc	CChAA	1.69	-
624	Stryd Rhos	CChAA	0.45	-
2	Rhandiroedd Rhuthun	A+CG	1.23	-
634	Cae Ddôl	MGNLI	0.46	-
633	Glasdir	MGNLI	1.03	-

Hygyrchedd

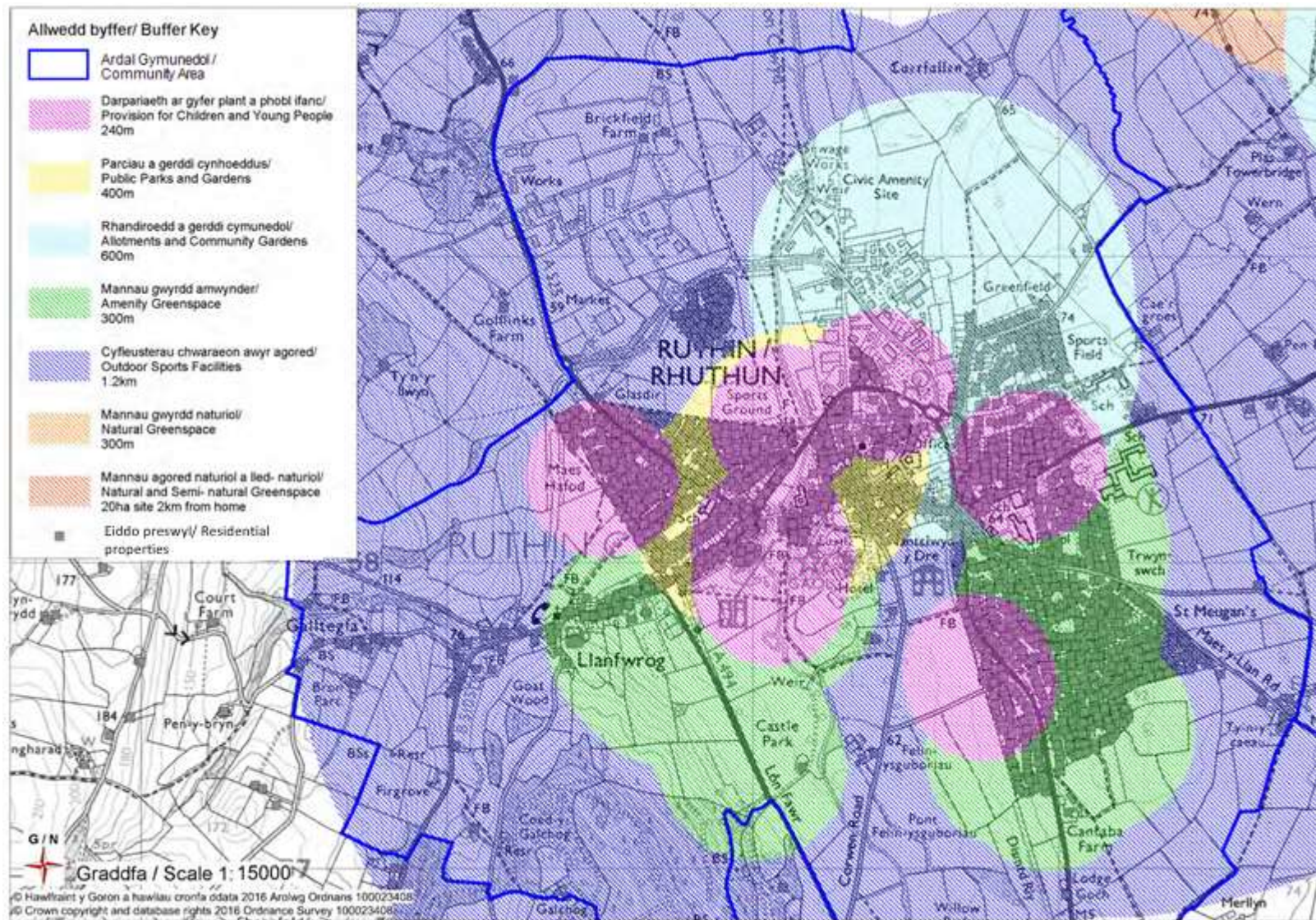
Tabl 53: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Rhuthun

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
24.3	47.2	0.2	61.7	100	81.6

Mae gan bob aelwyd yn Rhuthun fynediad i gyfleuster chwaraeon awyr agored ac mae gan bron i 75% fynediad i fannau amwynder gwyrdd. Ond, mae gan bron i hanner fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc a dros hanner â mynediad cyfyngedig at barciau a gerddi cyhoeddus. Yn dibynnu ar ddemograffeg Rhuthun, gall hyn fod yn arwyddocaol ar gyfer gwahanol grwpiau oedran ac felly mae potensial i wella hygyrchedd ar gyfer y mathau hyn. Gellir gwneud hyn trwy greu parciau ac ardaloedd chwarae newydd neu wario'r arian yn well trwy wella'r ddarpariaeth gyfredol yn yr ardal.

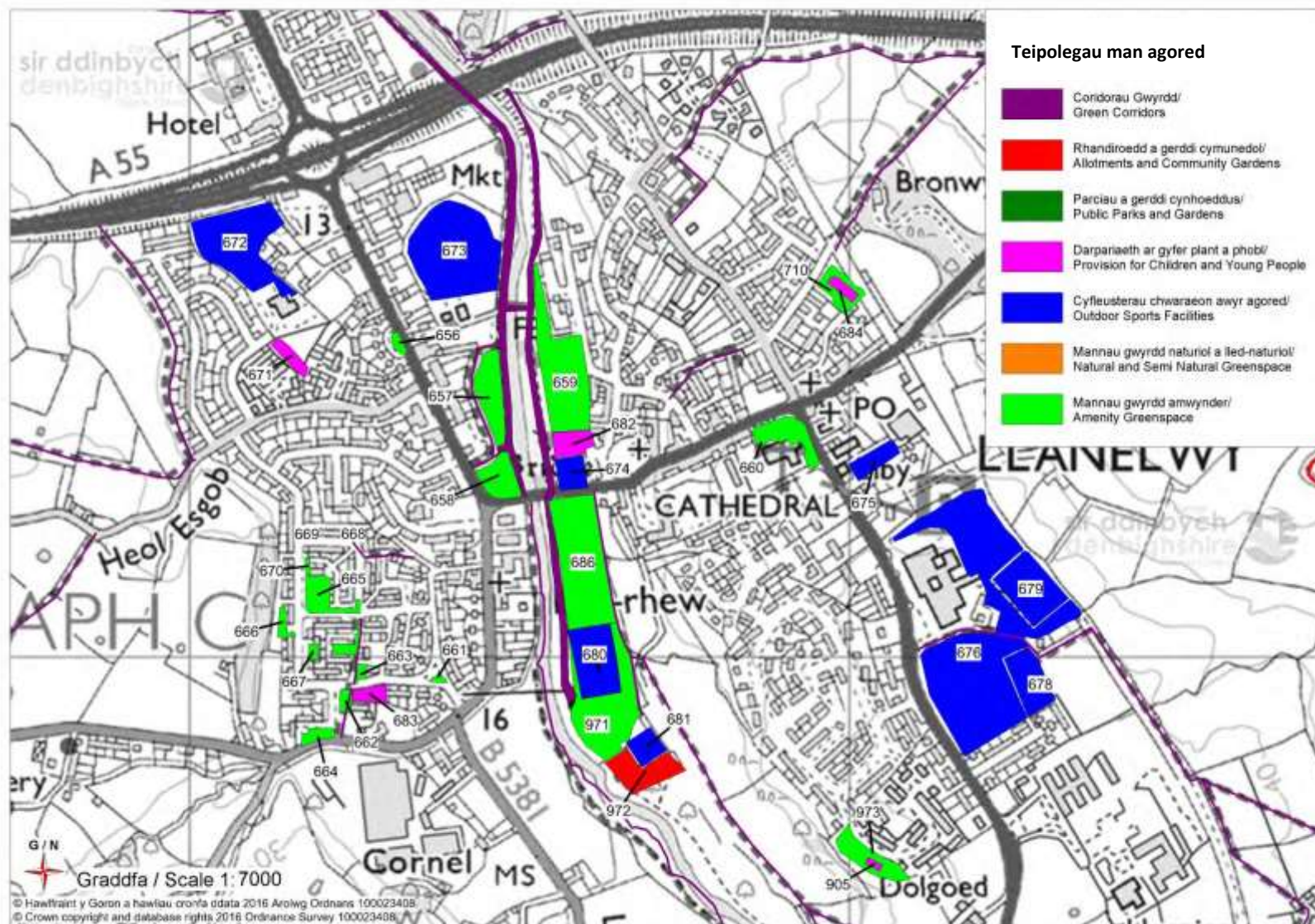
Mae hygyrchedd at Fan Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol wedi'i gyfyngu i gyfran uchel o aelwydydd yn Rhuthun. Ond, oherwydd lleoliad gwledig yr ardal gymunedol hon, efallai na fydd y cyfyngiad yn cael effaith mor fawr ar boblogaeth gyffredinol yr ardal. Mae tystiolaeth i gefnogi'r effaith gadarnhaol y bydd mynediad i'r amgylchedd naturiol yn ei gael ar iechyd a lles pobl, ac felly gall fod yn fath o fan agored sydd angen ei wella ymhellach.

Ffigur 31:
Map
Hygyrchedd
Rhuthun

9. Llanellwy

Ffigur 32: Map
LLanellwy

Tabl 54: Trosolwg o fannau agored yn Llanelwy

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	5.36	0.66	1.05
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.54	0.07	-0.09
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	2.68	-0.04	-0.40
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Llanelwy ddigon o fannau gwyrdd amwynder yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych a'r safonau FIT. Mae hyn yn gadarnhaol iawn gan ei fod yn dangos y gall poblogaeth Llanelwy fwynhau'r tirweddu helaeth yn y Ddinas. O'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych, mae digon o ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc, ond mae'n ddiffygiol yn ôl safonau FIT. Felly, gall fod cwmplas i ddatblygu a gwella'r math hwn.

Yn anffodus, mae Llanelwy yn ddiffygiol yn yr holl fathau eraill. Mae'r diffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored yn fychan iawn o'i gymharu â Sir Ddinbych fel Sir, ond yn llawer mwy o'i gymharu â safonau FIT. Dylai'r ddarpariaeth i'r dyfodol ar gyfer cyfleusterau chwaraeon awyr agored fod yn seiliedig ar y galw yn hytrach na'r safonau a nodwyd gan FIT, ac felly argymhellir archwiliad i'r galw hwn.

Nid oes gan Llanelwy unrhyw ddarpariaeth mannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol a all fod oherwydd agosrwydd yr ardal i'r A55. Mae'r afon Elwy yn llifo drwy Llanelwy sy'n cynnig parth torlannol naturiol a llwybr cerdded. Mae hwn wedi'i nodi yn y math Man Amwynder Gwyrdd oherwydd ei brif bwrpas fel man amwynder, ond gellir hefyd ei ystyried fel man gwyrdd lled naturiol. Gellir dweud hyn ar gyfer y math Parciau a Gerddi Cyhoeddus hefyd gan fod gan yr ardal hon, a elwir hefyd yn y Ro, feinciau a seddau picnic. Felly, mae darpariaeth o'r math hwn yn Llanelwy ond mae wedi'i gynnwys dan fath arall i sicrhau cysondeb yn yr asesiad.

Tabl 55: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Ddwyrain Llanelwy

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	4.37	1.67	2.06
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.31	0.10	-0.06
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	1.07	-0.20	-0.56
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Tabl 56: Digon / diffyg ar lefel ward ar gyfer Gorllewin Llanelwy

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal Ward
Man Gwyrdd Amwynder	0.99	-0.35	0.04
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.23	0.05	-0.11
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	1.61	0.12	-0.24
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Tabl 57: Safleoedd manau agored yn Llanelwy

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
657	Tir Comin Llanelwy - Y Ro	MA	0.44	-
658	Tir Comin Llanelwy - Y Ro	MA	0.30	-
659	Caeau chwarae Luke Street	MA	1.12	-
660	Eglwys Gadeiriol Llanelwy	MA	0.33	-
665	Parc Stanley	MA	0.25	-
971	Man Amwynder Plas Ro	MA	1.03	-
973	Man Amwynder Andrew Pirie	MA	0.32	-
710	Ardal Amwynder Bryn Gobaith	MA	0.20	-
686	Plas Ro	MA	1.37	-

673	Clwb Criced Llanelwy	CChAA	1.61	-
674	Lawnt Fowlio Llanelwy	CChAA	0.21	-
680	Caeau chwarae Plas Ro	CChAA	0.66	-
681	Plas Ro	CChAA	0.20	-
682	Ardal chwarae y Ro	DP+PI	0.21	82
683	Ardal Chwarae Ffordd Newydd	DP+PI	0.11	100
671	Ffordd Siarl	DP+PI	0.12	47
905	Ardal Chwarae Andrew Pirie	DP+PI	0.03	82
684	Ardal Chwarae Bryn Gobaith	DP+PI	0.07	82
972	Lotments Llanelwy	A+CG	0.42	-

Hygyrchedd

Tabl 58: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanelwy

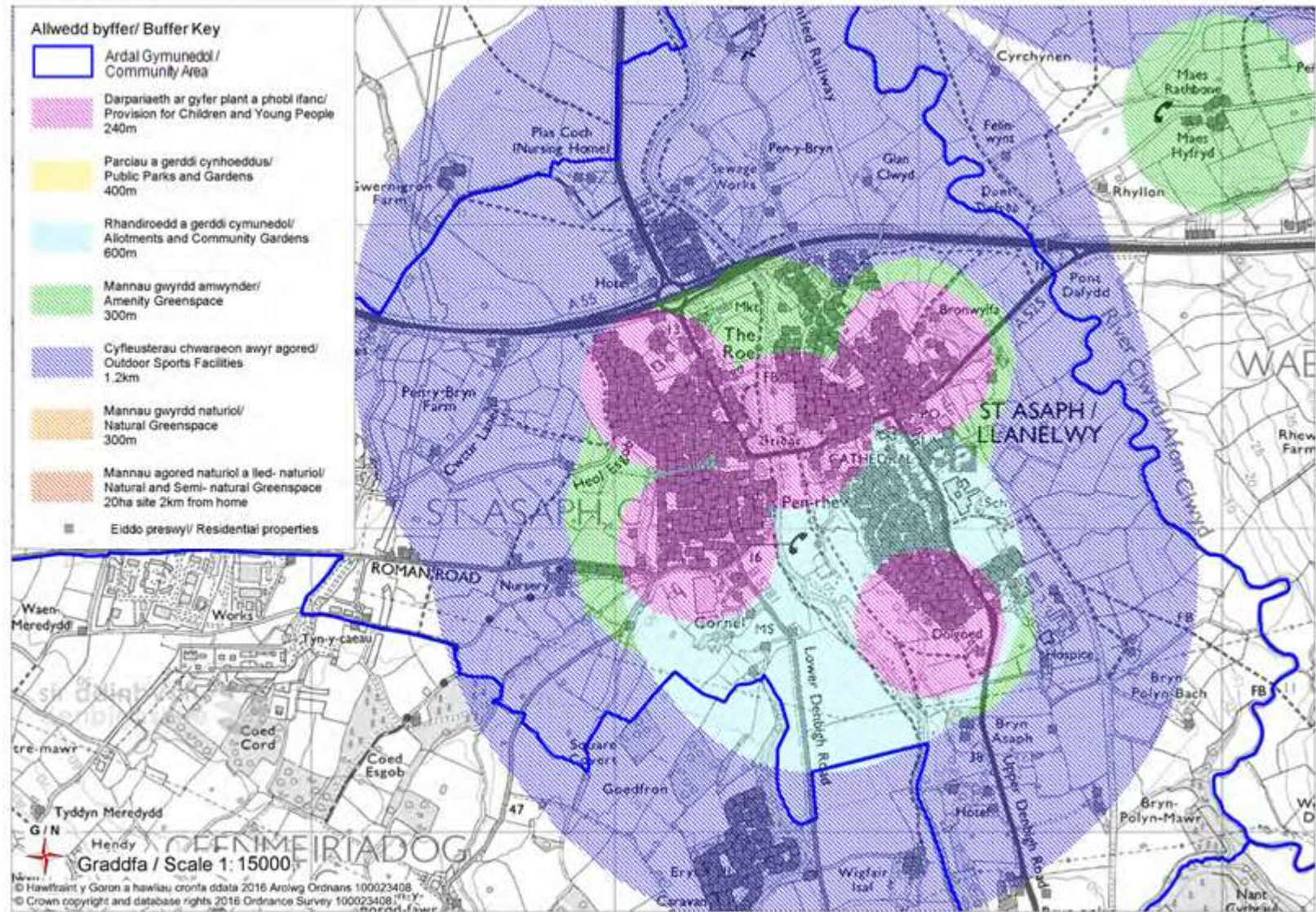
% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
15.9	29.3	1.2	100	100	100

Mae gan bob aelwyd yn Llanelwy fynediad i gyfleuster chwaraeon awyr agored er nad yw'n diwallu'r safon FIT am ddarpariaeth i bob 1000 o'r boblogaeth. Ychydig iawn o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig at Fannau Amwynder, sy'n gadarnhaol iawn.

Mae gan bron i 30% o'r holl aelwydydd fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc. Gall hyn fod oherwydd y pellter parth clustogi bychan ar gyfer y math hwn. Yn dibynnu ar syniad pobl o bellter, efallai nad yw 'hygyrchedd cyfyngedig' yn yr achos hwn yn gyfyngedig o gwbl, ac efallai ei fod ond yn golygu mynd ychydig pellach ar droed. Mae gan Llanelwy 5 darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc wedi'u lledaenu ar draws y ddinas sy'n golygu, yn hytrach na chreu mannau chwarae newydd, y gellir gwneud gwelliannau i'r darpariaethau presennol, yn dibynnu ar yr hyn y mae'r gymuned eisiau ei weld yn eu hardal.

Nid oes unrhyw Barthau clustogi hygyrchedd ar gyfer Parciau a Gerddi Cyhoeddus a Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol wedi'u mapio ar gyfer yr ardal gymunedol hon. Ond, mae darpariaeth Rhandiroedd yn Ffigur 33 sy'n ased gwerthfawr i'r gymuned ac yn darparu ar gyfer cyfran fawr o'r preswylwyr.

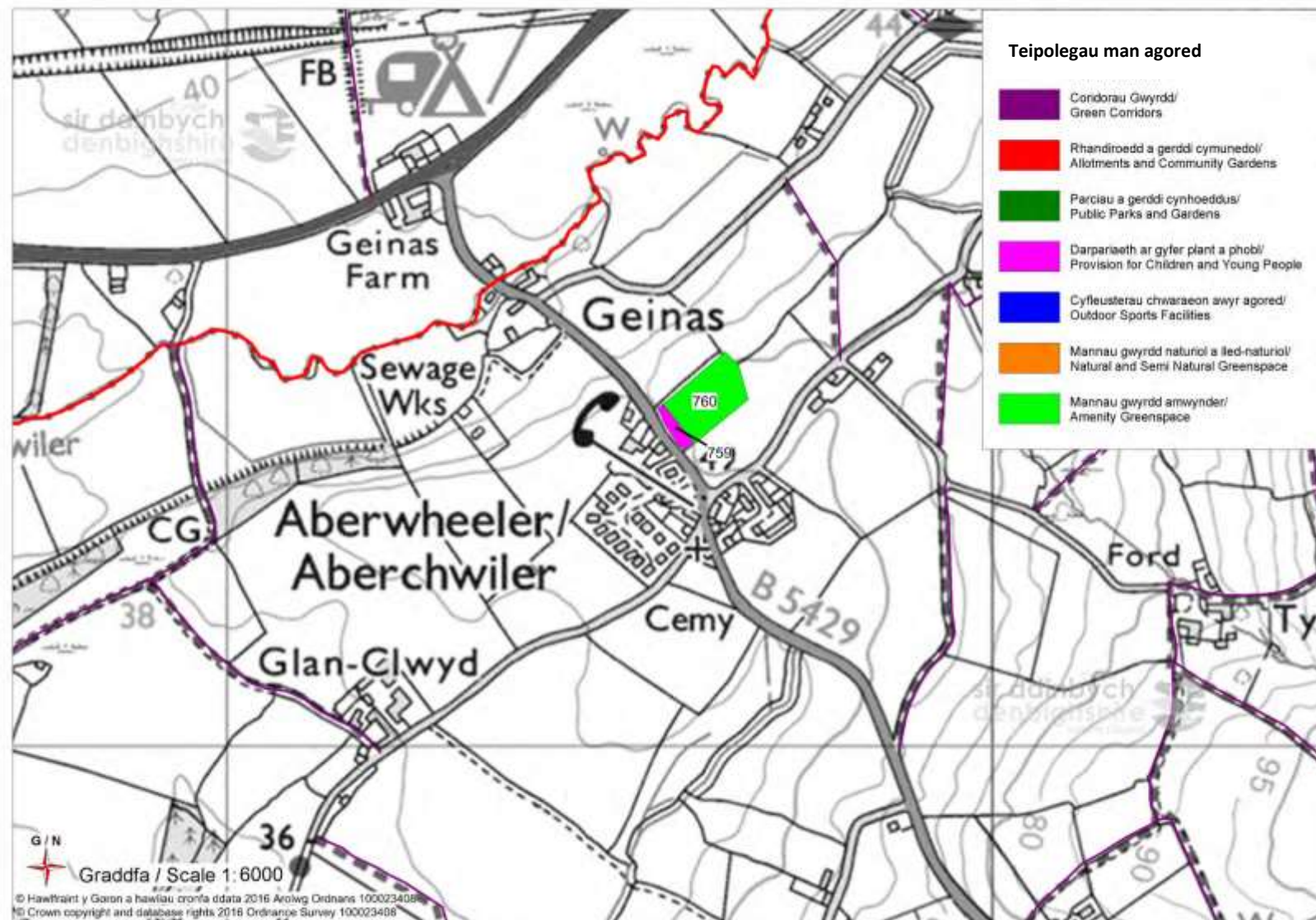
Ffigur 33: Map
Hygyrchedd
Llanelwy

Pentrefi Llai Sir Ddinbych

10. Aberchwiler

Ffigur 34: Map
Trosolwg
Aberchwiler

Tabl 59: Trosolwg o fannau agored yn Aberchwiler

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.69	1.38	1.77
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.1	0.25	0.09
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Aberchwiler ddau fath, ac mae digon o'r ddau fath. Oherwydd poblogaeth isel yr ardal gymunedol, mae'r mannau gwyrdd amwynder a'r ddarpariaeth ar gyfer plant yn ddigonol. Efallai y gellir gwella darpariaeth y mathau eraill o fannau agored, fel cyfleusterau chwaraeon awyr agored, ond, fel y nodwyd eisoes, mae angen i hyn fod oherwydd y galw yn y gymuned, yn hytrach na darparu ar gyfer diwallu safonau FIT. Efallai nad yw'r gymuned yn dymuno cael llain chwaraeon glaswelltrog yn yr ardal, ac y gellir gwario'r arian yn well yn gwella darpariaeth math arall, fel parc neu gerddi cyhoeddus, neu wella gwagle sydd eisoes yn bodoli yn yr ardal.

Tabl 60: Safleoedd mannau agored yn Aberchwiler

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
760	Cae Chwarae Aberchwiler	MA	0.69	-
759	Ardal Chwarae Aberchwiler	DP+PI	0.10	60

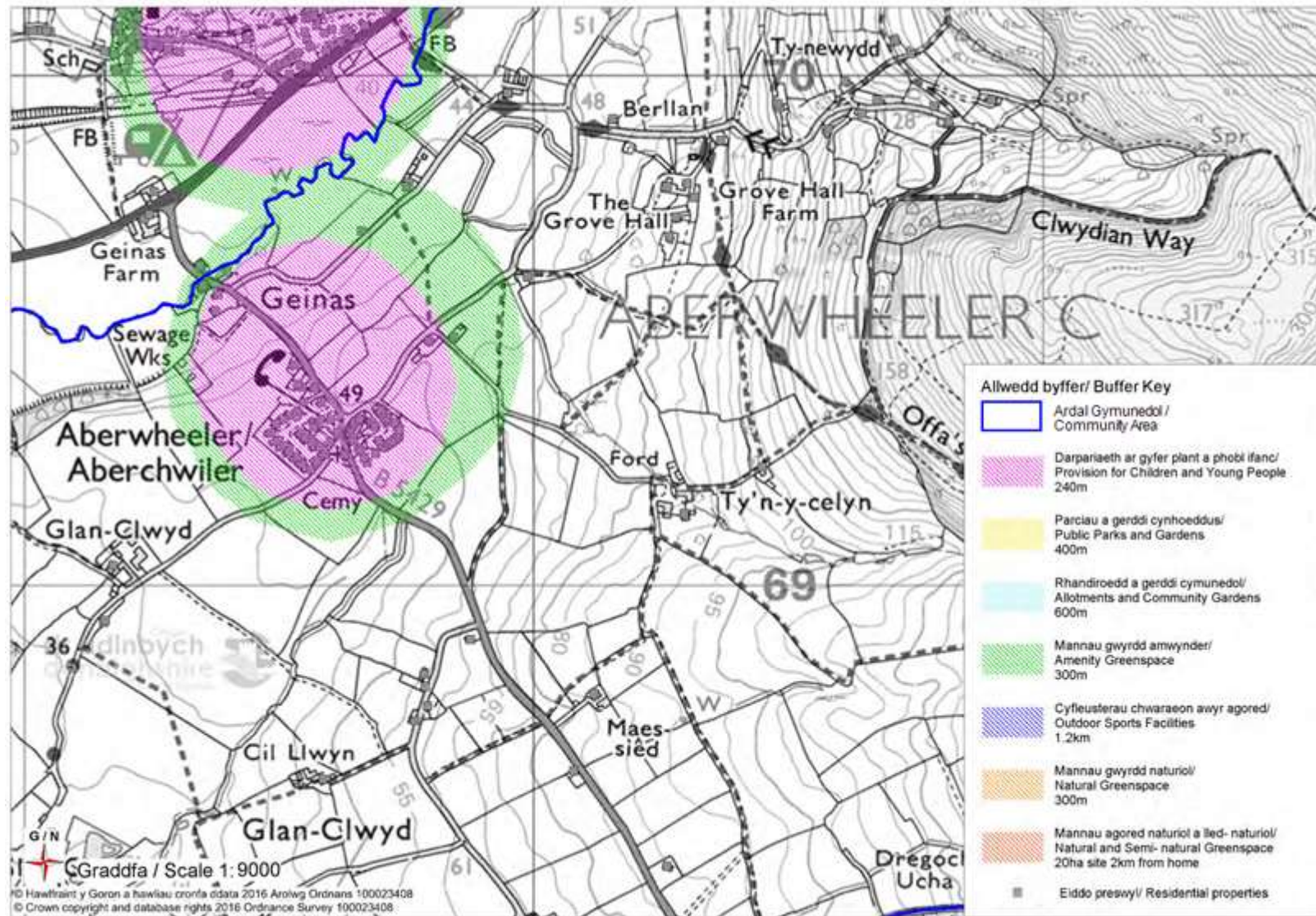
Hygyrchedd

Tabl 61: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Aberchwiler

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
55.7	65.9	100	100	100	100

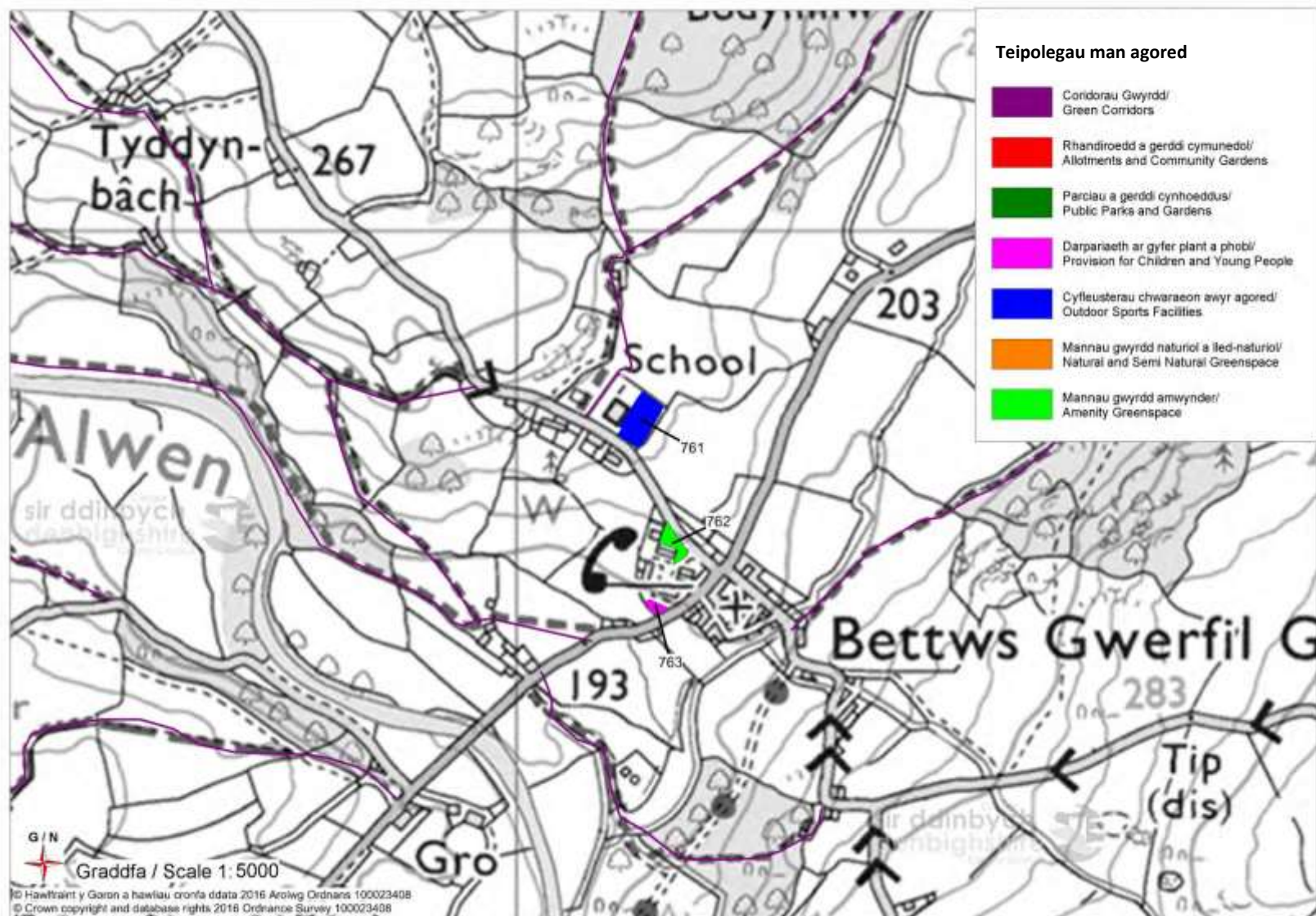
Mae gan Aberchwiler gyfran helaeth o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i'r unig 2 fath o fan agored yn yr ardal. Gall hyn fod oherwydd bod lleoliad y man agored ychydig y tu allan i'r pentref a hefyd oherwydd natur wledig yr ardal Gymunedol a natur wasgaredig yr anheddau. Nid oes unrhyw glustogi hygyrchedd arall oherwydd nad oes unrhyw fannau agored wedi'u cefnogi dan y math cyfleuster chwaraeon awyr agored, parciau a gerddi cyhoeddus a mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol.

Ffigur 35:
Map
Hygyrchedd
Aberchwiler

11. Bettws Gwerful Goch

Ffigur 36: Map
Trosolwg Bettws
Gwerful Goch

Tabl 62: Trosolwg o fannau agored ym Metws Gwerful Goch (Betws GG)

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.02	-0.03	-0.19
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.8

Mae Betws Gwerful Goch yn gyfyngedig iawn o ran darpariaeth mannau agored yn yr ardal. Roedd y safle man amwynder gwyrdd dan y trothwy o 0.2ha ac felly nid yw wedi'i gynnwys yn y rhan hon o'r asesiad. Mae safle'r ysgol hefyd wedi'i eithrio oherwydd anghysondeb mynediad oriau y tu allan i'r ysgol gyda'r safleoedd hyn ledled Sir Ddinbych.

Dim ond un safle bychan sydd dan y ddarpariaeth i Blant a Phobl Ifanc, sy'n dangos diffyg o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a'r safonau FIT. Mae hyn yn dangos na ddarperir ar gyfer poblogaeth Betws GG yn unrhyw fath o fan agored ac felly bod angen ystyried gwelliannau. Ond, mae darpariaeth dda yn yr ardal gyda rhwydwaith o goridorau gwyrdd, a fydd yn cynyddu hygyrchedd i'r cefn gwlad agored ac yn cysylltu setliadau gerllaw.

Tabl 63: Safleoedd mannau agored ym Metws Gwerful Goch

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
763	Bro Gwerful	DP+PI	0.02	64

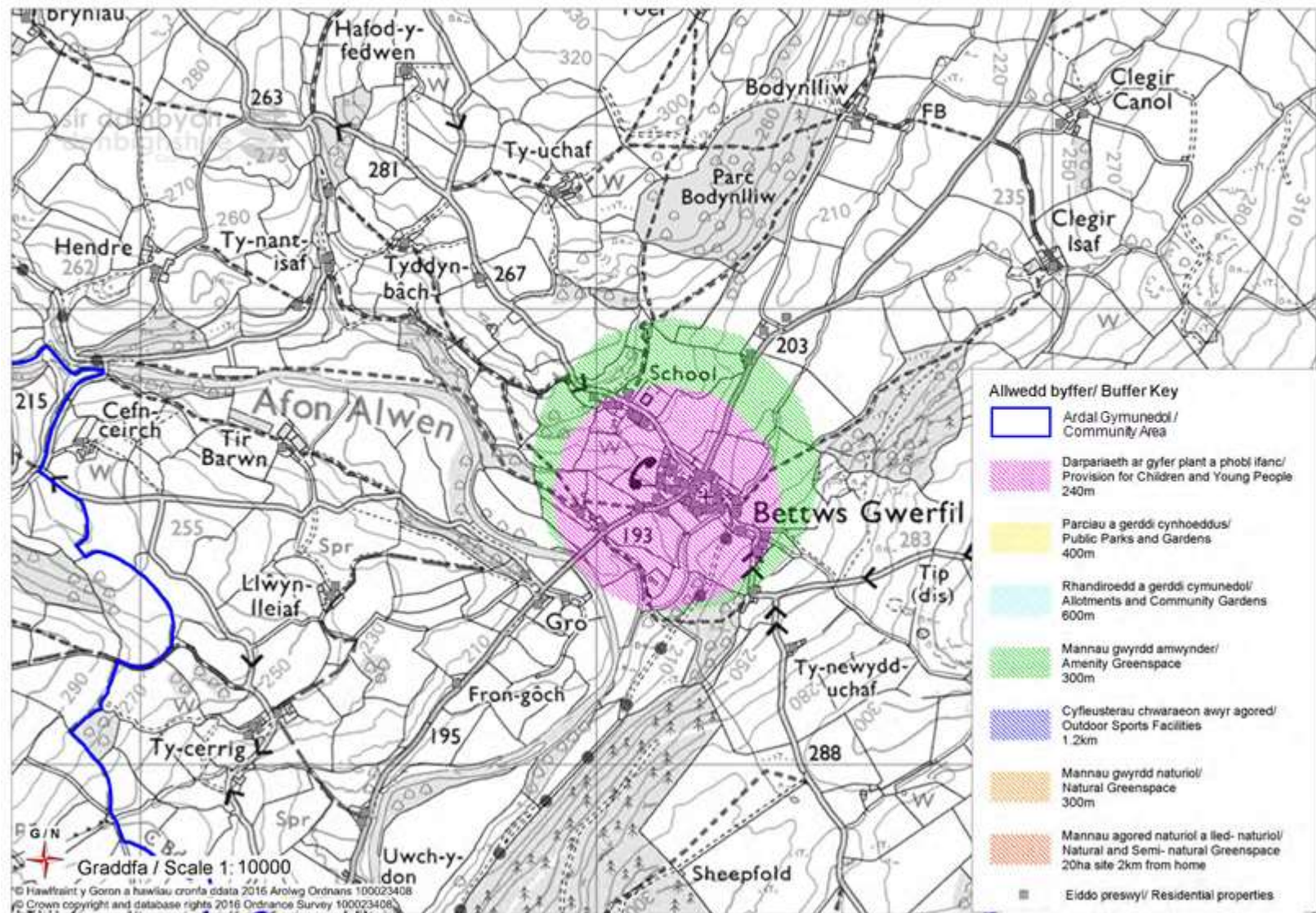
Hygyrchedd

Tabl 64: Canran o aelwydydd ym gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored ym Metws Gwerful Goch

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
68.2	65.9	100	100	100	100

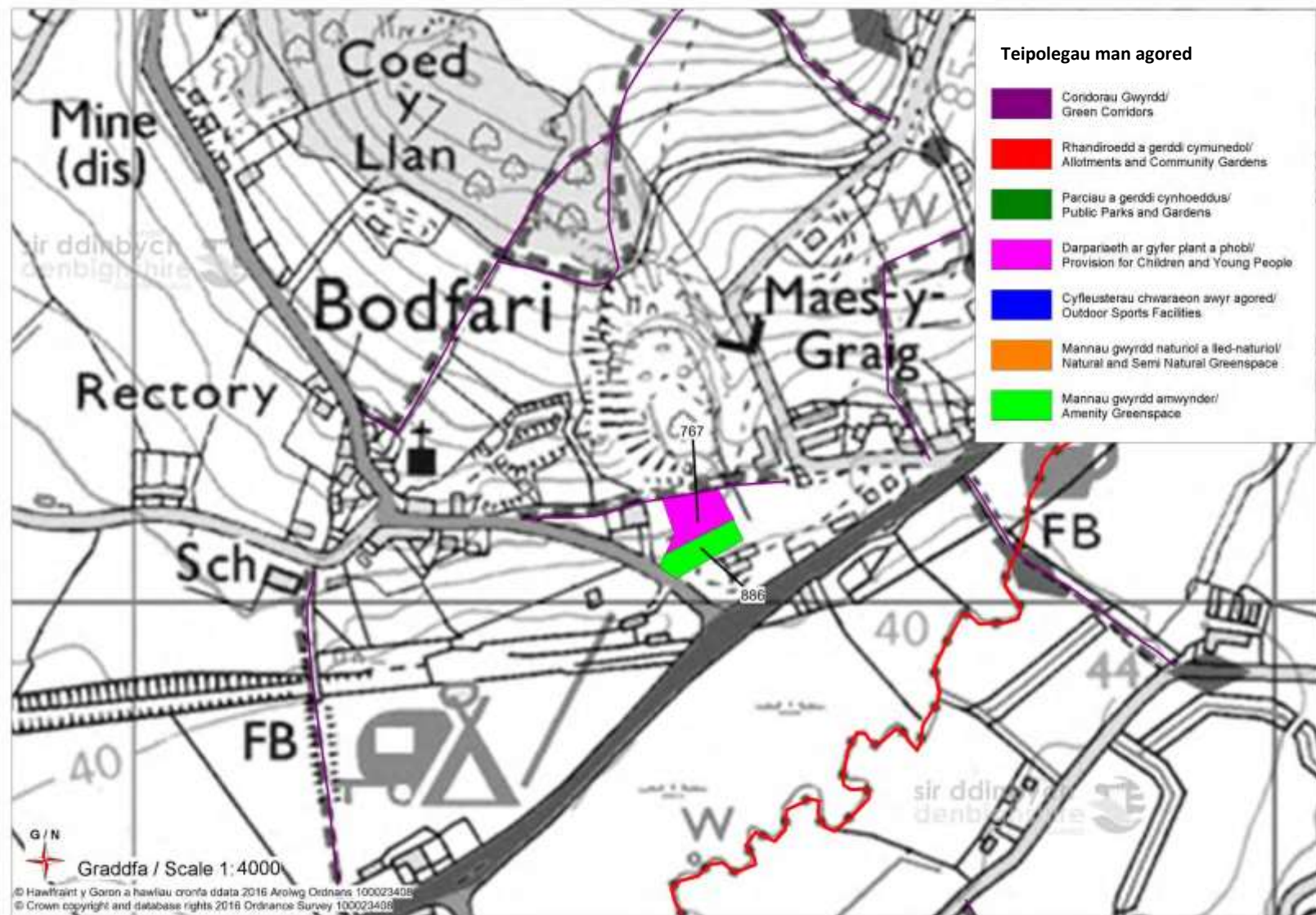
Nid oes unrhyw Barth clustogi hygyrchedd wedi'i greu ar gyfer y mathau lle na chofnodwyd unrhyw safleoedd. Ar gyfer Mannau Gwyrdd Amwynder a Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, mae cyfran helaeth o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig. Gall hyn fod oherwydd lleoliad gwledig yr ardal Gymunedol a bod llawer o'r aelwydydd ar wasgar o amgylch y cefn gwlad.

Ffigur 37: Map
Hygyrchedd
Betws Gwerful
Goch

12. Bodfari

Ffigur 38: Map
Trosolwg Bodfari

Tabl 65: Trosolwg o fannau agored ym Modfari

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.2	0.52	0.36
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.20
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Bodfari ddarpariaeth digonol ar gyfer plant a phobl ifanc. Gall hyn fod oherwydd bod ardal chwarae o faint rhesymol sy'n diwallu anghenion y boblogaeth cymharol fach. Mae hon yn ardal chwarae o faint rhesymol ac mae wedi rhagori ar y safonau a nodwyd gan FIT.

Mae'r safle Man Amwynder Gwyrdd wedi'i eithrio o'r adran hon oherwydd ei fod dan y trothwy o 0.2ha. Ond, mae'n bwysig nodi bod iddo werth ychwanegol gan ei fod ynghlwm â'r ardal chwarae ac yn cael ei ddefnyddio fel ardal cicio pêl ymysg pethau eraill.

Nid oes gan Bodfari unrhyw safleoedd o fathau eraill wedi'u recordio ac felly mae'n dangos diffyg ym mhob math arall o fannau agored. Gall hyn arwain at welliannau yn narpariaeth yr ardal, yn enwedig wrth greu rhai mathau a fyddai o fudd i'r gymuned.

Tabl 66: Safleoedd mannau agored ym Modfari

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
767	Cae Hamdden Ymddiriedolaeth Hannah Jane Smith	DP+PI	0.20	78
886	Caeau Chwarae Cymunedol	MA	0.16	-

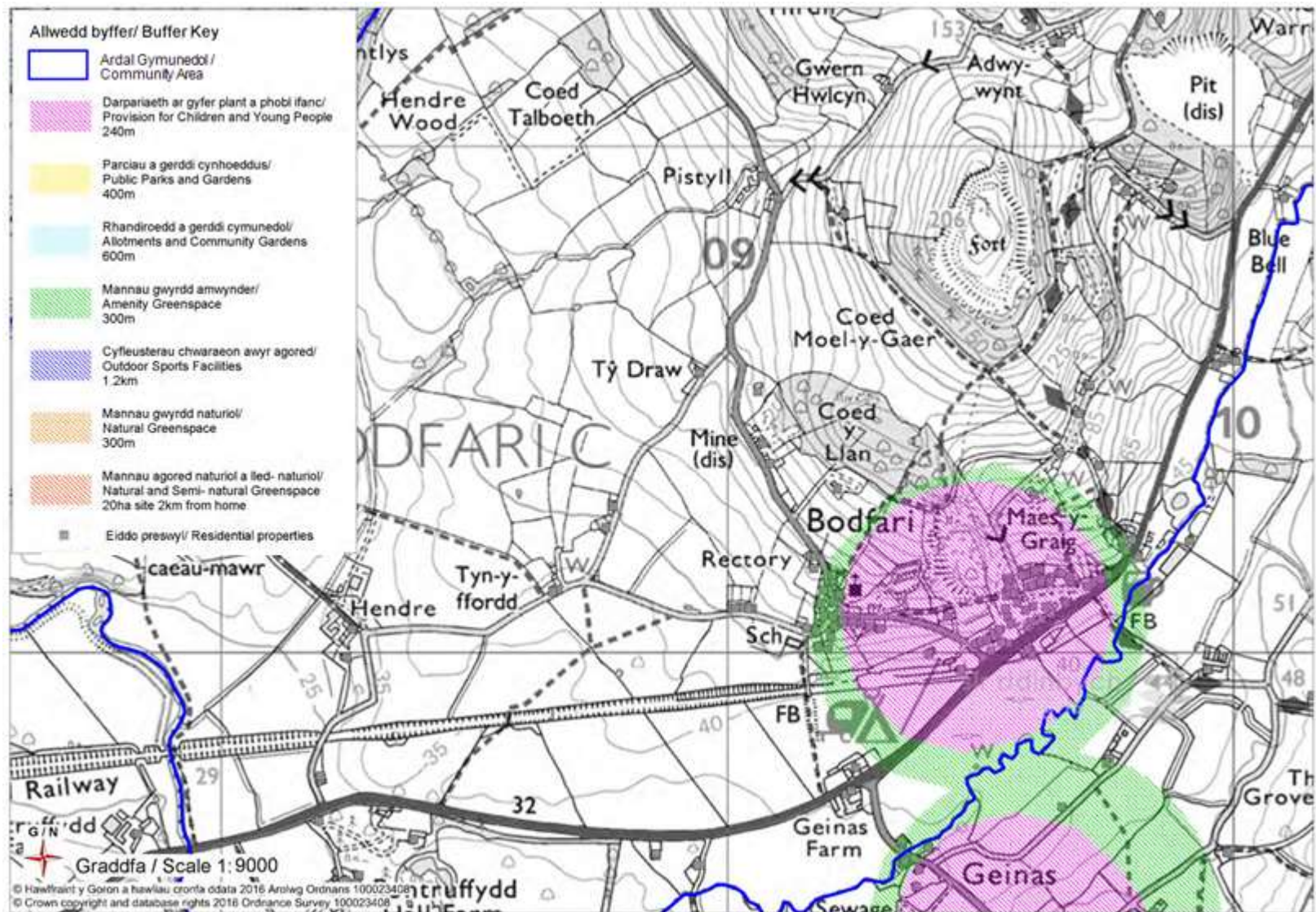
Hygyrchedd

Tabl 67: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored ym Modfari

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
53.1	66.1	100	100	100	100

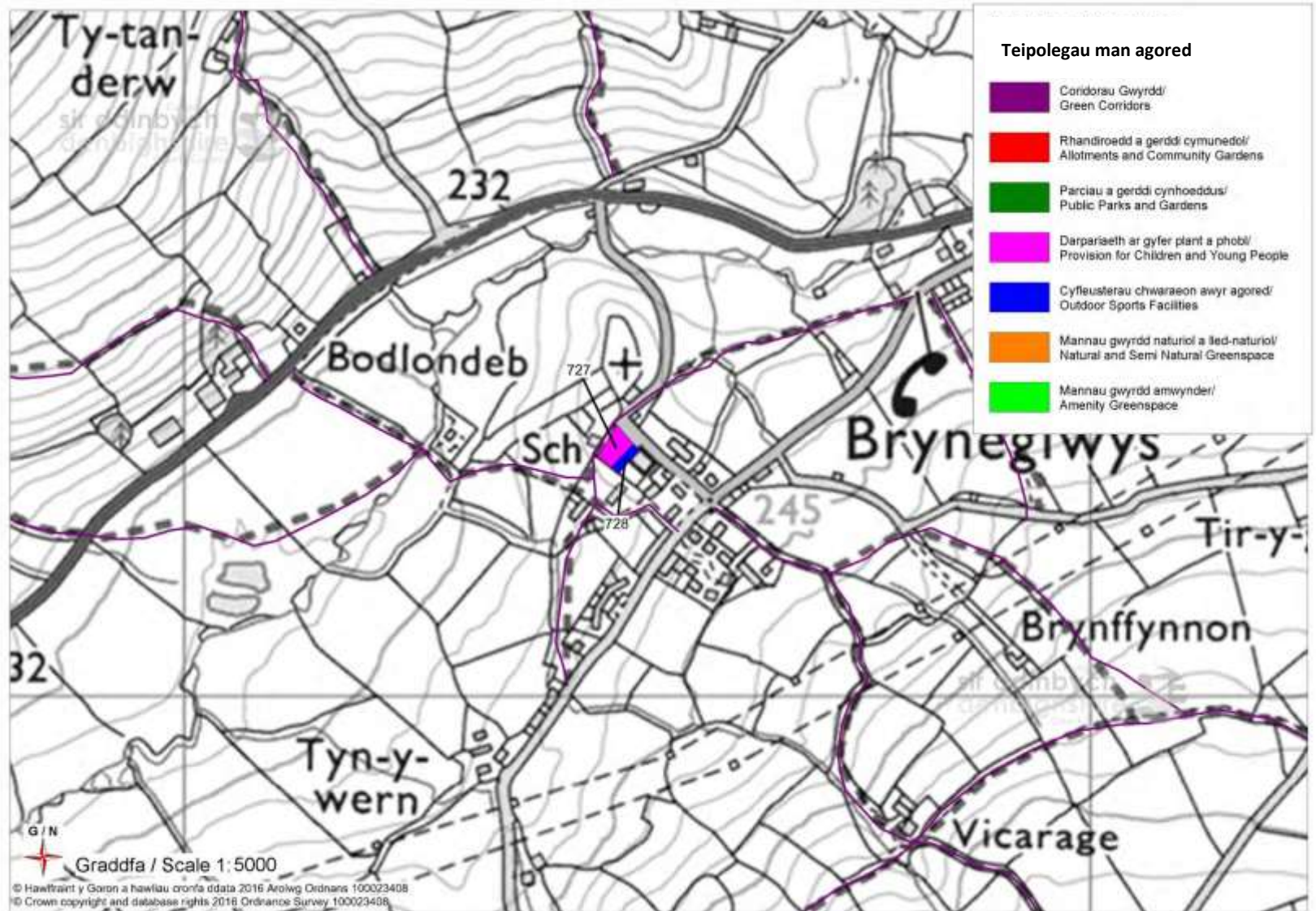
Nid oes unrhyw barth clustogi hygyrchedd wedi'i greu ar gyfer y mathau lle na chofnodwyd unrhyw safleoedd. Ar gyfer darpariaeth plant a phobl ifanc a mannau amwynder gwyrdd, mae canran fawr o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig i'r ardaloedd hyn. Gall hyn fod oherwydd lleoliad gwledig yr ardal Gymunedol a bod llawer o'r aelwydydd ar wasgar o amgylch y cefn gwlad. Gall hyn olygu y byddai'n rhaid iddynt ddefnyddio math arall o gludiant i gael mynediad i'r safleoedd hyn.

Ffigur 39: Map
Hygyrchedd
Bodfari

13. Bryneglwys

Ffigur 40: Map
Trosolwg
Bryneglwys

Tabl 68: Trosolwg o fannau agored ym Mryneglwys

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.09	0.15	-0.01
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.04	-0.73	-1.09
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Bryneglwys ddigon o ddarpariaeth plant a phobl ifanc o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych, a dim ond diffyg bychan o gymharu â'r safonau FIT, sy'n gadarnhaol. Ond, mae diffyg mawr mewn cyfleusterau chwaraeon awyr agored gan fod y cae chwarae yn fach a chul.

Nid oes gan Bryneglwys unrhyw safleoedd o fathau eraill wedi'u cofnodi ac felly mae'n dangos diffyg ym mhob math arall o fannau agored. Gall hyn arwain at welliannau yn darpariaeth mannau agored yr ardal, yn enwedig wrth greu rhai mathau a fyddai o fudd i'r gymuned.

Tabl 69: Safleoedd manau agored ym Mryneglwys

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
727	Ardal Chwarae Bryneglwys	DP+PI	0.09	49
728	Cae Chwarae Bryn Eglwys	CChAA	0.04	-

Hygyrchedd

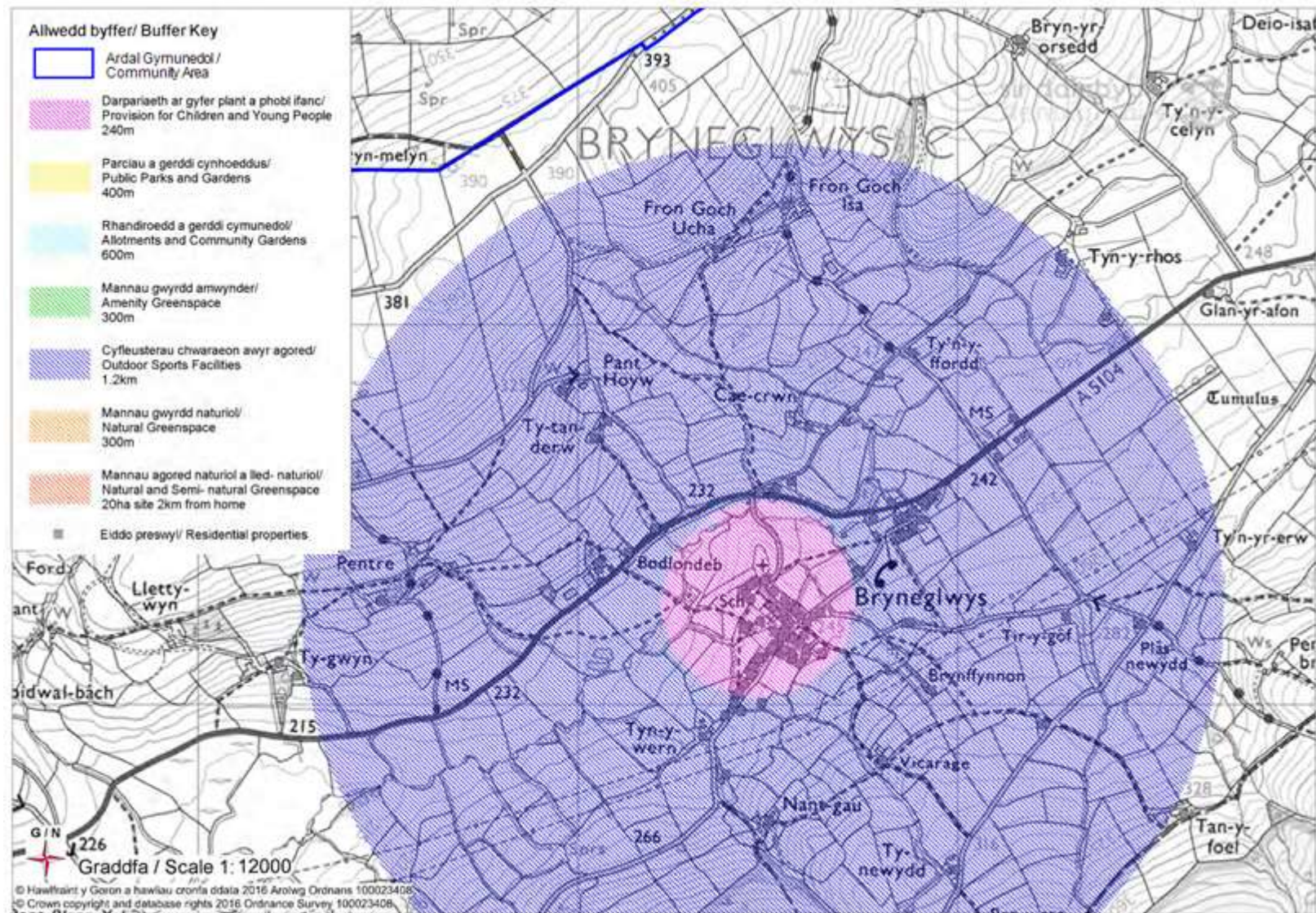
Tabl 70: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored ym Mryneglwys

% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i NG
100	66.7	30.2	100	100	100

Nid oes unrhyw barthau clustogi hygyrchedd wedi'u creu ar gyfer y mathau lle na chofnodwyd unrhyw safleoedd. Ar gyfer darpariaeth plant a phobl ifanc, mae canran fawr o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig i'r ardal hon. Gall hyn fod oherwydd lleoliad gwledig yr ardal Gymunedol a bod llawer o'r aelwydydd ar wasgar o amgylch y cefn gwlad. Gall hyn olygu y byddai'n rhaid iddynt ddefnyddio math arall o gludiant i gael mynediad i'r safleoedd hyn.

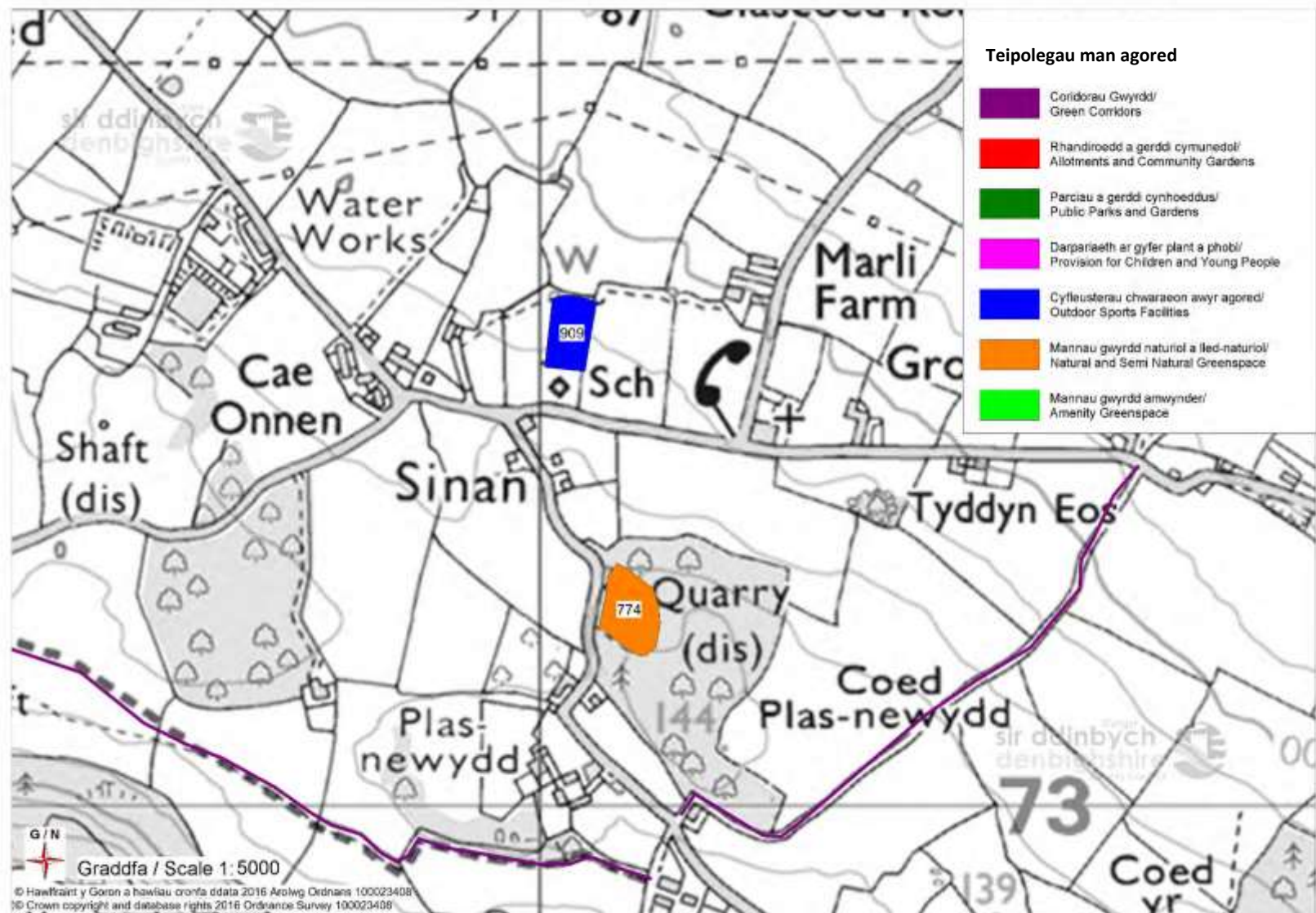
Mae gan bron i 70% o aelwydydd fynediad i'r cyfleuster chwaraeon awyr agored ym Mryneglwys, sy'n gadarnhaol iawn. Efallai y bydd angen darparu math arall o fan agored, yn dibynnu ar anghenion y gymuned.

Ffigur 41:
Map
Hygyrchedd
Bryneglwys

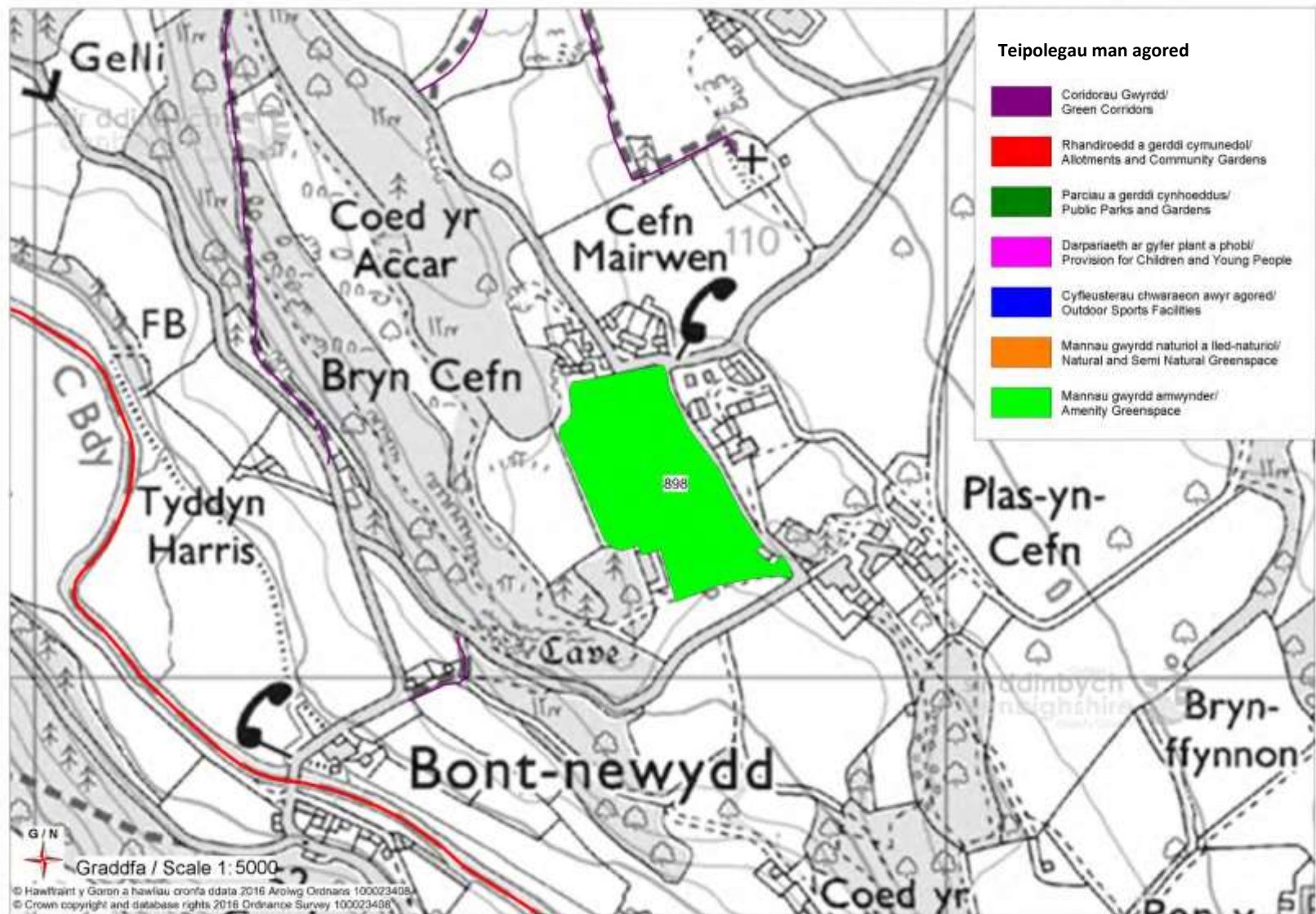

14. Cefn Meiriadog

Ffigur 42: Map
Trosolwg Cefn
Meiriadog 1

Ffigur 43: Map
Trosolwg Cefn
Meiriadog 2

Tabl 71: Trosolwg o fannau agored yng Nghefn Meiriadog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	3.32	7.60	7.98
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.20
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.47	-2.76	-0.79
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Cefn Meiriadog ddigonedd mawr iawn o fannau amwynder gwyrdd. Ond, mae'r holl fathau eraill yn is na'r safonau a nodwyd gan FIT a chyfartaledd Sir Ddinbych. Mae'r math Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol yn cynnwys adran o'r math hwn o fan agored yng Nghefn Meiriadog. Ond, roedd diffyg ymateb gan y C,TCC ar gyfer yr ardal hon yn golygu efallai nad yw'r archwiliad wedi bod yn gywir iawn. Efallai bod mwy o Fannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol ar gael i'r cyhoedd yng Nghefn Meiriadog nag sydd wedi'i gofnodi yn yr archwiliad hwn. Ond, mae natur wledig yr ardal Gymunedol hon yn golygu bod gan y boblogaeth fynediad i'r cefn gwlad (trwy goridorau gwyrdd) a'r manteision iechyd a ddaw gyda hyn.

Nid oes unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi ar gyfer Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored, a Pharciau

a Gerddi Cyhoeddus yng Nghefn Meiriadog. Mae hyn yn bennaf oherwydd natur wasgaredig yr anheddau yn yr ardal gymunedol. Ond, o gael y cyfle, efallai yr hoffai'r gymuned drafod ymhellach a datblygu ardal a all ddod â'r gymuned ynghyd ac a all fod o fantais i bob oedran.

Tabl 72: Safleoedd mannau agored yng Nghefn Meiriadog

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
898	Cae Chwarae Neuadd Pentref Cefn Meiriadog	MA	3.32	-
909	Cae Chwarae Ysgol Gynradd Cefn Meiriadog	CChAA	0.37	-
774	Coed Cefn Meiriadog	MGNLI	0.47	-

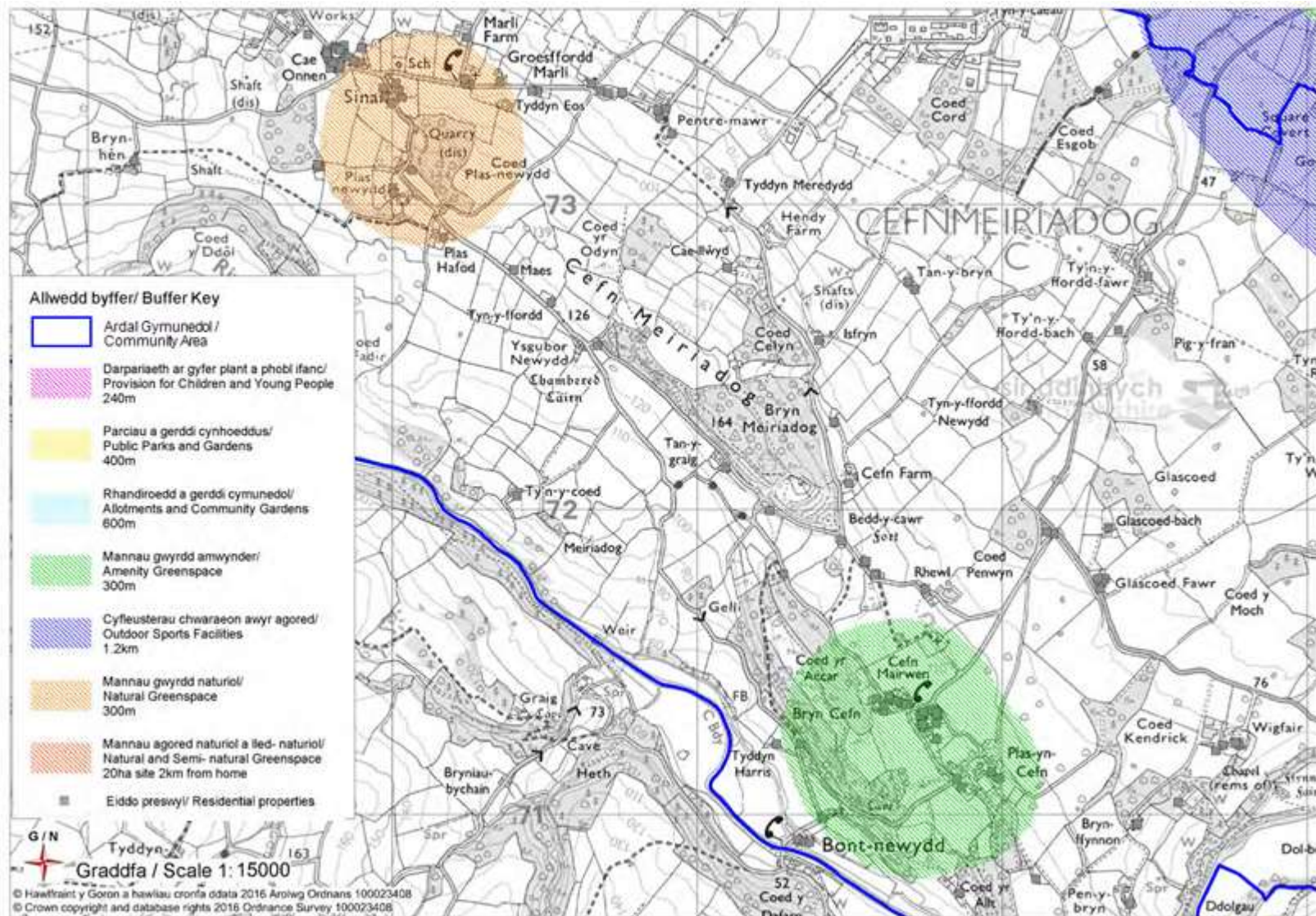
Hygyrchedd

Tabl 73: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yng Nghefn Meiriadog

% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
93.5	100	39.5	100	100	96.7

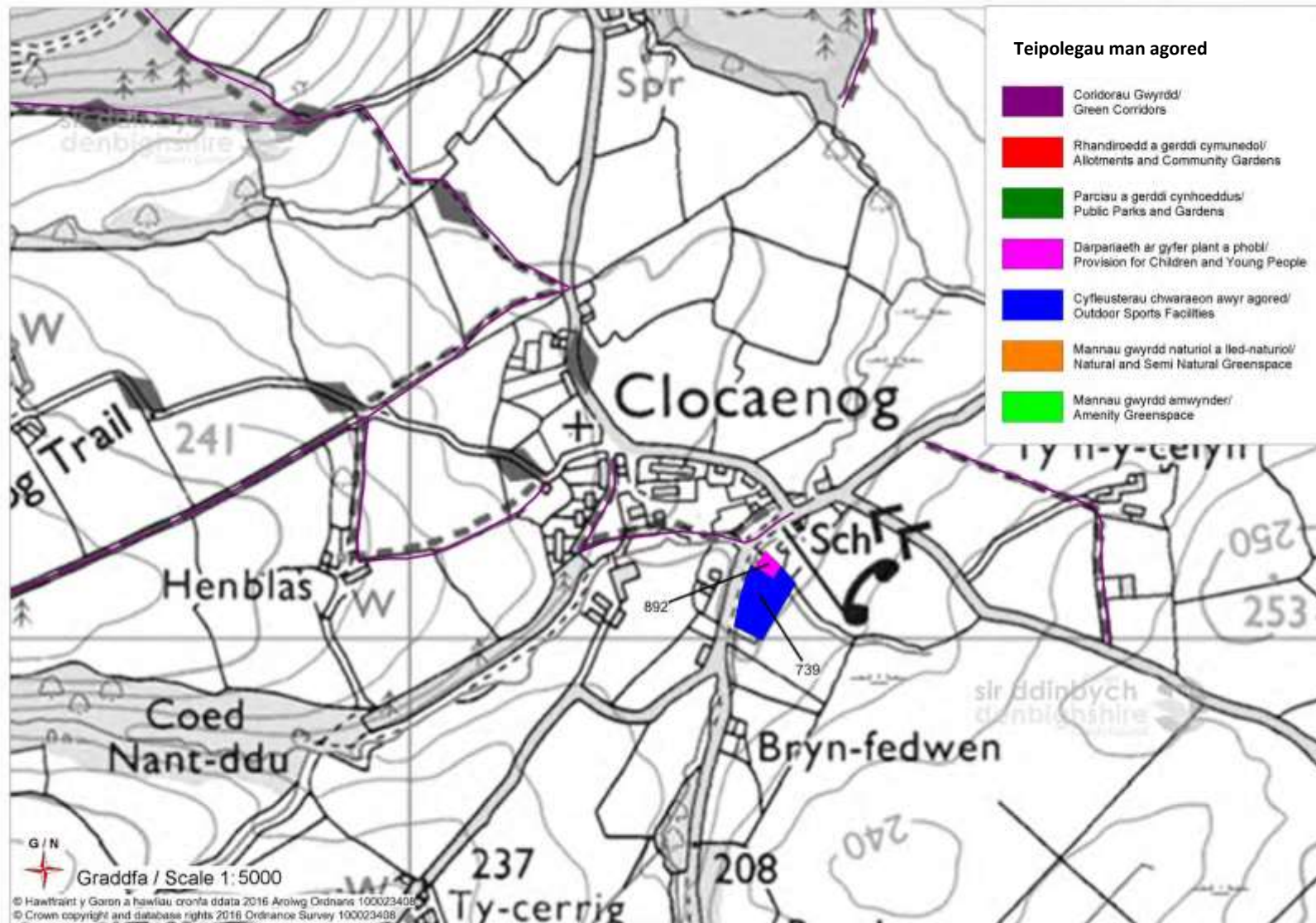
Mae parth clustogi o gyfleusterau chwaraeon awyr agored o Lanelwy sy'n mynd dros ffin yr ardal gymunedol i ardal gymunedol Cefn Meiriadog. Dyma pam mae canran o aelwydydd sydd â mynediad i gyfleuster chwaraeon awyr agored er nad oes safle wedi'i gofnodi yn yr ardal. Mae hyn dal yn ystyriaeth bwysig nad oes ffiniau ffisegol i atal mynediad rhwng yr ardaloedd cymunedol a bod y rhan fwyaf o safleoedd yn hygyrch gyda char neu gludiant cyhoeddus os yw'n rhy bell i gerdded.

Ffigur 44:
Map
Hygyrchedd
Cefn
Meiriadog

15. Clocaenog

Ffigur 45: Map
Trosolwg
Clocaenog

Tabl 74: Trosolwg o fannau agored yng Nghlocaenog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.04	0.07	-0.09
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.32	0.42	0.06
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Sir Ddinbych ddiffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Ond, er bod digon o ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc yn ôl safonau'r sir, mae'n ddiffygiol yn ôl safonau FIT. Gall hyn fod oherwydd bod ardal chwarae ei hun yn fychan o ran maint. Ond, gall poblogaeth fechan Clocaenog deimlo bod hyn yn ddigon da ar gyfer eu hanghenion fel cymuned, yn ddibynnol ar nifer y plant yn y pentref a fyddai'n defnyddio'r ddarpariaeth.

Mae gan Clocaenog hefyd ddiffyg mathau eraill o fannau agored, gan gynnwys mannau amwynder gwyrdd, parciau a gerddi cyhoeddus a mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol. Er y sylw hwn, mae'n bwysig nodi gwerth hamdden Coedwig Clocaenog, sydd heb ei gynnwys oherwydd ei faint helaeth yn yr achos hwn.

Tabl 75: Safleoedd mannau agored yng Nghlocaenog

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
892	Prosiect Cae Chwarae Clocaenog	DP+PI	0.04	89
739	Cae Chwarae Clocaenog	CChAA	0.32	-

Hygyrchedd

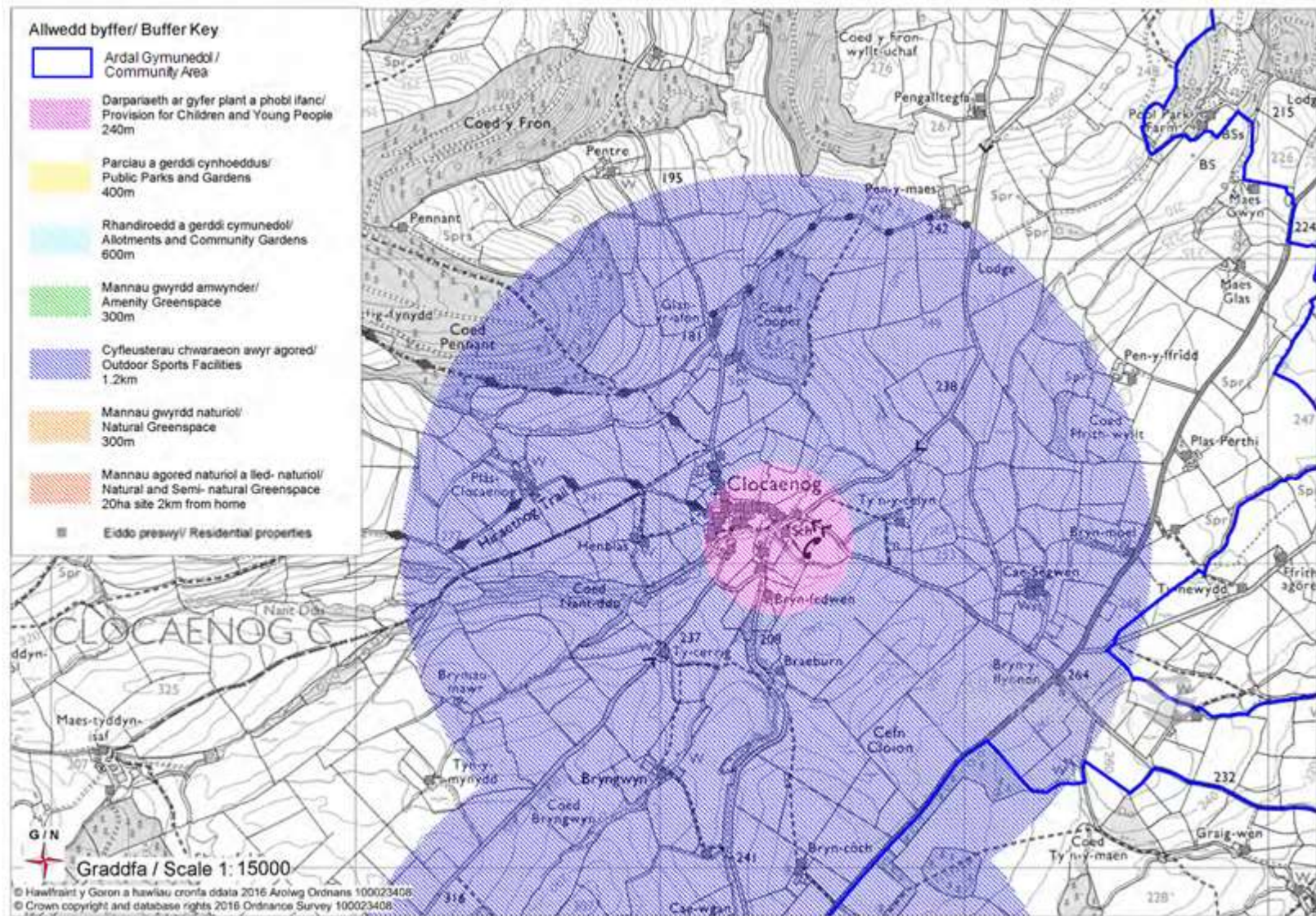
Tabl 76: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yng Nghlocaenog

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
100	68.9	34	100	100	100

Mae gan Clocaenog ddarpariaeth da o ran cyfleuster chwaraeon awyr agored, gyda dim ond 34% o aelwydydd â mynediad cyfyngedig. Mae hyn yn golygu y byddai'r aelwydydd sydd y tu allan i'r parth clustogi angen dull cludiant arall i fynd i'r cyfleuster pe bai'n rhy bell iddynt ar droed.

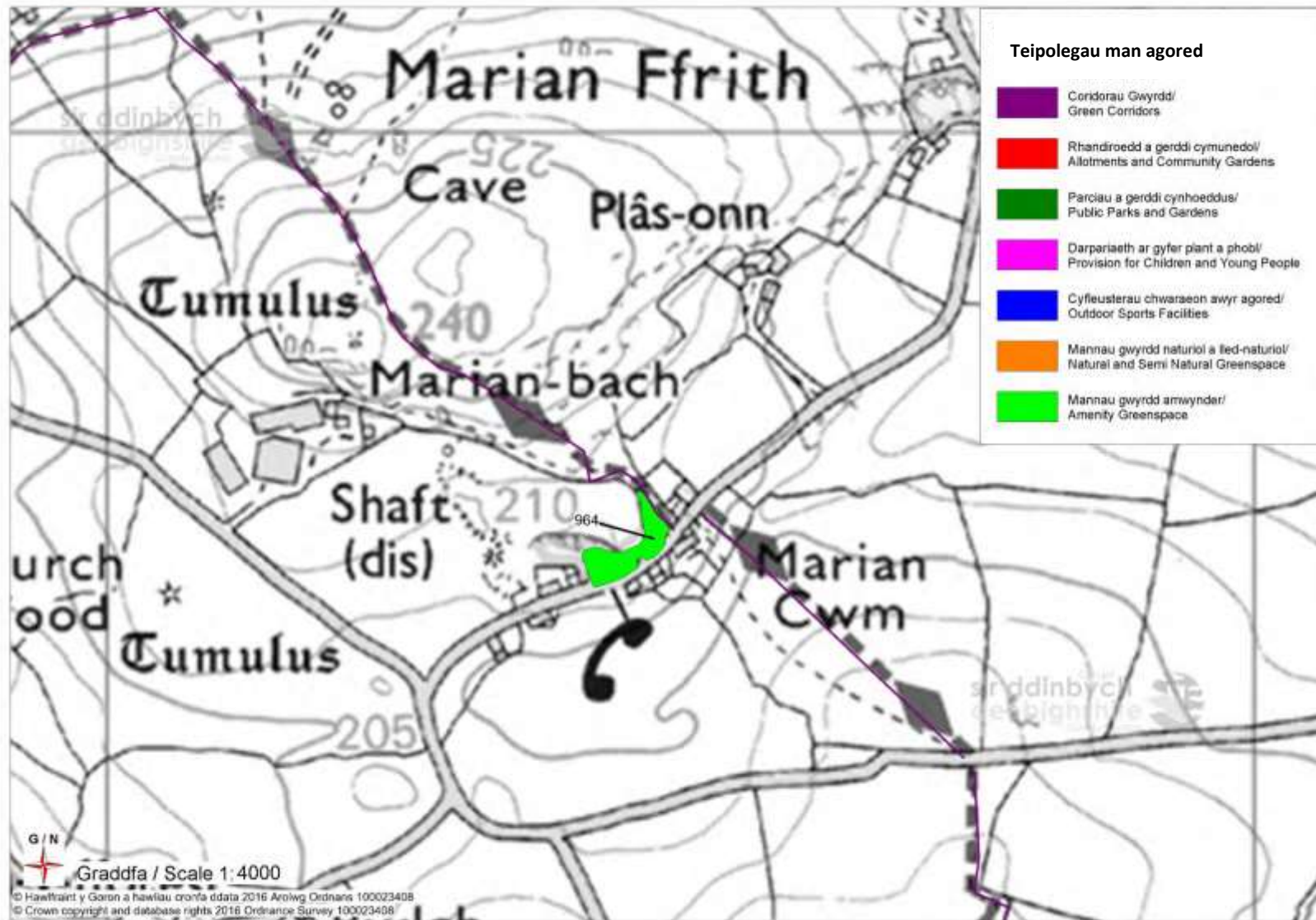
Ar y llaw arall, mae mynediad cyfyngedig i bron i 70% o'r aelwydydd i'r safle darpariaeth i blant yn yr ardal gymunedol. Mae hyn yn bennaf oherwydd y parth clustogi bychan a bod llawer o'r aelwydydd wedi'u gwasgaru o amgylch y cefn gwlad. Gan fod syniad pobl o bellter yn amrywio yn helaeth, gall y safle hwn fod yn fwy hygyrch i boblogaeth Clocaenog nag y mae'r parth clustogi yn ei awgrymu i ddechrau.

Ffigur 46:
Map
Hygyrchedd
Clocaenog

16. Cwm

Ffigur 47: Map
Trosolwg Cwm

Tabl 77: Trosolwg o fannau agored yn Cwm

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.22	-0.36	0.03
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	2.63	6.12	5.76
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.21	-3.41	-1.44
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Cwm ddigon o gyfleusterau awyr agored yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT, sy'n bennaf oherwydd y caeau rygbi a chwaraeon (heb eu dangos ar y map). Mae pentref Marian Cwm yn ardal Cymunedol Cwm yn dangos diffyg Man Gwyrdd Amwynder o gymharu â safonau FIT, ond mae hwn yn ddiffyg mawr o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych.

Nid oes unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi ar gyfer Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, a Pharciau a Gerddi Cyhoeddus. Gall hyn fod oherwydd bod y pentref mor fach a llawer o'r anheddau ar wasgar yn hytrach na wedi'u clystyru at ei gilydd. Felly gall fod galw bychan iawn am ardal chwarae neu ardd gyhoeddus pan fyddai'n rhaid i'r mwyafrif o'r preswylwyr deithio'n eithaf pell i fynd iddynt.

Mae natur wledig yr ardal Gymunedol a'r rhwydwaith coridor gwyrdd yn galluogi pobl i gael mynediad i'r cefn gwlad ac felly efallai na theimlir y diffyg darpariaeth mannau agored i'r fath raddau. Mae cofnod safle man gwyrdd naturiol a lled naturiol yn Cwm (heb ei ddangos ar y map), ond dangosir bod diffyg o'i gymharu â chyfartaledd y sir a'r safonau FIT. Efallai na fydd galw mawr amdano pan fo cymaint o gefn gwlad yn yr ardal.

Tabl 78: Safleoedd mannau agored yn Cwm

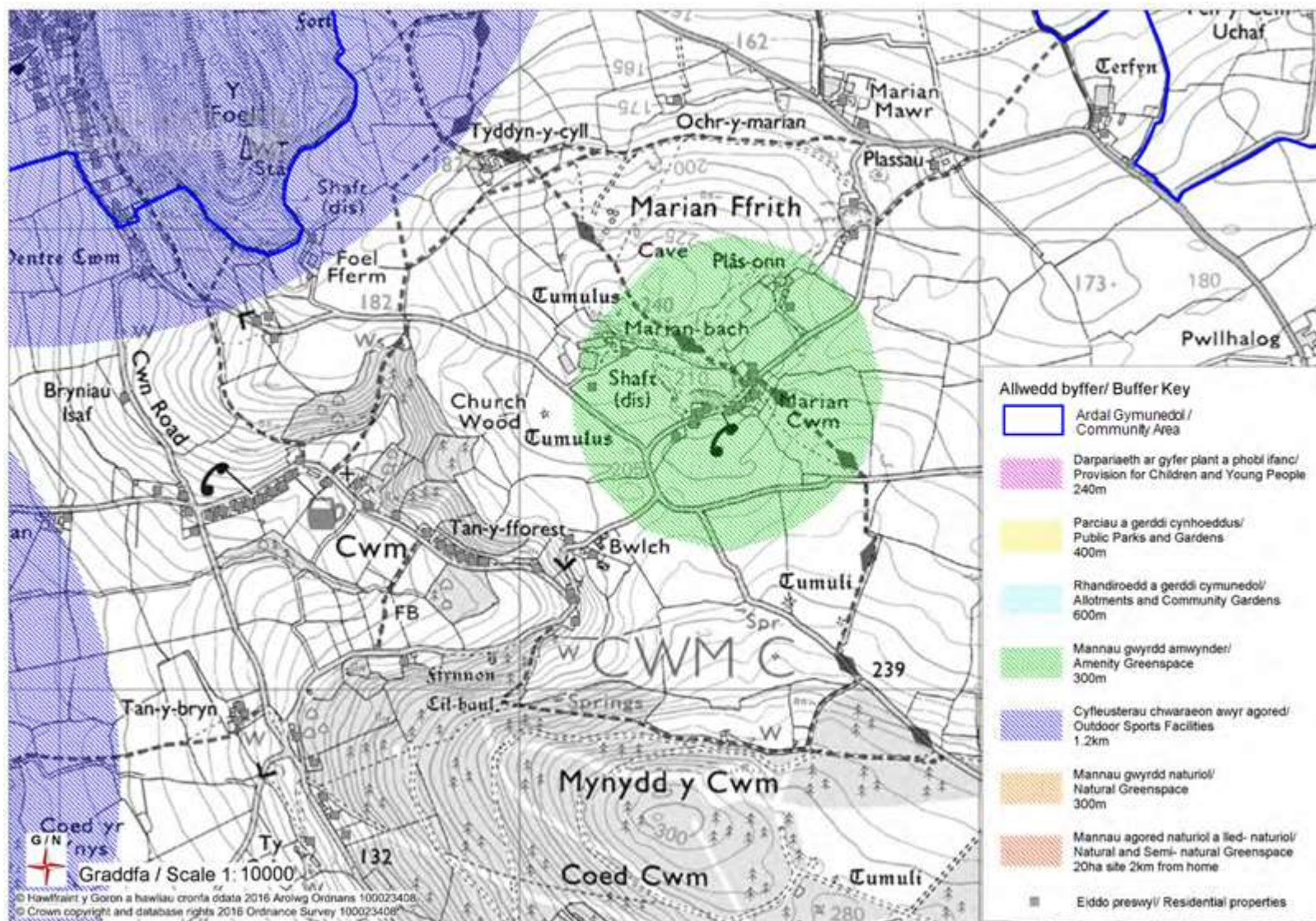
Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
964	Marian Cwm	MA	0.22	-

Hygyrchedd

Tabl 79: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Cwm

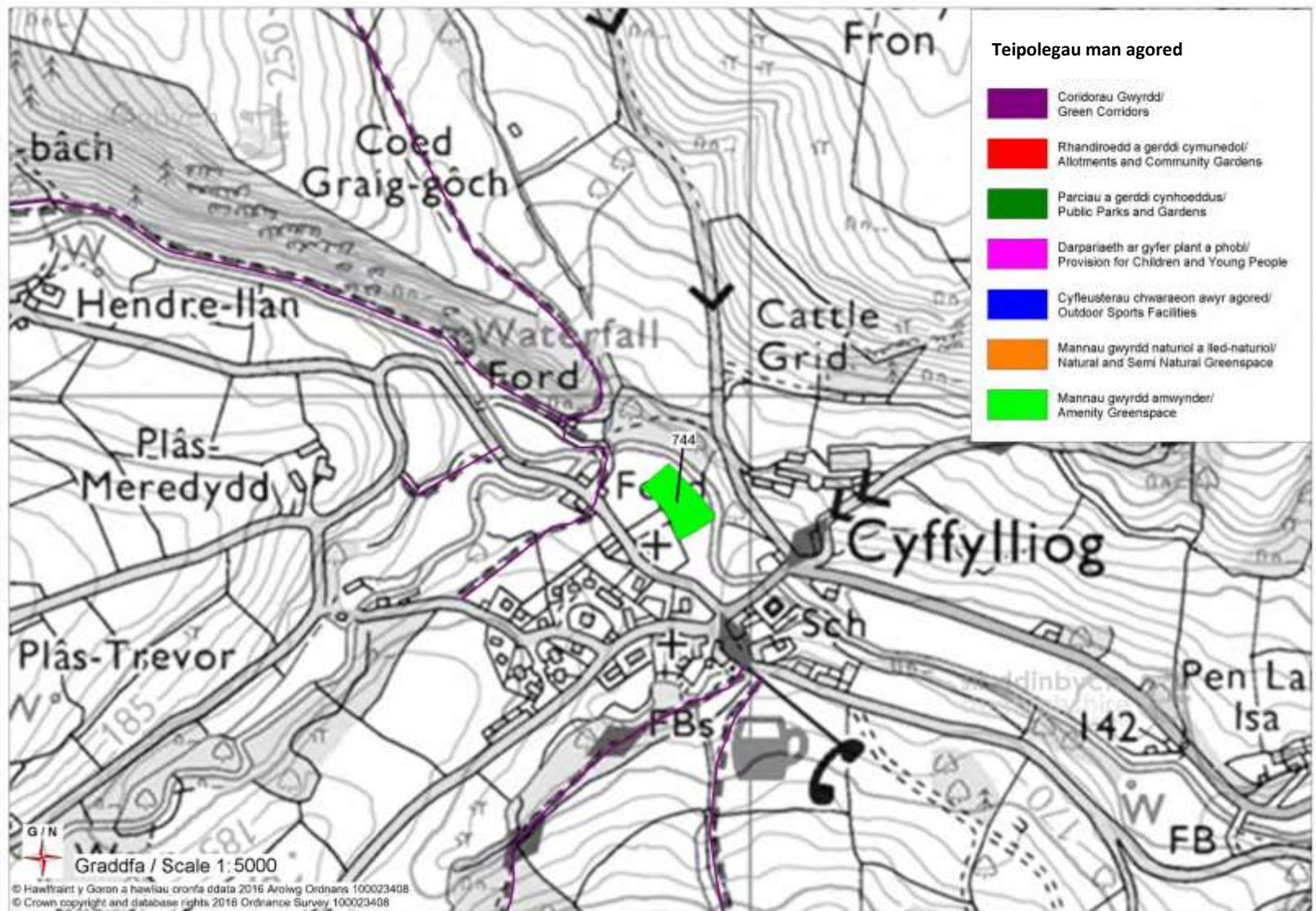
% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i NG
90.8	100	91.3	100	100	98.7

Mae gan Cwm ganran helaeth iawn o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig at bob math o fan agored, sydd i'w ddisgwyl o ardal mor wledig.

17. Cyffylliog

Ffigur 49: Map
Trosolwg
Cyffylliog

Tabl 80: Trosolwg o fannau agored yn Cyffylliog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.33	-0.27	0.12
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.20
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Cyffylliog ddiffyg mannau agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Ond, mae'n bwysig ystyried gwerth y rhwydwaith coridor gwyrdd yng Nghyffylliog a fyddai'n creu mynediad i'r cefn gwlad a mannau agored a'r manteision iechyd a ddaw gyda hyn. Gan ei fod yn gymuned wledig iawn, efallai na fydd y gymuned yn teimlo'r diffyg mannau agored, ond byddai'n ddefnyddiol ymgynghori â nhw os bydd galw am fath penodol o fan agored yn codi yn y dyfodol.

Tabl 81: Safleoedd mannau agored yng Nghyffylliog

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
744	Cae chwarae Cyffylliog	MA	0.33	-

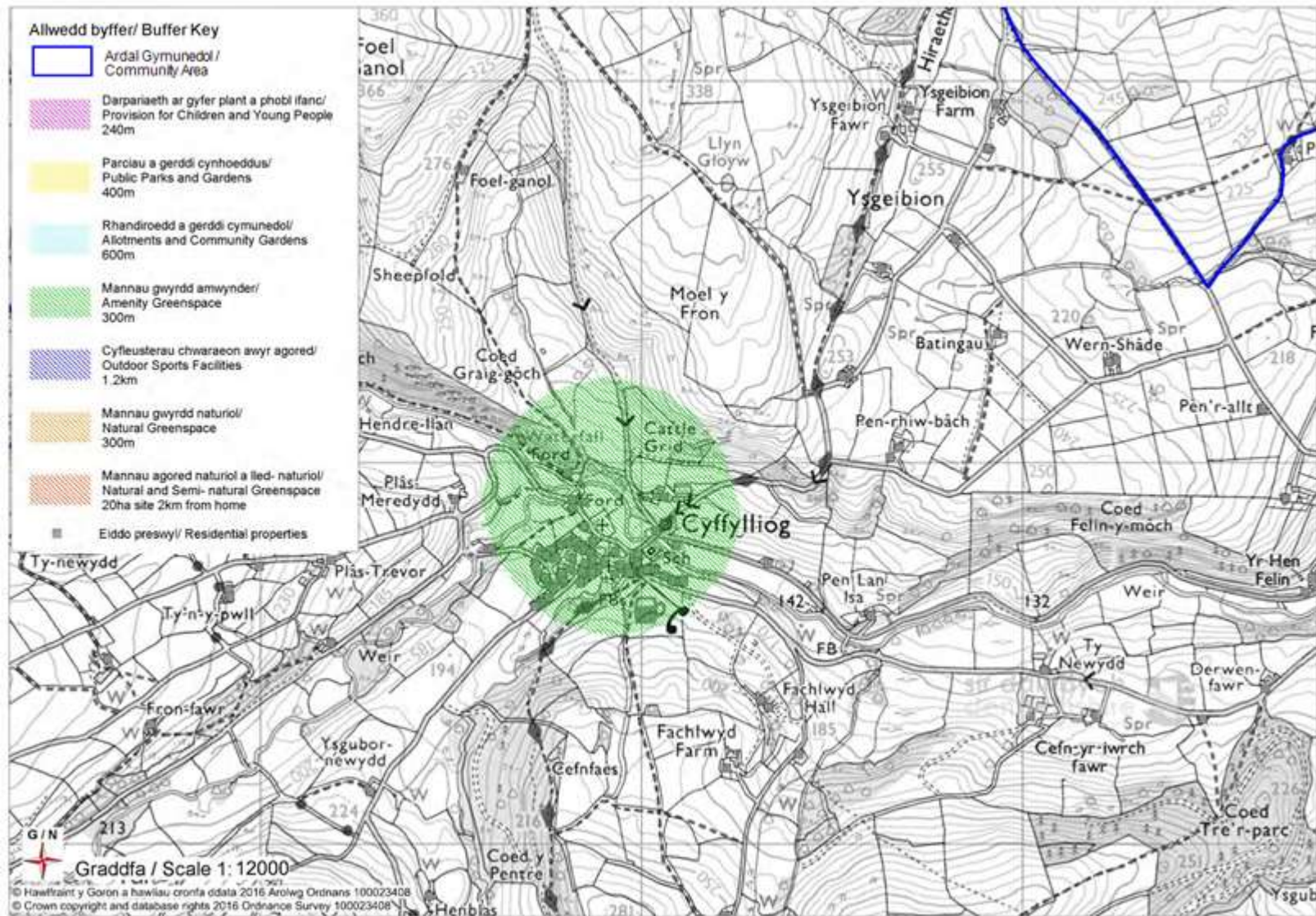
Hygyrchedd

Tabl 82: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yng Nghyffylliog

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
68.4	100	100	100	100	100

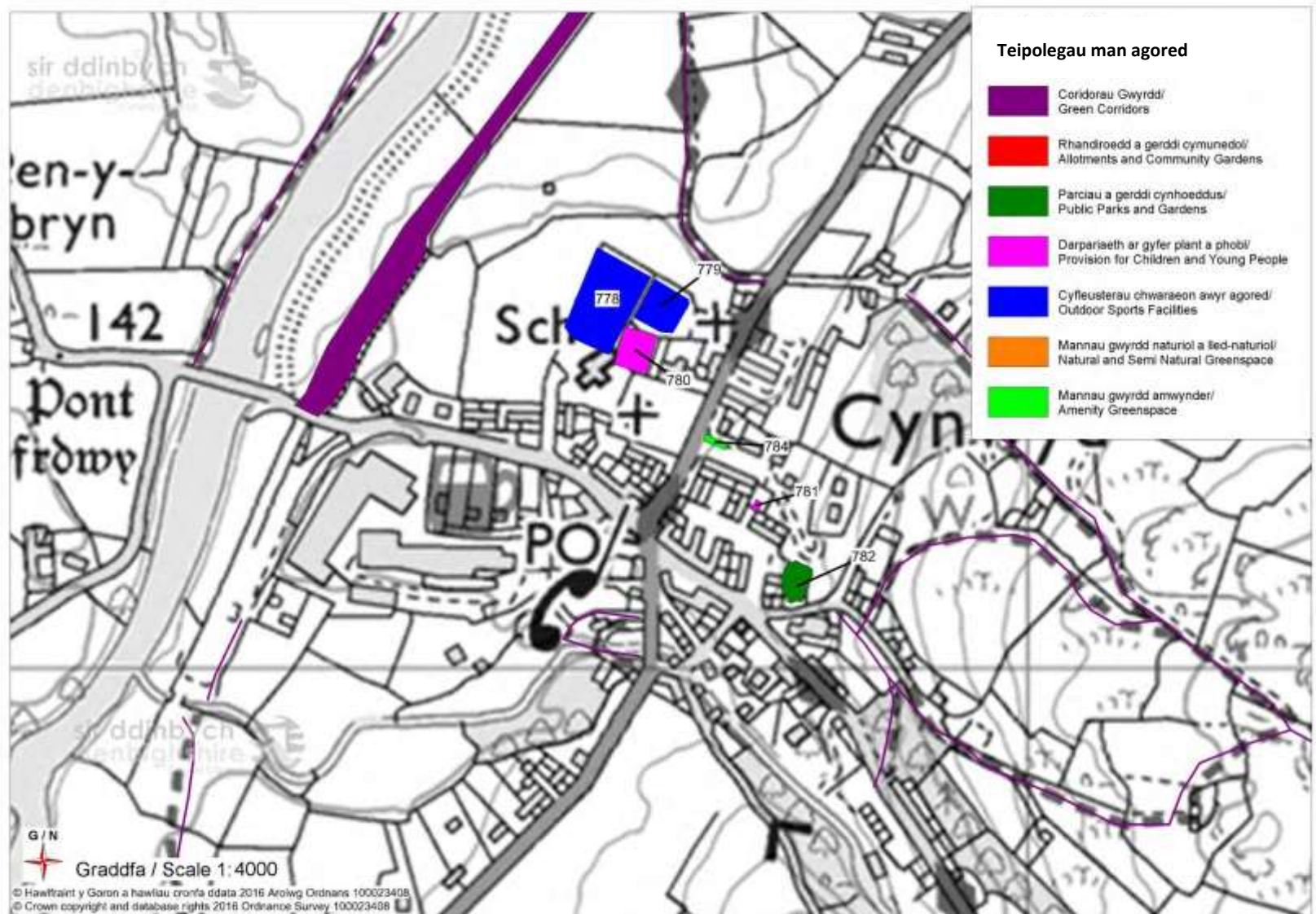
Mae'r safle man amwynder gwyrdd yn gwasanaethu'r gymuned fechan yn dda, ond mae dadansoddiad o'r parth clustogi yn awgrymu bod gan bron i 70% o aelwydydd fynediad cyfyngedig i'r adnodd hwn. Gall hyn fod oherwydd maint bychan y pentref a'r ffaith bod llawer o'r anheddau yn yr ardal wedi'u gwasgaru o amgylch y cefn gwlad ac y byddai angen gwahanol ddulliau cludiant i gael mynediad, yn hytrach nag ar droed.

Ffigur 50:
Map
Hygyrchedd
Cyffylliog

18. Cynwyd

Ffigur 51: Map
Trosolwg
Cynwyd

Tabl 83: Trosolwg o fannau agored yn Cynwyd

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.11	0.11	-0.05
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.53	0.14	-0.22
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.08	-0.03	-0.65

Yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych, mae gan Cynwyd ddigon o ddarpariaeth plant a phobl ifanc a chyfleusterau chwaraeon awyr agored sy'n gadarnhaol ar gyfer tref mor wledig. Ond, o gymharu â'r safonau FIT, mae gan Cynwyd ddiffyg ym mhob math o fannau agored.

Does dim safleoedd wedi'u cofnodi ar gyfer mannau amwynder gwyrdd a mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol, nad yw efallai yn arwyddocaol i breswylwyr yr ardal gan ei fod mewn ardal wledig iawn o Sir Ddinbych. Ond, gall fod galw am fath penodol o fan agored a fydd angen ymgynghoriad gyda phreswylwyr lleol a'r C,TCC i sicrhau bod eu hanghenion mannau agored yn cael eu diwallu.

Mae'r ffaith bod darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc a pharc a gardd cyhoeddus yn dangos bod Cynwyd yn sensitif i anghenion y bobl sy'n byw yn yr ardal a gall buddsoddiad yn y mathau hyn o fannau agored fod yn fwy manteisiol na chreu safleoedd newydd.

Tabl 84: Safleoedd mannau agored yng Nghynwyd

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
778	Cae Chwarae Cynwyd	CChAA	0.39	-
779	Clwb Bowlio Cynwyd	CChAA	0.14	-
780	Llecyn Gemau Amldeffnydd Cynwyd	DP+PI	0.10	60
781	Ardal Chwarae Cynwyd	DP+PI	0.01	83
782	Gardd Bywyd Gwyllt Cynwyd	P+GC	0.08	83

Hygyrchedd

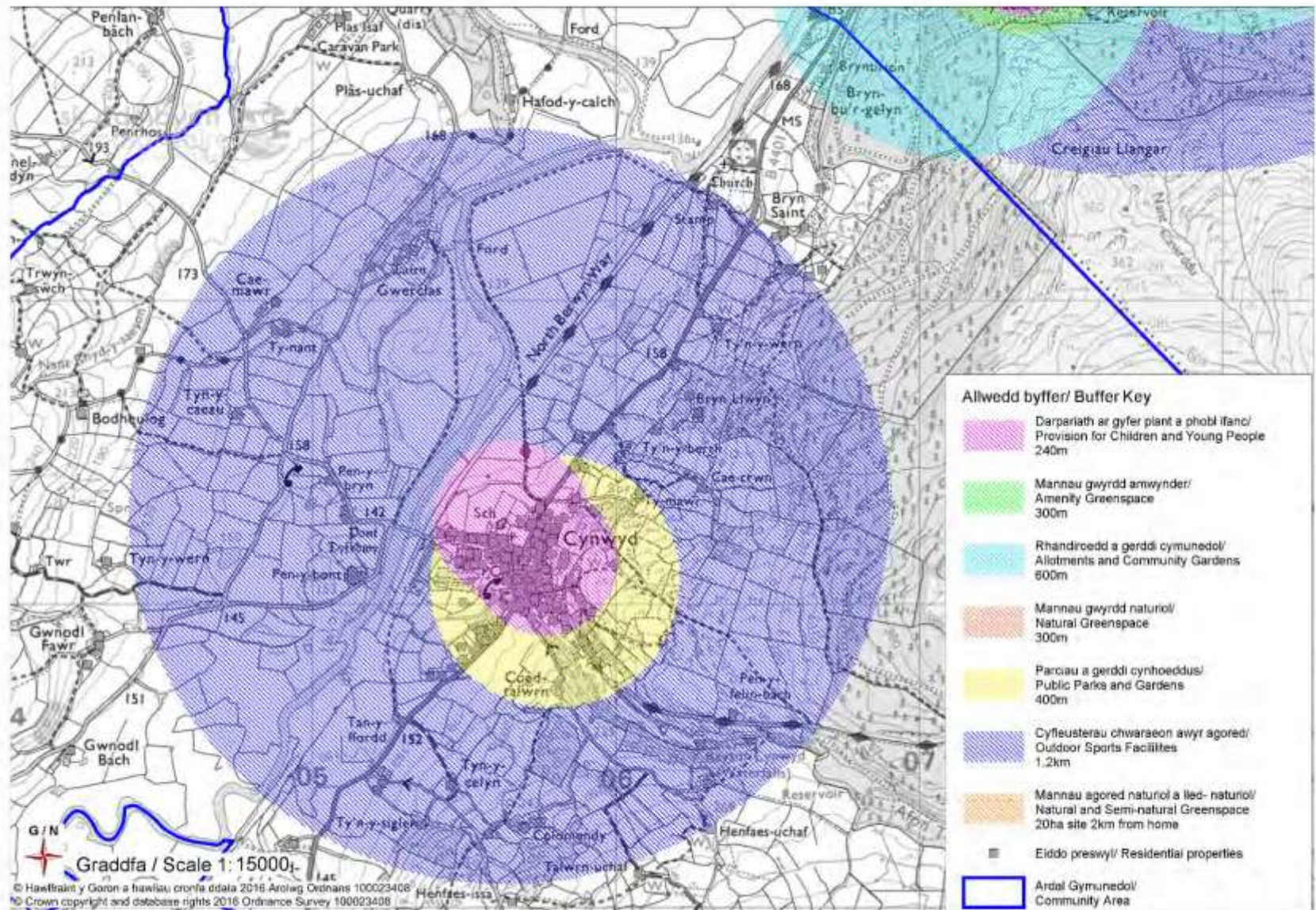
Tabl 85: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Cynwyd

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
100	38	15.7	30.7	100	100

Mae gan y mwyafrif o aelwydydd yng Nghynwyd fynediad digonol at Gyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored yn yr ardal. Mae gan gyfran fawr o'r aelwydydd fynediad at Ddarpariaeth Plant a Phobl Ifanc hefyd, a pharc a gerddi cyhoeddus sy'n gadarnhaol iawn ar gyfer lleoliad mor wledig. Efallai y bydd rhaid i'r rhai hynny nad ydynt yn y parth clustogi deithio gyda dulliau eraill er mwyn cael mynediad i'r cyfleusterau sydd ar gael.

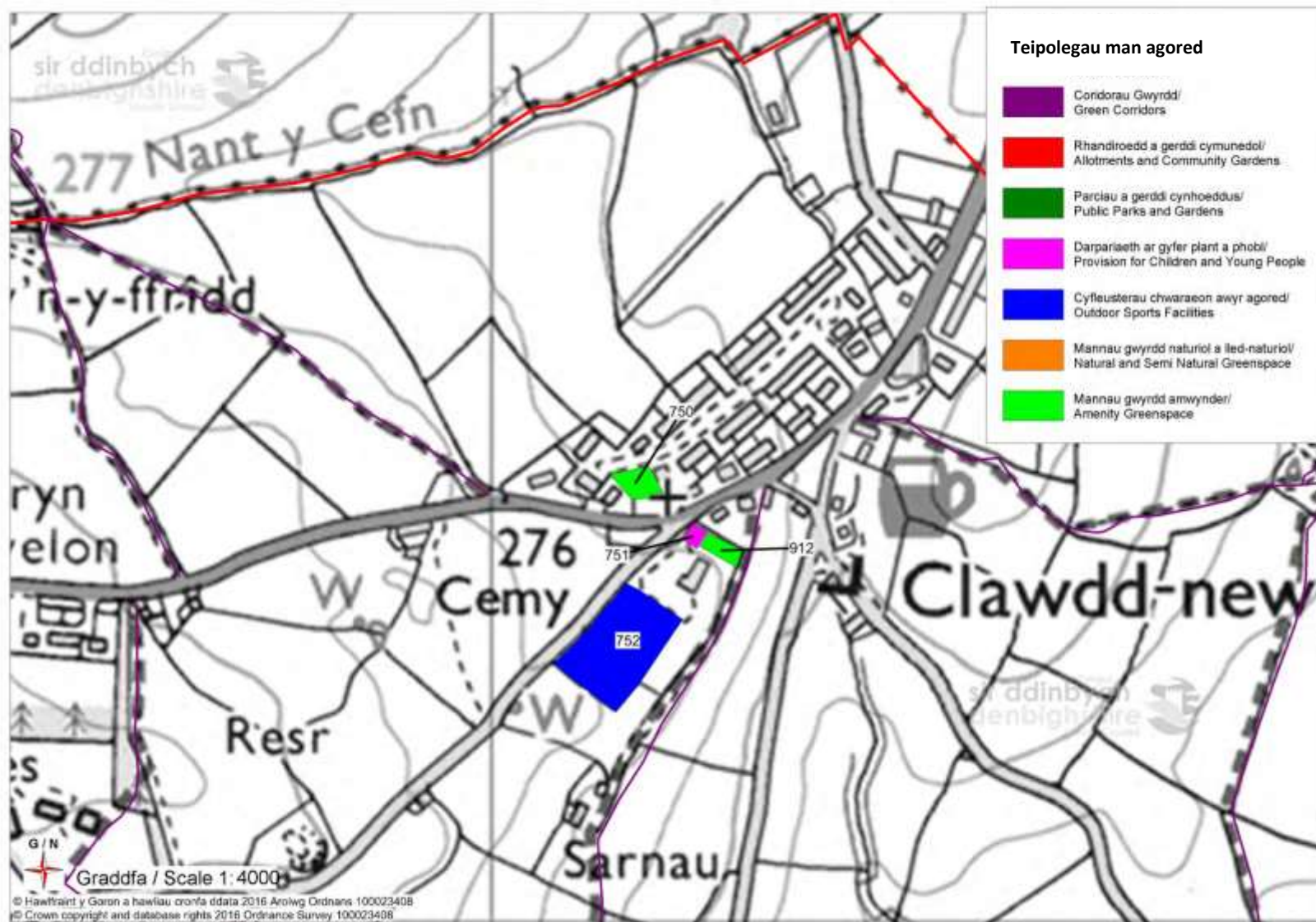
Doedd dim safleoedd wedi'u recordio dan fathau eraill, ac felly ni ellir creu parth clustogi mynediad yn yr achos hwn.

Ffigur 52: Map
Hygyrchedd
Cynwyd

19. Derwen a Chlawdd Newydd

figur 53:
Map
Trosolwg
Derwen a
Chlawdd
Newydd

Tabl 86: Trosolwg o fannau agored yn Nerwen a Chlawdd Newydd

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.02	-0.04	-0.20
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.62	0.61	0.26
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Derwen a Chlawdd Newydd ddiffyg cyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Mae maint bychan y ddarpariaeth i blant a phobl ifanc yn reswm dros y diffyg darpariaeth o'r math hwn. Gall fod cwmpas i wella/ehangu'r math hwn o ddarpariaeth yn hytrach na darparu mathau newydd o fannau agored yn yr ardal.

Nid oes gan Derwen a Chlawdd Newydd unrhyw ddarpariaeth o'r mathau eraill sy'n arwain at ddiffyg uchel yn yr ardal Gymunedol. Ond, gall natur wledig yr ardal hon olygu nad yw'r preswylwyr yn teimlo'r diffyg hwn mewn mannau agored gan y gallant gael mynediad i'r cefn gwlad yn hawdd.

Tabl 87: Safleoedd mannau agored yn Nerwen a Chlawdd Newydd

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
751	Canolfan Cae Cymro	DP+PI	0.02	84
752	Cae Chwarae Clawdd Newydd	CChAA	0.62	-

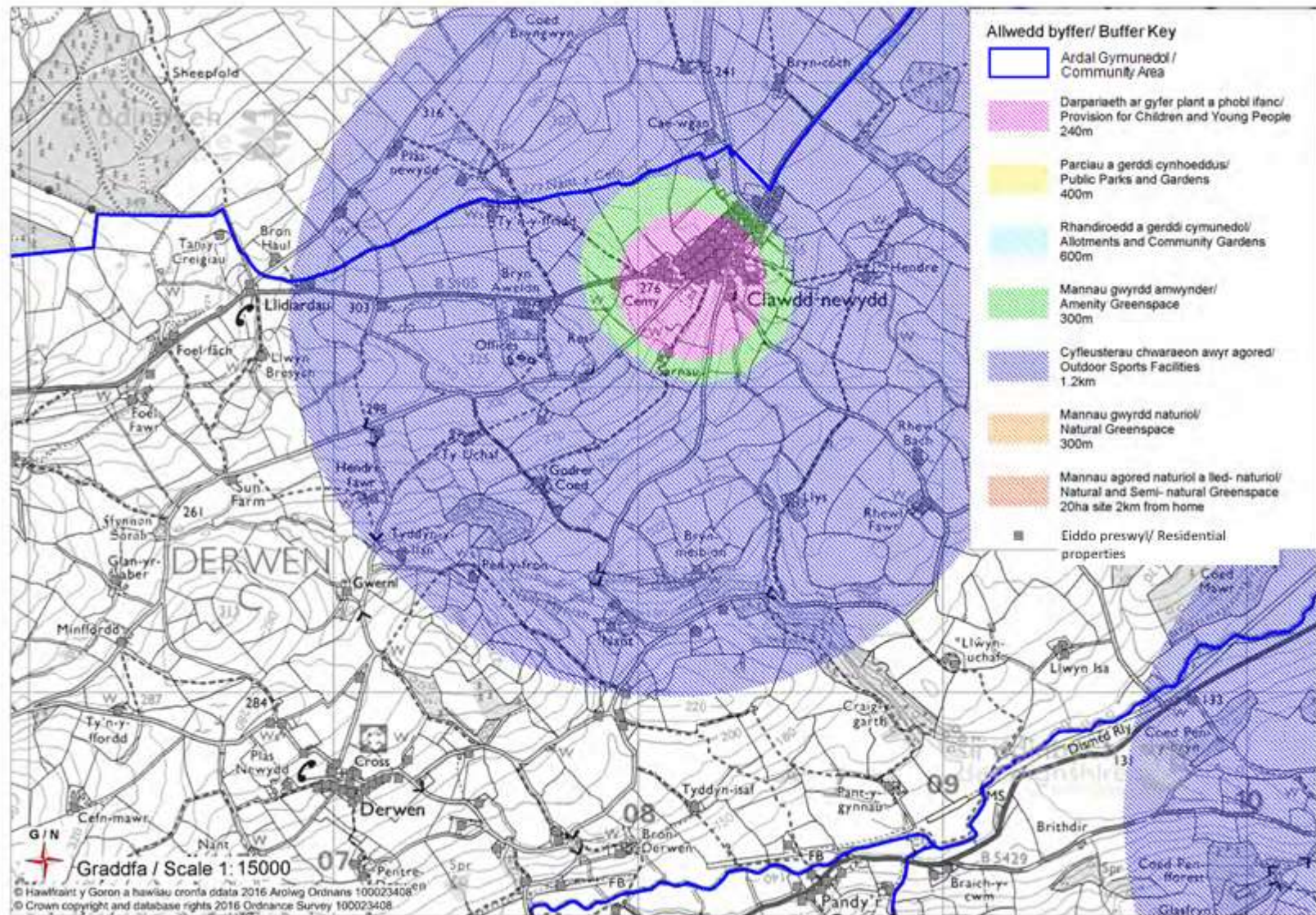
Hygyrchedd

Tabl 88: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Nerwen a Chlawdd Newydd

% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i NG
60.9	66.7	40.6	100	100	100

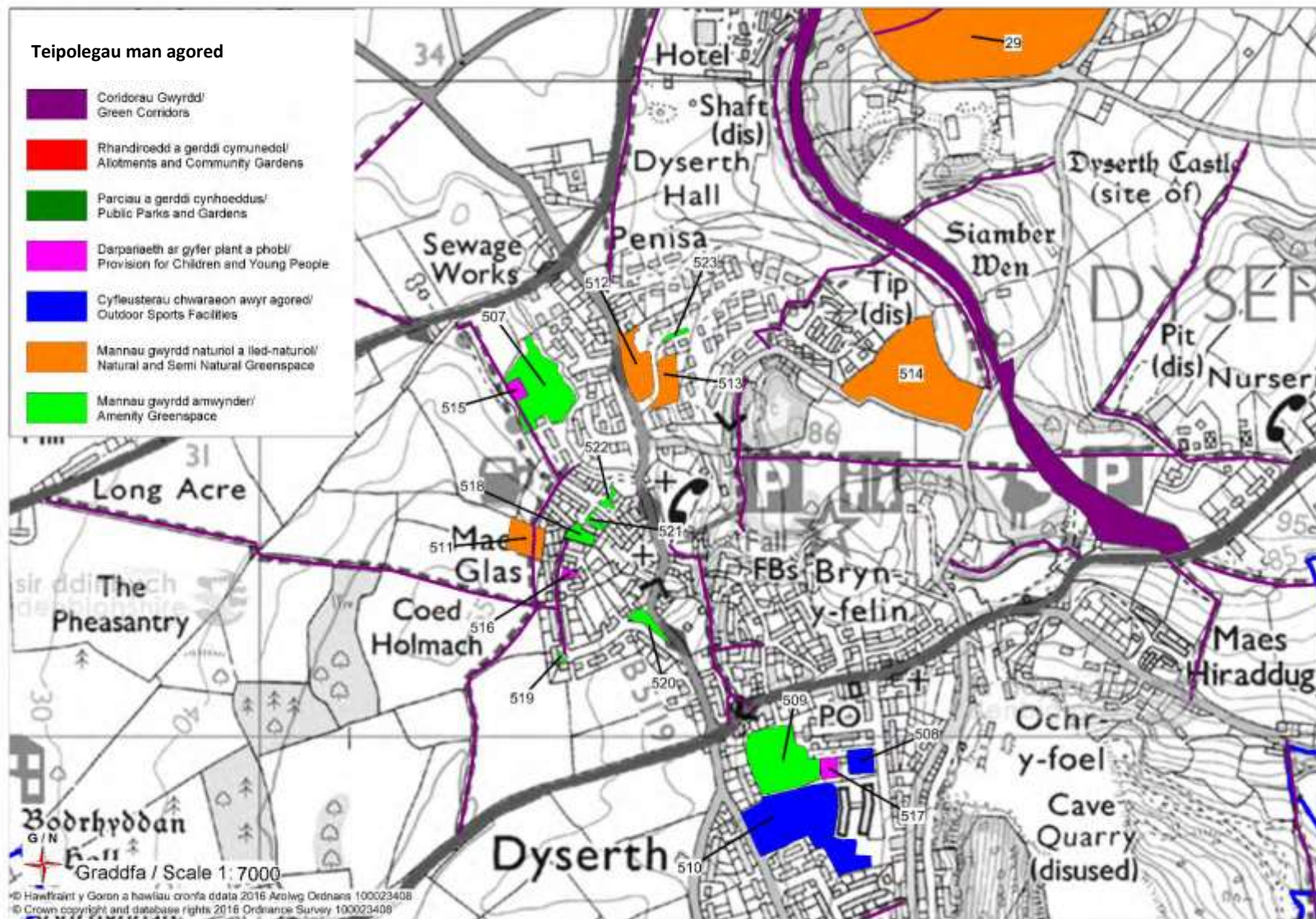
Mae'r rhan fwyaf o aelwydydd ym mharthau clustogi'r cyfleuster chwaraeon awyr agored ac mae ganddynt fynediad digonol i'r ddarpariaeth. Ond, mae gan dros 60% fynediad cyfyngedig i'r mannau amwynder gwyrdd a'r ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc. Gall hyn fod o ganlyniad i leoliad gwledig y pentrefi hyn a'r ffaith bod llawer o anheddau wedi'u gwasgaru o amgylch ymylon y pentref ac felly maent y tu allan i barthau clustogi bychain y mathau hyn.

Ffigur 54:
Map
Hygyrchedd
Derwen a
Chlawdd
Newydd

20. Dyserth

Ffigur 55:
Map
Trosolwg
Dyserth

Tabl 89: Trosolwg o fannau agored yn Nyserth

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	1.61	-0.23	0.16
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.18	-0.01	-0.17
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.15	-0.78	-1.13
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	25.86	7.43	9.40
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Dyserth ddigon o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn ôl y ddau safon, ond mae diffyg mathau eraill o fannau agored, ar wahân i fannau gwyrdd amwynder o'i gymharu â safonau FIT. Mae dwysedd poblogaeth mawr yr ardal gymunedol wedi arwain at ddarpariaethau bychan o fannau agored sydd, ym mhob achos, yn ddiffygiol o'i gymharu â chyfartaledd y Sir cyfan. Dyma ardal sydd angen edrych arni i sicrhau bod gan y gymuned ddigon o ddarpariaeth mannau agored a'r manteision cysylltiedig.

Nid oes gan Dyserth ddarpariaeth ar gyfer parciau a gerddi cyhoeddus a all fod yn ardal i'w harchwilio os gellir rhoi darpariaeth.

Tabl 90: Safleoedd mannau agored yn Nyserth

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
507	Caeau chwarae Maes Esgob	MA	0.78	
509	Cae chwarae Thomas Avenue	MA	0.83	-
515	Ardal Chwarae Maes Esgob	DP+PI	0.07	67
516	Ardal Chwarae Maes Glas	DP+PI	0.03	47
517	Ardal Chwarae Thomas Avenue	DP+PI	0.08	87
510	Caeau chwarae a chaeau chwaraeon Ysgol Hiraddug	CChAA	1.38	-
508	Lawnt Fowlio Thomas Avenue	CChAA	0.15	-
511	Glaswelltir Maes Hyfryd	MGNLI	0.26	-
512	Parc Gwelfor	MGNLI	0.37	-
513	Parc Gwelfor	MGNLI	0.23	-
514	Hen Domen Diserth	MGNLI	1.81	-
29	Graig Fawr	MGNLI	23.19	-

Hygyrchedd

Tabl 91: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Nyserth

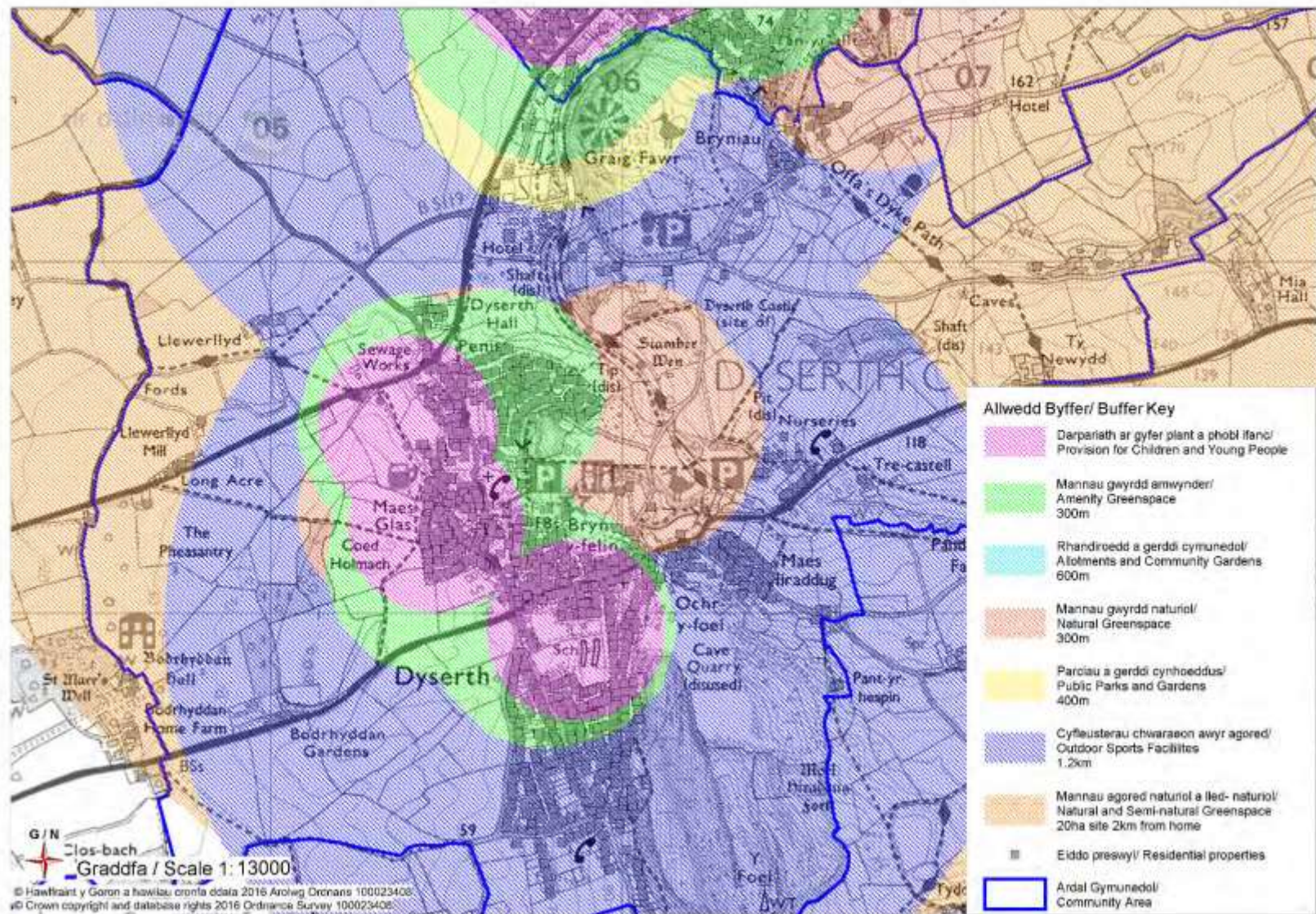
% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
32.4	51.7	1	100	0.9	61.6

Mae gan bron y cyfan o'r aelwydydd yn Nyserth fynediad da i gyfleuster awyr agored ac mae gan y mwyafrif fynediad i fan gwyrdd amwynder. Mae gan bron bob aelwyd fynediad i safle 20ha sy'n gadarnhaol iawn.

Mae gan Dyserth tua 40% o aelwydydd â mynediad da i fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol sy'n gadarnhaol iawn gan fod yr ardaloedd hyn yn cynnig amrywiaeth o weithgareddau hamdden am ddim cost ychwanegol.

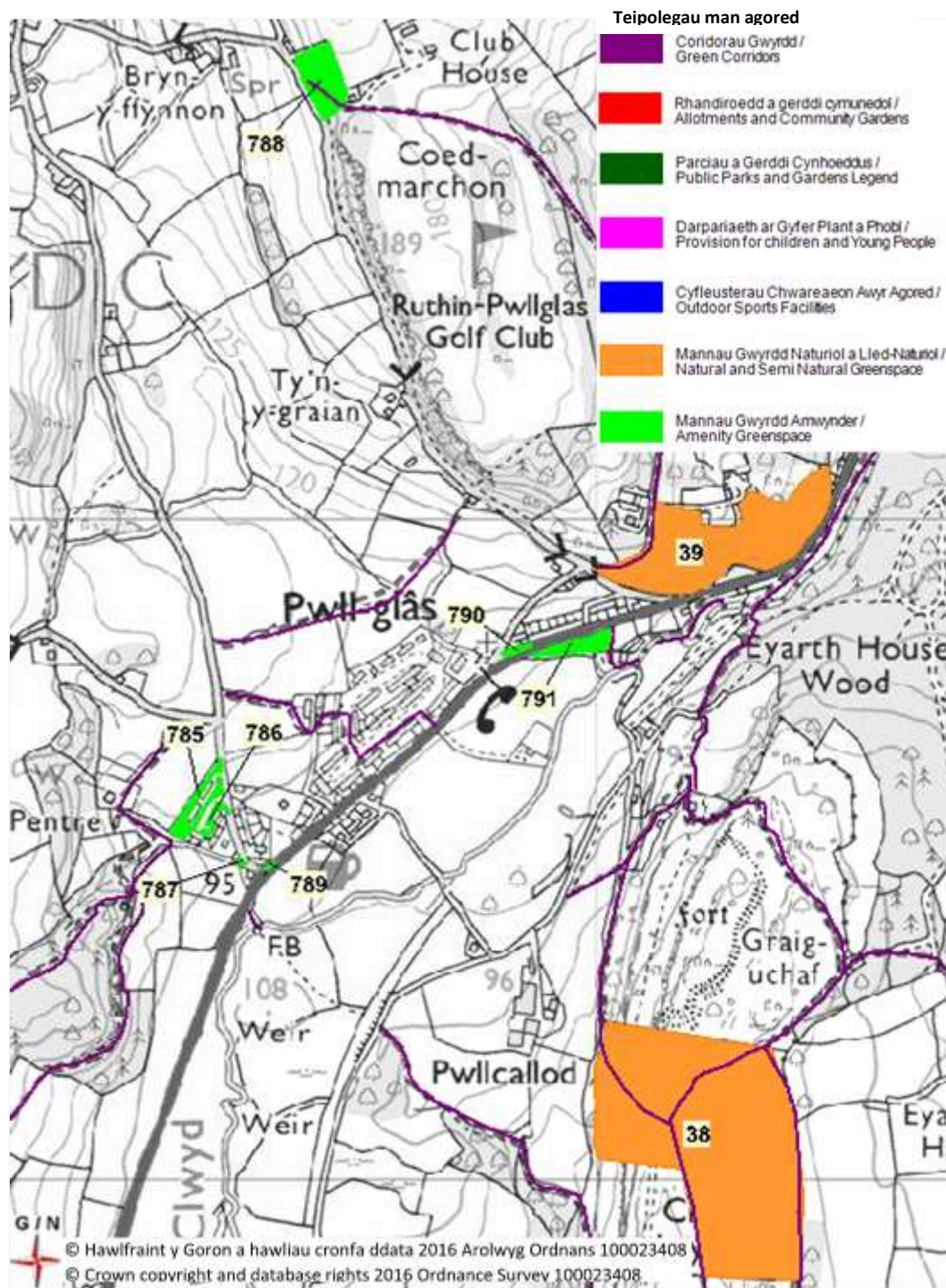
Nid oes parth clustogi parciau a gerddi cyhoeddus wedi'i fapio oherwydd nad oes safleoedd o'r math hwn wedi'u cofnodi yn Nyserth.

Ffigur 56:
Map
Hygyrchedd
Dyserth

21. Efenechtyd a Phwllglas

Ffigur 57: Map Trosolwg Efenechtyd a Phwllglas

Tabl 92: Trosolwg o fannau agored yn Efenechtyd a Phwllglas

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.77	0.24	0.63
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	11.51	13.61	15.57
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Efenechtyd a Phwllglas ddiffyg mewn rhai mathau o fannau agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT er bod digon o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol. Mae potensial i ddatblygu mannau agored yn yr ardal, yn amodol ar ofynion cymunedol.

Tabl 93: Safleoedd mannau agored yn Efenechtyd a Pwllglas

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
788	Grîn y Pentref	MA	0.57	-
791	Cae chwarae Pwllglas	MA	0.2	-
38	Eyarth Rocks	MGNLI	8.51	-
39	Coetir (Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru)	MGNLI	3.0	-

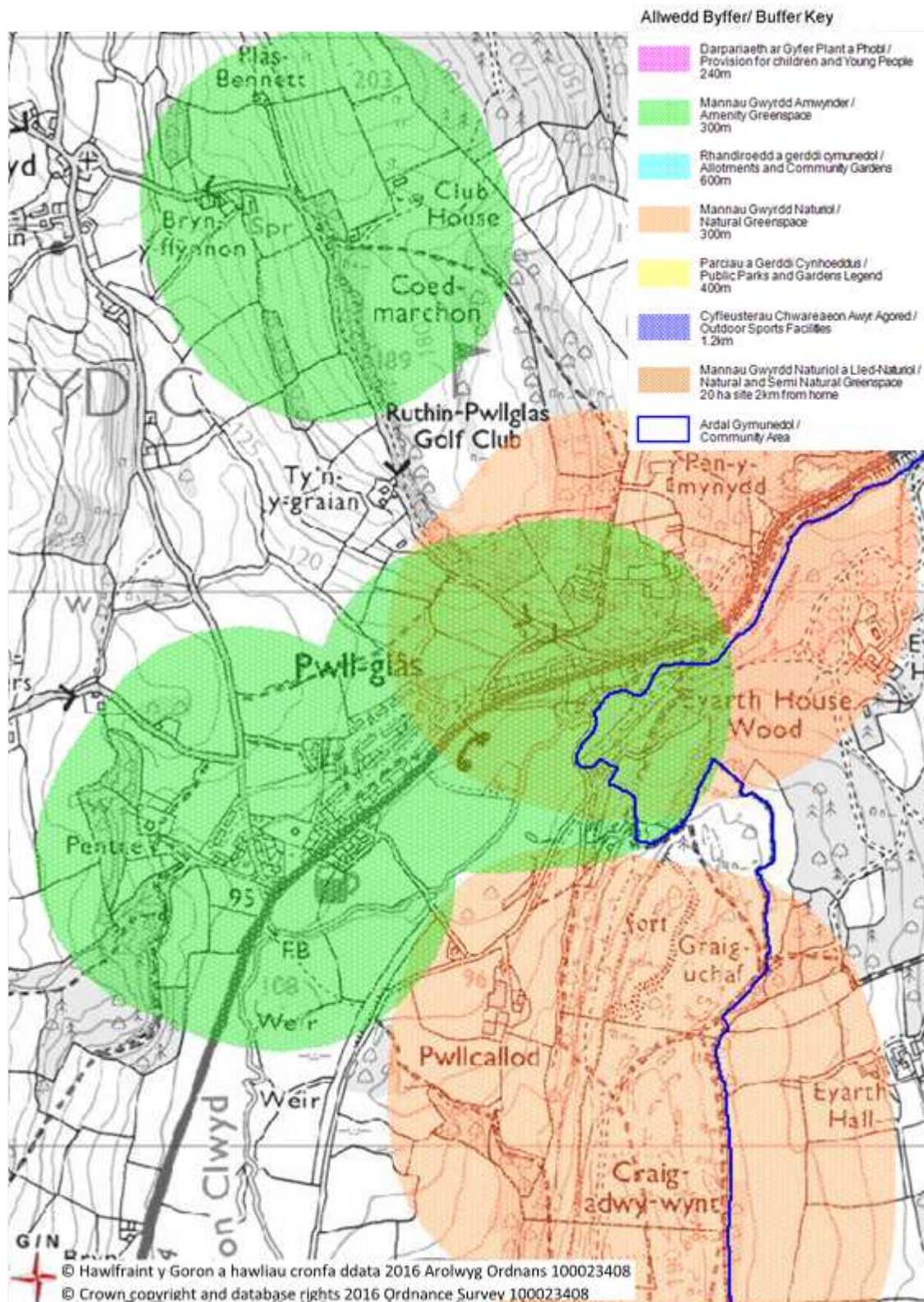
Hygyrchedd

Tabl 94: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Efenechtyd a Phwllglas

% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
63.5	100	98.7	100	100	89.7

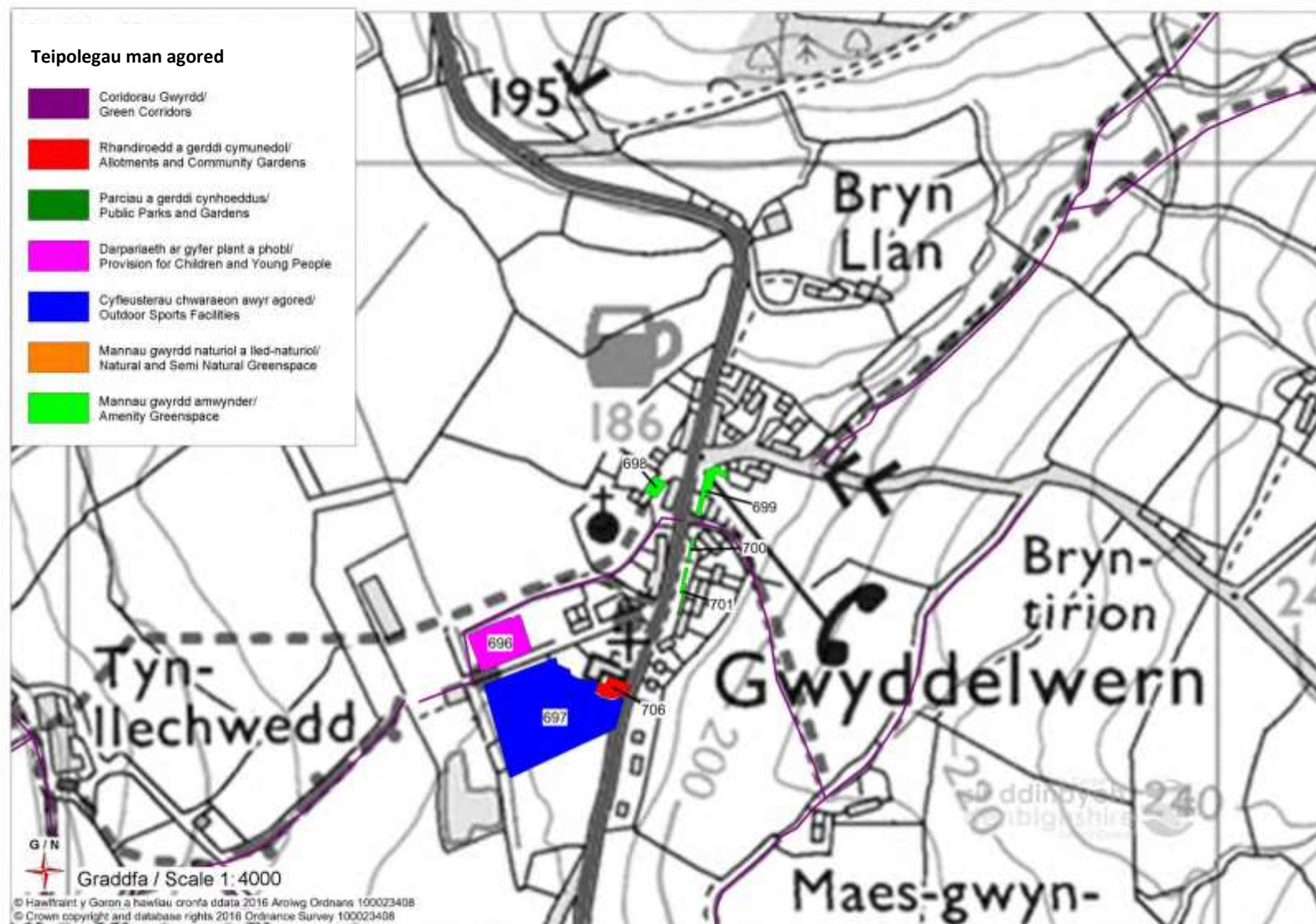
Oherwydd agosrwydd Cymuned Rhuthun i'r Gogledd Ddwyrain, mae darpariaeth gyfyngedig o gyfleusterau chwaraeon awyr agored i rai o aelwydydd cymuned Efenechtyd a Phwllglas. Mae'r swm bychan o ddarpariaeth mannau amwynder gwyrdd yn hawdd ei gyrraedd ar gyfer 40% o'r aelwydydd yn yr ardal. Ond, oherwydd ei fod ar gael mewn pocedi bychain, gall gynnig gwerth hamdden bychan iawn. Felly, mae cwmpas i wella darpariaeth gyffredinol y man agored, a byddai'r math hwn yn dibynnu ar alw'r gymuned.

Ffigur 58: Map Hygyrchedd Efenechtyd a Phwllglas

22. Gwyddelwern

Ffigur 59: Map
Trosolwg
Gwyddelwern

Tabl 95: Trosolwg o fannau agored yng Ngwyddelwern

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.17	0.25	0.09
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Nid yw cae chwarae'r ysgol (a neilltuwyd fel cyfleuster chwaraeon awyr agored) wedi'i gynnwys yn yr adran hon o'r adroddiad oherwydd y mynediad cyfyngedig iddo y tu allan i oriau ysgol. Mae'r man gwyrdd amwynder yn syrthio'n is na'r trothwy 0.2ha ac felly mae wedi'i eithrio. Nid oes safonau ar gyfer rhandiroedd a gerddi cymunedol ac felly nid ydynt wedi'u cynnwys yma.

Dim ond un math o ddarpariaeth mannau agored sydd gan Gwyddelwern, sef darpariaeth i blant a phobl ifanc, sy'n ddigonol yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych a'r safonau FIT. Mae hyn yn gadarnhaol iawn gan ei fod yn bentref bychan mewn ardal wledig iawn.

Does dim math arall o ddarpariaeth mannau agored yng Ngwyddelwern, ond gall ei leoliad gwledig wneud iawn am y diffyg hwn oherwydd rhwyddineb y mynediad i'r cefn gwlad trwy'r rhwydwaith coridorau gwyrdd yn yr ardal.

Tabl 96: Safleoedd mannau agored yng Ngwyddelwern

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
696	Parc Gwyddelwern	DP+PI	0.17	80
697	Cae Chwarae Ysgol Bro Elwern	CChAA	0.74	-
706	Gardd Gymunedol Gwyddelwern	A+CG	0.04	-

Hygyrchedd

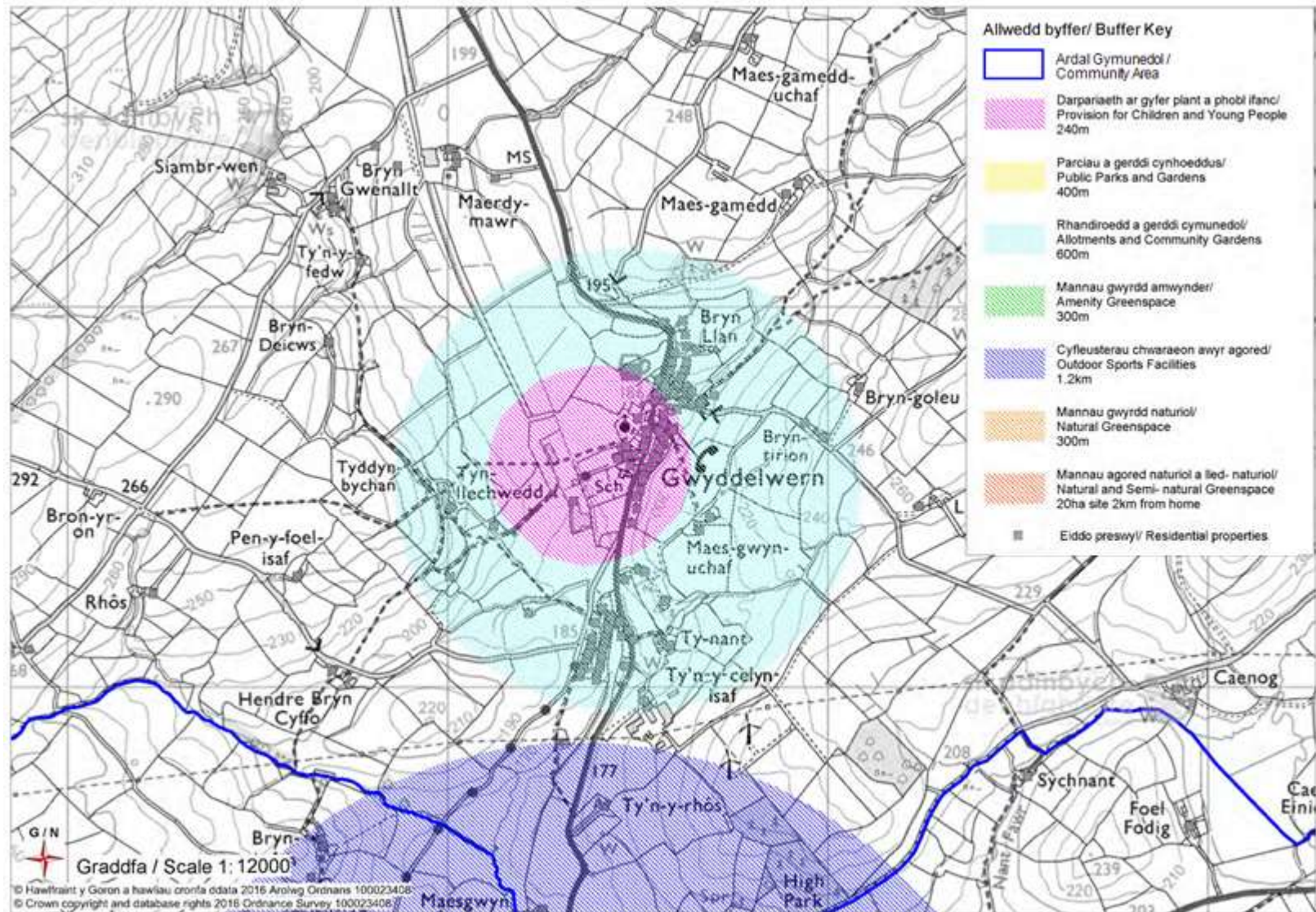
Tabl 97: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yng Ngwyddelwern

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
62.9	80.1	98.9	100	100	100

Mae gan y mwyafrif o aelwydydd yng Ngwyddelwern fynediad cyfyngedig at bob math o fannau agored. Y parth clustogi man amwynder gwyrdd yw'r mwyaf hygyrch oherwydd ei leoliad agos at aelwydydd. Mae natur wledig yr ardal gymunedol yn golygu bod llawer o aelwydydd ar wasgar o amgylch y prif bentref a ddim yn rhan o barthau clustogi y mathau a fapiwyd.

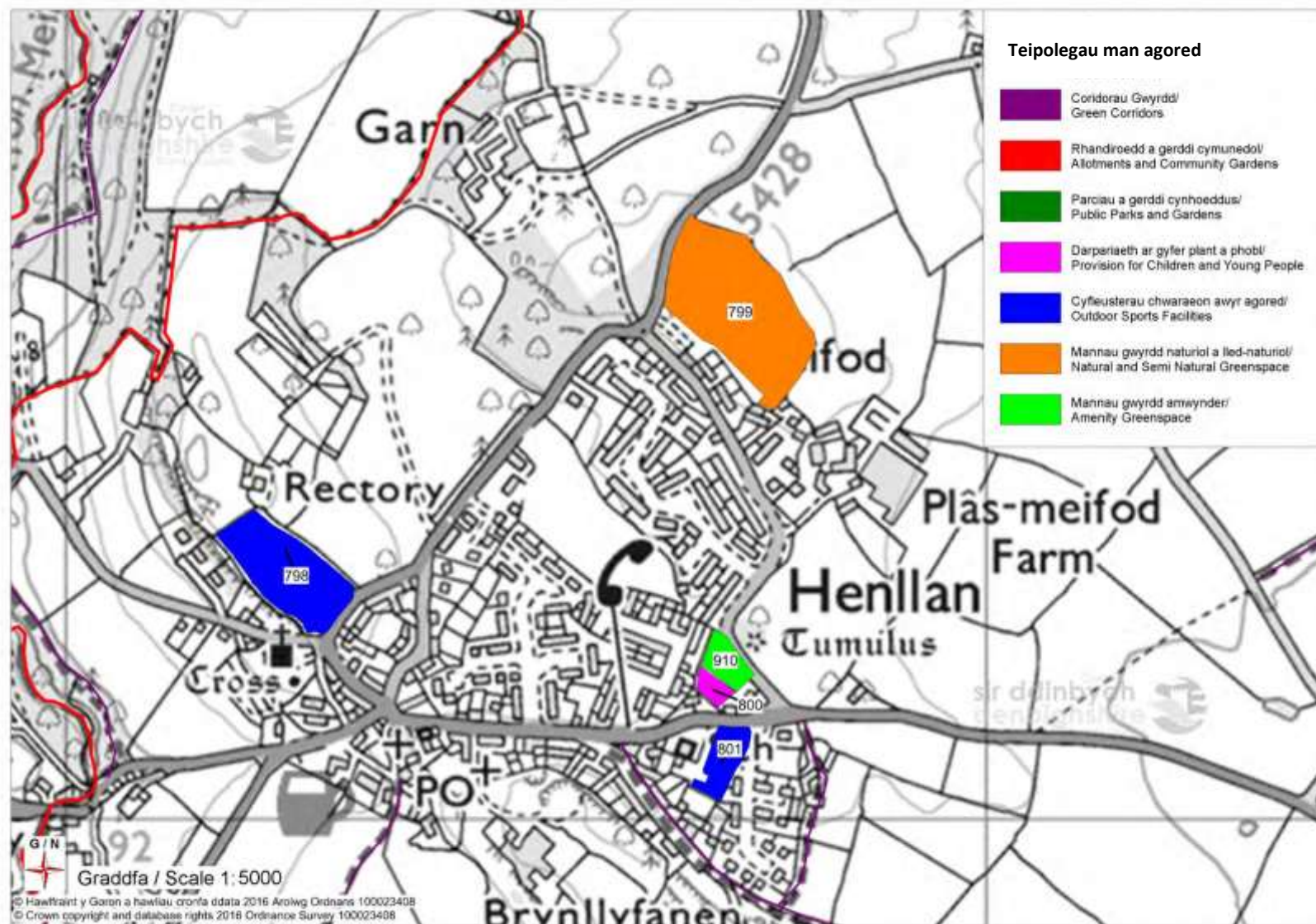
Mae'r parth clustogi 600m ar gyfer mynediad da i randiroedd a gerddi cymunedol wedi rhoi mynediad ar droed i lawer o aelwydydd i'r ddarpariaeth hon. Yn dibynnu ar y galw, gall fod cwmpas i ddatblygu'r math hwn ymhellach yng Ngwyddelwern, yn hytrach na darparu man agored newydd yn yr ardal.

Ffigur 60: Map
Hygyrchedd
Gwyddelwern

23. Henllan

Ffigur 61: Map
Trosolwg Henllan

Tabl 98: Trosolwg o fannau agored yn Henllan

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.2	-0.71	-0.32
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.09	0.01	-0.15
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.97	0.28	-0.07
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	1.9	-1.76	0.20
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych, mae gan Henllan ddigon o ddarpariaeth plant a phobl ifanc a chwaraeon awyr agored. Ond, mae safonau FIT ar gyfer y mathau hyn yn dangos diffyg. Mae llawer o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn Henllan y gellir eu gwella er mwynhad a lles y gymuned. Gall fod potensial ar gyfer parc neu ardd cyhoeddus gan nad oes gan yr ardal gymunedol unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi. Mae hefyd diffyg mawr o fan gwyrdd amwynder, ond gall natur wledig yr ardal olygu nad yw'r diffyg yn cael ei deimlo mor gryf ymysg y preswylwyr.

Tabl 99: Safleoedd mannau agored yn Henllan

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
910	Cae chwarae Maes Sadwrn	MA	0.2	-
800	Ardal Chwarae Maes Glas	DP+PI	0.09	80
801	Ysgol Gynradd Henllan	CChAA	0.27	-
798	Clwb Pêl-droed Henllan	CChAA	0.97	-
799	Dôl y Gymuned	MGNLI	1.9	-

Hygyrchedd

Tabl 100: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Henllan

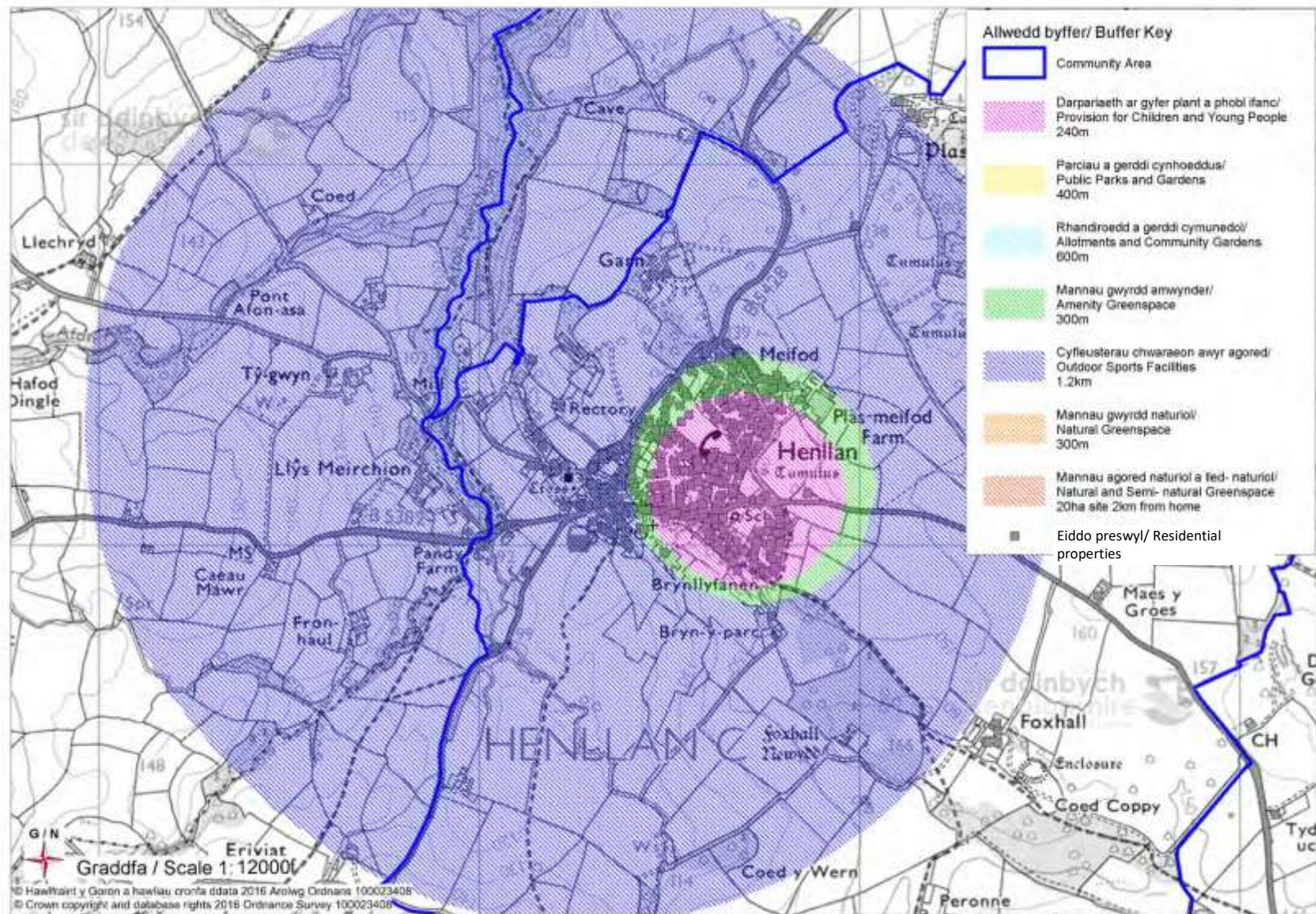
% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
28.6	46.4	3.2	100	100	62.1

Mae Henllan yn dangos bod gan bob aelwyd fynediad i gyfleuster chwaraeon awyr agored. Mae gan ganran fechan o aelwydydd fynediad cyfyngedig i fannau gwyrdd amwynder, a all fod yn faes gwelliant yn y dyfodol.

Mae gan dros 50% o aelwydydd fynediad da i ddarpariaeth i blant a phobl ifanc, sy'n gadarnhaol, ond gall fod cwmbras ar gyfer gwelliant, efallai mewn darpariaeth newydd i wasanaethu plant mewn ardal wahanol o Henllan neu i wella'r safle presennol. Codwyd gwelliannau i hygyrchedd safle Maes Sadwrn i'r anabl yn y cyfarfod Grŵp Ardal Aelodau Dinbych yn ogystal â thrwy ymgynghoriad C,TCC ac mae'n ardal i'w ystyried wrth benderfynu i ble y gellir dyrannu'r arian.

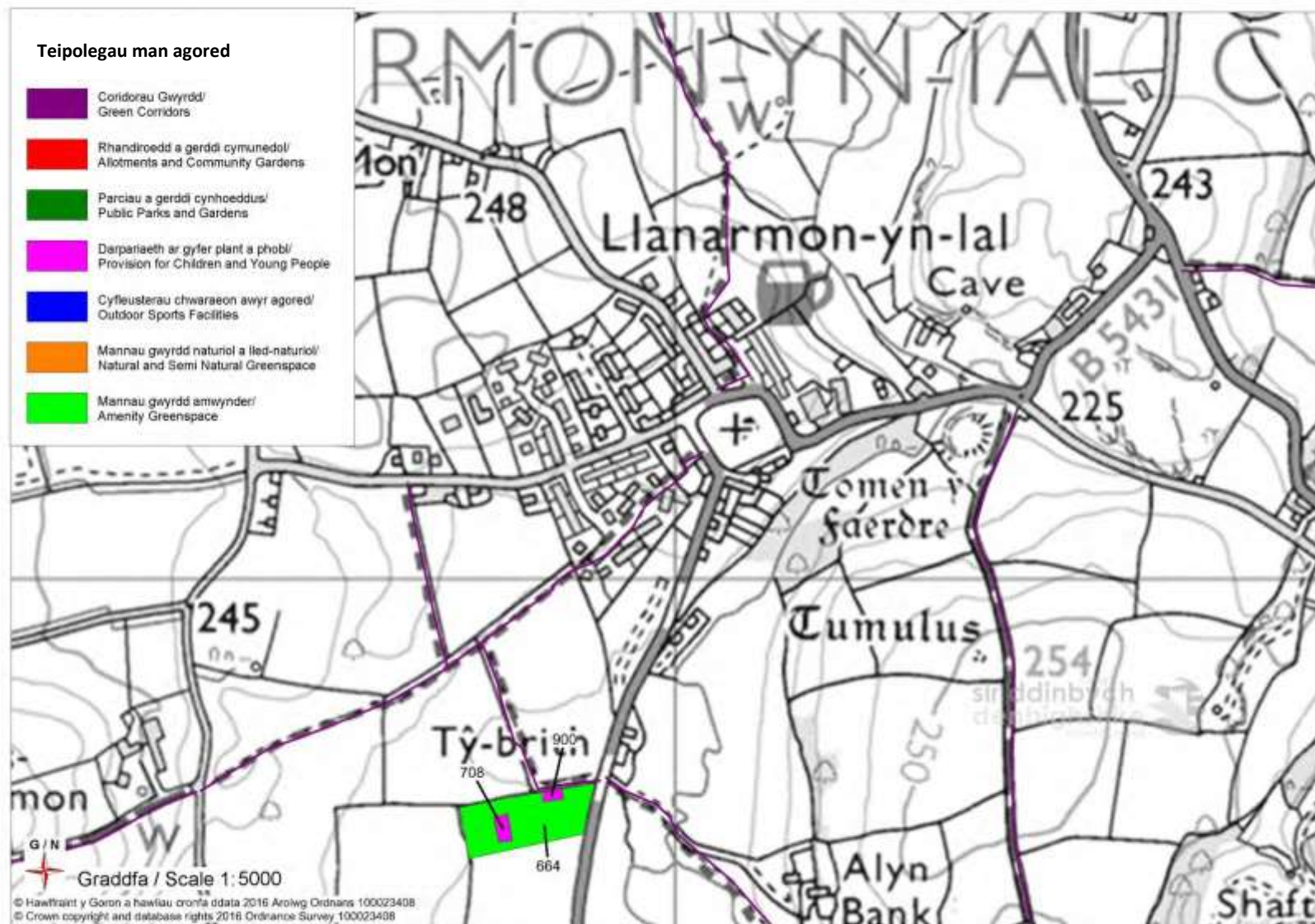
O ran mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol, mae canran fawr o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig i safle o'r math hwn. Ond, gan fod y parth clustogi yn 300m (fel yr argymhellwyd gan CNC) gall fod pobl sy'n fodlon teithio ymhellach i fynd i'r safle, yn enwedig os mai'r prif reswm y maent yn weld â'r safle yw i gerdded. Nid oes safle mwy, 20ha neu fwy o fewn 2km i Henllan. Mae hyn yn golygu efallai y bydd angen i breswylwyr deithio gyda chludiant arall er mwyn cael mynediad i'r safleoedd hyn sydd gan eu hardal leol i'w gynnig.

Ffigur 62:
Map
Hygyrchedd
Henllan

24. Llanarmon yn Iâl

Ffigur 63: Map
Trosolwg
Llanarmon yn Iâl

Tabl 101: Trosolwg o fannau agored yn Llanarmon yn lâl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.68	-0.30	0.09
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.06	-0.03	-0.19
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.81	-3.20	-1.24
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.08

Mae Llanarmon yn lâl yn ddiffygiol ym mhob math o fannau agored ar wahân i Fan Amwynder Gwyrdd o'i gymharu â safon FIT. Mae wedi'i leoli mewn ardal wledig iawn o Sir Ddinbych ac mae ganddo rwydwaith helaeth o goridau gwyrdd sy'n galluogi mynediad i'r cefn gwlad agored. Felly, efallai na fydd y preswylwyr lleol yn teimlo rhai o'r diffygion hyn mor gryf. Mae'r ffaith bod dau fath o ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc yn y pentref yn golygu, er eu maint bychan, eu bod yn werthfawr i'r gymuned. Efallai y bydd cyfleoedd i wella'r darpariaethau yn y dyfodol os yw'r gymuned yn credu ei fod yn ffordd dda i wario'r symiau gohiriedig.

Does dim darpariaeth cyfleuster chwaraeon awyr agored na pharciau cyhoeddus a gerddi yn Llanarmon yn lâl, sy'n dangos efallai bod y rhain yn feysydd gwelliant i ddiwallu anghenion y gymuned yn well. Bydd asesiad o ddemograffeg lleol yn helpu i ategu'r math o gyfleuster chwaraeon awyr agored sydd ei angen, neu a fyddai Parc Cyhoeddus yn cynnig cyfle i'r gymuned ddod ynghyd a mwynhau'r man agored a ddarperir.

Tabl 102: Safleoedd mannau agored yn Llanarmon yn lâl

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
664	Cae Chwarae Llanarmon yn lâl	MA	0.68	-
708	Parc Sglefrio	DP+PI	0.04	80
900	Ardal chwarae plant	DP+PI	0.02	69

Hygyrchedd

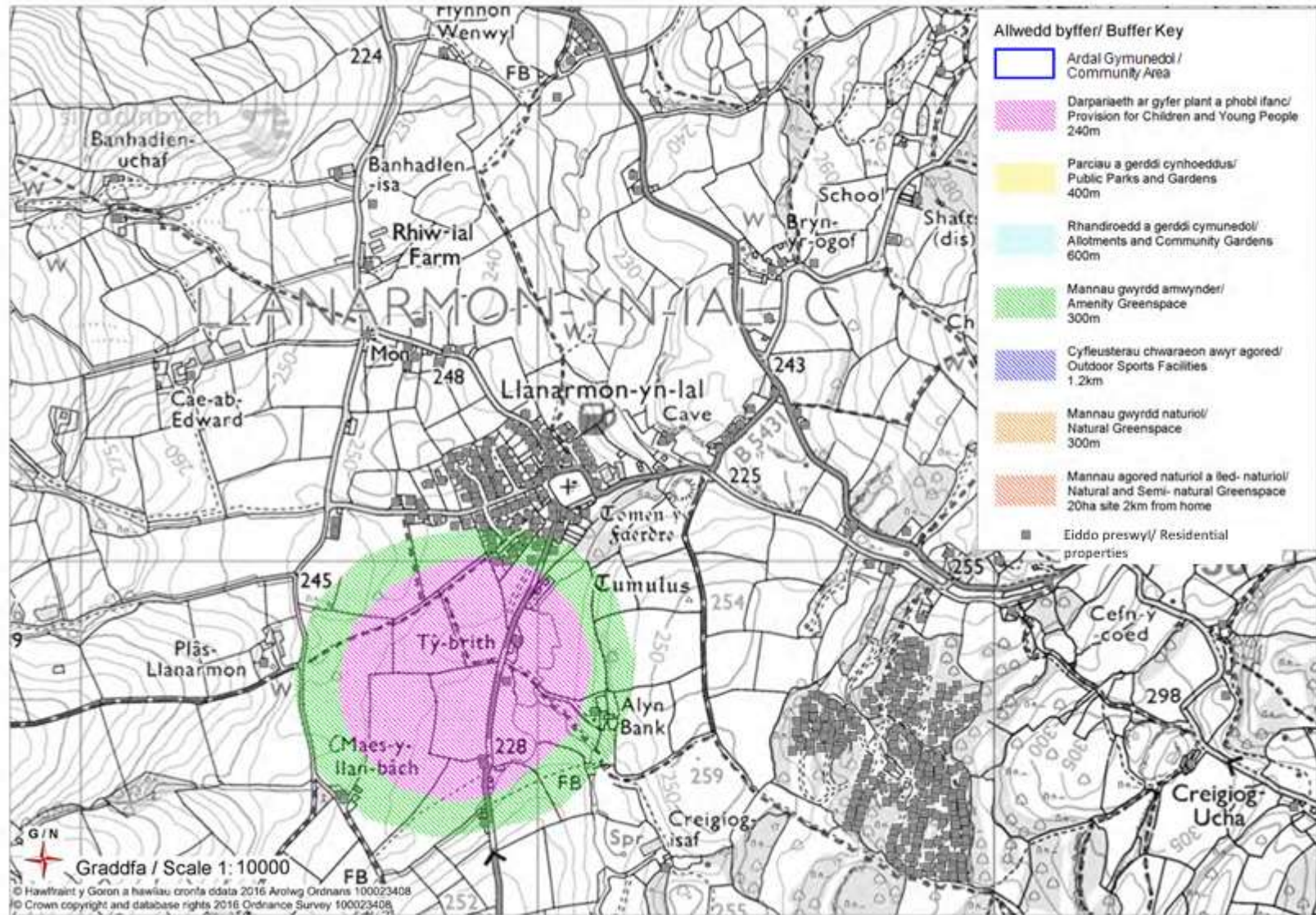
Tabl 103: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanarmon yn lâl

% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
97.6	99.4	100	100	94.4	90.8

Mae'r tabl uchod yn dangos bod gan y mwyafrif o aelwydydd yn Llanarmon yn lâl fynediad cyfyngedig iawn i bob math o fannau agored. Mae hyn yn bennaf oherwydd lleoliad y man agored a ddarperir a'r parthau clustogi bychan sy'n gysylltiedig â phob math.

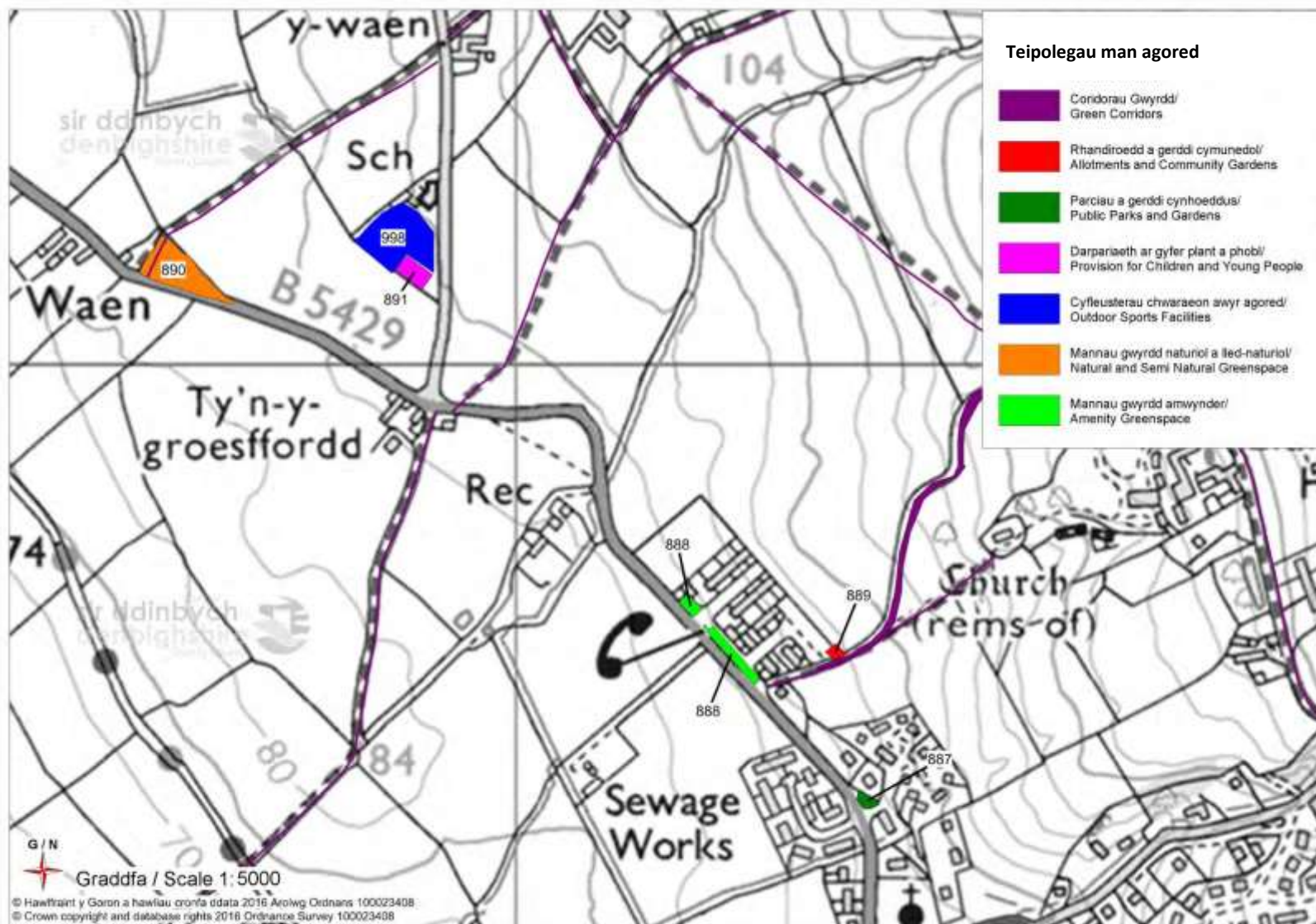
Mae'r parc sglefrio a'r ardal chwarae yn asedau gwerthfawr i'r gymuned fel y nodwyd gan y broses ymgynghori. Ond, gall hygyrchedd fod yn broblem oherwydd efallai yr hoffai plant deithio ar eu pen eu hunain neu gyda ffrindiau i'r safle. Prif lwybr mynediad yw'r ffordd ac mae'r coridorau gwyrdd yn dangos bod pwynt mynediad arall trwy ffermdir. Argymhellir asesiad o ddiogelwch a defnyddioldeb y llwybrau mynediad i'r ardal hon. Efallai y gall arian symiau gohiriedig fynd tuag at wella'r cysylltiadau rhwng y pentref a'r prif safle man agored yn yr ardal.

Ffigur 64:
Map
Hygyrchedd
Llanarmon yn
lâl

25. Llanbedr Dyffryn Clwyd

Ffigur 65: Map
Trosolwg Llanbedr
Dyffryn Clwyd

Tabl 104: Trosolwg o fannau agored yn Llanbedr Dyffryn Clwyd (Llanbedr DC)

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.07	0	-0.16
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.29	-3.60	-1.63
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.03	-0.14	-0.76

Dangosir bod Llanbedr DC yn ddiffygiol ym mhob math o fan agored ar wahân i'r math darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc sydd yn union ar gyfartaledd Sir Ddinbych. Does dim darpariaeth ar gyfer man amwynder gwyrdd gan ei fod yn is na'r pwynt 0.2ha. Efallai na theimlir y diffyg darpariaeth chwaraeon awyr agored oherwydd agosrwydd Rhuthun a'i thoreth cyfleusterau.

Mae gan yr ardal gymunedol safleoedd mannau agored, ond maent yn fychan o ran maint sy'n cael ei ddangos fel diffygion. Mae hyn yn dangos efallai bod cwrmpas i wella'r mannau agored presennol ac efallai ychwanegu rhagor yn ddibynnol ar yr hyn y mae'r gymuned eisiau ei weld yn yr ardal.

Mae gan Llanbedr DC Ardd Gymunedol fechan sy'n cynnig cyfle i'r preswylwyr gyfrannu at gynlluniau cymunedol a dod ynghyd. Oherwydd ei faint bychan, efallai y byddai'n well gwario symiau gohiriedig yn well trwy ei gyfrannu at wella'r math hwn o ddarpariaeth a fydd yn cael ei ddefnyddio yn helaeth.

Tabl 105: Safleoedd mannau agored yn Llanbedr Dyffryn Clwyd

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
891	Cae artiffisial Llanbedr DC	DP+PI	0.07	67
889	Gerddi Maes Derwen	A+CG	0.02	-
887	Gardd Lechi Llanbedr Dyffryn Clwyd	P+GC	0.03	71
890	Coed Waen	MGNLI	0.29	-

Hygyrchedd

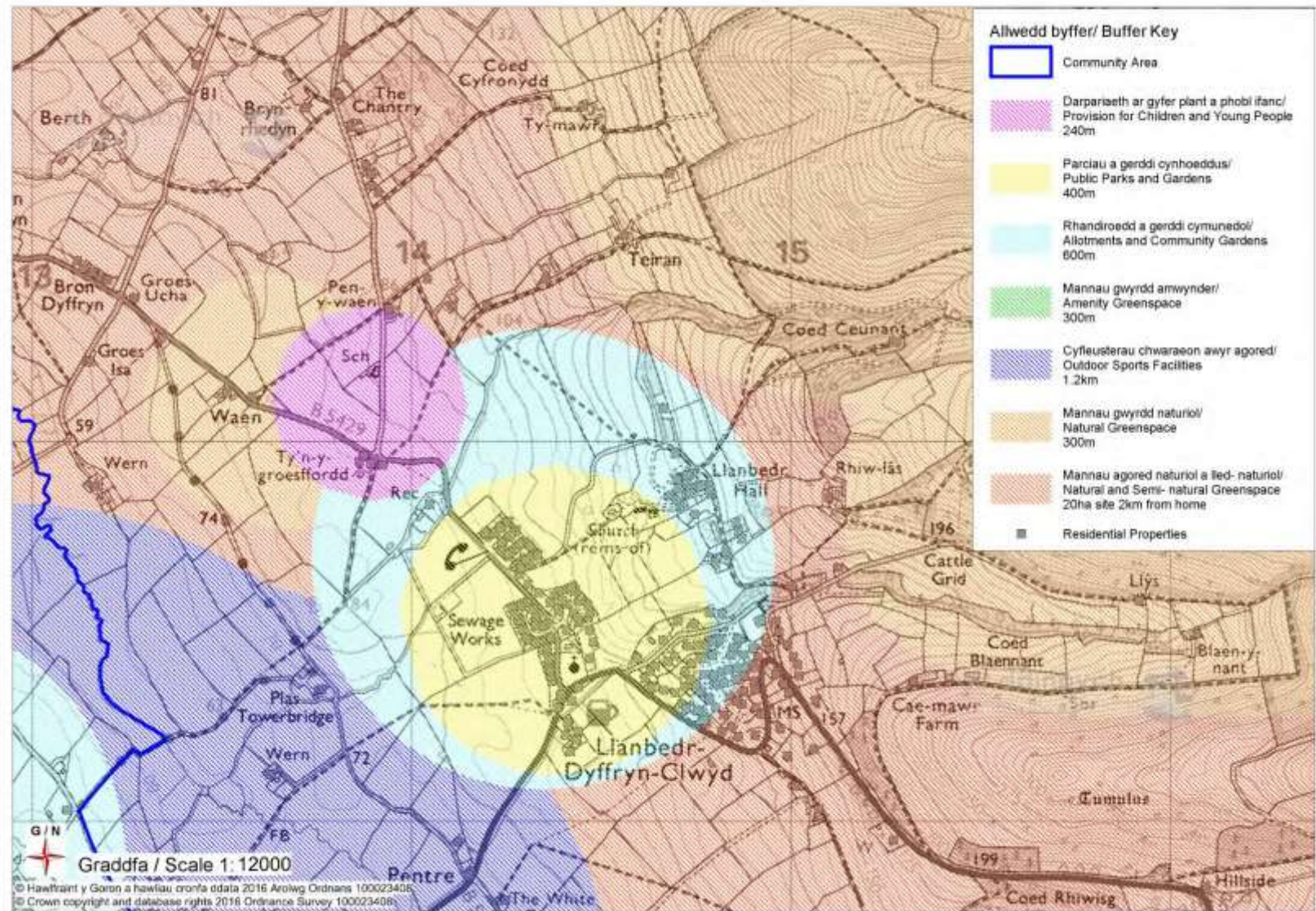
Tabl 106: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanbedr Dyffryn Clwyd

% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i NG
80.4	98.6	90.3	72.3	8.7	95

Mae Llanbedr DC yn dangos mynediad cyfyngedig i'r rhan fwyaf o safleoedd mannau agored yn yr ardal. Ond, mae'n bwysig ystyried eu hygyrchedd a'r potensial ar gyfer llwybrau teithio llesol a all alluogi mynediad haws i ac o Llanbedr DC i ardal fel Rhuthun sydd â digonedd o safleoedd mannau agored, gan gynnwys Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored y mae Llanbedr DC yn brin ohonynt. Mae'n bwysig nodi hefyd bod gan yr ardal gymunedol ychydig o safleoedd agored, ond eu bod yn fychan iawn o ran maint, sy'n cael ei nodi yn y diffygion.

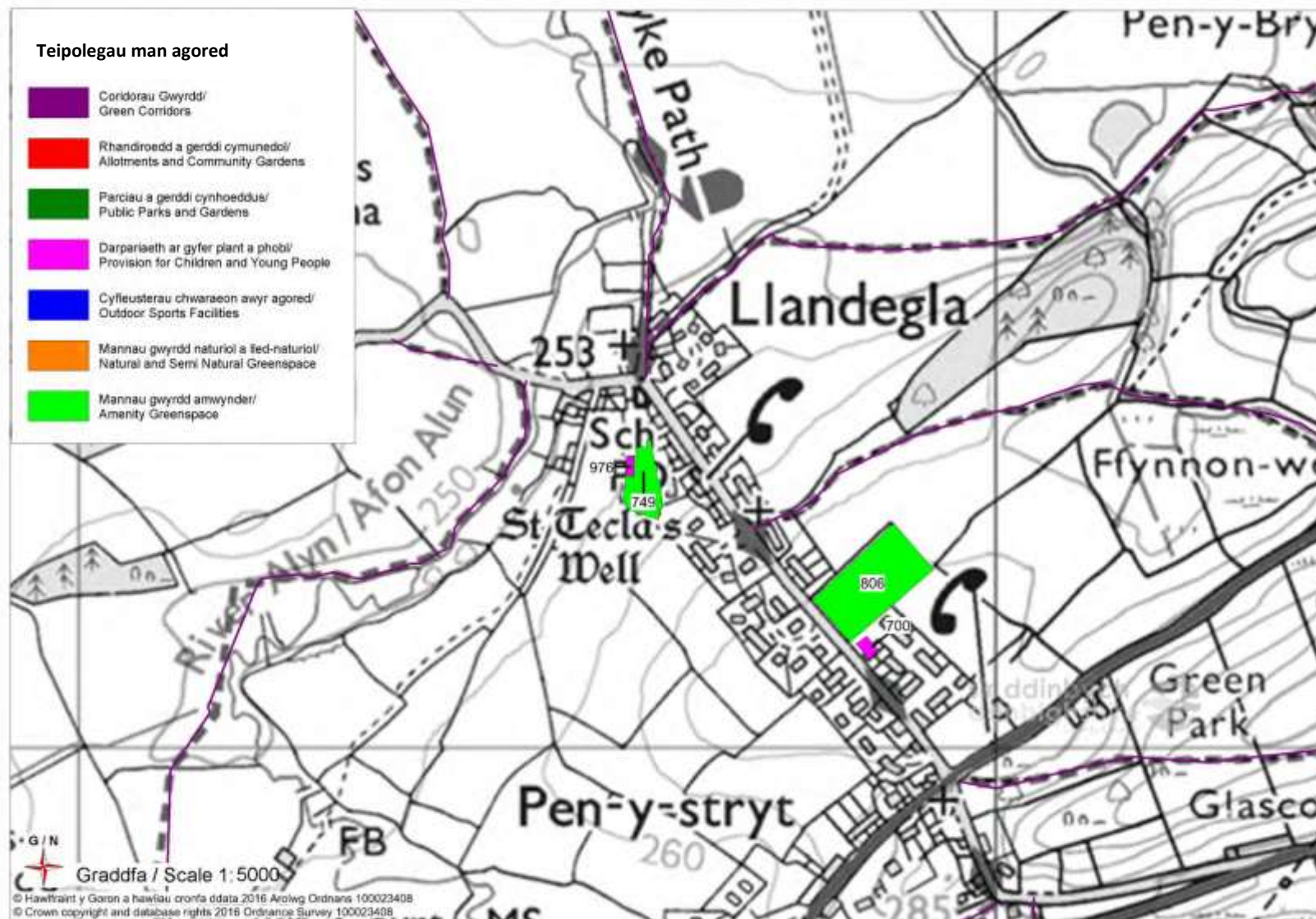
Mae'r mwyafrif o'r ardal gymunedol wedi'i leoli o fewn 2km i safle 20ha neu fwy o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol, gyda mynediad cyfyngedig i ddim ond 8.7% o'r boblogaeth. Mae hyn yn fantais fawr i'r gymuned a gall hefyd wneud y diffygion mewn mannau agored yn llai sylweddol.

Ffigur 66: Map
Hygyrchedd
Llanbedr Dyffryn
Clwyd

26. Llandegla

Ffigur 67: Map
Trosolwg
Llandegla

Tabl 107: Trosolwg o fannau agored yn Llandegla

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	1.01	0.84	1.23
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.05	0	-0.16
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Llandegla ddigon o fannau amwynder gwyrdd yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT. Mae hwn yn ased enfawr i'r gymuned gan fod y mwyafrif o safleoedd mannau amwynder gwyrdd yn fwy na 0.2ha ac felly yn cynnig gwerth amwynder a hamdden helaeth i'r ardal.

Mae safleoedd llai dan y math darpariaeth i Blant a Phobl Ifanc, sy'n fach iawn o ran maint. Felly, gall hwn fod yn faes i'w wella, yn enwedig gan bod y sgorau ansawdd yn dangos angen i wella beth sydd eisoes yn Llandegla er budd y genhedlaeth iau.

Does dim safleoedd wedi'u cofnodi yn Llandegla dan y cyfleuster chwaraeon awyr agored, mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol a pharciau a gerddi cyhoeddus. Efallai na theimlir y diffyg oherwydd bod safle mawr yn Llandegla (heb ei gynnwys yn yr asesiad hwn) yn ymroddedig i hamdden llesol (beicio mynydd). Ond, er bod y safle yn denu twristiaid a phobl o ardaloedd eraill, mae'n bwysig sicrhau bod anghenion y gymuned yn cael eu diwallu o ran mannau hamdden awyr agored, yn enwedig os bydd y pentref yn prysuro yn ystod y tymor.

Tabl 108: Safleoedd mannau agored yn Llandegla

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
806	Hen dir hamdden	MA	0.77	-
749	Cae'r Neuadd Goffa	MA	0.24	-
700	Ardal Chwarae Llandegla	DP+PI	0.03	69
976	Ardal chwarae cae'r Neuadd Goffa	DP+PI	0.02	56

Hygyrchedd

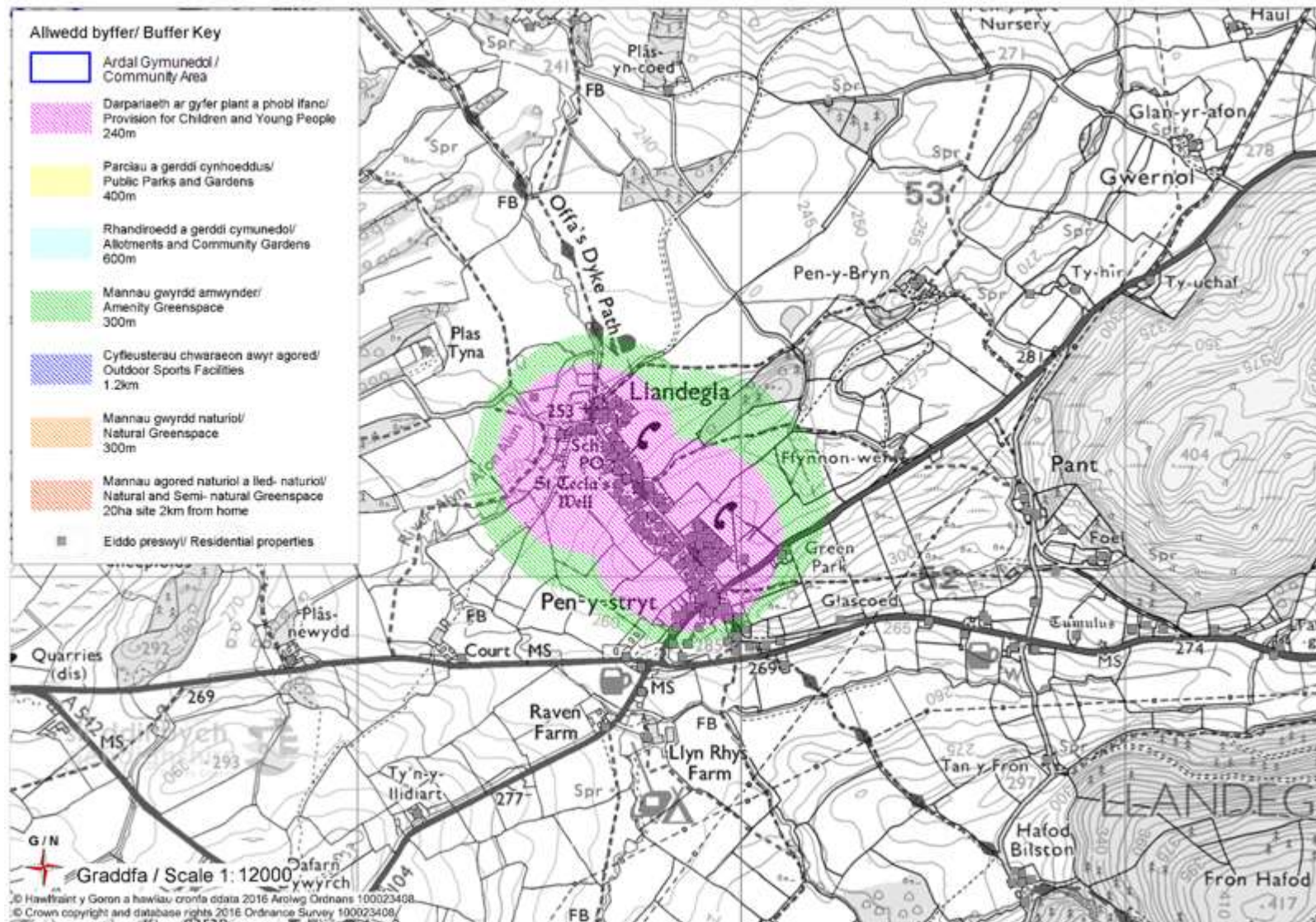
Tabl 109: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llandegla

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
50.2	52.7	100	100	100	100

Mae gan tua hanner yr aelwydydd fynediad da i'r safleoedd mannau agored sydd ar gael yn Llandegla. Mae natur wledig yr ardal gymunedol yn golygu bod llawer o aelwydydd ar wasgar o amgylch y cefn gwlad ac na fyddant yn rhan o'r parthau clustogi beth bynnag. Ond, nid yw hyn yn golygu nad oes ganddynt fynediad i fannau agored, ac mae dulliau cludiant eraill ar gael i'w galluogi i gyrraedd yr ardaloedd hyn os credir bod y pellter cerdded yn rhy bell.

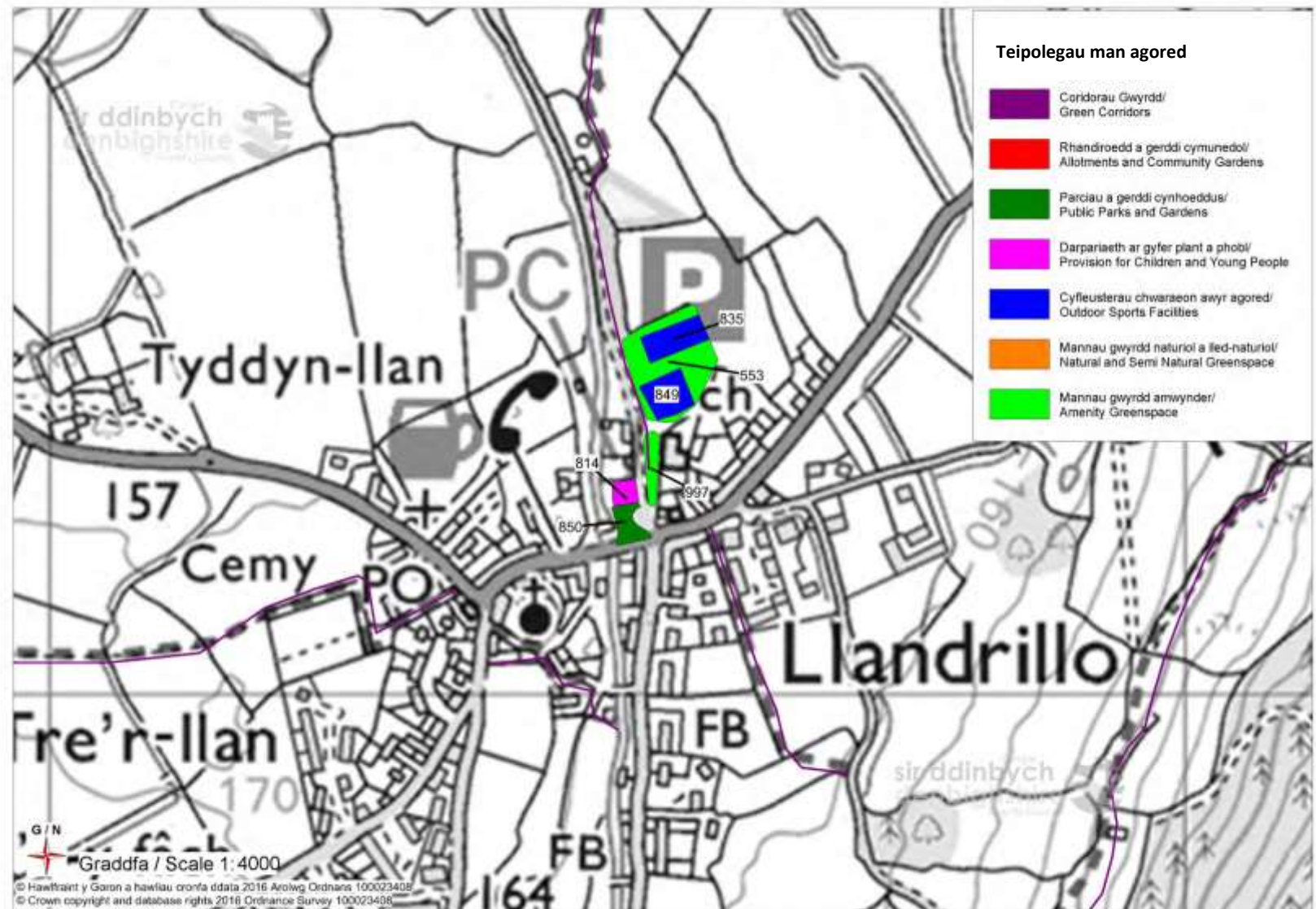
Nid oes parthau clustogi mynediad wedi'u creu ar gyfer y mathau sydd heb eu cynnwys yn yr asesiad. Ond, mae'n bwysig ystyried natur wledig yr ardal gymunedol hon a'r llwybrau mynediad i'r cefn gwlad a safleoedd mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol sy'n agos at bentref Llandegla.

Ffigur 68: Map
Hygyrchedd
Llandegla

27. Llandrillo

Ffigur 69: Map
Trosolwg Llandrillo

Tabl 110: Trosolwg o fannau agored yn Llandrillo

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.31	-0.40	-0.02
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.05	0	-0.16
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.26	-0.39	-0.75
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.03	-0.12	-0.75

Credir bod gan Llandrillo ddiffyg ym mhob un o'r mathau Mannau Agored o'i gymharu â safonau FIT a chyfartaledd Sir Ddinbych, ac eithrio'r ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc, y mae'n cyd-fynd ag o. Mae meintiau bychain y safleoedd yn rheswm dros y diffyg hwn, ond pan ystyrir maint y pentref, mae'r safleoedd yn cynnig ardal werthfawr o fannau agored wedi'i integreiddio i'r pentref bychan. Argymhellir y byddai ymgynghoriad gyda'r C,TCC a'r gymuned ynglŷn â pha fannau agored yr hoffent ei weld neu pa welliannau y gellir eu gwneud o fudd pan mae angen gwario symiau gohiriedig yn yr ardal.

Tabl 111: Safleoedd mannau agored yn Llandrillo

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
553	Tir Hamdden	MA	0.31	-
814	Ardal Chwarae'r Wern	DP+PI	0.05	69
835	Caeau pêl-droed Llandrillo	CChAA	0.13	-
849	Clwb Bowls Llandrillo	CChAA	0.13	-
850	Parc ac ardal bicnic Llandrillo	P+GC	0.03	84

Hygyrchedd

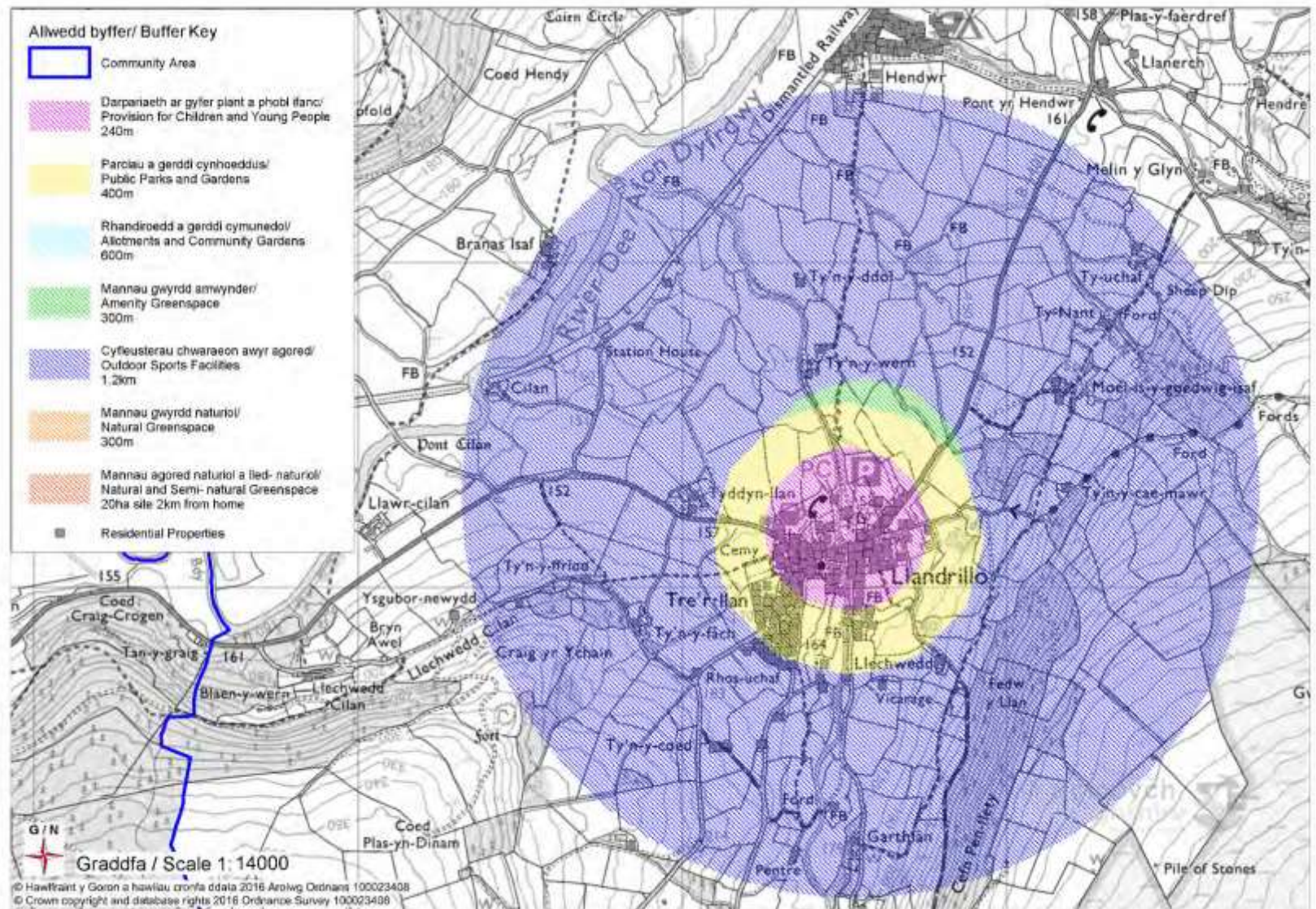
Tabl 112: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llandrillo

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
67.8	71.7	36	53	100	100

Mae map hygyrchedd Llandrillo isod yn dangos y darperir ar gyfer y mwyaf o'r pentref gan y mathau o fannau agored a fapiwyd yn yr ardal. Ond, mae'r ffigurau o'r tabl uchod yn dangos bod gan dros 67.8% o'r aelwydydd fynediad cyfyngedig i fannau gwyrdd amwynder a 71.7% i ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Gall hyn fod oherwydd natur wledig yr ardal gymunedol lle mae aelwydydd ar wasgar o amgylch y cefn gwlad ac na fyddant yn rhan o'r parthau clustogi a nodwyd. Mae'r un peth yn wir am y math parciau a gerddi cyhoeddus.

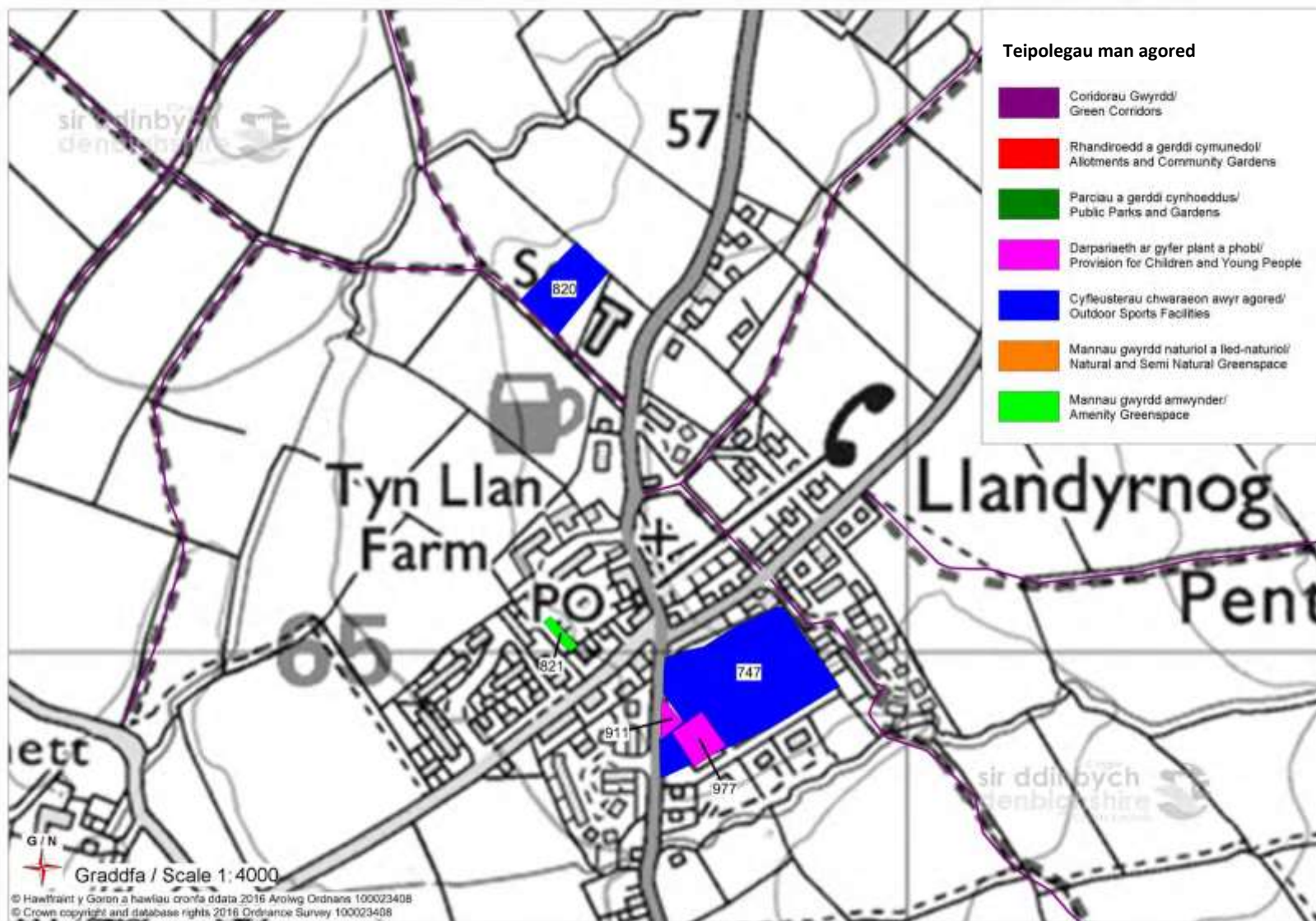
Mae'r rhan fwyaf o aelwydydd o fewn pellter hawdd ei gyrraedd ar droed i leiniau chwaraeon awyr agored, sy'n gadarnhaol iawn. Mae gan ychydig dan hanner fynediad da i'r parc a gardd cyhoeddus, ac oherwydd ei leoliad gellir ei ddefnyddio a'i fwynhau gan bob grŵp oedran gan fod y safleoedd mannau agored hyn yn yr un ardal sy'n ddeniadol i deuluoedd a thwristiaid sy'n teithio drwy'r pentref.

Ffigur 70: Map
Hygyrchedd
Llandrillo

28. Llandyrnog

Ffigur 71: Map
Trosolwg
Llandyrnog

Tabl 113: Trosolwg o fannau agored yn Llandyrnog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.16	0.06	-0.10
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	1.17	0.23	-0.13
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	11.4	6.44	8.40
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

O'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych, mae gan Llandyrnog ddigon o'r holl fathau a gofnodwyd o fannau agored yn yr ardal Gymunedol. Ond, mae hyn ond yn wir am y math mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol o'i gymharu â safonau FIT.

Nid oes unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi ar gyfer parciau a gerddi cyhoeddus a chredwyd bod y safleoedd mannau gwyrdd amwynder yn rhy fach o ran maint i'w cynnwys yn y rhan hon o'r adroddiad. Mae hyn yn dangos efallai bod cyfle i ddatblygu parc neu ardd cyhoeddus yn yr ardal i'r gymuned ei fwynhau, yn enwedig gan fod y rhan fwyaf o'r safleoedd mannau agored yn darparu ar gyfer y genhedlaeth iau. Byddai argymhelliad ar gyfer ymgynghori yn helpu i benderfynu beth fyddai'n dod â'r budd mwyaf i bobl Cymuned Llandyrnog.

Tabl 114: Safleoedd mannau agored yn Llandyrnog

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
820	Ysgol Bryn Clwyd	CChAA	0.29	-
747	Cae chwaraeon Cae Nant	CChAA	1.17	-
977	Llecyn Gemau Amldeffnydd Cae Nant	DP+PI	0.12	71
911	Ardal Chwarae Cae Nant	DP+PI	0.04	44

Hygyrchedd

Tabl 115: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llandyrnog

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
57.4	56.5	27.2	100	76.7	99.8

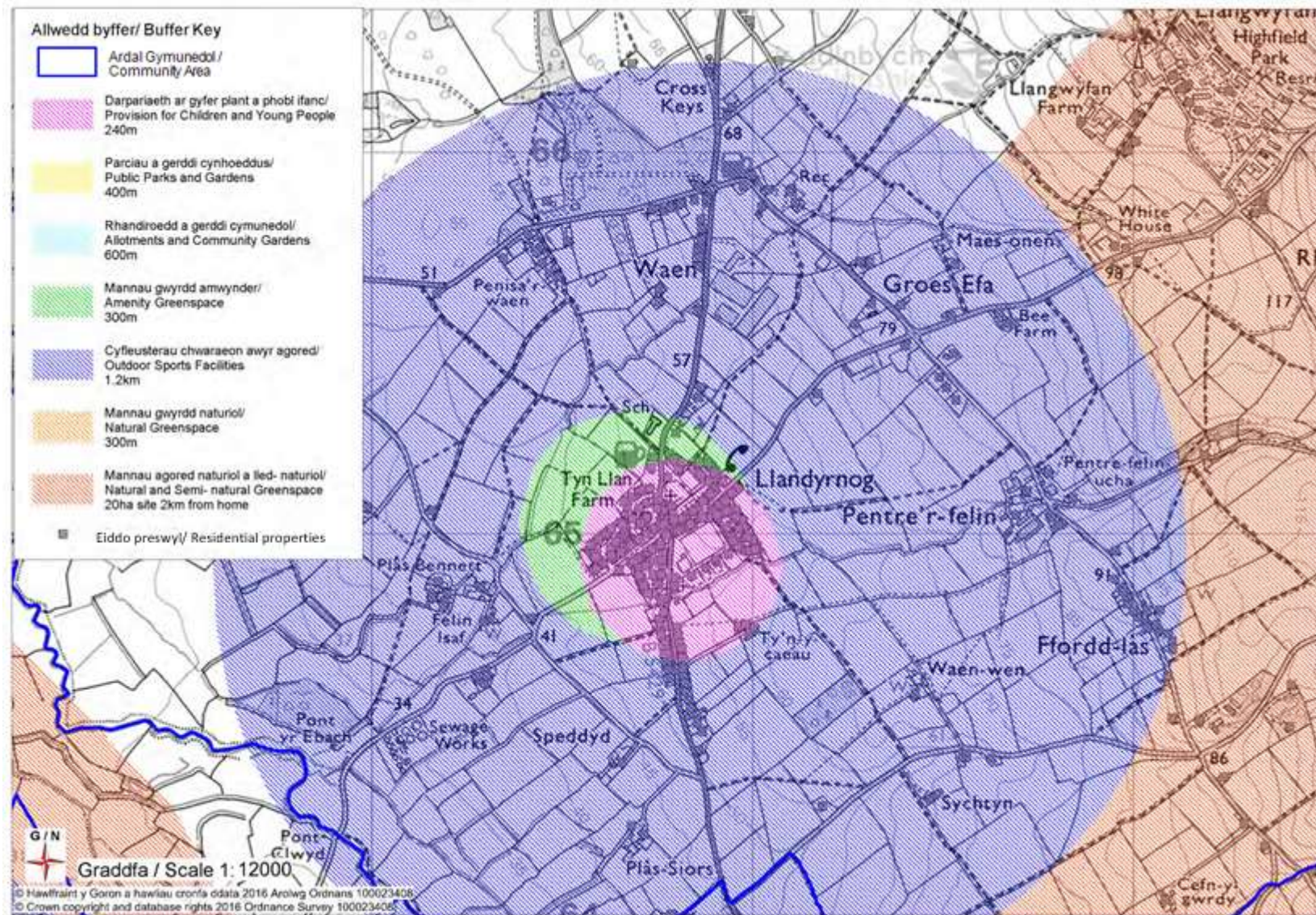
Mae gan 56.5% o aelwydydd fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc. Mae hyn oherwydd nad yw'r parth clustogi bychan yn cynnwys yr aelwydydd yn y pentref ehangach a'r rhai ar wasgar y tu allan i'r pentref. Ond, mae'r parth clustogi (240m) hwn yn bwysig i'w ystyried oherwydd gall fod y pellter y byddai rhiant yn caniatáu i'w plentyn gerdded ar eu pen eu hunain neu gyda ffrindiau i barc chwarae neu Lecyn Gemau Amldeffnydd. Mae syniad pobl o bellter yn amrywio yn helaeth, ac felly efallai y bydd angen adolygu a/neu ymestyn y parth hygyrchedd ar gyfer darpariaeth plant a phobl ifanc. Ond, dylid defnyddio'r holl barthau clustogi fel canllaw i lle y mae hygyrchedd yn gyfyngedig i aelwydydd, ac nid fel ffaith.

Mae gan dros hanner yr aelwydydd fynediad cyfyngedig i fannau amwynder gwyrdd, ond efallai nad yw hyn yn arbennig o arwyddocaol oherwydd bod maint y safleoedd hyn yn fychan iawn (dan 0.2ha) ac felly gall gynnig ychydig iawn o werth hamdden.

Dim ond 27.2% o aelwydydd sydd y tu allan i'r parth clustogi ar gyfer cyfleusterau chwaraeon awyr agored. Mae hyn yn gadarnhaol iawn ac yn dangos sut y mae lleoliad canolog y llain chwaraeon yn y pentref o fudd i ystod eang o bobl yn yr ardal.

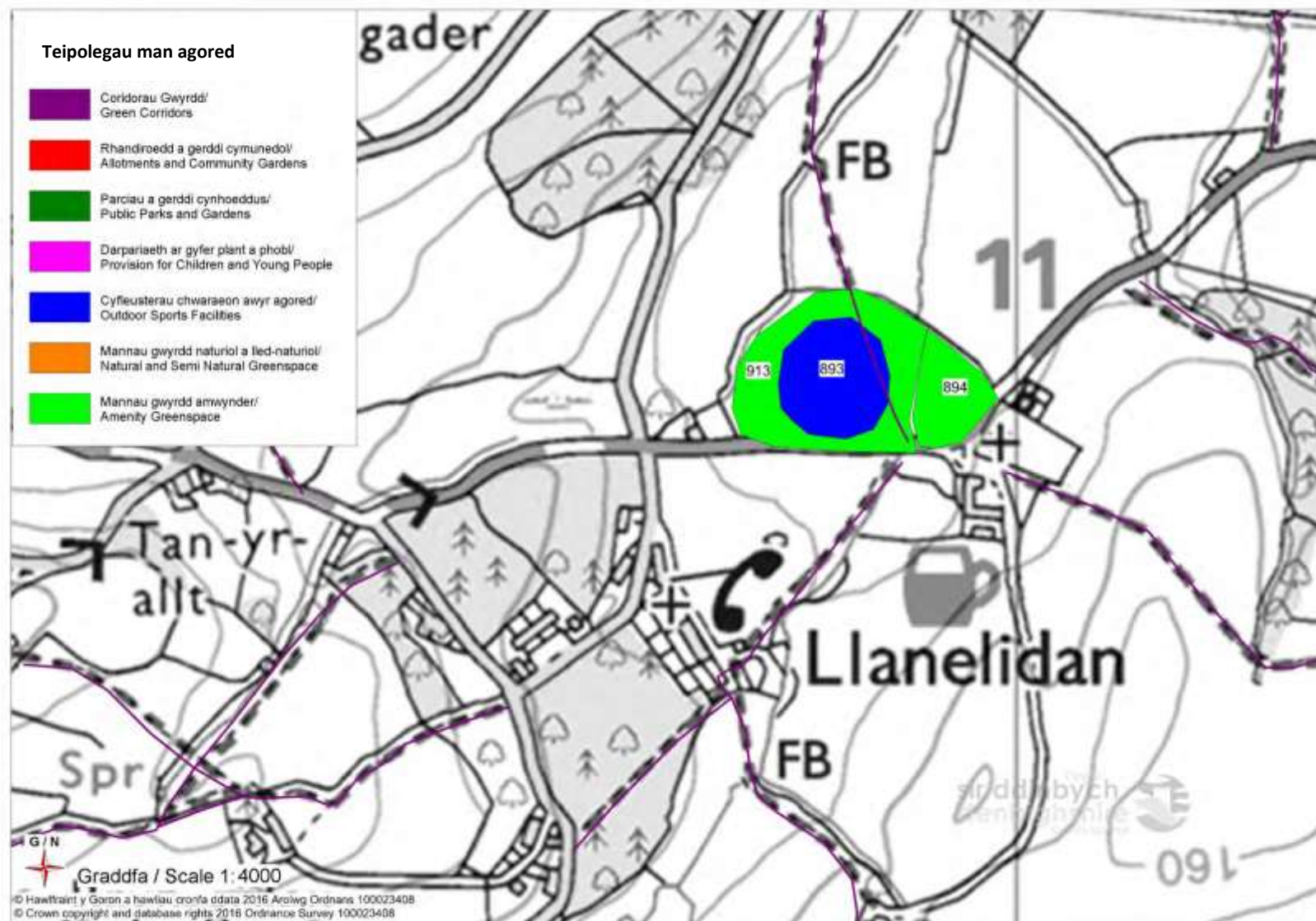
Mae canran fechan o aelwydydd yn y parth safle mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol. Mae hyn yn dangos bod ardal o'r math hwn yn agos i'r pentref a all gynnig ystod o weithgareddau hamdden.

Ffigur 72:
Map
Hygyrchedd
Llandyrnog

29. Llanelidan

Ffigur 73: Map
Trosolwg
Llanelidan

Tabl 116: Trosolwg o fannau agored yn Llanelidan

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	1.57	4.21	4.6
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.82	1.85	1.49
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-1.8
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Llanelidan ddigon o fannau amwynder gwyrdd a chyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Mae hyn yn gadarnhaol iawn gan eu bod yr unig fathau sydd wedi'u cofnodi yn yr ardal gymunedol. Mae maint helaeth y safleoedd mannau amwynder gwyrdd yn cynnig sawl cyfle hamdden i'r boblogaeth eu mwynhau.

Tabl 117: Safleoedd mannau agored yn Llanelidan

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
894	Cae King George	MA	0.48	-
913	Man amwynder gwyrdd Llanelidan	MA	1.09	-
893	Cae Criced Llanelidan	CChAA	0.82	-

Hygyrchedd

Tabl 118: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanelidan

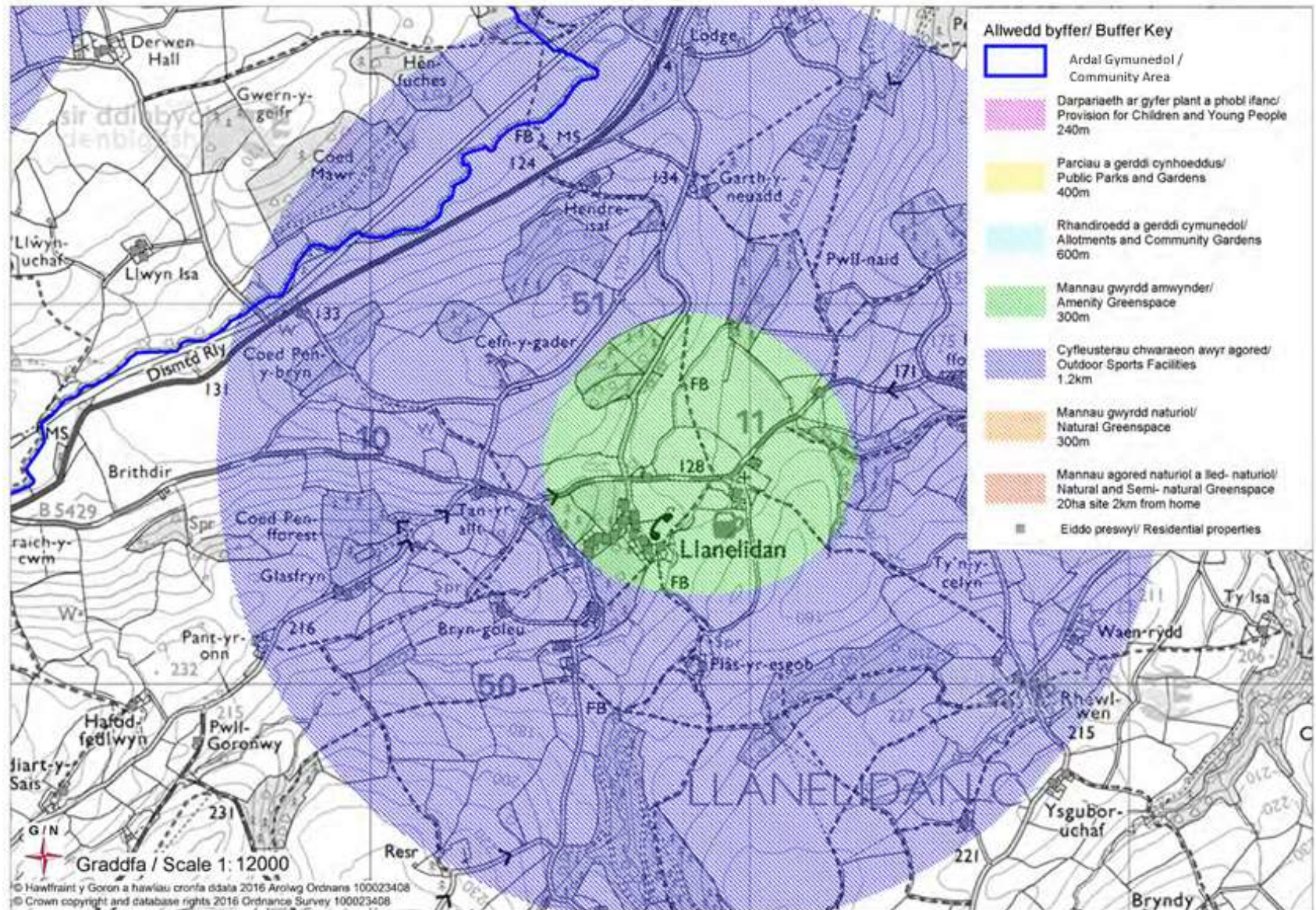
% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i NG
78.2	100	50	100	100	100

Mae gan hanner yr aelwydydd yn Llanelidan fynediad i'r cae criced. Mae'r hanner arall yn byw y tu allan i'r parth clustogi o 1.2km, ond gallant hefyd gael mynediad i'r safle gyda dull cludiant arall os yw'n rhy bell iddynt deithio ar droed.

Mae gan bron i 80 o'r holl aelwydydd yn Llanelidan fynediad cyfyngedig at y safleoedd mannau amwynder gwyrdd. Gall hyn fod oherwydd lleoliad gwledig yr ardal Gymunedol a bod llawer o'r aelwydydd wedi'u lleoli o amgylch y prif bentref. Efallai nad yw hyn yn arwyddocaol i'r gymuned gan fod mynediad i'r cefn gwlad trwy amryw o goridorau gwyrdd a llwybrau cerdded sy'n rhwydweithio ar draws tirwedd Llanelidan.

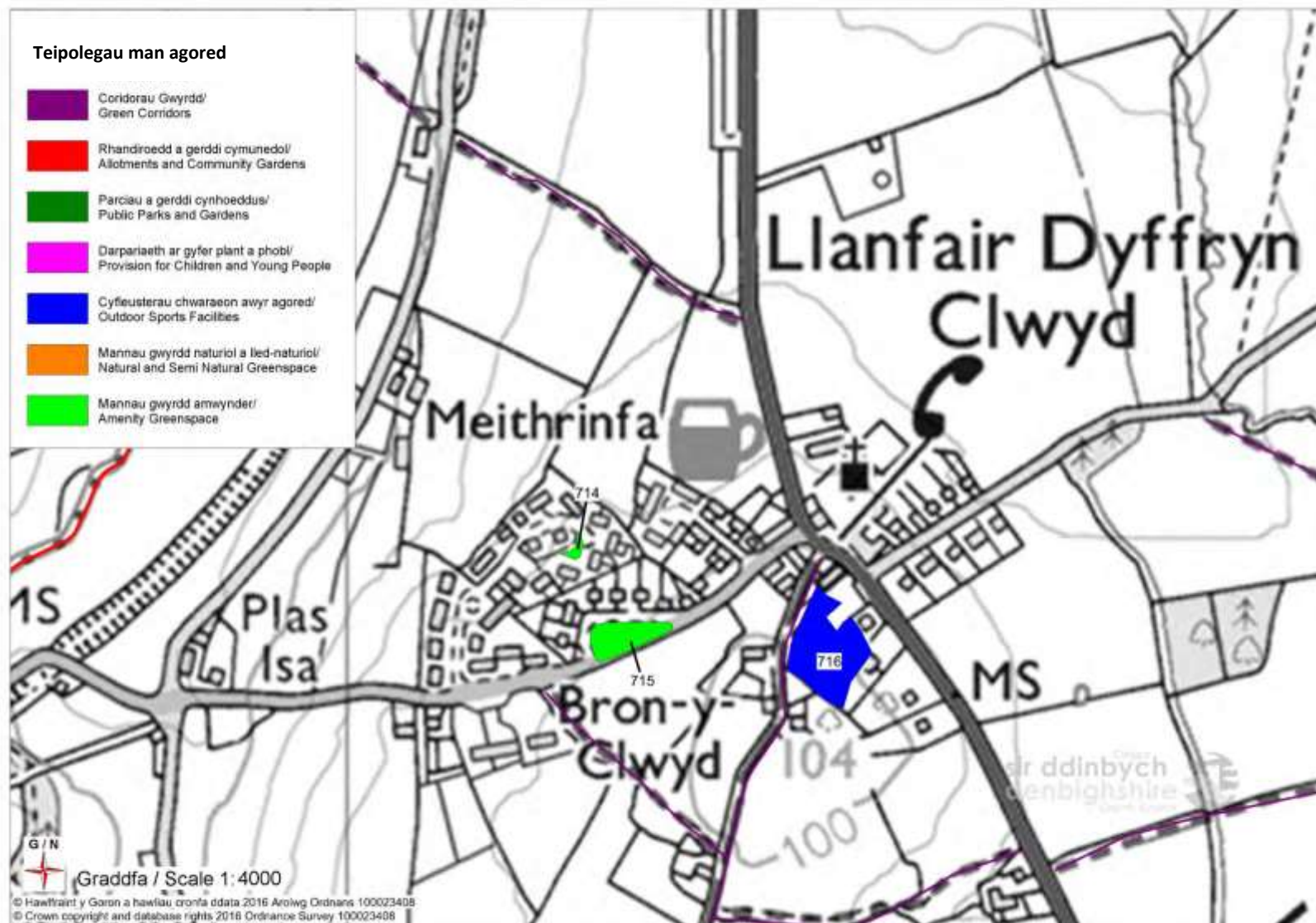
Nid oes parthau clustogi wedi'u creu ar gyfer y mathau eraill gan na chofnodwyd unrhyw safleoedd. Ond, mae'n bwysig nodi bod sawl ardal o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol gerllaw sydd ddim wedi'u cofnodi gan yr archwiliad oherwydd perchnogaeth breifat, ond gall fod mynediad i'r cyhoedd.

Ffigur 74:
Map
Hygyrchedd
Llanelidan

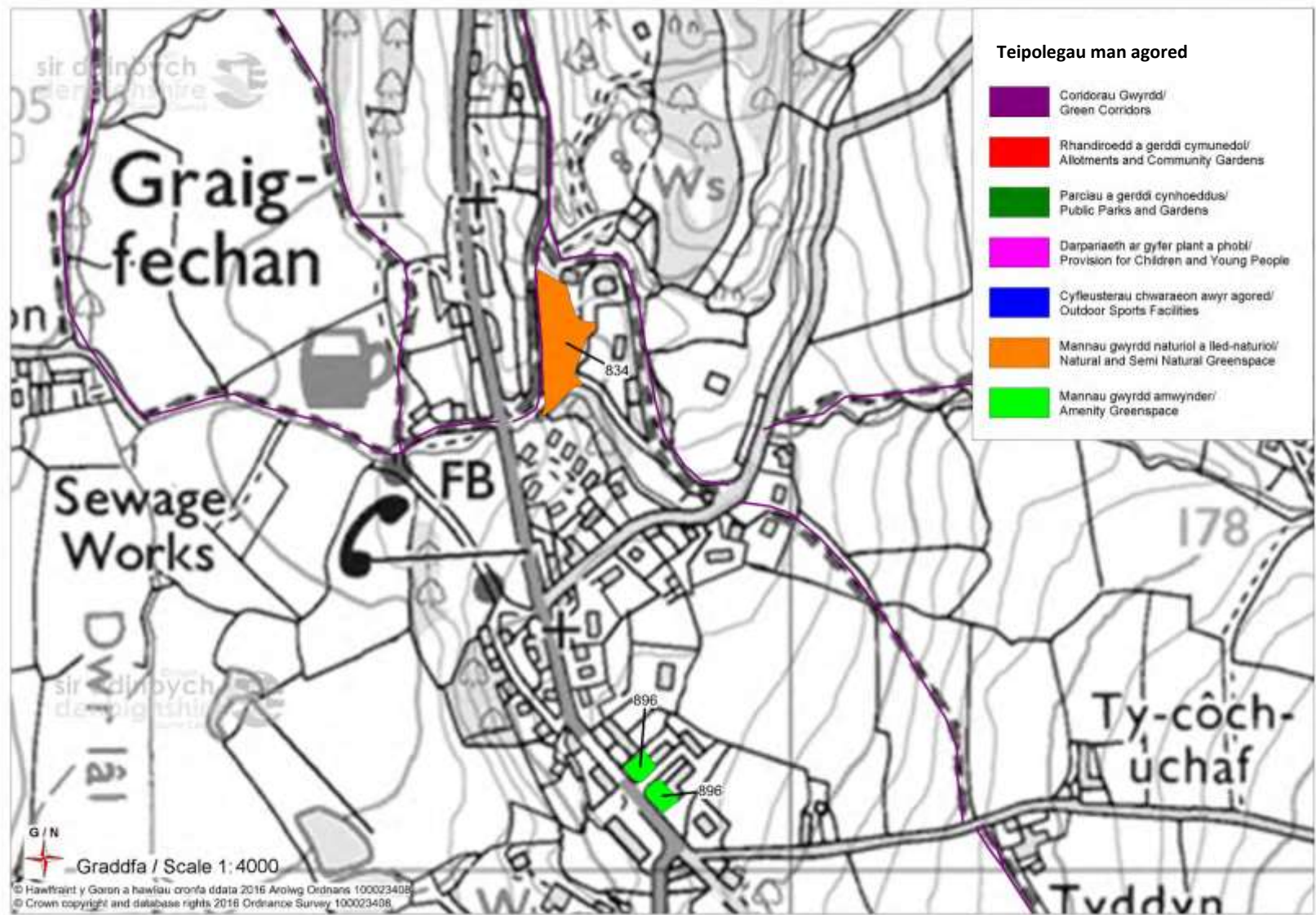

30. Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan

Figur 75: Map
Trosolwg
Llanfair Dyffryn
Clwyd

Ffigur 76: Map
Trosolwg
Graigfechan

Tabl 119: Trosolwg o fannau agored yn Llanfair Dyffryn Clwyd (Llanfair DC) a Graigfechan

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.36	-3.62	-1.66
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae'r ardaloedd cymunedol hyn yn dangos diffyg ym mhob math o fannau agored. Credwyd bod y safleoedd amwynder gwyrdd yn rhy fach o ran maint i'w cynnwys yn y rhan hon o'r asesiad (dan 0.2ha). Nid oedd safle'r ysgol wedi'i gynnwys chwaith gan nad oes mynediad i'r cyhoedd y tu allan i oriau'r ysgol. Yr unig fath arall a gofnodwyd oedd y mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn Graigfechan sy'n fychan o ran maint, ond mae'n dal i gynnig cyfleoedd hamdden i bobl yr ardal. Felly, mae cyfleoedd helaeth i wella'r ddarpariaeth mannau agored yn yr ardaloedd hyn. Byddai asesiad o ddemograffeg yr ardal hefyd yn helpu i benderfynu pa fath o ddarpariaeth fyddai o fantais yn ogystal ag ymgynghoriad gyda'r C,TCC a chymuned Llanfair DC a Chraigfechan.

Tabl 120: Trosolwg o fannau agored yn Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
834	Pant Ruth Graigfechan	MGNLI	0.36	-
831	Cae Chwarae Ysgol Pentrecelyn	CChAA	0.31	-
716	Caeau chwarae Ysgol Llanfair DC	CChAA	0.43	-
715	Man Amwynder Bron y Clwyd	MA	0.15	-

Hygyrchedd

Tabl 121: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
55	100	100	100	100	87

Ond, mae'r tabl uchod yn dangos bod gan 55% o aelwydydd fynediad cyfyngedig i fannau gwyrdd amwynder. Ond, oherwydd natur wledig yr ardal, efallai na fydd hyn mor arwyddocaol i'r boblogaeth, yn enwedig gan fod y safleoedd hyn yn fychan iawn, gydag ychydig iawn o werth hamdden.

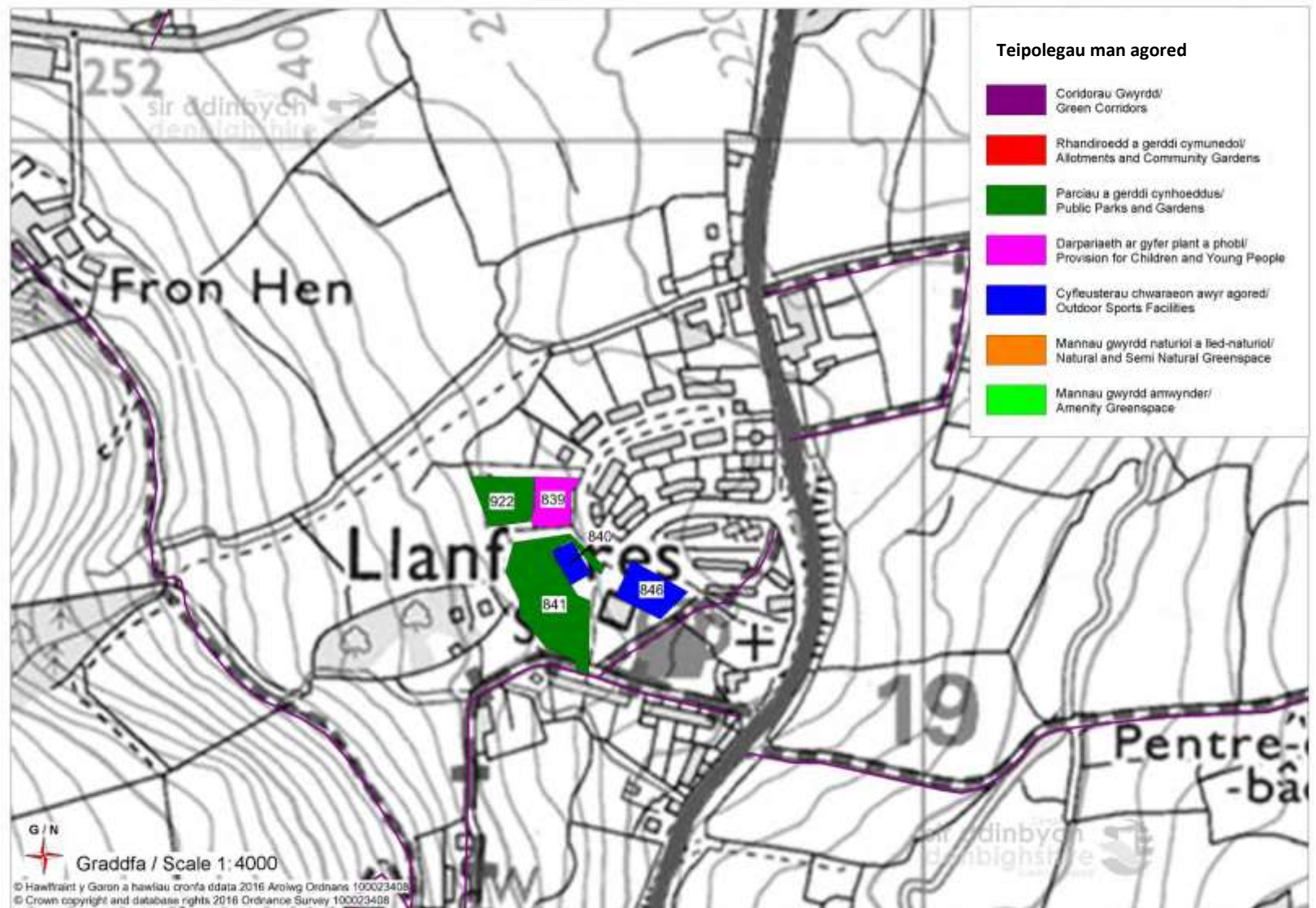
Mae llawer o gwmpas yn yr ardal hon i gynyddu darpariaeth bob math o fannau agored. Awgrymwyd parc a gardd cyhoeddus yn y broses ymgynghori gan C,TCC Llanfair Dyffryn Clwyd i gynnig ardal ymlacio tawel. Dylid ystyried hyn i'r dyfodol os bydd unrhyw arian gan ddatblygwyr neu grantiau yn dod i law.

Ffigur 77: Map
Hygyrchedd
Llanbedr Dyffryn
Clwyd a
Graigfechan

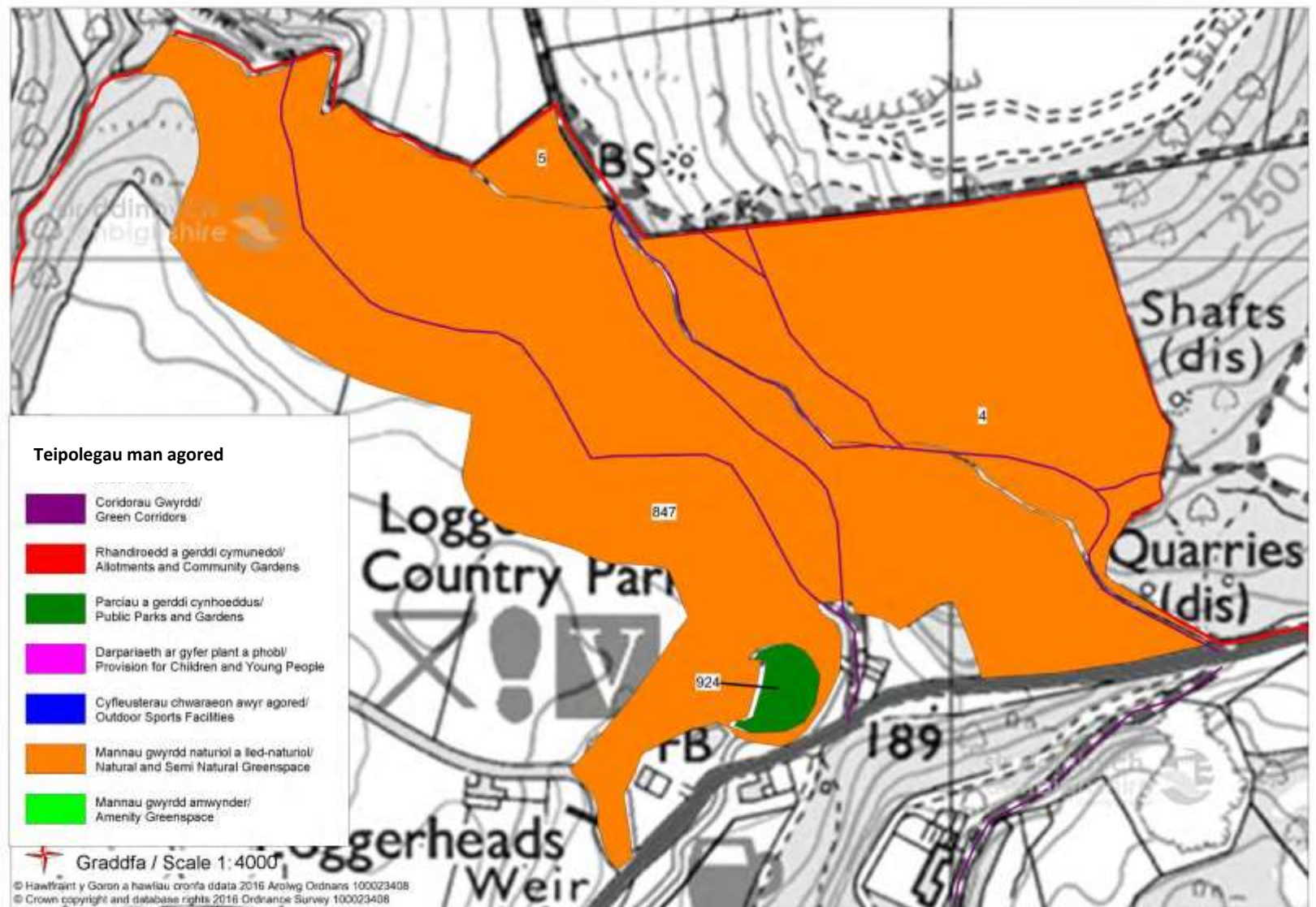

31. Llanferres, Loggerheads a Maeshafn

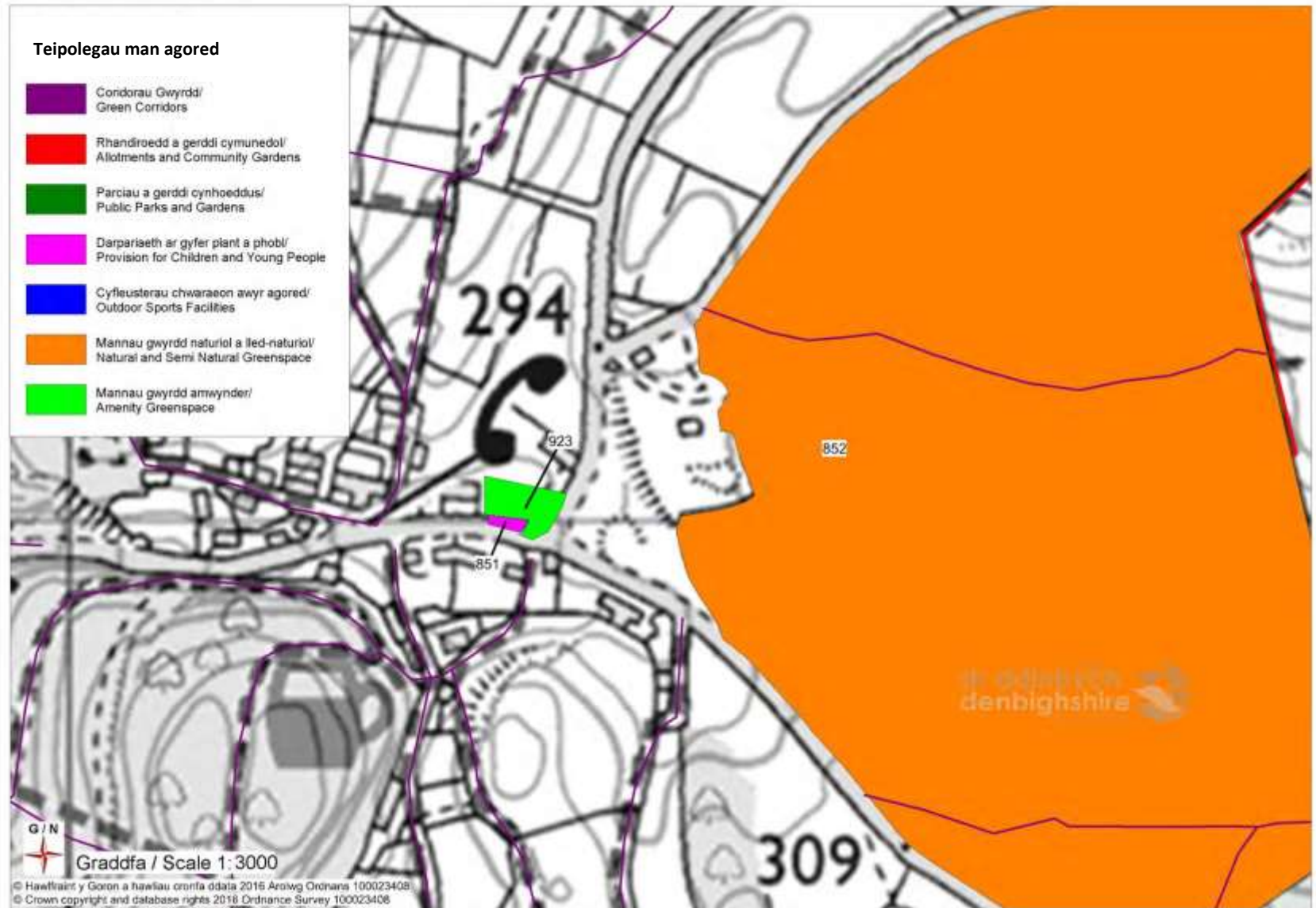
Ffigur 78: Map
Trosolwg Llanferres

Ffigur 79: Map
Trosolwg
Loggerheads

Ffigur 80: Map
Trosolwg
Maeshafn

Tabl 122: Trosolwg o fannau agored yn Llanferres, Loggerheads a Maeshafn

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.17	-0.12	-0.04
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.07	-0.76	-1.12
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	22.41	23.13	25.10
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	1.11	1.17	0.54

Mae gan Llanferres, Loggerheads a Maeshafn ddigon o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol a pharciau a gerddi cyhoeddus yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT. Cofnodwyd mannau amwynder gwyrdd ond nid yw wedi'i gynnwys yma oherwydd ei faint ger y ddarpariaeth plant a phobl ifanc ym Maeshafn.

Y prif beth positif yn yr ardal hon yw'r ddarpariaeth Parciau a Gerddi Cyhoeddus. Mae'r rhain yn caniatáu cyfleoedd i bob oedran eu mwynhau, ac nid yn unig darparu ar gyfer y genhedlaeth iau. Maent wedi cael sgorau o ansawdd uchel sy'n dangos eu bod wedi'u cynnal yn dda ac yn cael eu gwerthfawrogi gan y cymunedau yn yr ardaloedd hyn. Mae cwmpas i ddatblygu darpariaeth mannau agored ym mhob un o'r ardaloedd setliad hyn yn yr ardal gymunedol hon.

Argymhellir ymgynghoriad gyda'r C,TCC a'r gymuned ynglŷn â beth yr hoffent ei weld yn eu hardal.

Tabl 123: Mannau agored yn Llanferres, Loggerheads a Maeshafn

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
839	Parc Llanferres	DP+PI	0.15	80
851	Ardal Chwarae Maeshafn	DP+PI	0.02	47
840	Cwrt Tennis Llanferres	CChAA	0.07	-
846	Cae Chwarae Ysgol Bro Famau	CChAA	0.17	-
922	Ardal bicnic Parc Llanferres	P+GC	0.2	80
841	Gerddi Cyhoeddus Llanferres	P+GC	0.55	74
924	Gerddi Caffi Loggerheads	P+GC	0.36	80
5	Loggerheads	MGNLI	0.51	-
4	Loggerheads	MGNLI	8.50	-
847	Loggerheads	MGNLI	19.45	-
923	Cae chwarae Maeshafn	MA	0.13	-

Hygyrchedd

Tabl 124: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanferres, Loggerheads a Maeshafn

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
85.9	60.7	43.8	66.2	0	81.4

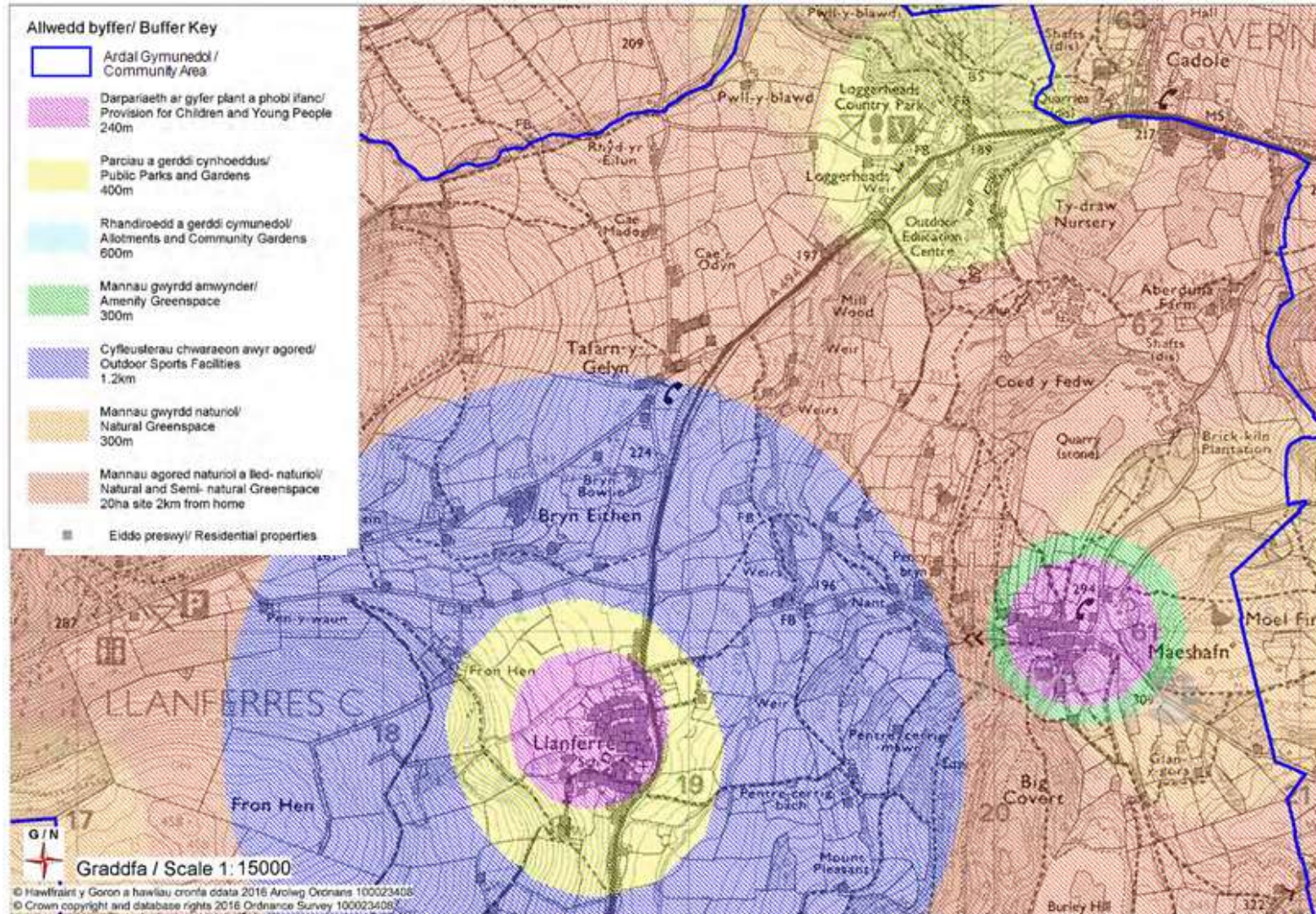
Mae'r tabl uchod yn dangos bod gan dros 85% o'r aelwydydd yn yr ardal Gymunedol hon fynediad cyfyngedig i fannau amwynder gwyrdd. Ond, efallai nad yw hyn yn arwyddocaol oherwydd maint y mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn y rhanbarth, lle mae pob aelwyd o fewn 2km i safle 20ha mawr.

Ond, dim ond 40% o aelwydydd sydd â mynediad da i Ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Mae hwn dal yn ffigwr cymharol uchel o ystyried pa mor fach yw'r parth clustogi ar gyfer y math hwn. Mae hyn yn dangos bod darpariaethau wedi'u lleoli'n dda yn Llanferres a Maeshafn, ond mae cwmpas i ddatblygu un yn Loggerheads a all fod yn anturus, naturiol, yn cyd-fynd â'r amgylchedd ac yn darparu ar gyfer y nifer fawr o ymwelwyr sy'n dod yno bob blwyddyn.

Mae'r cyfleuster chwaraeon awyr agored yn Llanferres yn hygyrch i dros hanner y nifer o aelwydydd yn yr ardal. Mae hyn yn gadarnhaol, ond gall ei faint bychan gynnig cyfle i wella er mwyn annog pobl i deithio ymhellach i ffwrdd i gael mynediad i'r ddarpariaeth hon.

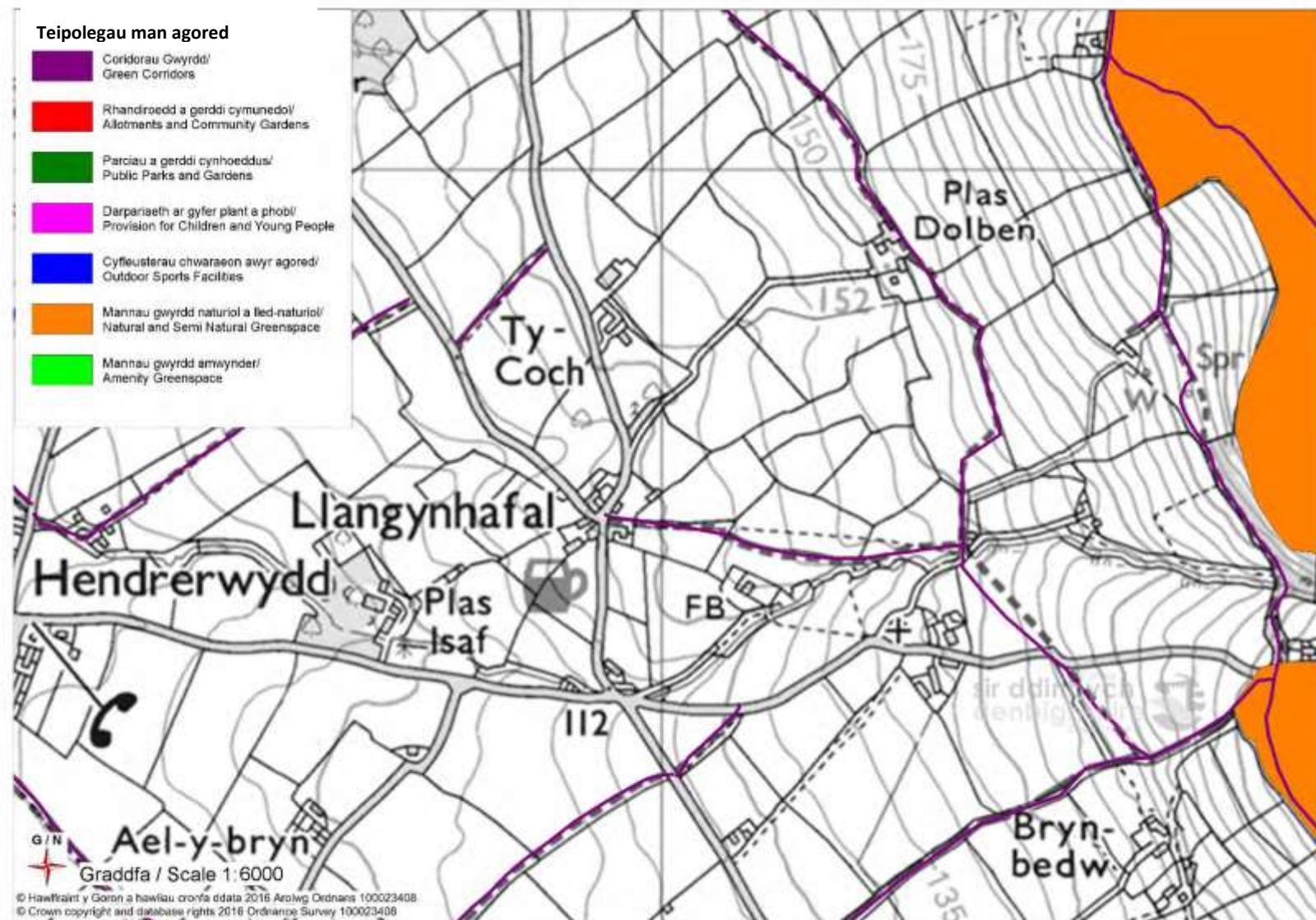
Er bod darpariaeth parciau a gerddi cyhoeddus yn Llanferres a Loggerheads, maent yn gyfyngedig yn eu hygyrchedd i 66% o'r aelwydydd yn yr ardaloedd hyn. Efallai nad yw hyn yn arbennig o arwyddocaol gan fod maes parcio'r Cyngor yn Loggerheads yn denu llawer o ymwelwyr sy'n mwynhau hamdden llesol ym Mharc Gwledig Loggerheads. Ond, mae'n bwysig ein bod yn ystyried hygyrchedd i fannau agored ar gyfer y boblogaeth leol sy'n byw yn yr ardaloedd hyn o Sir Ddinbych.

Ffigur 81: Map
Hygyrchedd
Llanferres,
Loggerheads a
Maeshafn

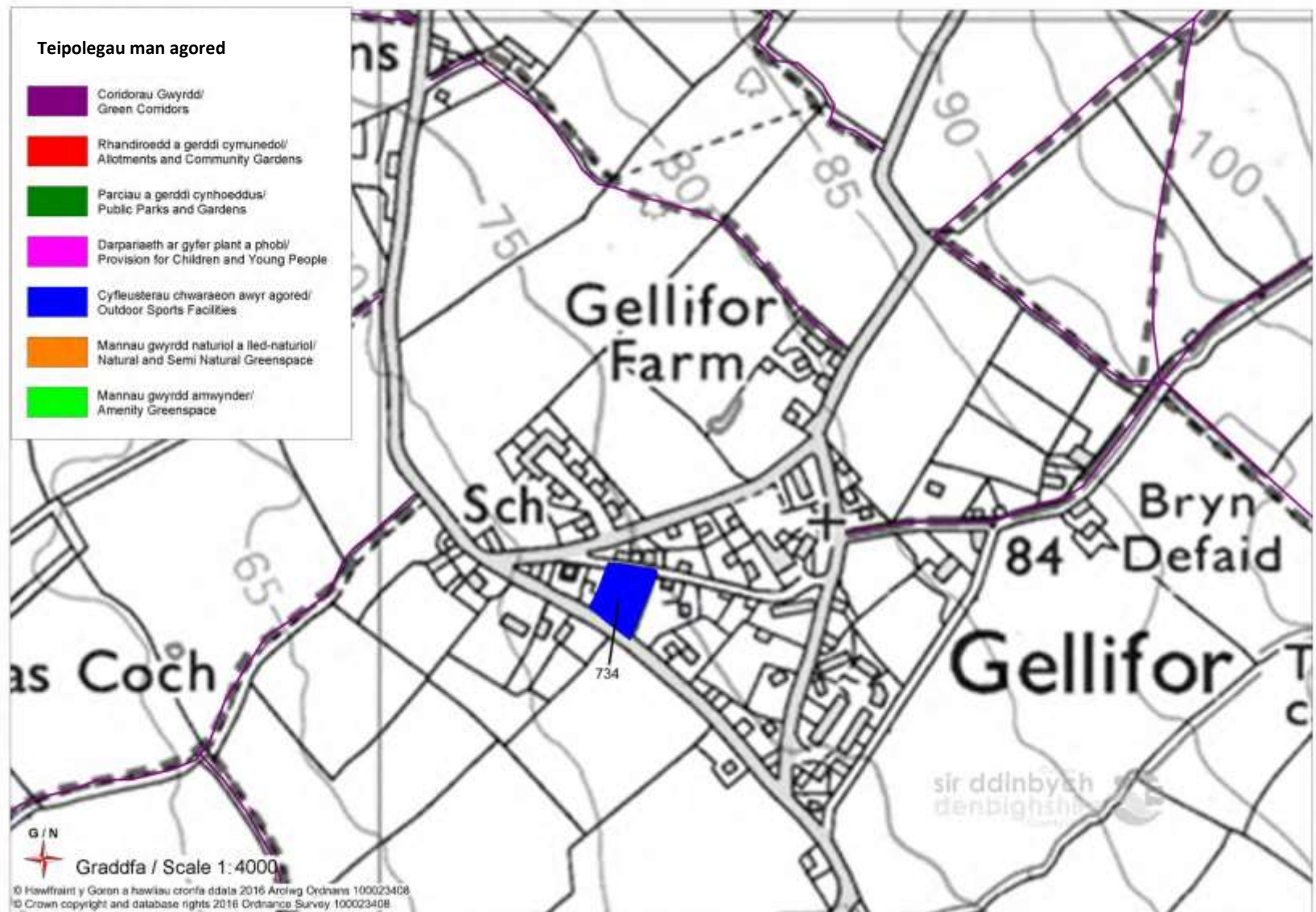

32. Llangynhafal a Gellifor

Ffigur 82: Map
Trosolwg
Llangynhafal

Ffigur 83: Map
Trosolwg o
Gellifor

Tabl 125: Trosolwg o fannau agored yn Llangynhafal a Gellifor

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.20
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Llangynhafal ddiffyg ym mhob math o fannau agored gan nad oes unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi yn yr ardal. Mae gan Gellifor gae chwarae ysgol sydd wedi'i eithrio o'r rhan o'r asesiad oherwydd mynediad y tu allan i oriau ysgol ac i fod yn gyson â'r adroddiad. Felly, mae cwmpas i ddatblygu mannau agored yn yr ardal Gymunedol a bydd ymgynghoriad gyda'r C,TCC a'r gymuned yn fanteisiol i ddarganfod beth yw eu hanghenion yn yr ardal o ran mannau agored.

Tabl 126: Safleoedd mannau agored yn Llangynhafal a Gellifor

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
734	Cae Chwarae Ysgol Gynradd Gellifor	CChAA	0.25	-

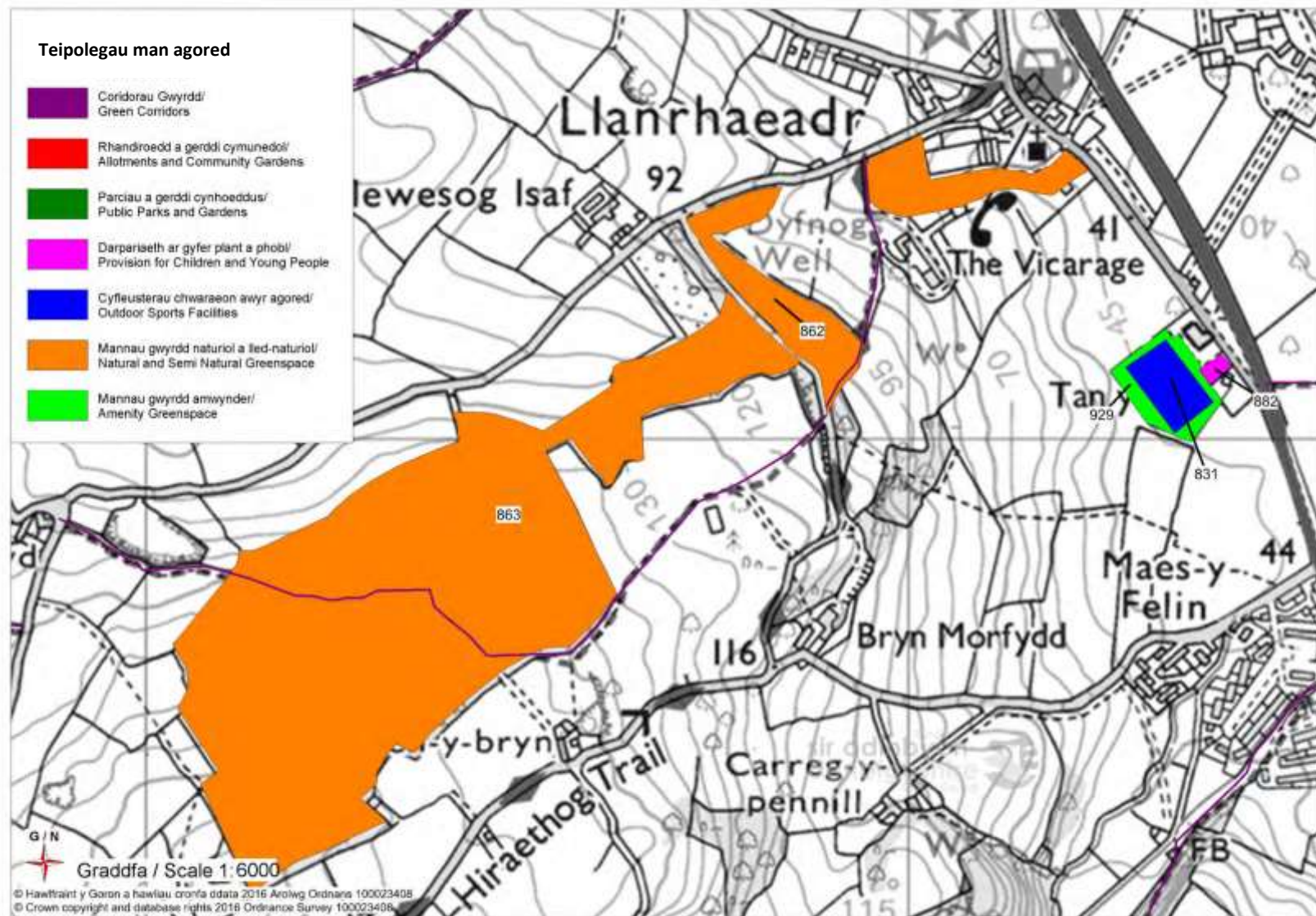
Hygyrchedd

Dim ond un safle sydd yn yr ardal gymunedol hon, sef cae chwarae'r ysgol. Nid yw safleoedd yr ysgol wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad hygyrchedd felly nid oes map.

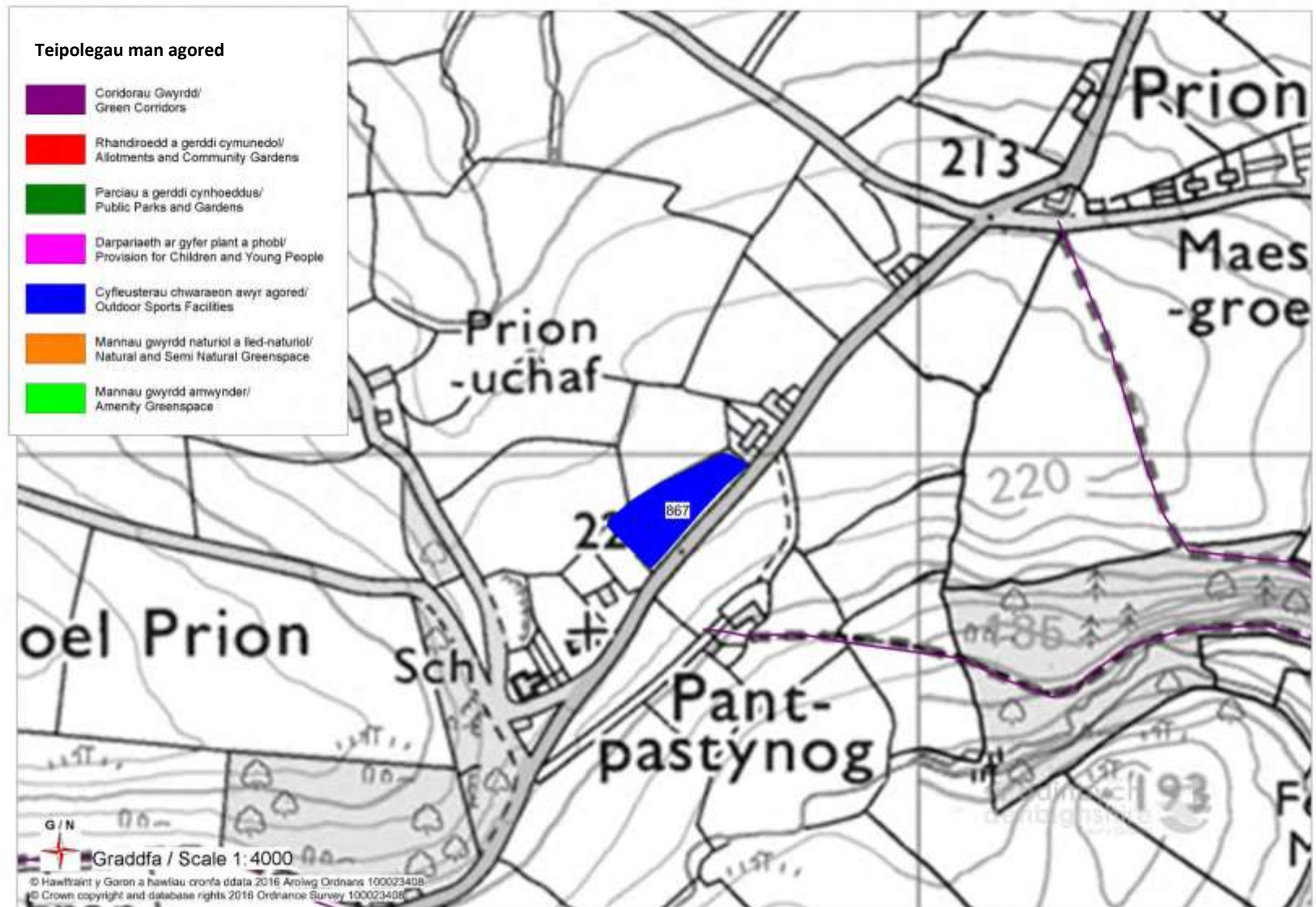
Mae agosrwydd ardaloedd Cymunedol eraill fel Dinbych a Rhuthun yn golygu y gall preswylwyr yr ardal hon gael mynediad i'r mannau agored y maent yn eu cynnig, ond bydd rhaid teithio ymhellach gyda bws neu gar er mwyn eu cyrraedd. Gall natur wledig Llangynhafal a Gellifor olygu na theimlir y gwahaniaethau mor gryf gan fod digon o fynediad i'r cefn gwlad agored ar lwybrau a choridorau gwyrdd a mynediad i'r mynydd i'r dwyrain.

33. Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog

Ffigur 84: Map
Trosolwg
Llanrhaeadr Yng
Nghinmeirch

Ffigur 85: Map
Trosolwg Prion a
Phant Pastynog

Tabl 127: Trosolwg o fannau agored yn Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.53	-0.43	-0.04
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.08	-0.01	-0.17
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.68	-0.19	-0.54
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	24.83	19.96	21.92
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Llanrhaeadr yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog ddiffyg bron bob math o fannau agored ac eithrio ar gyfer mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn ôl safonau FIT a chyfartaledd Sir Ddinbych. Mae'r ardal hon o Sir Ddinbych yn wledig iawn ac mae rhwydweithiau eang o goridorau gwyrdd sy'n darparu mynediad i'r cefn gwlad. Gall hyn olygu nad yw poblogaeth yr ardaloedd hyn yn teimlo'r diffyg mor gryf. Mae'r ffaith bod rhyw fath o ddarpariaeth o'r rhan fwyaf o fathau o fannau agored, ac eithrio parciau a gerddi cyhoeddus, yn gadarnhaol iawn ac ni ddylid anwybyddu hyn. Ond, gall diffyg darpariaeth o'r math hwn fod yn gyfle i ddatblygu safle newydd o'r math hwn neu fynd tuag at wella safleoedd presennol.

Tabl 128: Safleoedd manau agored yn Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
867	Cae Chwarae Ysgol Pant Pastynog	CChAA	0.52	-
831	Cae Chwaraeon Llanrhaeadr	CChAA	0.68	-
929	Cae Chwarae Llanrhaeadr	MA	0.53	-
882	Ardal chwarae plant	DP+PI	0.08	78
862	Coetir	MGNLI	3.18	-
863	Coed Mawr	MGNLI	21.65	-

Hygyrchedd

Tabl 129: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanrhaeadr Yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog

% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd d gyda mynediad cyfyngedig i NG
92.1	99.8	52.8	100	24.9	100

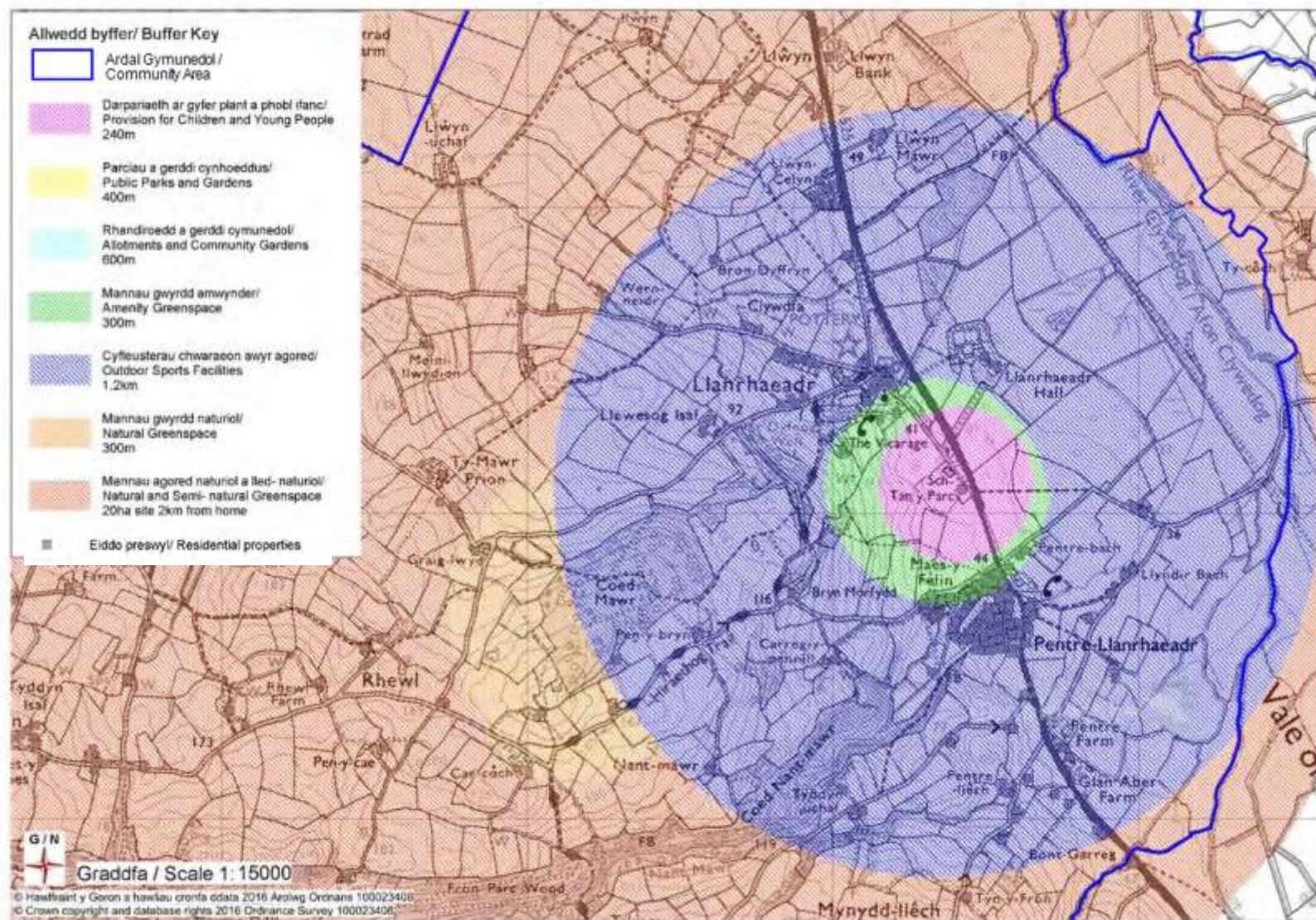
Mae Llanrhaeadr yng Nghinmeirch a Phrion a Phant Pastynog yn wledig iawn yn eu natur a gellir ystyried eu lleoliad yn rhy bell i gerdded i gael gwasanaethau'r ardaloedd trefol mawr gerllaw. Felly, mae'n debyg bod gan y rhan fwyaf o breswylwyr yr ardal gymunedol fynediad at gar neu wasanaeth bws. Mae hyn yn golygu er y canrannau uchel ar gyfer y rhan fwyaf o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i fannau agored, bydd y rhan fwyaf o bobl yn teithio mewn car neu ar fws i'w cyrraedd ac ni fyddent yn poeni yn ormodol am gael darpariaeth o'r fath ar garreg eu drws.

Mae gan bron i hanner yr aelwydydd fynediad i'r cyfleuster chwaraeon awyr agored a all fod yn gadarnhaol i blant a phobl ifanc a all ddewis mynd i'r cyfleuster gyda dull teithio llesol fel ar feic neu ar droed os yw eu cartref teuluol o fewn y parth clustogi 1.2km.

Mae'r rhan fwyaf o'r aelwydydd yn byw o fewn cyrraedd safle mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol 20ha. Mae hyn yn galluogi nifer o gyfleoedd hamdden gwahanol a gall olygu bod y diffyg mannau agored yn fychan iawn i boblogaeth yr ardal gymunedol hon.

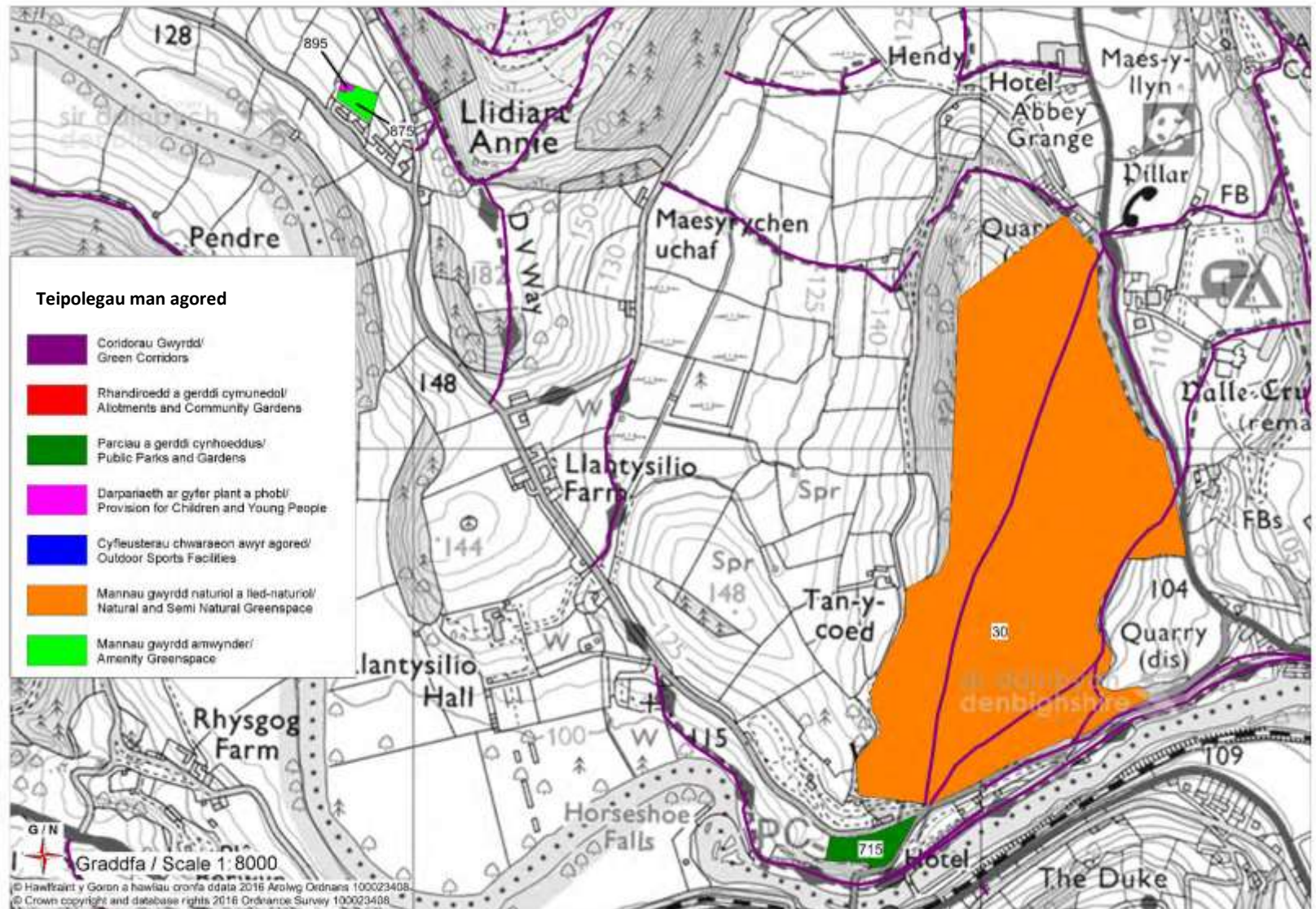
Ni chrëwyd parth clustogi hygyrchedd ar gyfer cae ysgol Prion a Phant Pastynog oherwydd yr hygyrchedd cyfyngedig y tu allan i oriau ysgol, a bydd hyn yn gyson drwy'r adroddiad.

Ffigur 86: Map
Hygyrchedd
Llanrhaeadr Yng
Nghinmeirch

34. Llantysilio

Ffigur 87: Map
Trosolwg
Llantysilio

Tabl 130: Trosolwg o fannau agored yn Llantysilio

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.25	-0.34	0.04
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.03	-0.02	-0.18
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.20
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	32.07	72.21	74.18
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0.71	1.51	-0.61

Mae gan Llantysilio ddiffyg bron bob math o fannau agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Yr eithriad yw'r safle Parc a Gardd Cyhoeddus mawr sy'n sylweddol fwy na chyfartaledd Sir Ddinbych. Mae hyn yn gadarnhaol iawn i'r ardal gan ei fod yn denu llawer o dwristiaid yn ystod misoedd yr haf. Mae ansawdd y safle hefyd yn uchel sy'n dangos ei fod yn cael ei gynnal yn dda ac yn bwysig i ddiwydiant twristiaeth yr ardal.

Nid oes unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi ar gyfer cyfleusterau chwaraeon awyr agored a all fod yn ardal i'w ddatblygu os yw'r galw yn bodoli i ddechrau. Does chwaith ddim safleoedd wedi'u cofnodi dan y math mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol, ond, nid yw hyn yn golygu nad ydynt yn bodoli yn yr ardal gan ei fod yn wledig iawn ac efallai ei fod wedi'i golli yn ystod yr archwiliad a heb ei nodi yn ystod y broses ymgynghori.

Efallai nad yw'r diffyg yn rhy sylweddol oherwydd agosrwydd tref Llangollen sydd â nifer o safleoedd mannau agored. Ond, mae'n bwysig sicrhau bod gan breswylwyr lleol Llantysilio fynediad at safleoedd mannau agored o ansawdd da yn eu hardal ar gyfer hamdden a mwynhad ac nid darpariaeth ar gyfer ymwelwyr sy'n pasio drwy'r ardal yn unig.

Tabl 131: Safleoedd mannau agored yn Llantysilio

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
875	Cae chwarae Llidiart Annie	MA	0.25	-
895	Ardal Chwarae Llidiart Annie	DP+PI	0.03	49
715	Gŕin Llandysilio	P+GC	0.71	86
30	Coed Hyrddyn (Velvet Hill)	MGNLI	32.07	-

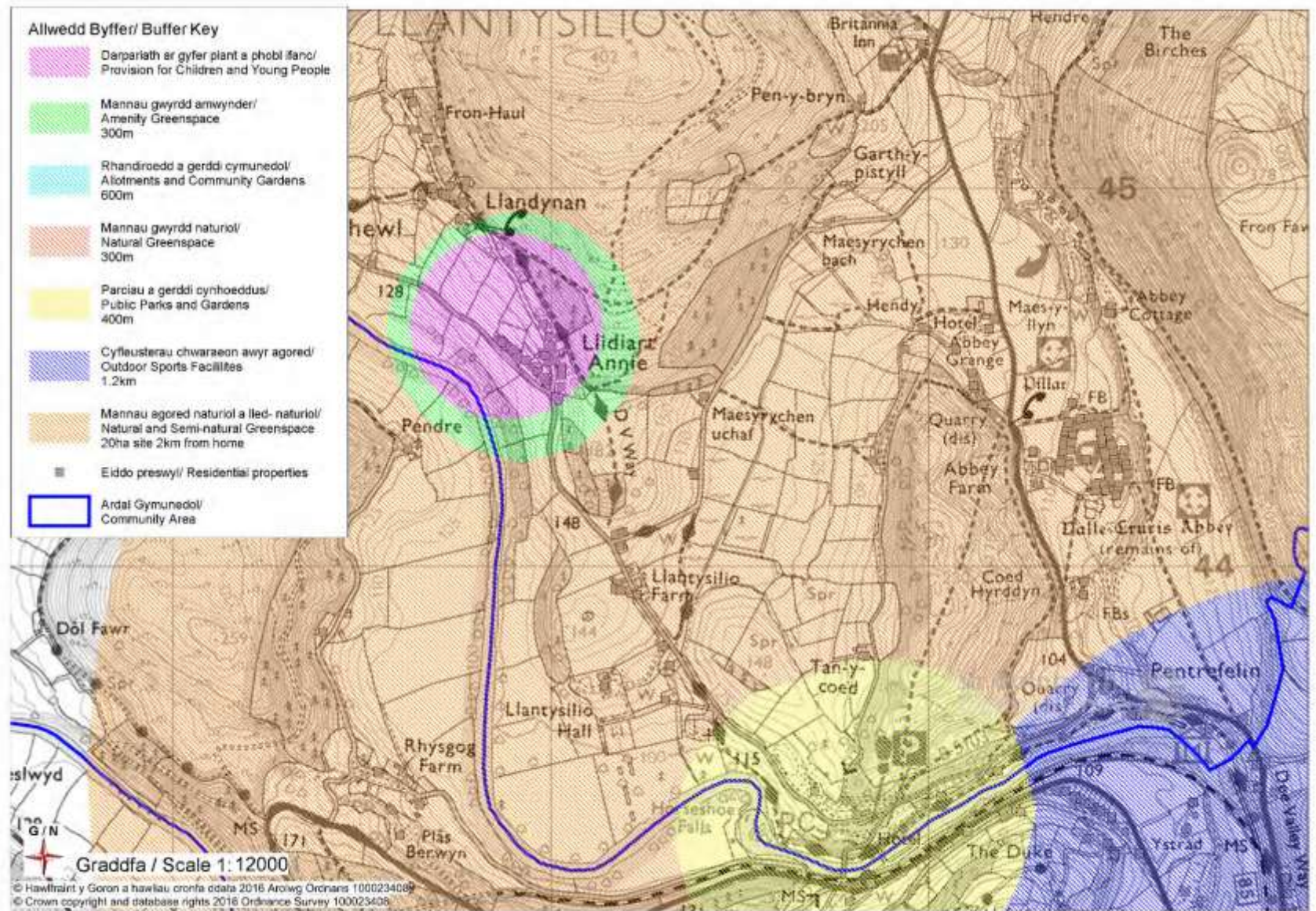
Hygyrchedd

Tabl 132: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llantysilio

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
92.1	92.1	94.5	98.2	28.6	100

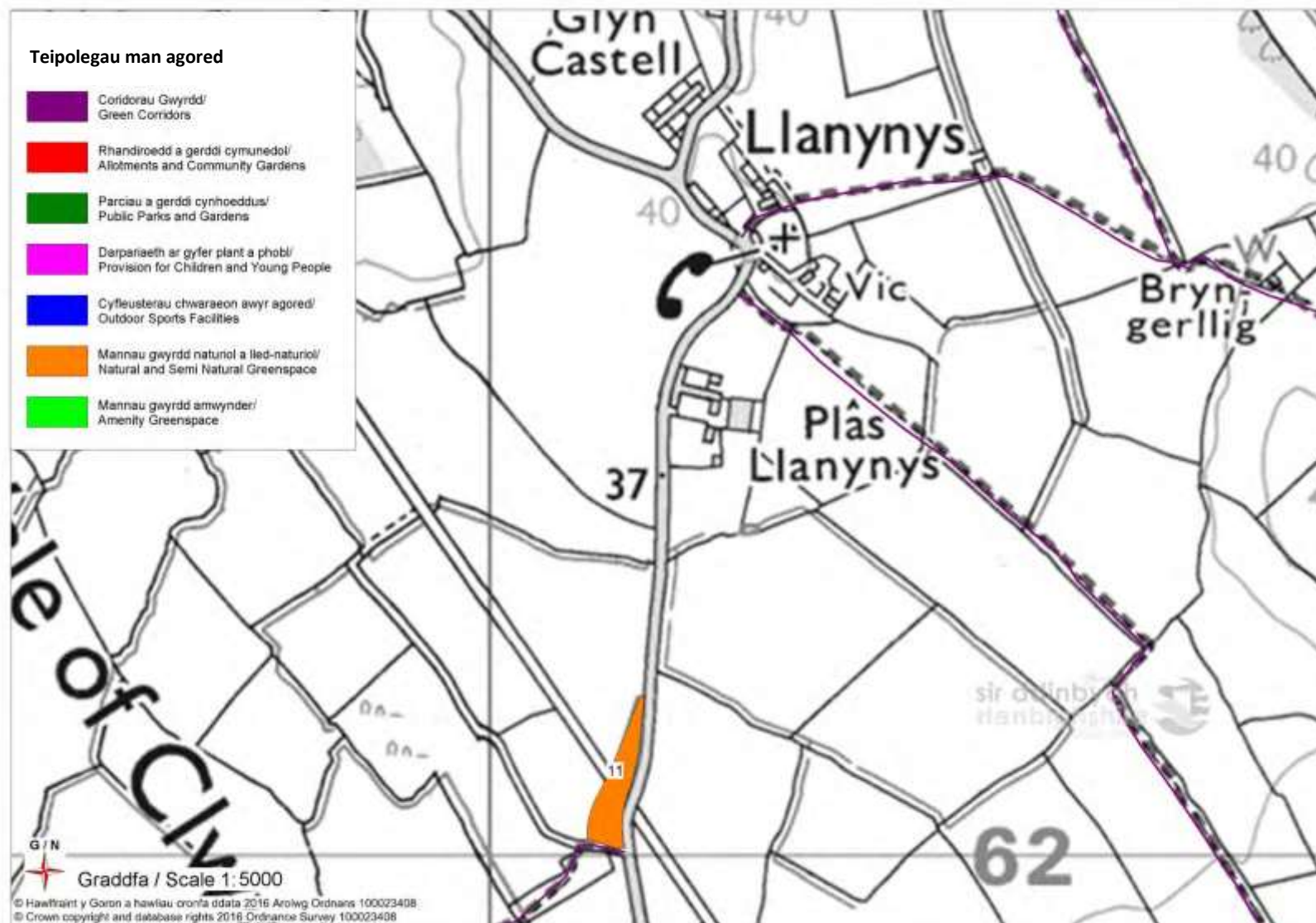
Mae gan Llantysilio sgôr isel ym mhob math o ran aelwydydd â mynediad at fannau agored ac eithrio safle mawr 20ha o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol o fewn pellter 2km. Mae hyn yn bennaf oherwydd lleoliad gwledig yr ardal Gymunedol a bod llawer o'r aelwydydd ar wasgar o amgylch y tirwedd. Mae agosrwydd Llangollen yn golygu bod gan boblogaeth Llantysilio fynediad i wahanol fathau o fannau agored, ond efallai bod angen iddynt deithio gyda dulliau cludiant eraill ac eithrio ar droed.

Ffigur 88: Map
Hygyrchedd
Llantysilio

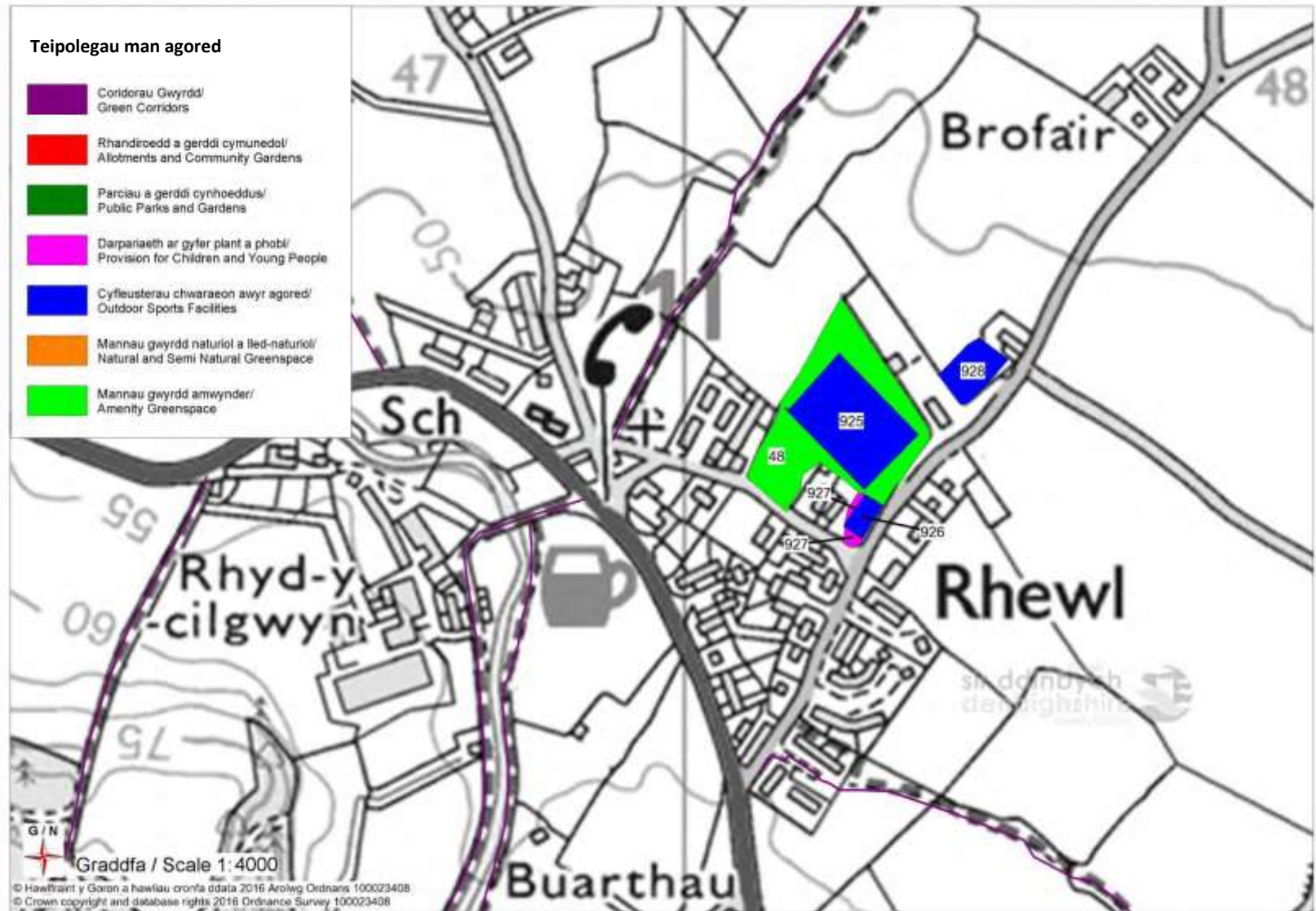

35. Llanynys a'r Rhewl

Ffigur 89:
Map Trosolwg
Llanynys

Ffigur 90: Map
Trosolwg Rhewl

Tabl 133: Trosolwg o fannau agored yn Llanynys a Rhewl

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.87	0.20	0.59
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.03	-0.05	-0.21
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.93	0.38	0.02
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0.4	-3.44	-1.48
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Llanynys a Rhewl ddigon o fannau amwynder gwyrdd a chyfleusterau chwaraeon awyr agored o'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych a safon FIT. Mae hyn yn gadarnhaol iawn ac yn dangos bod darpariaeth da i'r boblogaeth o ran cyfleusterau chwaraeon a hamdden. Ond, mae diffyg darpariaeth i blant a phobl ifanc, yn bennaf oherwydd maint y safle yn Rhewl. Dyma gyfle i wella a/neu ehangu i sicrhau bod gan blant y gymuned ddarpariaeth cyfleusterau chwarae da.

Mae hefyd diffyg mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol ond mae'r pyllau bywyd gwyllt yn Llanynys yn cynnig peth darpariaeth o'r math hwn.

Does dim darpariaeth parciau a gerddi cyhoeddus yn yr ardal gymunedol hon. Felly, gall fod cwmpas i ddatblygu safle newydd er budd y bobl leol. Er bod y cyfleuster chwaraeon yn darparu ar gyfer pob grŵp oedran i ryw raddau, gall gardd dawel fod yn fath o fan agored y byddai aelodau eraill y gymuned yn ei mwynhau a chael budd ohoni. Argymhellir ymgynghoriad gyda'r C,TCC a'r gymuned i weld a oes galw am ddarpariaeth o'r math hwn.

Tabl 134: Safleoedd manau agored yn Llanynys a Rhewl

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
48	Tir Hamdden	MA	0.87	-
927	Ardal Chwarae Rhewl	DP+PI	0.01	47
925	Cae Chwarae Rhewl	CChAA	0.67	-
926	Cwrt Tennis Rhewl	CChAA	0.07	-
928	Cae Chwarae Rhewl	CChAA	0.19	-
11	Pwll Llanynys	MGNLI	0.40	-

Hygyrchedd

Tabl 135: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Llanynys a Rhewl

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
55.2	64.8	33.1	100	95.8	98.5

Yn ardal gymunedol Llanynys, dim ond 33% o aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig i'r cyfleusterau chwaraeon awyr agored yn Rhewl. Mae hyn yn golygu efallai bod rhaid iddynt deithio ymhellach er mwyn cael mynediad, a gyda dull cludiant arall fel car neu fws, er enghraifft.

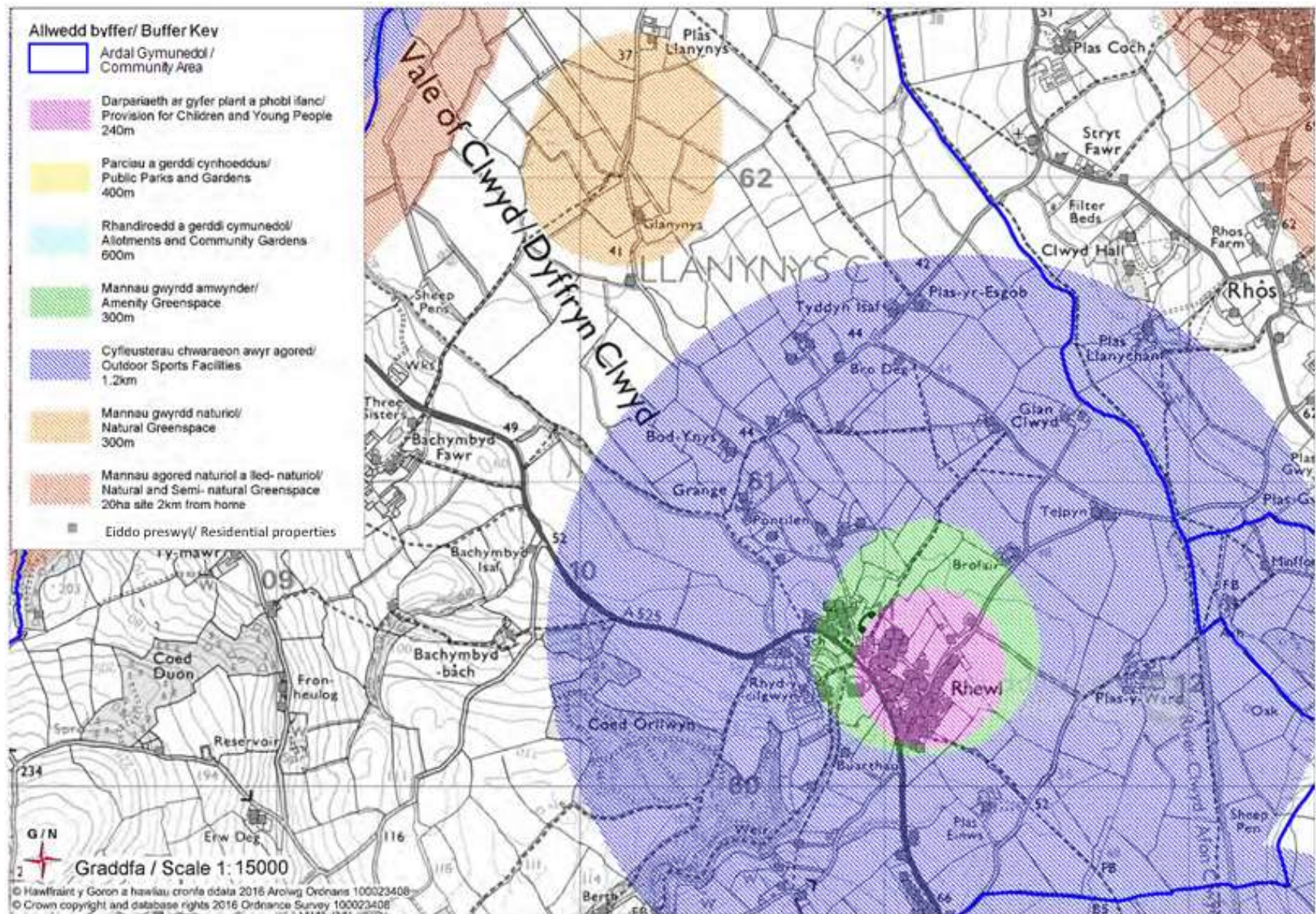
Mae gan tua 45% o aelwydydd fynediad cyfyngedig i fannau amwynder gwyrdd, ond, oherwydd natur wledig yr ardal gymunedol a'r cyfleusterau chwaraeon sydd ar gael yn Rhewl, efallai na fydd hyn yn cael effaith fawr ar bobl sy'n byw y tu allan i'r parth clustogi gan fod ganddynt ddigon o gefn gwlad ar garreg eu drws.

Mae gan dros 60% o aelwydydd fynediad cyfyngedig i ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Gall hyn fod oherwydd y maint clustogi bychan ar gyfer y math hwn, ond mae'n dangos bod gan bron i 40% fynediad da i'r ddarpariaeth hon sy'n gadarnhaol iawn, yn enwedig os yw'n golygu y gall blant gael mynediad i safle o fewn taith gerdded fer, efallai ar eu pen eu hunain neu gyda ffrindiau.

Nid oes parthau clustogi mynediad wedi'u creu ar gyfer parciau a gerddi cyhoeddus oherwydd nad yw safleoedd yn cael eu cofnodi.

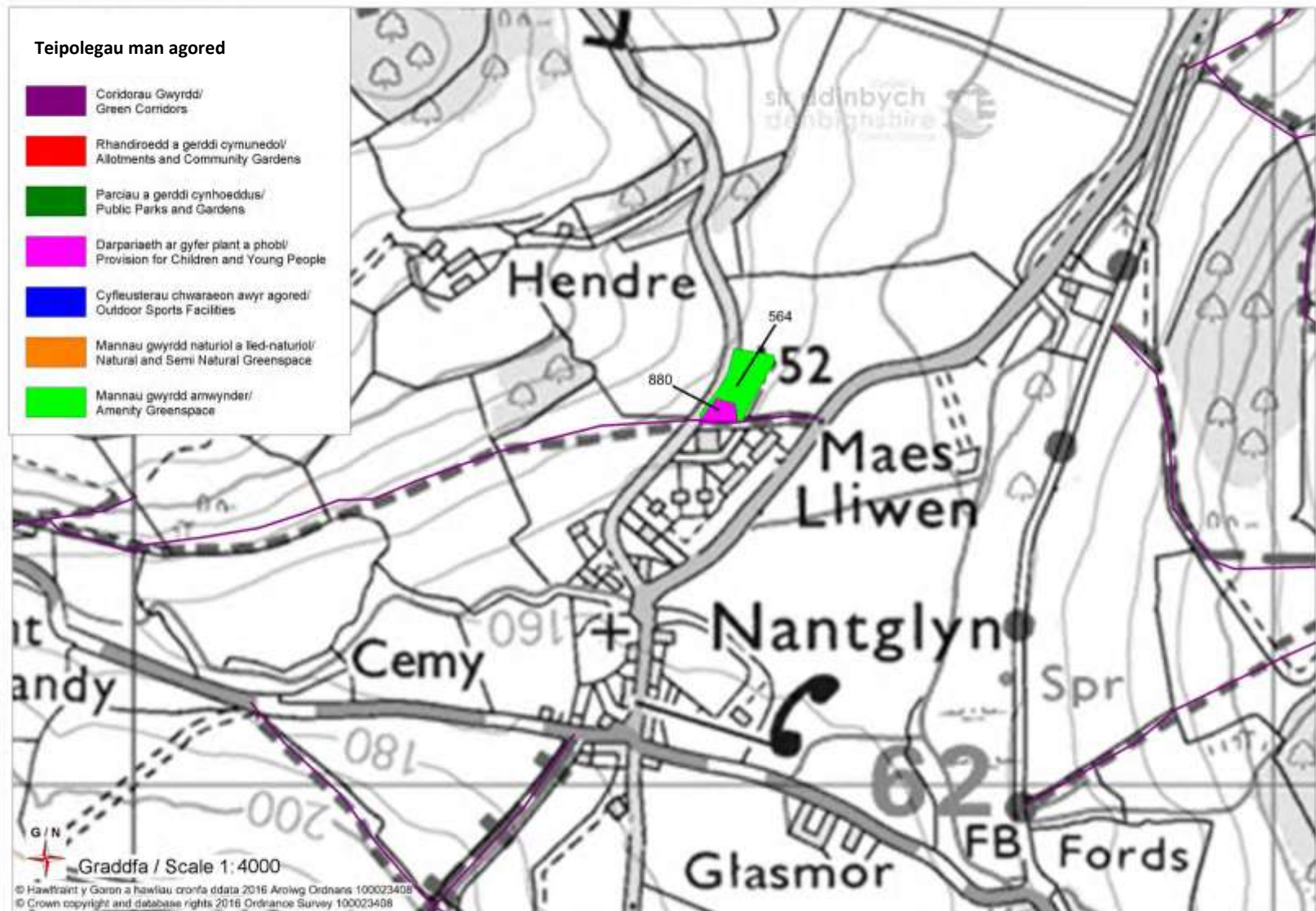
Er y ddarpariaeth mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol ger Llanynys, nid oes llawer o aelwydydd yn y parth clustogi mynediad 300m. Ni ddylai hyn leihau ei bwysigrwydd oherwydd efallai y bydd angen i bobl deithio ymhellach er mwyn cael mynediad i'r safle, ond gellir cynnwys hyn mewn taith gerdded hirach ac felly ni ddylai fod yn ffactor sy'n cyfyngu ei hygyrchedd.

Ffigur 91:
Map
Hygyrchedd
Llanynys a
Rhewl

36. Nantglyn

Ffigur 92: Map
Trosolwg
Nantglyn

Tabl 136: Trosolwg o fannau agored yn Nantglyn

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.05	0.07	-0.10
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	83.06	253.19	255.15
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Nantglyn ddigon o fannau gwyrdd naturiol a lled naturiol, ond mae diffyg mathau eraill o fannau agored yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych a safonau FIT ac eithrio mewn darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc sy'n ddigonol yn ôl cyfartaledd y Sir. Mae maint poblogaeth bychan yr ardal gymunedol yn golygu bod y ddarpariaeth yn ddigonol er ei fod yn fychan iawn o ran maint. Gall hyn fod yn gyfle ar gyfer gwelliant i wella neu ehangu'r safle i wella ei ansawdd a'i ddefnydd ar gyfer plant lleol Nantglyn.

Mae darpariaeth bychan o fan amwynder gwyrdd, ond mae ei faint bychan yn golygu ei fod wedi'i eithrio o'r rhan hon o'r adroddiad. Ond, ni ddylid anwybyddu ei werth a'i bwysigrwydd i'r gymuned, gyda'i leoliad ger yr ardal chwarae.

Gall y ffaith bod Nantglyn yn ardal wledig iawn olygu na theimlir y diffyg mor gryf gan y gymuned leol gan fod digon o fynediad i'r cefn gwlad agored gerllaw. Ond, argymhellir cynnal ymgynghoriad er mwyn darganfod beth yw'r galw yn yr ardal a chynllunio ar gyfer y man agored yn unol â hyn.

Tabl 137: Safleoedd mannau agored yn Nantglyn

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
564	Cae chwarae'r Brenin Siôr	MA	0.05	-
880	Ardal chwarae'r Brenin Siôr	DP+PI	0.18	71
27	Gwarchodfa Natur Leol Mynydd Hiraethog	MGNLI	83.06	-

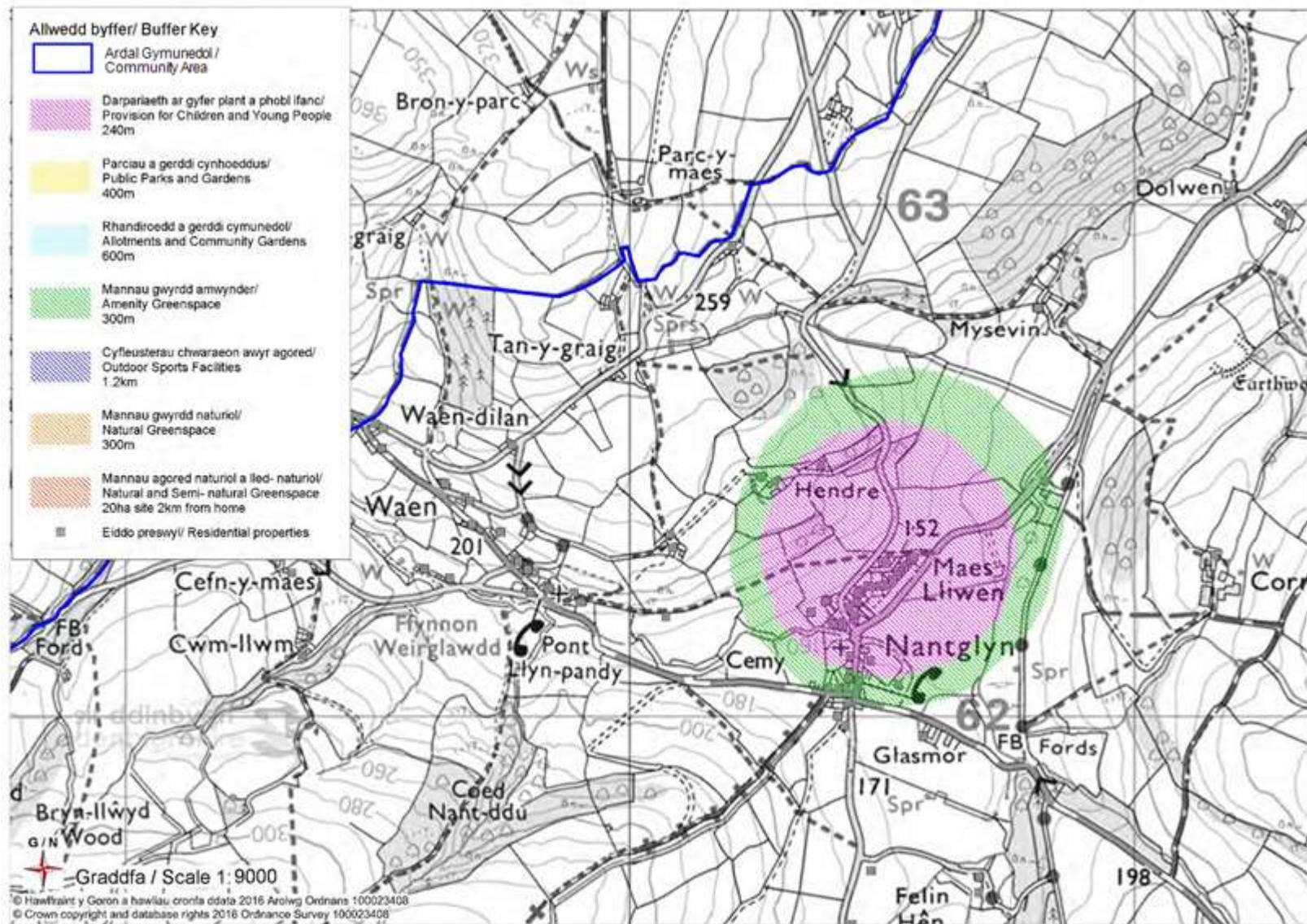
Hygyrchedd

Tabl 138: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Nantglyn

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
71.9	80.1	100	100	96.6	100

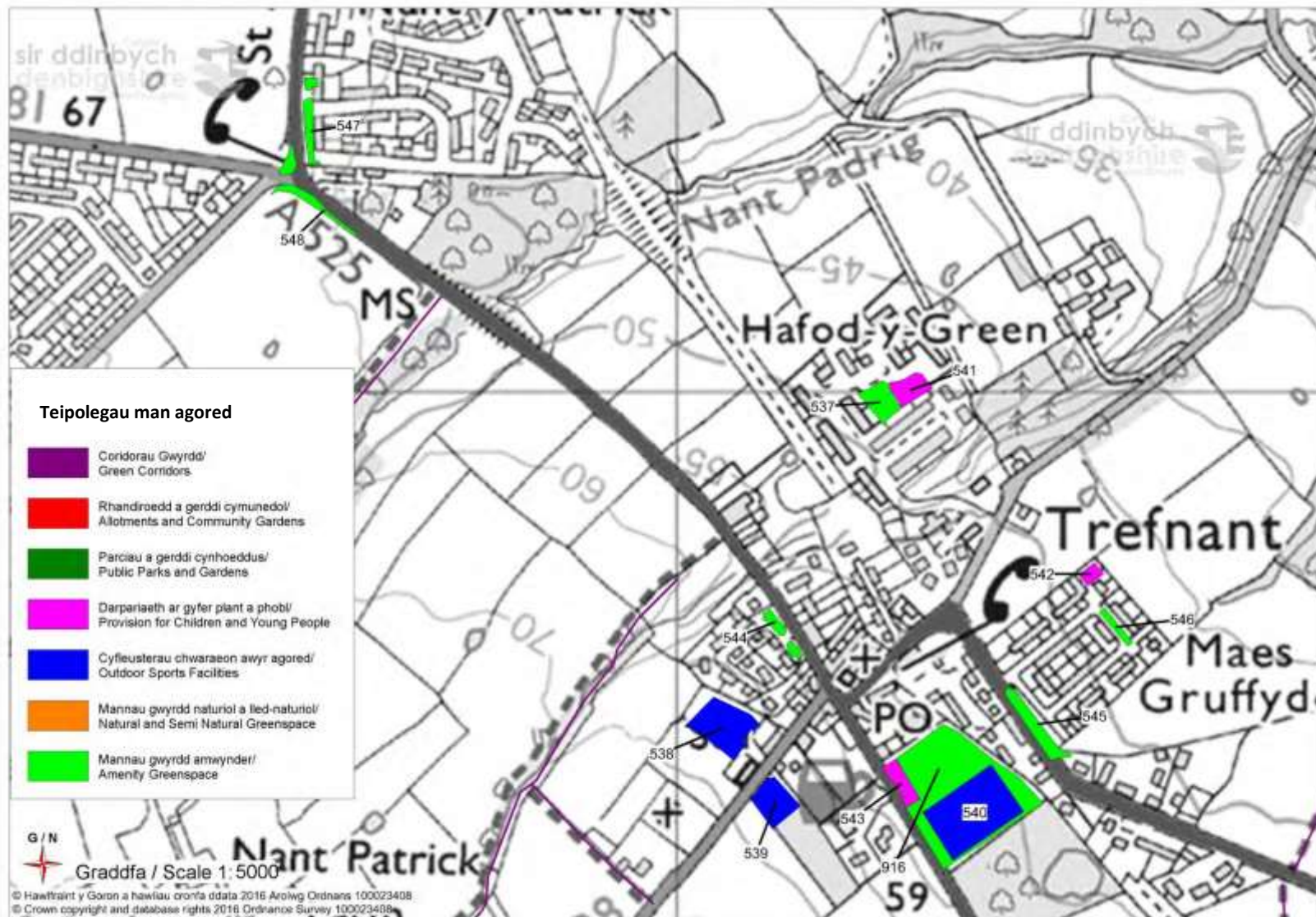
Dim ond 20% o aelwydydd sydd â mynediad da i ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Mae hyn yn golygu y byddai'n rhaid i lawer o bobl leol ddefnyddio dull cludiant arall, ar wahân i gerdded, er mwyn cyrraedd y safle. Efallai nad yw hyn yn arwyddocaol oherwydd natur wledig yr ardal gymunedol gan fod gan lawer o bobl geir neu'n defnyddio'r gwasanaeth bws er mwyn cael mynediad i'r gwasanaethau eraill gerllaw. Gellir dweud yr un fath ar gyfer safle'r man amwynder gwyrdd ger yr ardal chwarae.

Ffigur 93:
Map
Hygyrchedd
Nantglyn

37. Trefnant

Ffigur 94:
Map
Trosolwg
Trefnant

Tabl 139: Trosolwg o fannau agored yn Nhrefnant

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.77	-0.45	-0.06
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.21	0.05	-0.12
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0.73	-0.38	-0.74
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae Trefnant yn ddiffygiol ym mhob math o fannau agored yn ôl safon FIT. O'i gymharu â chyfartaledd Sir Ddinbych, mae'n ddiffygiol ym mhob math ond y ddarpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc. Mae'n gadarnhaol bod mwy nag un o'r safleoedd hyn yn y gymuned. Ond, mae cwmpas i wella'r safleoedd hyn, yn enwedig ardal chwarae Ffordd Cae Canol (cyf 541). Felly, yn yr achos hwn gall fod yn fwy buddiol i wella'r ddarpariaeth bresennol yn hytrach na chreu safleoedd newydd.

Gall y diffyg darpariaeth cyfleuster chwaraeon awyr agored fod yn rhywbeth arall sydd angen mynd i'r afael ag o yn Nhrefnant. Ond, byddai hyn yn dibynnu ar y galw ar gyfer y math hwn a byddai archwiliad i ddemograffeg poblogaeth yr ardal yn helpu gyda'r penderfyniad hwn.

Mae Cynghorydd Tref Trefnant wedi crybwyll y syniad o gysylltu dwy ardal Trefnant gyda llwybr cerdded/beicio diogel. Byddai hyn yn galluogi pobl sy'n byw i'r gogledd o'r ardal gymunedol i gael mynediad i'r cyfleusterau mannau agored sydd ar gael yn y de. Felly, mae cyfle i ddatblygu'r rhwydwaith teithio llesol gan y byddai o fudd enfawr i'r gymuned.

Tabl 140: Safleoedd mannau agored yn Nhrefnant

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
916	Caeau chwarae Trefnant	MA	0.77	-
543	Ardal Chwarae Ffordd Dinbych	DP+PI	0.08	96
542	Ardal Chwarae Maes Gruffydd	DP+PI	0.03	82
541	Ardal chwarae Ffordd Cae Canol	DP+PI	0.10	67
538	Cae chwarae Ysgol Trefnant	CChAA	0.28	-
539	Lawnt Fowlio Trefnant	CChAA	0.16	-
540	Cae Pêl-droed Trefnant	CChAA	0.57	-

Hygyrchedd

Tabl 141: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Nhrefnant

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i NG
21.9	56.8	11.8	100	100	100

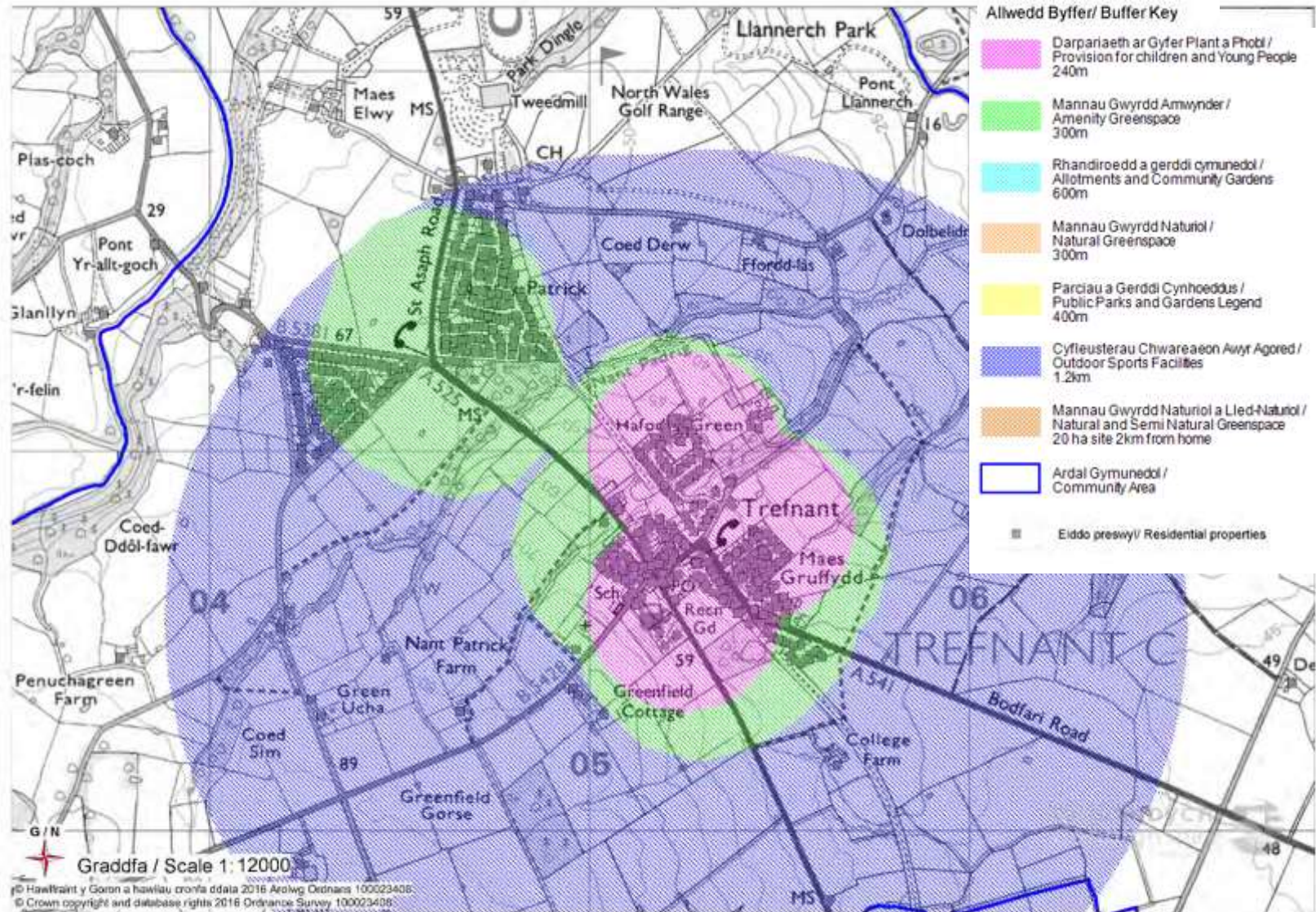
Mae'r tabl hwn yn dangos bod gan bron i 90% o aelwydydd fynediad at gyfleusterau chwaraeon awyr agored yn Nhrefnant. Dim ond 20% sydd â mynediad cyfyngedig at Fannau Amwynder, sy'n gadarnhaol iawn hefyd.

Mae gan dros hanner yr holl aelwydydd fynediad cyfyngedig i Ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc. Dyma ardal y gellir ei gwella, ond mae'r map isod yn dangos bod y safleoedd ar wasgar yn y setliad ond gall safle ger gogledd y datblygiad fod o fudd. Ond, gallai gwelliant i'r rhwydwaith cerdded/beicio sy'n cysylltu'r ddwy ardal fod fwy o fudd i'r gymuned na darparu safle chwarae drud a all fod yn fwy costus yn y tymor hir.

Nid oes unrhyw safleoedd wedi'u cofnodi ar gyfer Parciau a Gerddi Cyhoeddus a Mannau Gwyrdd Naturiol a Lled Naturiol sef pam nad oes parthau clustogi hygyrchedd. Ond, mae hyn yn dangos bod potensial i ddatblygu'r safleoedd hyn yn dibynnu ar alw'r gymuned.

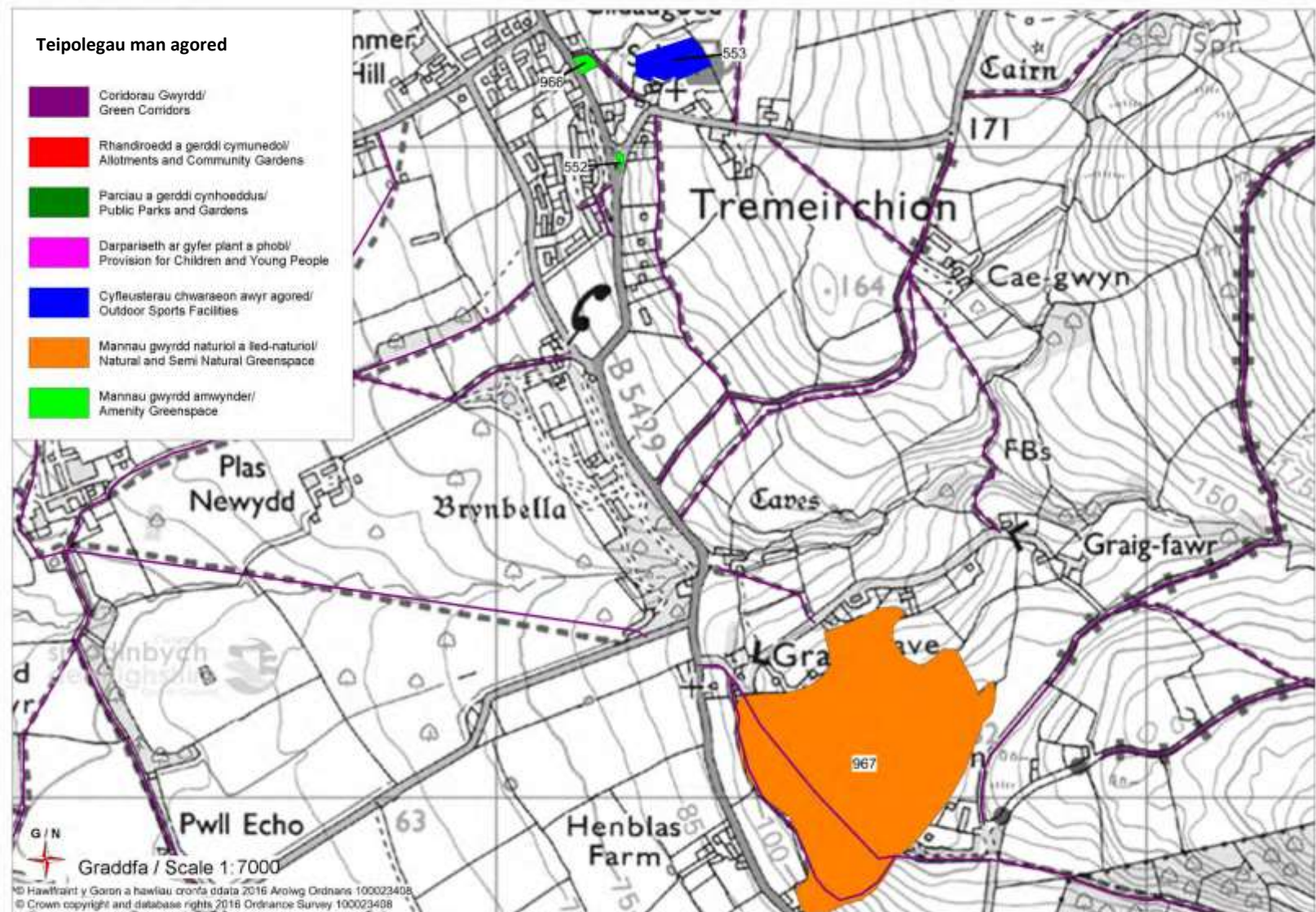
Ffigur 95: Map

Hygyrchedd
Trefnant

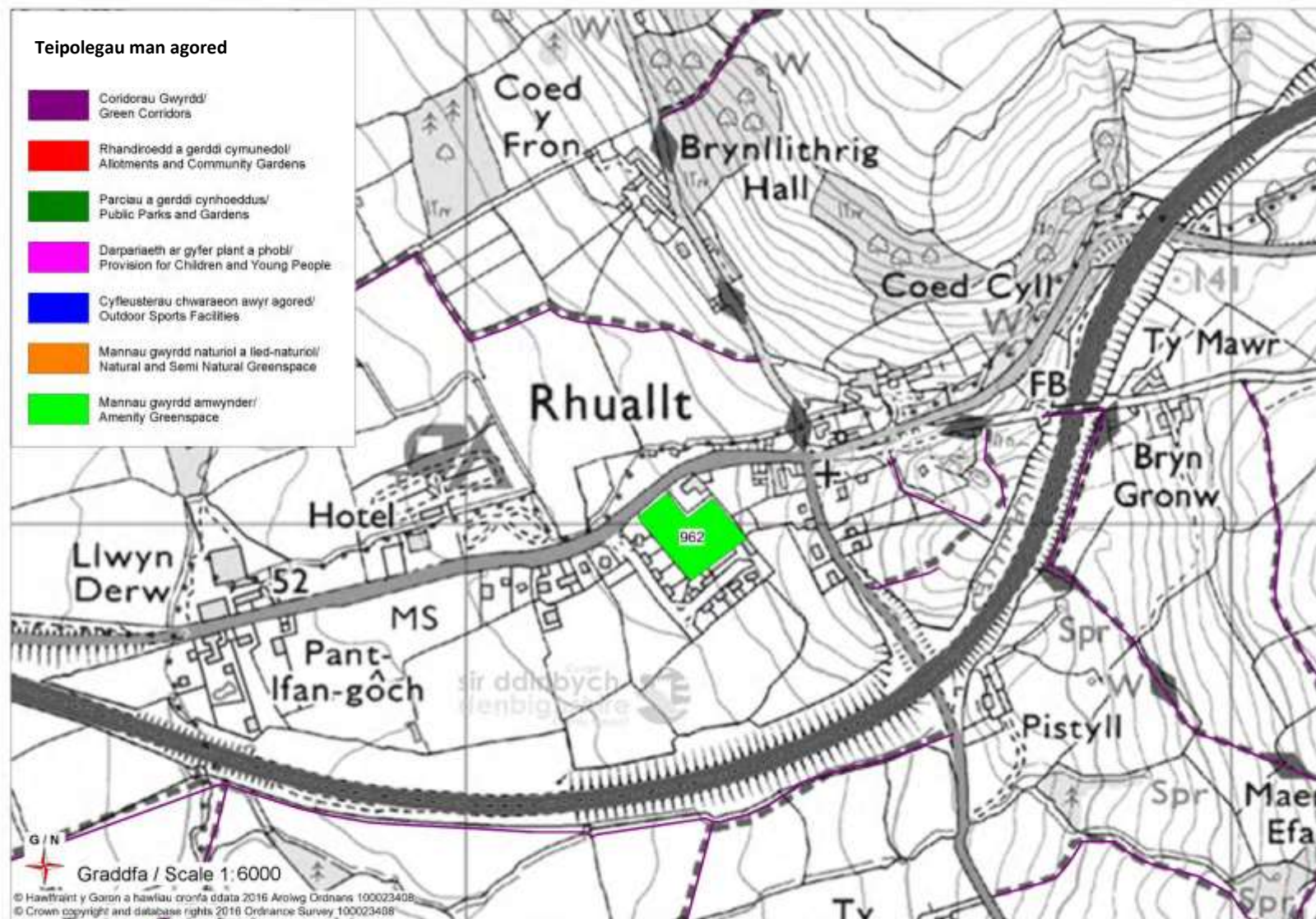

38. Tremeirchion a Rhualt

Ffigur 96: Map
Trosolwg
Tremeirchion

Ffigur 97: Map
Trosolwg Rhualt

Tabl 142: Trosolwg o fannau agored yn Nhremeirchion a Rhualt

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0.83	0.24	0.63
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	10.61	11.13	13.09
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae gan Tremeirchion a Rhualt ddigon o fannau gwyrdd amwynder a mannau gwyrdd naturiol a lled naturiol yn ôl cyfartaledd Sir Ddinbych ac yn erbyn safonau FIT sef yr unig ddau fath a gofnodwyd yn yr ardal. Ond, maent yn ddiffygiol mewn darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc, cyfleusterau chwaraeon awyr agored a pharciau a gerddi cyhoeddus, oherwydd na nodwyd safleoedd yn yr ardal. Mae hyn yn dangos bod cwmplas i ddatblygu'r mathau hyn ymhellach yn yr ardal yn dibynnu ar y galw gan y gymuned. Gall natur wledig yr ardal olygu na theimlir y diffyg mor gryf yn yr ardal, gan fod cyfleusterau mannau agored eraill yn hygyrch gyda char a/neu fws o fewn pellter teithio byr a all fod yn rhy bell i'w gerdded.

Tabl 143: Safleoedd mannau agored yn Nhremeirchion a Rhualt

Cyfeirif	Enw'r Safle	Math	Maint (ha)	Sgôr Ansawdd
962	Hen gae ysgol Rhualt	MA	0.83	-
553	Cae chwarae Ysgol Tremeirchion	CChAA	0.52	-
967	Y Graig	MGNLI	10.61	-

Hygyrchedd

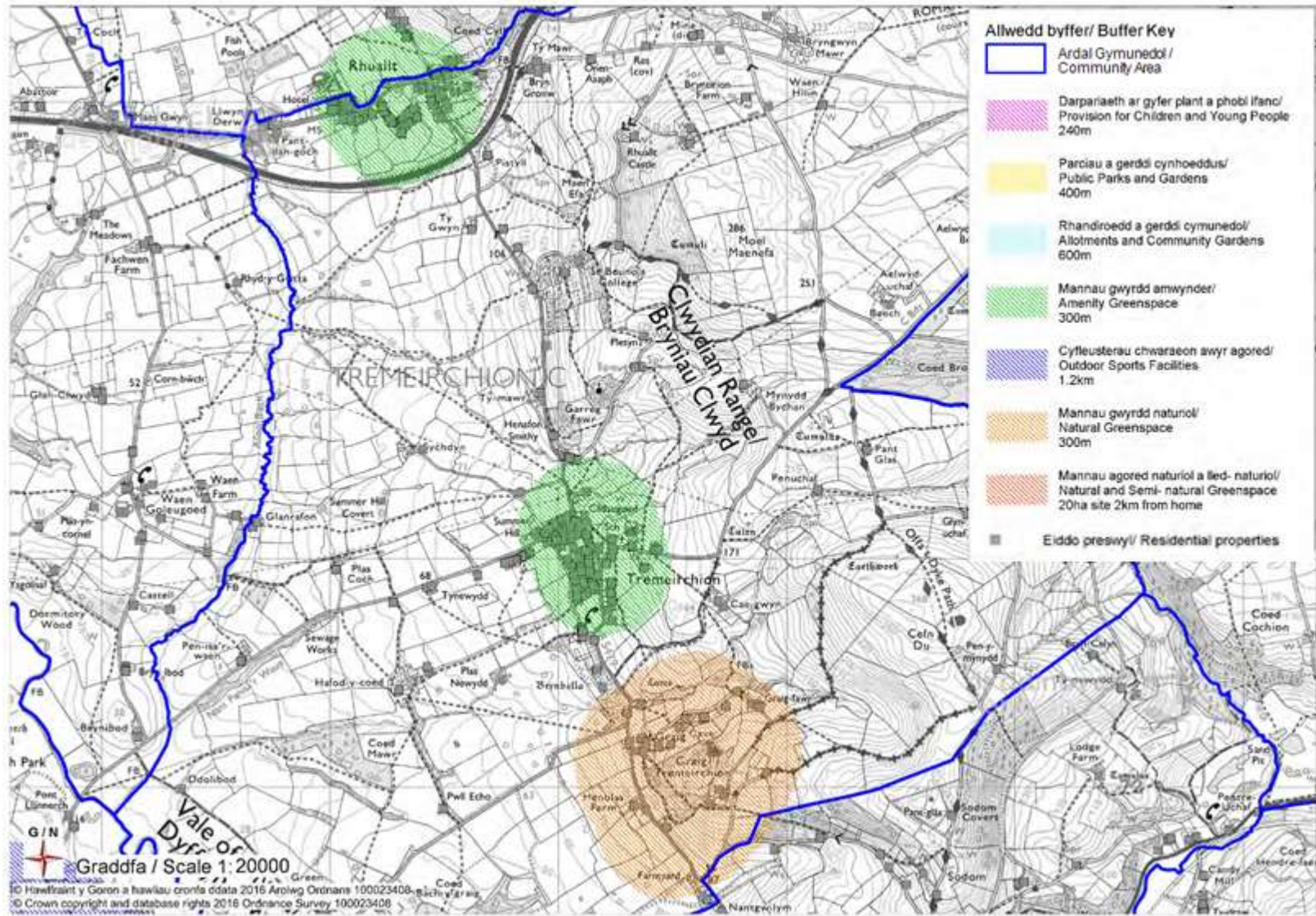
Tabl 144: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn Nhremeirchion a Rhualt

% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
44.8	100	100	100	100	90.7

Mae'r tabl uchod yn dangos mai dim ond 44% o'r holl aelwydydd sydd â mynediad cyfyngedig i fannau amwynder gwyrdd sy'n gadarnhaol, ond mae'r prif safle o'r math hwn yn Rhualt a gall fod yn rhy bell i breswylwyr Tremeirchion deithio.

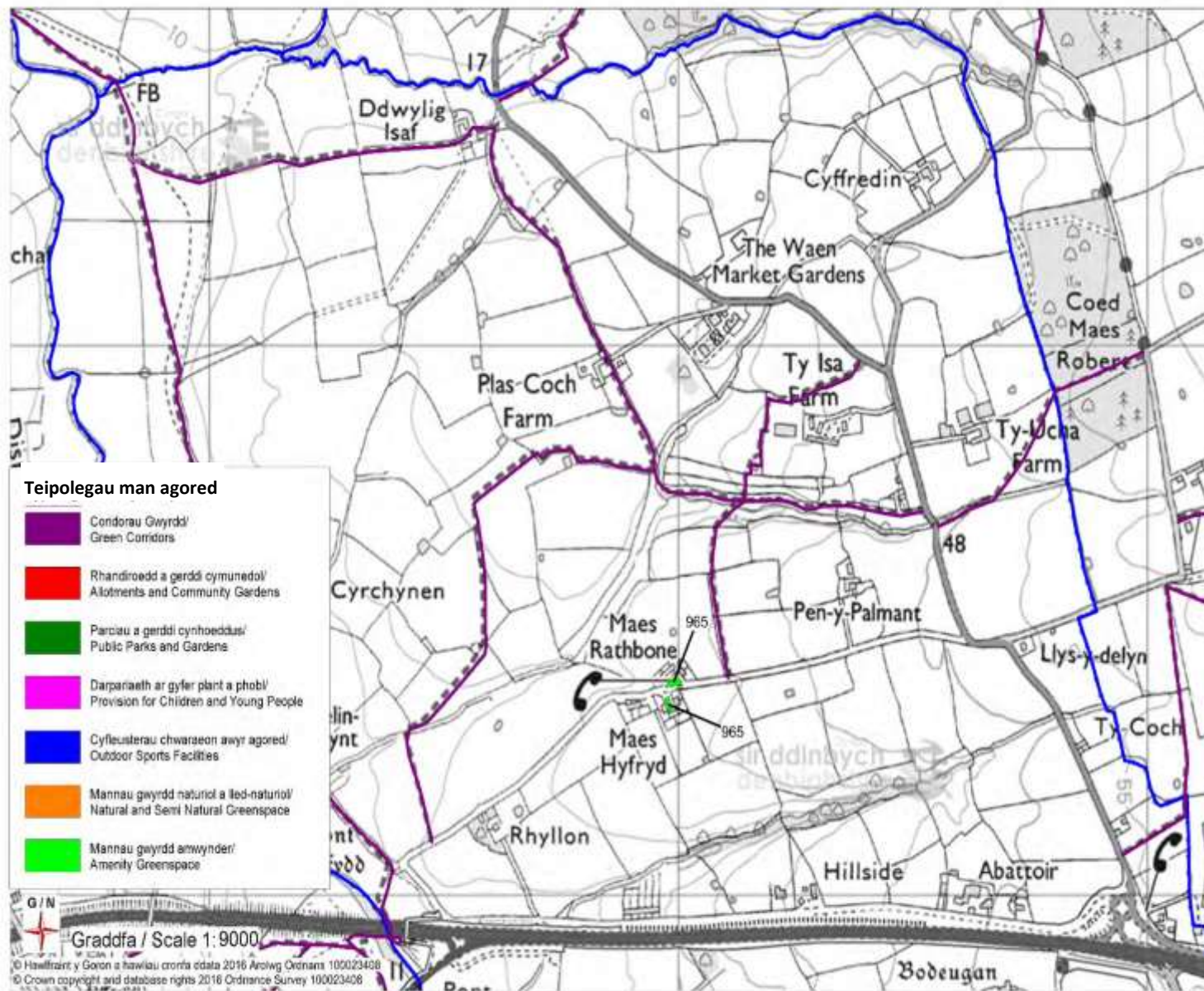
Gall y diffyg darpariaeth mannau agored yn yr ardal hon fod yn gyfle i wella, yn dibynnu ar a yw'r gymuned leol yn teimlo y byddai o fudd i'w ansawdd bywyd neu a ddylid gwneud gwelliannau i feysydd eraill fel rhwydweithiau teithio llesol a fyddai'n gwella'r cysylltiadau ag ardaloedd mwy sydd â gwahanol fathau o ddarpariaeth mannau agored.

Ffigur 98:
Map
Hygyrchedd
Tremeirchion
a Rhualt

39. Waen

Ffigur 99: Map
Trosolwg y
Waen

Tabl 145: Trosolwg o fannau agored yn y Waen

Math	Cyfanswm (ha)	Digon/diffyg yn erbyn cyfartaledd Sir Ddinbych fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol	Digon / diffyg yn erbyn safon FIT fesul 1000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar boblogaeth ardal gymunedol
Man Gwyrdd Amwynder	0	-0.94	-0.55
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0	-0.09	-0.25
Cyfleusterau chwaraeon awyr agored	0	-0.84	-1.2
Man Gwyrdd Naturiol a Lled-Naturiol	0	-3.96	-2.0
Parciau a Gerddi Cyhoeddus	0	-0.17	-0.80

Mae'n bwysig nodi, er bod gan y Waen ddarpariaeth mannau agored cyfyngedig dan y mathau a nodwyd yn TAN 16, mae llawer o goridorau gwyrdd sy'n cysylltu'r aelwydydd â'r cefn gwlad agored a setliadau mawr eraill.

Efallai na fydd y diffyg yn yr ardal Gymunedol mor arwyddocaol i'r boblogaeth oherwydd ei lleoliad gwledig. Mae dau safle bychan o fannau amwynder gwyrdd sydd heb eu cynnwys gan eu bod dan y trothwy 0.2ha a gallant gynnig gwerth hamdden cyfyngedig. Ond, nid yw hyn yn diystyru pwysigrwydd mannau agored i'r gymuned a gall fod cyfleoedd ar gyfer darpariaeth newydd yn dibynnu ar y galw gan y gymuned leol.

Hygyrchedd

Tabl 146: Canran o aelwydydd gyda mynediad cyfyngedig at wahanol fathau o fannau agored yn y Waen

% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i DP-PI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i CChAA	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i P+GC	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i safle 20 ha MGNLI	% o aelwydyd d gyda mynediad cyfyngedig i MGNLI
100	100	100	100	100	100

Nid oes map hygyrchedd wedi'i gynnwys ar gyfer y Waen. Ond, mae'r rhwydwaith coridorau gwyrdd yn yr ardal yn cysylltu'r ardal gymunedol isel ei phoblogaeth gyda setliadau mwy fel Llanelwy i'r de orllewin ac yn darparu mynediad hawdd i'r cefn gwlad. Er y diffyg darpariaeth mannau agored, gellir gwneud gwelliannau i'r cysylltiadau teithio llesol sy'n galluogi'r gymuned i fynd i setliadau gerllaw sy'n rhoi cyfle i fwynhau'r gwahanol fathau o fannau agored.

7. Cyngor ac Argymhellion Polisi

Mae'r adran hon yn darparu cyngor ac argymhellion polisi yn seiliedig ar ganfyddiadau'r asesiad a'r archwiliad. Bydd yn helpu sicrhau bod y CDLI newydd yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn ac mor gyfredol â phosibl. Bydd gan y CDLI ran bwysig wrth ddarparu mannau agored, cyfleusterau chwaraeon a hamdden drwy geisio amddiffyn mannau agored presennol a sicrhau bod datblygiadau newydd yn gwneud cyfraniad digonol at ddarpariaeth mannau agored.

- 7.1 Amlygodd yr ymgynghoriad gyda Swyddogion CSDd nad yw'r polisi mannau agored lleol presennol yn cael ei weithredu mor effeithiol ag y gallai. Er enghraifft, mae'r mannau chwarae a geir gan ddatblygwyr yn aml yn cael eu hystyried yn rhai o safon wael ac mewn lleoliadau gwael o fewn datblygiadau newydd.

- 7.1.1 Un ateb posibl fyddai cynnig modd mwy hyblyg o chwilio am gyfraniadau gan ddatblygwyr ar ac oddi ar safleoedd. Er enghraifft, os ystyrir bod ardal Cymuned yn ddigonol o safbwynt ansawdd darpariaeth math o fan agored, efallai bod cyfle i swm gohiriedig fynd tuag at wella mynediad i ardaloedd presennol neu wella ansawdd darpariaeth yn hytrach na chreu darpariaeth newydd.

7.2 **Argymhelliad 1:**

- *Sicrhau bod safleoedd a asesir yn rhai o ansawdd canolig i uchel yn cael eu diogelu*

Amlygodd y broses ymgynghori fod defnydd da yn cael ei wneud o'r rhan fwyaf o safleoedd, felly dylid eu diogelu rhag datblygiad fel y nodwyd yn y CDLI presennol.

7.3 **Argymhelliad 2:**

- *Sicrhau bod safleoedd yr asesir i fod yn rhai o ansawdd isel yn cael eu blaenoriaethu ar gyfer eu gwella*

Er mwyn i ansawdd y safleoedd hyn gael eu gwella, yn gyntaf mae angen iddynt gael eu diogelu os nad ydynt eisoes yn cael eu diogelu. Amlygodd ymgynghoriad fel rhan o'r adroddiad ddymuniad i wella darpariaeth bresennol yn hytrach na galw i greu safleoedd newydd. Ystyriwyd fod darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc yn bwysig i nifer yn ystod yr ymgynghoriad, felly gallai ffocws gwella fod ar y math hwn o ofod agored.

7.4 **Argymhelliad 3:**

- *Nodi ardaloedd gyda digon o ddarpariaeth o fathau penodol o fannau agored a sut y gall helpu diwallu anghenion ardaloedd eraill gyda diffygion drwy wella rhwydweithiau teithio llesol*

Mae'n bosibl na fydd o reidrwydd yn ymarferol i ardaloedd gyda diffyg mannau agored greu darpariaethau newydd yn yr ardal, fodd bynnag byddai gwella llwybrau cerdded a beicio i fannau agored mewn ardaloedd eraill yn fwy buddiol a hefyd yn helpu gwella iechyd a lles pobl.

7.5 **Argymhelliad 4:**

- *Dylai'r angen am ddarpariaeth rhandiroedd a mynwentydd ychwanegol gael ei arwain gan y galw*

7.5.1 Mae'r CDLI presennol yn nodi y bydd y Cyngor yn diogelu'r cyfleusterau cymunedol presennol hyn a byddai colli safle yn cael ei atal oni bai bod modd ei ddisodli gyda gwell darpariaeth amgen. Felly, dylai'r safleoedd hyn gael eu harwain gan y galw. O safbwynt rhandiroedd, mae rhestrau aros wedi eu nodi mewn safleoedd ar draws Sir Ddinbych, gan awgrymu nad yw'r cyflenwad yn diwallu'r galw. Awgrymir fod niferoedd ar restr aros, yn hytrach na gweithredu safon, yn bwysicach wrth benderfynu'r angen am ddarpariaeth newydd.

7.5.2 Mae'r dulliau a allai helpu cynyddu'r cyflenwad o randiroedd yn cynnwys gweithredu proses o haneru plotiau pan fyddant ar gael, hunan-reoli safleoedd i helpu gwella trosiant plotiau gwag, gorfodaeth gryfach ar blotiau wedi eu cynnal yn wael ac ystyried creu plotiau newydd mewn mathau eraill o fannau agored a ystyrir yn rai o safon isel.

7.6 **Argymhelliad 5:**

- *Diwygio canllawiau dylunio darpariaeth chwarae i fabwysiadu ffurf fwy naturiol, cyffrous ac anffurfiol o ddarpariaeth chwarae a darparu mathau o fannau chwarae sy'n addas ar gyfer defnyddwyr anabl*

Amlygodd canlyniadau'r ymgynghoriad yr angen i welliannau gael eu gwneud yn ardaloedd chwarae Sir Ddinbych. Mae angen darpariaeth fwy amrywiol ar safleoedd o ansawdd gwael a nodir drwy'r broses asesu, mae angen darpariaeth ehangach o offer sydd ar gael i bob oed, nid dim ond ar gyfer plant bach a phlant hŷn a hefyd rhagor o ddarpariaeth ar gyfer plant anabl.

7.6.1 Y nod yw creu chwarae mwy cyffrous, anturus sy'n fwy anffurfiol na'r ardaloedd chwarae ag offer traddodiadol, felly dylai canllawiau ddechrau adlewyrchu'r trawsnewidiad hwn i greu darpariaeth ar gyfer chwarae yn y dyfodol. Bydd hyn yn helpu lliniaru'r cyfyngiadau cynyddol ar y gyllideb drwy efallai ddarparu darpariaeth cost is, sydd angen llai o gynnal a chadw. Dylai hyn hefyd helpu atal darpariaeth safleoedd chwarae bach, gydag offer chwarae o ansawdd isel sy'n aml yn cael eu darparu gan ddatblygwyr.

7.6.2 Yn aml, mae ardaloedd chwarae yn cael eu derbyn gan ddatblygwyr mewn safleoedd gwael ar ymyl safleoedd datblygu ac maent o ansawdd isel. Gall yr ardaloedd hyn ddenu problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol. Dan rai amgylchiadau, gall cyfraniadau at wella mannau agored oddi ar safleoedd alluogi darpariaeth o ansawdd gwell, yn hytrach na mannau gwael ar y safleoedd. Un argymhelliad yw bod hyn yn cael ei ystyried fel rhan o adolygiad o bolisi presennol y CDLI.

7.7 **Argymhelliad 6:**

- *Ystyried dulliau eraill oddi ar y safle y gall cyllid symiau gohiriedig gyfrannu at ddarpariaeth mannau agored*

Yn ôl y CDLI presennol, ceisir cyfraniadau ariannol yn unol â Pholisi BSC 3 – Sicrhau cyfraniadau isadeiledd mewn datblygiadau newydd, i ddarparu safleoedd rhandir newydd. Mae hwn yn esiampl o ble gellir gwario cyfraniadau yn well oddi ar y safle er budd y gymuned.

- 7.7.1 Gall cyllid symiau gohiriedig gyfrannu mewn ffyrdd eraill, nid dim ond drwy ddarparu ardaloedd chwarae bach mewn datblygiadau newydd er enghraifft. Gallai'r cyfraniadau hyn fynd tuag at Hawliau Tramwy Cyhoeddus a llwybrau Coridor Gwyrdd sy'n cysylltu aneddiadau. Bydd gwelliannau i'r ardaloedd hyn yn gwneud hygyrchedd i gefn gwlad yn llawer haws ac yn annog pobl i ddefnyddio dulliau cludiant mwy cynaliadwy ar gyfer teithiau byr, sy'n cyd-fynd ag amcanion Deddf Teithio Llesol (Cymru) (2013).
- 7.7.2 Gallai fod modd defnyddio mannau gwyrdd Naturiol a Rhannol Naturiol yn Sir Ddinbych. Mae hon yn ased gwerthfawr i'r sir a gallai cyfraniadau swm gohiriedig gael eu defnyddio i greu gwell mynediad i ac o fewn yr ardaloedd hyn, er enghraifft drwy ddarparu cyfleusterau cerdded a beicio, llwybrau colli pwysau a thraciau beic mynydd ac ati.
- 7.7.3 Byddai ymgynghoriad gyda'r gymuned leol i ddarganfod beth yw eu hanghenion a beth fyddent yn hoffi gweld arian yn cael ei wario arno, o ran sicrhau bod eu hanghenion mannau agored yn cael eu diwallu. Mae angen ystyried demograffeg poblogaeth ar gyfer ardaloedd lle mae anghenion i sicrhau bod y math cywir o ddarpariaeth yn diwallu anghenion yr ardal honno.

7.8 **Argymhelliad 7:**

- *Ystyried defnyddio dull sy'n cael ei arwain gan y galw ar Gyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored*

Nid yw'r safon a amlinellwyd gan FIT, wedi ei ddiwallu mewn bron dim o'r ardaloedd Cymunedol. Nid yw'r ddarpariaeth leol gyfartalog ar gyfer Sir Ddinbych wedi cael ei chyrraedd yn y rhan fwyaf o Ardaloedd Cymunedol. Mae'r canllawiau arfer gorau fel canllawiau Sport England ar gyfer cynnal Strategaeth Caeau Chwaraeon yn argymhell fod lefelau darpariaeth yn cael eu pennu yn ôl cynhwyster cae (h.y. sawl gêm yr wythnos y gellir eu cynnal ar gae) a galw gan glybiau (h.y. sawl gêm yr

wythnos sy'n digwydd); nid drwy weithredu safonau ansawdd. Gan nad oes Canllawiau Cymreig ar gael ar hyn o bryd, efallai na fydd hyn o reidrwydd yn berthnasol i Gymru, ond mae'r offeryn defnyddiol serch hynny.

7.8.1 Yn ôl y Polisi BSC 11 presennol, pan fod datblygiadau yn mynd yn fwy na'r trothwy o 200 o anheddau, rhaid darparu cyfleusterau ar gyfer Chwaraeon Awyr Agored ar y safle. Gan fod tueddiad i safleoedd datblygu fod yn llai yn Sir Ddinbych, efallai y bydd cwmpas mwy cyfyngedig ar gyfer darparu Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored newydd. Serch hynny, gan y gall safleoedd fod yn eithaf mawr ac y gallai fod yn anodd darparu mewn sawl achos, efallai bod cwmpas i annog defnydd deuol o gaeau chwarae ysgolion i ddiwallu'r angen hwn am fannau agored.

7.8.2 Dylid ystyried cyfleusterau chwaraeon awyr agored amgen fel caeau gwair artiffisial, offer ffitrwydd, llwybrau colli pwysau a llwybrau beicio mynydd fel dewisiadau ar gyfer darpariaeth gan y gallent ddod â budd ehangach i'r ardal ac annog rhagor o bobl i gymryd rhan mewn gweithgareddau a fyddai'n gwella eu hiechyd a'u lles cyffredinol.

7.9 **Argymhelliad 8:**

- *Adolygu'r ymagwedd polisi CDLI ynghylch darpariaeth man agored ar y safle i gynnwys safonau rhesymol ar gyfer darpariaeth (trothwyon).*

Dylid defnyddio safonau lleol wrth adolygu'r polisi i adlewyrchu darpariaeth mannau agored yn Sir Ddinbych a chreu disgrifiad mwy cywir o ddarpariaeth. Gwnaed awgrym yn Nhabl 147 isod sydd wedi datblygu safonau lleol arfaethedig gan ddefnyddio cyfartaledd o ffigwr cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth a'r ffigwr ar gyfer safonau FIT. Yn y rhan fwyaf o Gymunedau, nid yw mathau penodol o fannau agored yn gyffredinol wedi cyflawni safonau FIT a allai olygu ei fod yn darged na all y Sir ei gyflawni. Felly mae creu cyfartaledd o ddau yn cael ei argymhell fel y gellir cyflawni disgwyliadau mwy realistig o ddarpariaeth y gellir ei gyflawni ar gyfer mathau penodol o fannau agored heb gynnal safon isel a gynrychiolir gan gyfartaledd Sir Ddinbych ar gyfer mathau penodol. Mae awgrymiadau o safonau lleol arfaethedig i'w cael yn y tabl canlynol:

Tabl 147: Safonau Arfaethedig o Fannau Agored ar gyfer Sir Ddinbych

Mathau	Ffigwr Cyfartalog Sir Ddinbych ar gyfer darpariaeth (Ha fesul 1000 o bobl)	Safonau FIT (Ha fesul 1000 o bobl)	Safon leol arfaethedig ar gyfer Sir Ddinbych (Ha fesul 1000 o bobl)
Rhandiroedd	Amh.	Amh.	Amh.
Mynwentydd	Amh.	Amh.	Amh.
Mannau sirol	Amh.	Amh.	Amh.
Coridorau gwyrdd	Amh.	Amh.	Amh.
Man gwyrdd amwynder	0.93	0.6	0.77
Darpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc	0.09	0.25	0.17
Parciau a Gerddi	0.17	0.8	0.49
Man gwyrdd rhannol naturiol	3.97	2.0	2.99
Cyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored	0.84	1.2	1.02

7.10 Gwybodaeth ar ddarpariaeth a gymerwyd o'r Nodiadau Canllawiau Cynllunio Atodol Ymrwymadau Cynllunio a Mannau Agored Cyhoeddus Hamdden

Sut bydd darpariaeth yn cael ei wneud?

Mae Polisi CCC11 y CDLI yn gofyn bod datblygiadau newydd yn cyfrannu tuag at ddarpariaeth mannau agored. Gall datblygiadau preswyl newydd osod galw ychwanegol ar fannau agored sy'n bodoli eisoes a byddwn felly'n gofyn bod mannau agored yn cael eu darparu ar y safle, neu'n gofyn am gyfraniadau tuag at wella'r cyfleusterau lleol sy'n bodoli eisoes. Gall datblygiadau preswyl newydd olygu adeilad

newydd, isrannu datblygiad preswyl presennol, neu newid defnydd i ddefnydd preswyl o ganlyniad i drawsnewid.

- 7.11 Mae Polisi CCC 11 yn nodi y dylid bob amser darparu mannau agored ar y safle oni bai nad yw'n ymarferol i wneud hynny. Mae'r Cyngor yn ffafrio fod mannau agored yn cael eu darparu ar y safle ond yn cydnabod fod amgylchiadau lle na fyddai hyn yn ymarferol oherwydd arwynebedd y safle. Yn unol â hyn ni fyddai angen darpariaeth ar y safle ar gyfer chwaraeon awyr agored ond ar gyfer datblygiadau o 200 annedd neu fwy. Ni fyddai angen darpariaeth ar y safle ar gyfer chwaraeon awyr agored ond ar gyfer datblygiadau o 30 annedd neu fwy. Lle gwneir darpariaeth ar y safle, bydd angen swm gohiriedig yn lle darpariaeth ar y safle. Trothwyon dangosol yn unig yw'r rhain a bydd darpariaeth ar y safle ar gyfer safleoedd gyda llai na 30 annedd yn cael eu hystyried yn ôl eu rhinweddau eu hunain.

7.12 Ceisio cyfraniadau gan ddatblygwyr

Cyfrifir cyfraniadau ariannol gan ddefnyddio nifer y preswylwyr a amcangyfrifir a chostau darparu mannau ar gyfer hamdden ar hyn o bryd.

Defnyddiwch gyfrifiannell mannau agored ar-lein y Cyngor ar:

http://www.denbighdp.co.uk/english/spg_new.htm

- 7.13 Bydd y cyfraniadau a gesglir yn cael eu defnyddio i wella cyfleusterau hamdden presennol, gwella mynediad at gyfleusterau presennol neu i ddarparu cyfleusterau newydd o fewn yr ardal leol a effeithir gan y datblygiad. Yr ardaloedd hynny yr effeithir arnynt gan y datblygiad yn unig a fydd yn cael budd y cyfraniad ariannol. Pan fo nifer o gynigion datblygu yn agos at ei gilydd a fydd, at ei gilydd, yn golygu bod angen am gyfleusterau ychwanegol, gallai Sir Ddinbych gyfuno cyfraniadau yn ôl yr angen er mwyn negyddu'r effaith gynyddol.
- 7.14 Efallai y bydd y Cyngor yn gofyn bod ymgeiswyr yn ffurfio Bond ariannol er mwyn diogelu cyfraniadau ariannol, neu'r mannau agored y mae eu hangen yn rhan o gytundeb A106. Bondiau yw'r dull diogelu a ffafirir gan y Cyngor a byddant yn cael eu defnyddio i amddiffyn y Cyngor pe bai tiffeddiannwr yn peidio â thalu neu'n methu â darparu'r mannau agored a/neu'r gwaith cynnal a chadw sydd ei angen. Gellir

cael hyd i fwy o wybodaeth am ddefnyddio Cytundebau Adran 106 yn y Canllaw Cynllunio Atodol 'Rhwymedigaethau Cynllunio'.

7.15 Rheoli Datblygu

Pan fydd mannau agored yn cael eu darparu ar y safle, bydd y Cyngor yn gofyn bod datblygwyr yn gwneud trefniadau addas i gynnal a chadw'r man agored yn y dyfodol. Dylid trafod unrhyw gynigion â'r Cyngor yn gynnar yn y broses. Croesewir trafod â'r swyddog achos ac Aelodau lleol y Cyngor cyn ymgeisio er mwyn gallu egluro gofynion mannau agored. Bydd angen i ni fod yn fodlon bod trefniadau addas wedi'u gwneud ar gyfer cynnal a chadw hirdymor. Er enghraifft trwy sefydlu cwmni rheoli, cymdeithas preswylwyr neu Gyngor Tref, Dinas neu Gymuned a chanddo adnoddau digonol, sy'n gyfrifol am eu cynnal a'u cadw, cyn y gellir cymeradwyo'r cais cynllunio. Os bydd y man hwnnw'n cael ei dderbyn gan Gyngor Dinas, Tref neu Gymuned, dylid darparu swm gohiriedig ar gyfer cynnal a chadw'r cyfleuster am gyfnod y cytunir arno. Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd hyn am gyfnod o 25 mlynedd, ond efallai bod sefyllfaoedd pan fydd angen cyfnod cynnal a chadw gwahanol. Dylid datblygu cynigion mewn ymgynghoriad â'r Cynghorwyr Ward lleol. Efallai y bydd y Cyngor yn gofyn bod ymgeiswyr yn sefydlu bond ariannol er mwyn diogelu cyfraniadau ariannol y mae eu hangen, oni bai fod trefniadau diogelwch priodol wedi eu cytuno o fewn y cytundeb cyfreithiol.

Defnyddiwch gyfrifiannell mannau agored ar-lein y Cyngor i gyfrifo y gofynion cynnal a chadw ar:
http://www.denbighldp.co.uk/english/spg_new.htm

Gweler y CCA ar Fannau Agored Cyhoeddus Hamdden a'r CCA ar Rwymedigaethau Cynllunio i gael rhagor o wybodaeth.

8. Cyfeiriadau

Adolygiad Digonolrwydd Hamdden Sir Ddinbych ar gyfer Rhuthun (2010)

Cynllun Datblygu Lleol Cyngor Sir Ddinbych 2006 - 2021

<http://www.denbighldp.co.uk/Webfiles/Adoption/Adopted%20LDP%20t%20ext%20english.pdf>

Asesiad o Ddigonolrwydd Chwarae Sir Ddinbych (2016)

Cynllun Lles Sir Ddinbych (2014-2018)

<https://www.denbighshire.gov.uk/cy/eich-cyngor/strategaethau-cynlluniau-a-pholisiau/strategaethau-corrforaethol/cynnlun-les-v2.pdf>

Deddf Cydraddoldeb (2010)

http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/15/pdfs/ukpga_20100015_en.pdf

FIT - FIT (2008) Diweddarwyd (2016) Cynllunio a Dylunio ar gyfer Chwaraeon a Chwarae Awyr Agored

<http://www.fieldsintrust.org/Upload/file/PAD/FINAL%20ONLINE%20Planning%20Guidance%20for%20Outdoor%20Sport%20and%20Play%20Provision%20Oct%202015.pdf>

Mapiau Google www.earth.google.com

Cynllun Gweithredu Isadeiledd Gwyrdd ar gyfer Y Rhyl (2013)

<http://www.merseydealliance.org.uk/wp-content/uploads/2013/04/GI-Action-Plan-for-Rhyl-main-report-web.pdf>

Llawlyfr Canllawiau Gwobr y Faner Werdd (2009) Codi'r safon

http://www.greenflagaward.org/media/45083/raising_the_standard_2009.pdf

Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) a arferai fod yn Cyngor Cefn Gwlad Cymru – CCGC (2006) Providing Accessible Natural Greenspace in Towns and Cities: A Practical Guide to Assessing the Resource & Implementing Local Standards for Provision in Wales

http://www.google.co.uk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0ahUKEwip2aeM2OnRAhVJCMaKHWUODYQQFggmMAI&url=http%3A%2F%2Fpublications.naturalengland.org.uk%2Ffile%2F78003&usg=AFQjCNHNh7I16L2p-ndSA_o40SGpodBvMw

Shackell, A. Butler, N. Doyle, P & Ball, D. (2008) Design for Play: A Guide to Creating Successful Play Space. Play England – Making Space for Play. www.playengland.org.uk/resources/design-for-play.pdf

Deddf Rhandiroedd

(1950) http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1950/31/pdfs/ukpga_1950031_en.pdf

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2006) 'Dringo'n Uwch: Strategaeth Llywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol' <http://llyw.cymru/docs/drah/publications/100201-next-steps-cy.pdf>

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2007) 'Cymru'n Un - Rhaglen Flaengar ar gyfer Llywodraethu Cymru' <http://www.learningobservatory.com/uploads/publications/1259.pdf>

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2008) 'Diweddariad Pobl, Lleodedd, Dyfodol - Cynllun Gofodol Cymru (2008)' <http://llyw.cymru/docs/desh/publications/130701wales-spatial-plan-2008-update-en.pdf>.

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2016) Polisi Cynllunio Cymru <http://llyw.cymru/docs/desh/publications/161117planning-policy-wales-edition-9-cy.pdf>

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2009) Polisi Cynllunio Cymru. Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 16: Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored. <http://llyw.cymru/docs/desh/policy/090206tan16cy.pdf>

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2014) Cymru: Gwlad Lle Mae Cyfle i Chwarae <http://llyw.cymru/docs/dsjlg/publications/cyp/141007-wales-a-play-friendly-country-cy.pdf>

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2015) Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol <http://llyw.cymru/docs/dsjlg/publications/150623-guide-to-the-fg-act-cy.pdf>

Llywodraeth Cynulliad Cymru (2014)) Mynegai Amddifadedd Lluosog

Atodiad I: Canlyniadau'r Ymgynghoriad gyda Chynghorau Dinas, Tref a Chymuned

Mae'r canlyniadau hyn wedi eu trefnu yn ôl Grŵp Ardal Aelodau a'u gwahanu'n ymatebion cadarnhaol a negyddol.

Grŵp Ardal Aelodau Rhuthun

Ymatebion negyddol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Diffyg offer chwarae cyffredinol	Llanarmon yn lâl	Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Diffyg offer chwarae i blant bach	Betws Gwerful Goch Llanarmon yn lâl	Bro Gwerful Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Diffyg offer ar gyfer plant hŷn	Betws Gwerful Goch Llanarmon yn lâl	Bro Gwerful Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Man chwarae hen ffasiwn, offer yn mynd yn hen	Betws Gwerful Goch	Bro Gwerful

Man chwarae hen ffasiwn, offer yn mynd yn hen	Llanarmon yn lâl	Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Dim digon o feinciau, unman i oedolion eistedd	Llanarmon yn lâl	Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Materion cynnal a chadw cyffredinol – matiau llithrig, tyllau yn y ffens, angen torri byndiau, tirlunio	Betws Gwerful Goch Llanarmon yn lâl	Bro Gwerful Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Safle'n rhy fach	Llanfair Dyffryn Clwyd	Parc y Llan
Dim ffensys i gadw cŵn oddi ar y gwair	Llanfair Dyffryn Clwyd	Bron y Clwyd
Sŵn yn ystod oriau ysgol yn achosi aflonyddwch i gymdogion cyfagos	Llanfair Dyffryn Clwyd	Caeau chwarae Llanfair Dyffryn Clwyd
Dim digon o finiau sbwriel	Llanarmon yn lâl	Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Anghenion Mannau Agored ddim yn cael eu bodloni	Llanarmon yn lâl	Cae chwarae ysgol Eryrys a Graianrhyd
Nid oes defnydd da yn cael ei wneud ohono oherwydd ei leoliad	Rhuthun	Tir Amwynder Lôn Fawr

Ymatebion Cadarnhaol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Yn cael ei ddefnyddio'n gyson	Betws Gwerful Goch	Bro Gwerful
Defnydd cyson	Rhuthun	Man Gwyrdd Canolfan Grefftau Rhuthun Ardal chwarae a pharc sglefrio Cae Ddôl
Defnydd cyson iawn	Clocaenog	Ardal chwarae a chae chwarae Clocaenog
Defnydd cyson iawn iawn	Llanarmon yn lâl	Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl
Defnydd rheolaidd gan blant lleol	Llanfair Dyffryn Clwyd	Bron y Clwyd
Pob grŵp oedran a gallu	Clocaenog Llanarmon yn lâl Llanfair Dyffryn Clwyd Rhuthun	Ardal chwarae a chae chwarae Clocaenog Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lâl Bron y Clwyd Stryd y Brython Man Amwynder Cae Ddôl

Wedi eu cynnal yn dda.	Clocaenog Llanarmon yn lân Llanbedr Dyffryn Clwyd Llanfair Dyffryn Clwyd	Ardal chwarae a chae chwarae Clocaenog Caeau chwarae, parc a pharc sglefrio Llanarmon yn lân Gardd Lechi Llanbedr Dyffryn Clwyd Bron y Clwyd
Eisoës yn cynnwys biniau ysbwriel a meinciau	Clocaenog	Ardal chwarae a chae chwarae Clocaenog
Offer yn newydd ac wedi eu cynnal yn dda gan y cyngor cymuned	Llanarmon yn lân	Parc sglefrio Llanarmon yn lân
Mae plant ysgol yn defnyddio'r cae ar gyfer cadwraeth natur	Llanbedr Dyffryn Clwyd	Coed Waen

Grŵp Ardal Aelodau Prestatyn a Gallt Melyd

Ymatebion negyddol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Gallai gael ei wella a'i adfer	Dwyrain Prestatyn	Gerddi Coronation
Cael ei gynnal yn wael	Dwyrain Prestatyn	Gerddi Coronation Gerddi Pendre

Defnydd cyson	Gallt Melyd Canol Prestatyn	Clwb Bowlio Gallt Melyd The Meadows Bryn Llys Caeau chwarae a chaeau chwaraeon Gallt Melyd Ffordd Bryn Melyd Gerddi Coronation Gerddi Bastion Caeau Pêl-droed y Morfas Gerddi Pendre
Yn cael ei ddefnyddio weithiau	Gallt Melyd	Gerddi Coffa'r Mwynwyr
Yn cael eu cynnal yn dda ac yn addas at y diben	Gallt Melyd	Clwb Bowlio Gallt Melyd The Meadows Ffordd Talargoch Gerddi Coffa'r Mwynwyr Ffordd Gallt Melyd Ffordd Bryn Melyd Caeau chwarae a chaeau chwaraeon Gallt Melyd

Yn darparu ar gyfer pob grŵp oedran	Gallt Melyd	The Meadows Caeau chwarae a chaeau chwaraeon Gallt Melyd
	Canol a Dwyrain Prestatyn	Gerddi Coronation Gerddi Bastion Caeau Chwarae Ffordd Prestatyn. Cyrtiau Tennis Ffordd Gronant

Grŵp Ardal Aelodau Dyffryn Dyfrdwy

Ymatebion negyddol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Byddai modd torri'r gwair yn amlach	Llandrillo	Cae Chwarae Llandrillo
Angen biniau ysbwriel a meinciau	Llandrillo Llantysilio	Cae Chwarae Llandrillo Cae chwarae Lldiart Annie
Ddim yn cael ei gynnal yn dda	Llantysilio	Cae chwarae Lldiart Annie
Angen disodli'r offer	Llantysilio Llandrillo	Cae chwarae Lldiart Annie Ardal Chwarae'r Wern

Ymatebion Cadarnhaol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Defnydd cyson iawn	Llandrillo Llantysilio	Cae Chwarae Llandrillo Grîn Llandysilio Cae chwarae Lldiart Annie
Darparu ar gyfer pob oedran a gallu	Llandrillo Llantysilio	Cae Chwarae Llandrillo Grîn Llandysilio Cae chwarae Lldiart Annie
Yn cael eu cynnal yn dda ac yn addas at y diben	Llantysilio	Grîn Llandysilio

Grŵp Ardal Aelodau Y Rhyl

Ymatebion negyddol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Ardal wair yn cael ei thanddefnyddio	De-ddwyrain Y Rhyl	Rhodfa Maes Hir
Problemau gydag ymddygiad gwrthgymdeithasol yn y gorffennol	De-ddwyrain Y Rhyl Gorllewin Y Rhyl	Caeau chwarae ac ardal chwarae Parc Holland Gerddi o amgylch Neuadd y Dref
Gwaith trwsio ar ffensys	De-orllewin Y Rhyl	Pwll y Brickfield
Tystiolaeth o faw cŵn	Y Rhyl	Rhodfa Gwynfryn

Angen ychydig o ofal ar y lleiniau gwair	Gorllewin Y Rhyl	Cefn Stryd Frederick
Angen ymarferiad clirio a chynnal a chadw	De-orllewin Y Rhyl	Y Cut Ffordd Cefndy Stryd Vaughan
Gweddnewid y cae chwarae	De-ddwyrain Y Rhyl	Park View – Ardal chwarae Grŵn y Pentref

Ymatebion Cadarnhaol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Yn cael eu defnyddio	De-orllewin Y Rhyl	Caeau chwarae Parc Holland
Defnydd cyson	Gorllewin Y Rhyl	Rhodfa Gwynfryn Ardal chwarae'r Llyn Morol
Defnydd cyson iawn	Gorllewin Y Rhyl De-orllewin Y Rhyl	Traeth y Rhyl Park View – Ardal chwarae Grŵn y Pentref Y Cut Pwll y Brickfield
Wedi eu cynnal yn dda.	Gorllewin Y Rhyl	Clôs Haddon Traeth y Rhyl Park View – Grŵn y Pentref
Glân a thaclus	Gorllewin Y Rhyl	Gerddi Ffordd Grange
Yn hygyrch i bawb.	De-orllewin Y Rhyl	Y Cut

Yn darparu ar gyfer pob grŵp oedran	De-orllewin Y Rhyl	Traeth y Rhyl Pwll y Brickfield
Digon o seddi a biniau ysbwriel	De-ddwyrain Y Rhyl	Park View –Grŵn y Pentref

Grŵp Ardal Aelodau Dinbych

Ymatebion negyddol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Segur	Henllan Dinbych	Dôl y Gymuned 'Yr Ardd Heddwch'
Nid oes defnydd cyson	Dinbych	Parc Alafowlia Y Weirglodd
Nid oes unrhyw waith cynnal yn cael ei wneud	Henllan	Dôl y Gymuned
Yn cael ei gynnal yn wael	Henllan	Maes Sadwrn
Adnewyddu offer	Henllan	Maes Sadwrn
Gwell ffensys ar hyd yr ymyl	Henllan	Maes Sadwrn
Angen mynediad anabledd	Henllan	Maes Sadwrn
Nid yw'n darparu ar gyfer pob grŵp oedran	Dinbych	Parc Alafowlia ger y ffordd osgoi
Anghenion ddim yn cael eu diwallu – posibilrwydd i wneud gwelliannau	Dinbych	Crud y Castell Colomendy

Ymatebion Cadarnhaol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Defnydd dyddiol	Henllan	Maes Sadwrn
Defnydd rheolaidd yn wythnosol	Cyffylliog	Cae chwarae Cyffylliog
Defnydd cyson	Llanrhaeadr Nantglyn Dinbych	Ardal Chwarae Llanrhaeadr Cae chwarae'r Brenin Siôr Pencoed Cae Hywel Bryn Parc Parc Canol Parc Isaf a'r parc sglefrio Man gwyrdd Alafowlia Colomendy
Defnydd cyson iawn	Aberchwiler Dinbych	Ardal chwarae a chae chwarae Aberchwiler Parc Nant
Wedi eu cynnal yn dda.	Cyffylliog Aberchwiler Llanrhaeadr Nantglyn	Cae chwarae Cyffylliog Ardal chwarae a chae chwarae Aberchwiler Ardal Chwarae Llanrhaeadr Cae chwarae'r Brenin Siôr

Yn darparu ar gyfer pob grŵp oedran	Aberchwiler	Ardal chwarae a chae chwarae Aberchwiler
	Cyffylliog	Cae chwarae Cyffylliog
	Nantglyn	Cae chwarae'r Brenin Siôr
	Dinbych	Parc Isaf a'r parc sglefrio

Grŵp Ardal Aelodau Elwy

Ymatebion negyddol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Nid oes defnydd cyson	Diserth	Parc Gwelfor Hen Domen Dyserth
Angen gwneud gwaith cynnal cyffredinol	Diserth	Parc Gwelfor Hen Domen Diserth
Angen gwneud gwaith cynnal mwy cyson	Cefn Meiriadog	Coed Cefn Meiriadog
Yn cael ei gynnal yn wael – y cyhoedd wedi tynnu sylw at angen i dorri gwair	Diserth	Caeau chwarae Maes Esgob
Cyfyngiadau ar gyfer grwpiau oedran a galluoedd penodol	Tremeirchion Cefn Meiriadog	Y Graig Coed Cefn Meiriadog
Angen symud y draen storm i lawr	Diserth	Caeau chwarae Maes Esgob
Byddai biniau ysbwriel o fudd i'r safle	Cefn Meiriadog	Coed Cefn Meiriadog

Ymatebion Cadarnhaol

Sylw	CDTCh	Enw'r safle
Yn cael ei ddefnyddio o bryd i'w gilydd	Cwm	Pwll Glan Llyn
Yn cael eu defnyddio	Waen	Man amwynder Tai Cochion
Yn cael ei ddefnyddio'n rheolaidd gan yr holl gymuned	Diserth Bodfari	Caeau chwarae Maes Esgob Cae Hamdden Ymddiriedolaeth Hannah Jane Smith
Defnydd cyson	Tremeirchion Trefnant Cefn Meiriadog Cwm	Y Triongl Y Chwarel Y Graig Cae chwarae Cae Canol Coed Cefn Meiriadog Man amwynder Marian Cwm
Defnydd cyson iawn	Trefnant Diserth	Cae Pêl-droed Trefnant Caeau chwarae Maes Esgob
Yn cael eu cynnal yn dda ac yn addas at y diben	Tremeirchion Trefnant Diserth	Y Triongl Y Chwarel Y Graig Cae Canol Cae Pêl-droed Trefnant

	Bodfari	Caeau chwarae Maes Esgob
	Waen	Cae Hamdden Ymddiriedolaeth Hannah Jane Smith
	Cwm	Man amwynder Tai Cochion Man amwynder Marian Cwm Pwll Glan Llyn
Yn darparu ar gyfer pob grŵp oedran	Tremeirchion	Y Triongl Y Chwarel
	Trefnant	Cae Canol Cae Pêl-droed Trefnant
	Diserth	Caeau chwarae Maes Esgob
	Bodfari	Cae Hamdden Ymddiriedolaeth Hannah Jane Smith
	Waen	Man amwynder Tai Cochion Man amwynder Marian Cwm
	Cwm	Pwll Glan Llyn

Atodiad II: Rhestr o'r rhai a Ymgynghorwyd

Enw	Sefydliad
Luci Duncalf	Swyddog Polisi Cynllunio CSDd (Arweinydd ar yr adroddiad Mannau Agored)
Catrin Eluned Roberts	Swyddog Polisi Cynllunio CSDd
Lara Griffiths	Uwch Swyddog Polisi Cynllunio CSDd
Laura Walker	Gweithier Graddedig Dan Hyfforddiant Corfforaethol CSDd
David Roberts	Uwch Swyddog Cynllunio CSDd
Rebecca Fairbrother	Cymhorthydd Gweinyddol CSDd – Polisi, Gwybodaeth ac Ymchwil
Trina Weall	Swyddog Systemau Gwybodaeth Daearyddol Corfforaethol CSDd (GIS) Cefnogi Busnes
Karen Hawkes	Swyddog Ymchwil a Gwybodaeth Corfforaethol CSDd / Cefnogi Busnes
Adrian Walls	Uwch Beiriannydd Hawliau Tramwy Cyhoeddus CSDd
Simon Billington	Gwasanaethau Amgylcheddol CSDd, Strydwedd
Ben Wilcox-Jones	Uwch Beiriannydd CSDd, Cludiant Cynaliadwy, Priffyrdd
Rachel Richardson	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy / Cynllunio Strategol
Heather Battison-Howard	Swyddog Datblygu Mannau Gwyrdd CSDd
Daniel Davies	Swyddog Cynllunio Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Huw Rees	Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad CSDd
Sion Goldsmith	Swyddog Arweiniol CSDd - Asedau a Chymunedau
Jamie Groves	Pennaeth Cyllid, Asedau a Thai CSDd

Joe Griffiths	Swyddog Moderneiddio Addysg CSDd
Paul Mitchell	Cyfoeth Naturiol Cymru - Arweinydd Tîm Rhanbarthol
Richard Sumner	Pensaer Tirlun Cyfoeth Naturiol Cymru
Cynghorwyr Sir Ddinbych	Brian Blakeley, Joan Butterfield, Jeanette Chamberlain-Jones, Bill Cowie, Ann Davies, Meirick Lloyd Davies, Stuart Davies, Peter Duffy, Hugh Evans, Peter Evans, Bobby Feeley, Carys Guy, Huw Hilditch-Roberts, Martyn Holland, Colin Hughes, Rhys Hughes, Hugh Carson Irving, Alan James, Huw Jones, Pat Jones, Gwyneth Kensler, Geraint Lloyd-Williams, Jason McLellan, Barry Mellor, Win Mullen-James, Bob Murray, Dewi Owens, Merfyn Parry, Paul Penlington, Pete Prendergast, Arwel Roberts, Anton Sampson, Gareth Sandilands, David Simmons, Barbara Smith, David Smith, Bill Tasker, Julian Thompson-Hill, Joe Welch, Cefyn Williams, Cheryl Williams, Eryl Williams, Huw Williams, Mark John Young
C,TCD Sir Ddinbych	Aberchwiler, Betws Gwerful Goch, Bodelwyddan, Bodfari, Bryneglwys, Cefn Meiriadog, Clocaenog, Corwen, Cyffylliog, Cynwyd, Dinbych, Derwen, Diserth, Efenechtyd, Gwyddelwern, Henllan, Llanarmon yn Iâl, Llanbedr Dyffryn Clwyd, Llandegla, Llandrillo, Llandrynog, Llanelidan, Llanfair Dyffryn Clwyd, Llanferres, Llangollen, Llangynhafal, Llanrhaeadr yng Nghinmeirch, Llantysilio, Llanynys, Gallt Melyd, Nantglyn, Prestatyn, Rhewl, Rhualt, Rhuthun, Rhuddlan, Y Rhyl, Rhuthun, Llanelwy, Trefnant, Tremeirchion, Cwm a Waen
Frank Bailey	Cymdeithas yr Amgylchedd, Prestatyn a'r Cylch

Atodiad III: Rhestr o safleoedd gwelliant a awgrymir

Mae sgoriau ansawdd ond wedi cael eu gosod ar gyfer Darpariaeth ar gyfer Plant a phobl ifanc a Pharciau a Gerddi Cyhoeddus am y rhesymau a amlinellir yn yr adroddiad. Maent wedi cael eu cynnwys yma ynghyd â safleoedd penodol a amlygwyd ar gyfer gwelliant gan y broses ymgynghori.

Tabl 1: Trothwyon ansawdd safle

Disgrifiad o'r Weithred	Canran (%)	Dangosydd lliw
Ansawdd yn wael iawn ac angen sylw	<50	
Ansawdd cymedrol ond gellir ei wella	51-70	
Ansawdd yn dda iawn, dim angen gweithredu	71-100	

Tabl 2: Safleoedd a awgrymir ar gyfer gwella yn sgil yr ymgynghoriad a'r sgoriau ymweliad safle

Ardal Gymunedol, Pentrefi a Phentrefannau	Enw'r Safle	Rhif Cyf. Map	Sgôr Ansawdd (%) (os o gwbl)
Aberchwiler	Ardal Chwarae Aberchwiler	759	60
Betws Gwerful Goch	Ardal Chwarae Bro Gwerful	763	64
Bryneglwys	Ardal Chwarae Bryn Eglwys	727	49
Cefn Meiriadog	Coed Cefn Meiriadog	774	

Corwen (Carrog a Glyndyfrdwy)	Hen Randiroedd yng Nghae Ffynnon	238	
	Pen y Bryn	409	
Cynwyd	Llecyn Gemau Amldeffnydd Cynwyd	780	60
Dinbych	Gardd Heddwch Stryd y Dyffryn	569	66
	Parc Alafowlia	524	
	Y Weirglodd	907	
	Crud y Castell	526	
	Colomendy	533	
Diserth	Ardal Chwarae Maes Esgob	515	67
	Ardal Chwarae Maes Glas	516	47
	Parc Gwelfor	512,513	
	Hen Domen Dyserth	514	
	Cae chwarae Maes Esgob	507	
Henllan	Dôl y Gymuned (hen safle'r domen)	799	
	Cae chwarae Maes Sadwrn	910	
	Clwb Pêl-droed Henllan	798	
Llanarmon yn lân	Ardal chwarae a chae chwarae i'r Plant	664	69
Llanbedr Dyffryn Clwyd,	Cae artiffisial Ysgol Llanbedr Dyffryn Clwyd	891	67
Llandegla	Ardal Chwarae Llandegla	700	69
	Ardal chwarae cae'r Neuadd Goffa	976	56
Llandrillo	Cae Chwarae Llandrillo	553	
	Ardal Chwarae'r Wern	814	69
Llandyrnog	Ardal Chwarae Cae Nant	911	44

Llanfair Dyffryn Clwyd a Graigfechan	Man Amwynder Bron y Clwyd	715	
Llanferres, Loggerheads a Maeshafn	Ardal Chwarae Maeshafn	851	47
Llangollen	Ardal Gemau Amllddefnydd Parc Glan yr Afon	917	69
Llantysilio	Ardal Chwarae Lliidiart Annie		49
	Cae chwarae Lliidiart Annie		
Llanynys a'r Rhewl	Ardal Chwarae Rhewl		47
Prestatyn a Gallt Melyd	Ardal Chwarae Ffordd Penrhwyfha	270	67
		275	67
	Ardal Gemau Amllddefnydd Dawson Drive	277	64
	Ardal chwarae Ffordd Idwal	278	56
	Ardal Gemau Amllddefnydd Traeth Ffrith	279	57
		271	68
	Parc Traeth Ffrith		
	Gerddi Coronation		
	Ardal Chwarae Lôn Eirlys	987	42
	Ardal Gemau Amllddefnydd Gallt Melyd	991	64
		16	69
	Ardal chwarae Ffordd Isa		
	Lôn Goed	255	
	Gerddi Bastion	259,260	
	Bryn Llys	361	
	Caeau a meysydd Chwaraeon Gallt Melyd	368	
	Gerddi Pendre	286	
	Meysydd Chwarae Parc Bodnant	264	
Rhuddlan	Man Amwynder Tan yr Eglwys	4	

Y Rhyl	Uwchraddio Ardal Chwarae Heol Kingsley	170	69
		943	69
	Ardal Chwarae Rhodfa'r Tywysog Edward		
	Ardal Chwarae Rhodfa Brynmor	988	69
		182	62
	Ardal Chwarae Parc Bruton	947	69
	Ardal Gemau Amllddefnydd Parc Bruton	187	69
		172	
	Gerddi Llys Alder		
	Park View – Ardal chwarae Grîn y Pentref		
	Rhodfa Maes Hir (SE)	949	
	Pwll y Brickfield (SW)	131	
	Y Cut (SW)	129	
	Ffordd Cefndy (SW)	130	
	Stryd Vaughan (SW)	176	
Rhuthun	Llwybr Teneuo Cae Ddôl	630	60
	Ardal Chwarae Parc y Dre	608	60
	Ardal Chwarae Maes Hafod	627	49
	Ardal Chwarae Canol-y-Dre	626	38
	Ardal Chwarae Maes y Dre	990	40
Llanelwy	Ardal chwarae Ffordd Siarl	671	47
Trefnant	Ardal chwarae Ffordd Cae Canol	541	47
Tremeirchion a Rhualt	Y Graig	967	